

ΠΑΚΟΕ

ΟΙΚΟ νομία για το Περιβάλλον

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΚΟΕ ΓΙΑ ■ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ■ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ■ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ■ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΟΥΤΟΠΙΑ ή ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

▶ ΣΕΛ. 56

ΨΟΦΙΑ ΨΑΡΙΑ ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΙΝΗ

▶ ΣΕΛ. 43

ΕΘΑΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ Ο ΕΦΙΑΛΤΗΣ

▶ ΣΕΛ. 46

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

**ΓΙΑ ΜΙΑ ΑΚΟΜΑ ΦΟΡΑ
ΔΙΚΑΙΩΘΗΚΑΜΕ ΕΠΕΙΔΗ
44 ΧΡΟΝΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΝΟΥΜΕ
ΚΑΙ ΑΓΩΝΙΖΟΜΑΣΤΕ ΓΙΑ ΤΟΥΣ
ΣΥΜΠΟΛΙΤΕΣ ΜΑΣ**

Αθήνα 24-4-2023

Την Πέμπτη 20 Απριλίου 2023 συζητήθηκε στο Πρωτοδικείο Αθηνών το αίτημα προσωρινής διαταγής του Δημάρχου Βάρης Βούλας Βουλαγαμένης, στο πλαίσιο ασφαλιστικών μέτρων, με το οποίο ουσιαστικά ήθελε να μην μπορεί το ΠΑΚΟΕ να κάνει έρευνες και να δημοσιεύει αποτελέσματα. Μετά από συνοπτική διαδικασία και αφού ανέπτυξε η κάθε πλευρά τους ισχυρισμούς της, η Πρόεδρος Πρωτοδικών Αθηνών αποφάσισε ότι **τα όσα ανέφερε η πλευρά του Δημάρχου δεν ισχύουν και απέρριψε το εν λόγω αίτημα.**

Για μία ακόμα φορά δικαιωθήκαμε επειδή 44 χρόνια ενημερώνουμε και αγωνιζόμαστε για τους συμπο-

λίτες μας. Ο Δήμαρχος αντί να προσπαθεί να φιμώσει ανεξάρτητους φορείς, όπως το ΠΑΚΟΕ, που 44 χρόνια ξεσκεπάζει τις αλήθειες, καλό θα είναι να κοιτάξει να λύσει τα προβλήματα του Δήμου του. Συγκεκριμένα το χρόνιο πρόβλημα της ρύπανσης στο ρέμα Κόρμπι και τα μεγάλα προβλήματα στο παραλιακό μέτωπο της Βουλαγαμένης, όπου σε επτά διαφορετικά σημεία από 25, που ερευνήθηκαν, το ΠΑΚΟΕ εντόπισε μόλυνση.

Στο πλευρό του ΠΑΚΟΕ βρέθηκε η υποψήφια Δήμαρχος Βάρης Βούλας Βουλαγαμένης με την παράταξη **Ανανέωση - Όραμα για το Μέλλον, Κλαίρη Σαραντάκου**, η οποία δήλωσε: «Στα πλαίσια της διαφάνειας και της προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος, που είναι πηγή ζωής του Δήμου Βάρης Βούλας Βουλαγαμένης, οι πολίτες επιβάλλεται να γνωρίζουν αν τα επιστημονικά στοιχεία μετρήσεων, τα οποία επισήμως έχουν αναρτηθεί και δημοσιευτεί από το ΠΑΚΟΕ είναι αληθή. Αν τούτο υφίσταται, ο δήμος πρέπει να λάβει μέτρα ασφαλείας για την διαφύλαξη της υγείας των δημοτών και όχι μόνο, ως οφείλει».

ΥΓ. Οι Δήμαρχοι που εναντιώνονται στο ΠΑΚΟΕ στα 44 χρόνια λειτουργίας του, δεν ξεπερνούν μάξιμουμ, τους πέντε και στις δικαστικές διαμάχες το ΠΑΚΟΕ πάντοτε έχει **αθωωθεί.**

Καλωσορίζουμε σε αυτό το «κλαμπ» και το Δήμαρχο Βάρης Βούλας Βουλαγαμένης.

ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΕΝΑ ΣΥΝΕΧΕΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

▶ ΣΕΛ. 67

ΑΛΕΡΓΙΕΣ: ΠΩΣ ΝΑ ΤΙΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΟΥΜΕ

▶ ΣΕΛ. 51

ΚΟΡΙΝΘΙΑ ΚΑΙ ΑΧΑΪΑ ΠΟΣΙΜΟ ΝΕΡΟ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

▶ ΣΕΛ. 27

ΟΙ ΔΕΛΦΟΙ ΜΕ ΕΝΑ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟ ΕΓΚΛΗΜΑ

▶ ΣΕΛ. 38

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΪΟΥ

Τα νανοσωματίδια στη
διατροφή μας

Υποβαθμίζεται
η NATURA

Που μπορείτε να
κολυμπήσετε άφοβα

9 771108 755000

**ΤΟ ΠΑΚΟΕ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ
ΚΑΙ ΜΟΝΟ ΣΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΟΥ**
ΒΟΗΘΗΣΕ ΤΟ ΝΑ ΣΕ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΙ ΣΩΣΤΑ, ΤΕΚΜΗΡΙΩΜΕΝΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΑ

Του **Παναγιώτη Χριστοδουλάκη**

ΣΩΒΙΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΚΟΗΘΕΙΑ

Είναι αδιανόητο να ακούγεται ότι μόνο ο Δήμαρχος ή, η όποια εξουσία, έχει πάντοτε δίκαιο.

Παρά τις συχνές καταγγελίες από Δημότες για λάθη, παραλείψεις, κακοτεχνίες, προπληκτισμούς εναντίον των Δημοτών του, ο Δήμαρχος Βάρης - Βούλας - Βουλιαγμένης επιμένει να υβρίζει, να συκοφαντεί και να πιστεύει - αυτό είναι το τρομερό του λάθος - ότι είναι αυτός που έχει πάντοτε ΔΙΚΑΙΟ.

Όμως στην περίπτωση του ΠΑΚΟΕ ο Δήμαρχος ξεχνά τα παρακάτω:

1) Το ΠΑΚΟΕ υπάρχει ως ανεξάρτητος φορέας 44 χρόνια και είναι η μοναδική φωνή που ξεσκεπάζει τις αλήθειες.

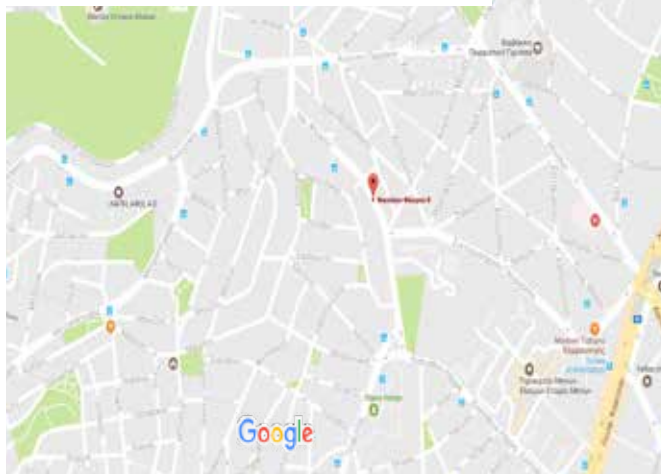
2) Οι Δήμαρχοι που εναντιώνονται σε αυτό στα 44 χρόνια λειτουργίας του, δεν ξεπερνούν μάξιμουμ, τους πέντε και στις δικαστικές διαμάχες το ΠΑΚΟΕ πάντοτε έχει **αθωωθεί**.

3) Το ΠΑΚΟΕ είναι αυτό που ανακάλυψε το φωτοχημικό νέφος (1979) και τα κολοβακτηρίδια της Βάρκιζας - Βουλιαγμένης το 1980.

4) Το ΠΑΚΟΕ είναι εκείνο που εναντιώθηκε σε δύο Υπουργούς - Τρίτσης και Κουλουμπής -, όταν αυτοί πίστευαν ότι το νέφος είναι «οπτικό φαινόμενο» ενώ πριν γίνουν Υπουργοί χέρι - χέρι, διαδήλωναν με τους πρωτεργάτες του ΠΑΚΟΕ, για την ύπαρξη του φονικού φωτοχημικού νέφους. Θα μπορούσα να απαριθμήσω δεκάδες μελέτες, που το ΠΑΚΟΕ έχει ενημερώσει και βοηθήσει χιλιάδες συμπολίτες μας, να προβούν στις κατάλληλες ενέργειες για να λύσουν προβλήματα περιβάλλοντος, τα οποία τους απασχολούσαν.

Δηλώνω στο Δήμαρχο ότι η προσπάθεια φίμωσης του ΠΑΚΟΕ ΣΙΓΟΥΡΑ θα έρθει μπούμερανγκ σε αυτόν.

Η διευθυνσή μας είναι: Νικολάου Φλώρου 8, Νέα Φιλοθέη

**Ενώστε
τη φωνή
σας μαζί
μας**

**ΓΡΑΦΤΕΙΤΕ
ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ**

Επικοινωνία:
www.pakoe.gr

ή στα τηλέφωνα
**210 810 0804,
210 810 0805**

ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ ΚΑΙ ΤΙ ΘΕΛΟΥΜΕ

44 χρόνια αποκαλύψεις και συγκρούσεις

16 ΙΟΥΝΙΟΥ 1979

Μια ομάδα επιστημόνων ανησυχεί για τα προβλήματα που δημιουργεί η ταχεία και απρογραμματιστή ανάπτυξη του τόπου και αποφασίζει να ιδρύσει τον πρώτο αδέσμευτο δυναμικό κοινωνικό φορέα, δίνοντάς του το όνομα ΠΑΚΟΕ (Πανελλήνιο Κέντρο Οικολογικών Ερευνών).

ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΠΟΥ ΞΕΣΗΚΩΣΑΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΦΟΣ.

Οι δικές μας μετρήσεις τροφοδότησαν τα πρωτοσέλιδα του αθηναϊκού Τύπου.

ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΜΕΙΣ ΜΕ ΤΙΣ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ που ήρθαμε σε ρήξη επειδή επιλέξαμε να παράγουμε σε πιστοποιημένα εργαστήρια τα δικά μας πρωτογενή στοιχεία και να τα αντιπαραθέτουμε στα καμουφλαρισμένα στοιχεία της εκάστοτε κυβερνητικής κοιμητικής μηχανής.

ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΝΑΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΣ ιδιωτικός οργανισμός που λάβαρό του έχει κάνει την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης απέναντι σε κάθε είδους έγκλημα. Και όχι μόνο οικολογικό.

44 ΧΡΟΝΙΑ ΤΩΡΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΥΜΕ τα εγκλή-

ματα κατά του περιβάλλοντος. Τώρα πια δεν θα περιοριζόμαστε σε μετρήσεις ρύπανσης, διαχείρισης δασών, απόβλητα, τοξικές ουσίες και εφαρμογές εναλλακτικών πηγών ενέργειας. Θα υψώνουμε τη φωνή μας απέναντι σε κάθε είδους ανομία. Και μέσα από την εφημερίδα μας και μέσα από εκστρατείες ενημέρωσης και μέσα από δελτία Τύπου και μέσα από ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εκπομπές. **ΓΙΑΤΙ ΑΞΙΖΟΥΜΕ ΜΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ.**

Εκδότης: ΠΑΚΟΕ

Ιδιοκτήτης - Διευθυντής:

Παναγιώτης Χριστοδουλάκης

Έρευνες: Μαρία Παπαδοπούλου, Μαρία Σοφού

Σύνταξη, διορθώσεις κειμένων:

Βασιλική Μαυραγάνη,

Παντελής Περιβολάρης

Διοικητικό Συμβούλιο:

Πρόεδρος: Παναγιώτης Χριστοδουλάκης -

Χημικός - Γεωλόγος Ph.D - Πανεπιστημιακός.

Αντιπρόεδρος: Μύρωνας, Φασουλιάκης -

Αγχιχειρουργός

Αντιπρόεδρος: Μαρία Παπαδοπούλου -

Δρ. Βιολογίας

Γενικός Γραμματέας: Γιώργος Φραγκεδάκης

Περιβαλλοντολόγος

Ειδική Γραμματέας: Ναταλία Χριστοδουλάκη -

Υγιεινολόγος

Νομικοί Σύμβουλοι:

Νίκος Κωνσταντόπουλος, Περικλής Σταυριανάκης,

Νίκος Διαλυνός, Δημήτρης Φιλιππίδης,

Μαυραγάνη Βασιλική

Κεντρικά Γραφεία:

Νικολάου Φλώρου 8, 115 24 Αθήνα

Τηλέφωνα: 210 810 0804

210 810 0805

210 723 0505

Fax: 210 810 1609

Email

pakoe@pakoe.gr,

oikonomia@pakoe.gr, oikoen@pakoe.gr

kekpakoe@pakoe.gr,

oikosystema@pakoe.gr,

Website

www.pakoe.gr

Ετήσια συνδρομή: Φυσικά πρόσωπα 70€
Φοιτητές - Μαθητές - Σπουδαστές: 35 €
Οργανισμοί, Επιχειρήσεις: 200€ - 10.000€

ΠΑΚΟΕ: ΜΕΓΑΛΗ ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΗ

«κόμματα, υποψήφιοι βουλευτές και περιβάλλον»

Το Οικολογικό πρόσημο της υποψηφιότητάς τους θα κληθούν να τεκμηριώσουν σε δημοσκόπηση του ΠΑΚΟΕ οι υποψήφιοι Βουλευτές όλων των κομμάτων, κατά τις Εθνικές Εκλογές 2023.

Στο πλαίσιο της έρευνας που διενεργούμε, με θέμα ΕΚΛΟΓΕΣ 2023 – ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, αναμένεται να αποσαφηνιστούν, τόσο οι προσωπικές ευαισθησίες των υποψηφίων, όσο και οι προγραμματικές διακηρύξεις των κομμάτων αναφορικά με την Ποιότητα Ζωής των πολιτών και την προσπάθεια διατήρησης των ανθρωπογενών οικοσυστημάτων.

Η δημοσκόπηση του ΠΑΚΟΕ θα επιχειρήσει να αποκαλύψει την πρωτεροποίηση της οικολογικής ατζέντας των υποψηφίων, «δοκιμάζοντας» τινί τρόπο το γνωστικό υπόβαθρο του καθενός ξεχωριστά αλλά και την φιλική στάση τους απέναντι στο Περιβάλλον και την Προστασία αυτού.

Η Οικολογική συνείδηση και κουλτούρα δεν κληρονομείται, υιοθετείται και σε πολλές περιπτώσεις διδάσκεται, κατακτάται με την εκπαίδευση.

ΕΚΛΟΓΕΣ 2023 – ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ • Ερωτηματολόγιο

A. ΚΟΜΜΑΤΑ

1	Στις προγραμματικές δηλώσεις και στο πρόγραμμά σας, αναφέρετε τις πρακτικές που θα χρησιμοποιήσετε αν έρθετε στην εξουσία, για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των Ελλήνων και την προσπάθεια διατήρησης των ανθρωπογενών οικοσυστημάτων.
2	Έχετε δημιουργήσει αρχείο των κατηγοριών πηγών ρύπανσης, ούτως ώστε να έχετε τη δυνατότητα παρεμβάσεων για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων καταστολής από τους «αρμοδίους»;
3	Στον τομέα της ενέργειας, ποιά είναι η θέση σας για την πολιτική που πρέπει να εφαρμόσετε στο φυσικό αέριο, το πετρέλαιο, το νερό, τον λιγνίτη, τις ΑΠΕ και μεσοαθροιστικά σε όλες τις παραπάνω μορφές;
4	Ποιά είναι η θέση σας στον τομέα διαχείρισης του υγρού στοιχείου και ποιά μέτρα πρέπει να ληφθούν, ώστε να υπάρχει μία πιο δίκαιη κατανομή του κοινωνικού αυτού αγαθού;
5	Ποιά είναι η θέση σας για την καλύτερη διαχείριση των κάθε μορφής στερεών και υγρών αποβλήτων, ώστε να μην υπάρχει αυτό το χάος της χώρας μας για τη διαχείριση και την ανακύκλωση;

B. ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

1	Στην ευρύτερη περιοχή που σας ψηφίζουν, έχετε προσδιορίσει τα προβλήματά της και πώς τα αξιολογείτε και πώς προσπαθείτε να τα επιλύσετε;
2	Ποιές είναι οι κατηγορίες που αντιμετωπίζετε τα περισσότερα προβλήματα (χωροταξία-πολεοδομία, ύδρευση, αποχέτευση, σκουπίδια, ατμόσφαιρα, πεζοδρόμια, δρόμοι, διαφημίσεις) και οτιδήποτε άλλο νομίζετε ότι επηρεάζει τους συμπολίτες-ψηφοφόρους σας στην ποιότητα της ζωής του;
3	Πόσες από τις υποσχέσεις σας για λύση μερικών προβλημάτων των ψηφοφόρων έχουν υλοποιηθεί και πόσες λόγου εγγενών προβλημάτων δεν έχουν;
4	Είστε πολύ ευχαριστημένοι που μπαίνετε στον αγώνα για την αντιπροσώπευση στη Βουλή των συμπολιτών σας και ποιοί είναι οι προβληματισμοί σας;
5	Πιστεύετε ότι στην κοινοβουλευτική Δημοκρατία υπάρχουν περιθώρια να έχετε μερικές φορές τη δική σας άποψη και ποιές μπορεί να είναι οι επιπτώσεις στο μέλλον σας από αυτήν την επιλογή;

Οι απαντήσεις και τα αποτελέσματα της έρευνας καθώς και τα ονόματα των συμμετεχόντων θα δημοσιευτούν στο περιοδικό μας μηνός Απριλίου 2023 που διανέμεται ΔΩΡΕΑΝ σε φίλους, αναγνώστες και συνδρομητές μας, σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή και στην ιστοσελίδα μας www.pakoe.gr

Περιβαλλοντικό Αλμανάκ 2022

Δράσεις και πρωτοβουλίες με θετικό και αρνητικό πρόσημο

Το ΠΑΚΟΕ, πιστό στις καταστατικές του αρχές, εξακολουθεί να εκθέτει δυναμικά και τεκμηριωμένα όλες τις εγκληματικές προς το Περιβάλλον δράσεις και παραλείψεις, με το πλήρες ονοματεπώνυμο των υπευθύνων. Είτε αυτοί βρίσκονται σε θέσεις εξουσίας, αιρετές ή μη, είτε όχι. Πέραν μάλιστα της ονομαστικής καταγγελίας όσων ολιγωρούν ή θέτουν σε επισφάλεια την υγεία των πολιτών, το ΠΑΚΟΕ παραμένει εξίσου πιστό στην ανιδιοτελή του φυσιογνωμία και επιβραβεύει ενυπόγραφα δράσεις και πρωτοβουλίες όσων ενδιαφέρονται για την ποιότητα ζωής των Ελλήνων.

Υπό την σκιά του πολέμου στην Ουκρανία και τις ανυπολόγιστες συνέπειες για την ανθρώπινη ζωή και την παγκόσμια οικονομία που στιγμάτισε το 2022, μεγάλος πτηνόμενος κατέστη γι άλλη μια φορά το Περιβάλλον και η απρόσκοπτη παραγωγή και διακίνηση αγαθών που καθιστούν εφικτή την ευημερία του πλανήτη.

Σε επισφάλεια η ευημερία του πλανήτη

Οι πρώτες ελλείψεις σε καύσιμα και ισιτηρά προοιώνισαν την δραματική συρρίκνωση της τροφικής αλυσίδας αλλά και την δυσλειτουργία Βιομηχανικών κολοσσών που καταδίκασαν τους χρηματιστηριακούς δείκτες σε ένα ανελέητο γιο-γιο.

Λιγότερο δραματικές αλλά **εξίσου δυσβάσταχτες για τους απλούς πολίτες οι συνέπειες της ενεργειακής κρίσης**, οι οποίες στάθηκαν όμως αφορμή να διεγείρουν τα **κοινωνικά αντανακλαστικά της Ελληνικής κυβέρνησης και να επιτρέψουν την επιδοματική «λάμπη»** μιας ωχρής ελπίδας στη γενικότερη καταχνιά.

Η κλιματική κρίση απέκτησε νέα «προοπτική», δεδομένης της εντεινόμενης απειλής ενός πυρηνικού «δυστυχήματος» επί Ουκρανικού εδάφους. Ενώ, μόλις το 2019, καταγράφηκαν 1,8 εκατ θάνατοι παγκοσμίως λόγω της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Οι συστηματικές και αδιάλειπτες δειγματοληπτικές έρευνες του ΠΑΚΟΕ, σε κάθε γωνιά της Ελλάδας, αναδεικνύουν πλήθος κακών – αν όχι κακουργηματικών- κειμένων σε γη και ύδωρ. Ενώ, όπως γίνεται γνωστό, μόλις **10 εκατ. έποικοι του πλανήτη πεθαίνουν ετησίως εξαιτίας της κακής ποιότητας νερού**, με το παράλληλο κόστος της λειψυδρίας να επιφέρει ένα ετήσιο κόστος της τάξης των 65 δις. ευρώ σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή οικονομία.

Πρωτοβουλίες άξιες μίμησης

Σαν άσση, εν μέσω του ολέθρου του πολέμου αλλά και των «μεθεόρτιων» της πανδημίας της Covid-19 -που δεν λένε να ατονήσουν-, διαφαίνονται **κάποιες πρωτοβουλίες προστασίας του περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής των πολιτών, τις οποίες το ΠΑΚΟΕ τολμά να αναδείξει.**

Η έντυπη έκδοση του ΠΑΚΟΕ «ΟΙΚΟνομία για το Περιβάλλον» αποφάσισε να εστιάσει σε όλα τα σημαντικά γεγονότα του έτους, που συνθέτουν τη σύγχρονη οικολογική ανθρωπογεωγραφία, με όλα της τα αρνητικά αλλά και τα θετικά της χαρακτηριστικά. Τη «Μελανή» αλλά και «Πράσινη» λίστα γεγονότων του πρώτου 4μηνου που δεν πρέπει να ξεχάσουμε αλλά να κάνουμε οδηγό συμπιλίωσης με τον Άνθρωπο και το Περιβάλλον.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2022	
«Κρανίου Τόπος» η Βόρεια Εύβοια – 10 μήνες μετά την πύρινη λάιλαπα αγωνία για την εγκατάλειψη και την αδιαφορία αποκατάστασης του τοπίου	Το ντοκιμαντέρ «Το Σχέδιο» της Νέλλης Ψαρού αποτυπώνει την έκτακτη ανάγκη αποκατάστασης του οικοσυστήματος από τις «πληγές» των έντονων καιρικών φαινομένων
ΤΙΤΑΝ ΑΕ: Ανησυχητική για την ανθρώπινη υγεία η εκπομπή φορμαλδεύδης, βενζολίου, ξυλόλιου και τοτουόλιου κατά την παραγωγή τσιμέντου στην Ευκαρπία Θεσσαλονίκης	ΠΡΑΣΙΝΟΙ: «Επιτέλους καλλυντικά χωρίς δοκιμές σε ζώα!»
«Σε κίνδυνο οι Κήποι Κοραλλιών στην Ελλάδα» σύμφωνα με επιστημονική έρευνα που παραδόθηκε στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής	ΤΗΛΟΣ: Το ελληνικό νησί με το μεγαλύτερο ποσοστό ανακύκλωσης -της τάξης του 80%- στον κόσμο
PHOSMET: Ανάκληση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν την οξεία τοξικότητας ουσία - «Δηλητηριάζουν» τα τρόφιμα και στην συνέχεια την ανθρώπινη ουσία	ΟΜΑΔΑ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ SaveYourHood: Εθελοντές δεντροφυτεύουν ανελλιπώς επί 2ετίας περιοχές που επλήγησαν από εκτεταμένες πυρκαγιές
ΛΑΡΚΟ: Ένα βήμα μπρος και δύο πίσω – Η Ελλάδα μοναδική χώρα στην Ευρώπη που παράγει νικέλιο και οι Έλληνες φορολογούμενοι πληρώνουν 123.000 ευρώ ημερησίως για να παραμείνει σε λειτουργία η προβληματική επιχείρηση	Μνημόνιο για την ενίσχυση της φύλαξης του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου
Μείωση κατά 50%-100% του πράσινου στις μεγάλες πόλεις της καρπόμησης (βαθύ κόψιμο) των δέντρων	Πολίτες Λέσβου: Αγώνας ελεύθερης πρόσβασης στον υδροβιότοπο ψαροπόταμου και τις παραλίες Λέσβου από τους κατοίκους της Ερεσού.
Νεκρός Ζιφίος βορειοδυτικά της Ρόδου λόγω κατάποσης μεγάλης ποσότητας πλαστικών	Όμιλος Mytilineos: Στις «έξυπνες πόλεις» εισάγονται τα Άσπρα Σπίτια Βοιωτίας
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Λύσεις «μπαλώματα» κόστους 48.000 ευρώ για τον καθαρισμό του θερμικού	Η PEPSICOHELLAS «υιοθετεί» τις παραλίες Αντιπάρου
Νέα παραπομπή της Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τις περιοχές Natura	Οι Φαρμακοβιομηχανίες UNIPHARMA και INTERMED δημιουργούν την Green και καθίστανται υπέρμαχοι της Βιώσιμης Ανάπτυξης
Πόλεμος στην Ουκρανία: Καταγγελλίες για χρήση σεξουαλικής βίας ως όπλο πολέμου	Η ΔΕΠΑ ενσωματώνει την στρατηγική ESG στις δράσεις και επενδύει «βιώσιμα» για την ενεργειακή μετάβαση
ΕΥΔΑΠ: Αντισυνταγματική έκρινε το ΣτΕ την πώληση σε ιδιώτες	ΤSAKOSENERGYNAVIGATION: Επικύρωση σχεδίων δημιουργίας πράσινου στόλου έως το 2030
Δήμος Μεσολογίου: Στο έλεος των σκουπιδιών οι πολίτες - Ο Δήμος κηρύχθηκε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω αδυναμίας μεταφοράς σκουπιδιών σε ΧΥΤΑ	ΑΟΖ Ισραήλ: Υγροποιημένο Φυσικό Αέριο για Ελλάδα και Κύπρο μέσω υποθαλάσσιου αγωγού
Περιβαλλοντική καταστροφή από την υποχρεωτική καύση σύμμεικτων απορριμμάτων	Ενώνουν δυνάμεις ΥΠΕΝ και ΥΠΑΝ για την καταγραφή των ενδημικών ειδών χλωρίδας και πανίδας.
Περιφέρειας Θεσσαλίας: Ακατάλληλα κρέατα 4 τόνων κατασχέθηκαν σε Λάρισα – Καρδίτσα από την Διεύθυνση Κτηνιατρικής	ΠΡΑΣΙΝΟΙ: Αντιπυρηνική εκδήλωση από τους Έλληνες Πράσινους με τη συμμετοχή εκπροσώπων από Βουλγαρία, Ρουμανία, Τουρκία και Γερμανία

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΒΑΡΗΣ, ΒΟΥΛΑΣ, ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΕΛΛΟΣ

Καταστροφείας του πράσινου, εξολοθρευτής των δέντρων

Στον απόλυτο καταστροφεία του πράσινου και εξολοθρευτή των δέντρων του Δήμου Βάρης, Βούλας, Βουλιαγμένης, έχει μετατραπεί ο Δήμαρχος Γρηγόρης Κωνσταντέλλος. Η κίνηση «3B Σκεπτόμενοι Πολίτες» έχει αναρτήσει βίντεο στο διαδίκτυο από διάφορα σημεία των τριών δήμων, όπου υπήρχε πράσινο και δέντρα πριν από την ανάληψη της δημαρχίας από τον κ. Κωνσταντέλλο, δηλαδή, επί των ημερών του Δημάρχου Γρηγόρη Κασιδόκωστα και σήμερα από ενέργειες του κ. Κωνσταντέλλου όλα έχουν καταστραφεί. Ενδεικτικά σας παραθέτουμε δέκα χαρακτηριστικά από τα δεκάδες σημεία με εικόνες της καταστροφής:

3 Στη Βούλα, στην συμβολή Αντιοχείας και Β. Γεωργίου οι εικόνες του σήμερα είναι θλιβερές σε σχέση με το τι προϋπήρχε.

1 Στην Βάρκιζα, στις Αλκυονίδες κόπηκαν δέντρα, καταστράφηκε το πράσινο, όλα δείχνουν σημάδια εγκατάλειψης.

2 Στο culb Med Dasia και στην Μαρίνα του Αστήρα, το πράσινο και τα δασάκια καταστράφηκαν για να γίνουν νέες κατασκευές.

4 Στην Βάρη, που είναι η περιοχή με το λιγότερο πράσινο, το δέντρο στην συμβολή Αττίδος και Νίκης ξεριζώθηκε.

Πριν

Βάρη : ο δήμος 3B "δημιούργησε" σιγά σιγά νεκροταφείο αυτοκινήτων

Μετά

5 Στη Βάρη υπό την ανοχή του Δημάρχου έχει δημιουργηθεί ένα παράνομο νεκροταφείο αυτοκινήτων που είναι εστία μόλυνσεων.

Β' πλαζ Βούλας : ποιός ευθύνεται γι αυτό τόσα χρόνια ?

6 Η Β' πλαζ Βούλας έχει μετατραπεί σε έναν απέραντο σκουπιδότοπο.

Πριν

Βάρη : οδός Μουτούση

Μετά

7 Στην Βάρη, στην οδό Μουτούση, η συστοιχία δέντρων που υπήρχε, σήμερα έχει καταστραφεί.

ΒΑΡΗ

τριτοκοσμική εικόνα πεζοδρομίων στο κέντρο της πόλης

Βάρη

8 Στο κέντρο της Βάρης τα πεζοδρόμια παρουσιάζουν εικόνα τριτοκοσμικής πόλης.

Βάρη πλατεία Δήμα : τα σχόλια δικά σας

9 Στην Πλατεία Δήμα στη Βάρη δεν έμεινε τίποτα από την πλούσια βλάστηση, αφού όλα τα δέντρα κόπηκαν.

Βούλα παραλιακή : σοκαριστική η διαφορά

10 Στην παραλιακή οδό της Βούλας, όλα τα δέντρα κόπηκαν και έμειναν μόνο οι θάμνοι.

**Το βίντεο της κίνησης «3B Σκεπτόμενοι πολίτες είναι αναρτημένο στο: <https://www.youtube.com/watch?v=ivmSt7Sxk4M>

Κόβουν δέντρα δίχως άδεια

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΠΟΛΙΤΗ ΓΙΑ ΚΟΠΗ ΔΕΝΤΡΟΥ ΣΤΗΝ ΒΟΥΛΑ ΧΩΡΙΣ ΚΑΜΙΑ ΑΔΕΙΑ

Απίστευτη καταγγελία μας ήρθε από πολίτη της Βούλας και το περιστατικό δεν επιδέχεται καμία διάψευση. Συνέβη στην Βούλα, στον ταλαιπωρημένο από την παρούσα δημοτική αρχή, Δήμου Βούλας, Βάρης Βουλιαγμένης, όπου έχει στηθεί μία πραγματική επιχείρηση κοπής δέντρων. Σιγά, σιγά και μεθοδικά το πράσινο στον Δήμο 3B καταστρέφεται και τα δέντρα κόβονται ή ξεριζώνονται.

Η καταγγελία που μας ήρθε από πολίτη, αφορά την κλάδευση ευκαλύπτου επί της Αυλώνος και Βασιλέως Παύλου. Όταν η κυρία που μας έκανε την καταγγελία, είδε ένα συνεργείο να κόβει το δέντρο, ζήτησε την άδεια για αυτή την εργασία.

Η απάντηση ήταν: «Δεν χρειάζεται άδεια». Δηλαδή, με άλλα λόγια όποιος θέλει μπορεί χωρίς καμία άδεια να πάει και να ξηλώσει όποιο δέντρο βρει μπροστά του. Αντιθέτως από το συνεργείο ρώτησαν την εν λόγω κυρία με ποια άδεια κάνει την εργασία. Πρωτοφανές. Αυτός που εγκληματεί να ζητά και τα ρέστα;

Όταν η κυρία είπε «Είμαι δημότης και πληρώνω τους φόρους», το άτομα του συνεργείου κατέβασαν τον αγριεμένο τόνο. Χάρη στην επέμβασή της, η κοπή του δέντρου σταμάτησε. Η εν λόγω κυρία μας έστειλε σχετικό βίντεο που μας απέστειλε, όπως και τις φωτογραφίες από το σημείο.

Μεθοδικό σχέδιο

Το ΠΑ.Κ.Ο.Ε επικοινωνήσαμε με την κυρία και σας παρουσιάζουμε τη συζήτηση.

- Καλημέρα σας, από το ΠΑ.Κ.Ο.Ε τηλεφωνούμε, για την καταγγελία σας. Μπορείτε να μας πείτε περισσότερες λεπτομέρειες.

«Τι να σας πω. Δεν έχει μείνει ούτε ένα φυλλαράκι. Ευτυχώς στο συγκεκριμένο δέντρο η παρέμβασή μου είχε σωτήριο αποτέλεσμα. Δείτε τι συμβαίνει στην παραλιακή οδό που δεν έχει μείνει φυλλαράκι».

- Όλα αυτά γίνονται συστηματικά; «Ναι με βάση ότι βλέπω».

- Και όταν τους ρωτάτε γιατί το κάνουν, τι λένε;

«Ότι αυτοί είναι ειδικοί και ξέρουν, ότι κάνει καλό στα δέντρα».

- Είναι μόνο τα κλαδέματα ή είναι και κοπές δέντρων.

«Βεβαίως υπάρχουν και κοπές, βρέθηκα σε μία κοπή. Είμαι εντελώς απογοητευμένη».

- Τα όσα μας λέτε, θέλετε να τα καταγγείλετε επωνύμως;

«Είμαι μόνη μου και δεν θέλω υπο-

στώ μηνύσεις. Οι νόμοι είναι υπερ αυτών που αυθαιρετούν. Μου είναι αδύνατο να αντιμετωπίσω αυτό το οργανωμένο έγκλημα. Υπάρχουν συμφέροντα, επενδύσεις, έχουν πάρει μηχανήματα, γεραμούς κλαδευτήρια. Είναι οργανωμένο εξ αρχής, ξεκίνησε με το κλάδεμα των πολύ ψηλών δέντρων. Το πιο ύπουλο ήταν το κλάδεμα των πεύκων. Μένει μόνο ο κορμός και μετά το δέντρο θεωρείται κατεστραμμένο, το ξεριζώνουν και γίνεται καυσόξυλο. Και μετά για να ξοδευτεί και άλλο χρήμα, γίνεται κάποιο πρόγραμμα δεντροφύτευσης. Αυτό δεν συμβαίνει μόνο στο δήμο μου. Συμβαίνει σε όλη τη χώρα. Γίνεται μία βίαιη αλλαγή της πανίδας και της χλωρίδας της Ελλάδας».

- Το ΠΑ.Κ.Ο.Ε αναλαμβάνει την ευθύνη να φέρει το θέμα στη δημοσιότητα και στη δικαιοσύνη. Θα έρθετε ως μάρτυρας σε δικαστήριο. «Έτσι ναι. Βεβαίως θα έρθω».

**ΕΛΑ ΚΑΙ ΕΣΥ ΣΤΟ ΠΑΚΟΕ,
 ΤΟΝ ΦΟΡΕΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΕΙ ΤΗΝ ΔΙΑΠΛΟΚΗ
 ΕΝΤΑΞΟΥ ΣΤΟΥΣ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΤΟΥ**

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΚΟΕ ΣΤΟΝ ALPHA FM 9,89.

Παναγιώτης Χριστοδουλάκης: «Έχουμε κάνει μήνυση και αγωγή στον κ. Κωνσταντέλλο»

Εμείς εδώ και 12 χρόνια κάνουμε συνεχώς κάθε καλοκαίρι μετρήσεις για τις παραλίες Βάρης, Βούλας, Βουλιαγμένης.

Τα αποτελέσματα είναι σχεδόν τα ίδια με αυτά από τις μετρήσεις που κάναμε μέσα στον Μάρτιο, μετά από καταγγελίες κατοίκων. Η κατάσταση και στο ρέμα Κόρμπι και στις παραλίες της Βουλιαγμένης είναι απαράδεκτη», τόνισε ο πρόεδρος του ΠΑΚΟΕ, Παναγιώτης Χριστοδουλάκης σε συνέντευξή του στον Alpha 9,89.

Ο κ. Χριστοδουλάκης αποκάλυψε ότι για την υβριστική συμπεριφορά του Δημάρχου Βάρης Βούλας Βουλιαγμένης, το ΠΑΚΟΕ του έχει κάνει αγωγή και μήνυση. Παράλληλα ο κ. Χριστοδουλάκης απάντησε σε ερωτήσεις των δημοσιογράφων Τάκη Χατζή και Γιώργο Ευγενίδη για την ποιότητα των υδάτων στην Αττική.

Τ. Χατζής: Υπάρχουν περιπτώσεις που σας κατηγορούν κάποιιο όπως ο Δήμαρχος Βούλας Βάρης Βουλιαγμένης, ο κ. Κωνσταντέλλος, που μας έλεγε την άλλη φορά ότι δεν τα κάνετε σωστά, τα κάνετε τάτσι μίτσι κότσι, ότι δεν είναι σωστό αυτό που κάνετε, και εμείς του λέγαμε όχι δεν γίνεται αυτό, τι συμφέρον να έχει το ΠΑΚΟΕ.

Π. Χριστοδουλάκης: Τον κ. Κωνσταντέλλο έχω να τον δω 12 χρόνια. Δεν έχω επαφές μαζί του. Εμείς σε αυτά τα 12 χρόνια κάνουμε συνεχώς κάθε καλοκαίρι μετρήσεις για τις παραλίες Βάρης, Βούλας, Βουλιαγμένης.

Τα αποτελέσματα είναι σχεδόν τα ίδια με αυτά από τις μετρήσεις που κάναμε μέσα στον Μάρτιο, μετά από καταγγελίες κατοίκων. Η κατάσταση και στο ρέμα Κόρμπι και στις παραλίες της Βουλιαγμένης είναι απαράδεκτη. Πήγε, λοιπόν, ένα συνεργείο επιστημονικό, όπως κάνουμε συνήθως μετά από καταγγελίες, έγινε δειγματοληψία, έγιναν οι μετρήσεις και βγάλαμε τα αποτελέσματα.

Πήρε μεγάλη δημοσιότητα αυτή η ιστορία. Ο κ. Κωνσταντέλος θεώρησε, επειδή πρακτική αυτής της τοπικής

Τ. Χατζής

αυτοδιοίκησης είναι να κουκουλώνει τα πράγματα αντί να τα αναδεικνύει, 44 χρόνια λειτουργούμε και το ξέρουμε καλά αυτό, θεώρησε λοιπόν σκόπιμο να αρχίσει να βρίζει. Του κάναμε μήνυση και αγωγή. Μέσα στο Μάρτιο συνεργεία του ΠΑΚΟΕ, καθώς έχουμε δύο προγράμματα για αυτή τη δουλειά, έκαναν μετρήσεις, σε όλη σχεδόν την Πελοπόννησο και για τη θάλασσα και για το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης, στείλαμε τα αποτελέσματα στους Δήμους, μας ευχαρίστησαν οι Δήμοι γιατί κάνουμε αυτή τη δουλειά δωρεάν, χωρίς αυτοί να πληρώνουν τίποτα, ενώ ξέρετε καλά ότι οι Δήμοι, όλοι σχεδόν έχουν αναθέσει σε ιδιωτικά εργαστήρια να γίνονται αυτές οι αναλύσεις.

Αυτό είναι απαράδεκτο, διότι το να πηγαίνει ένας ιδιώτης, που πληρώνεται από το Δήμο, να παίρνει δείγματα, να τα αναλύει και να δίνει τα αποτελέσματα, είναι απαράδεκτο από τη στιγμή που υπάρχουν κρατικά εργαστήρια. Από τις 325 δήμους περίπου 300 αναθέτουν σε ιδιωτικά εργαστήρια.

Γ. Ευγενίδης: Τα αποτελέσματα από τις δικές σας μετρήσεις αναρτώνται στο διαδίκτυο;

Π. Χριστοδουλάκης: Αναρτώνται στην ιστοσελίδα μας, τα στέλνουμε στους Δήμους, επώνυμα στο όνομα του κάθε Δημάρχου και ταυτόχρονα

Γ. Ευγενίδης:

τα στέλνουμε και στην Περιφέρεια και στο Υπουργείο.

Γ. Ευγενίδης: Να μιλήσουμε για την Αττική. Από τι είναι επιβαρυνμένος ο υδροφόρος ορίζοντας;

Π. Χριστοδουλάκης: Όπως ξέρετε η Ανατολική Αττική δεν έχει ακόμα βιολογικό καθαρισμό. Για να καταλάβετε εγώ μένω στον Ωρωπό και όλη η περιοχή που έχει 25.000 μόνιμους κατοίκους και άλλους 150.000 το καλοκαίρι, αποχετεύει μέσα στη θάλασσα. Ταυτόχρονα εκεί αποχετεύει και ο Ασωπός με όλα τα επικίνδυνα στοιχεία που κουβαλάει από τη βιομηχανική ζώνη των Οινόφυτων. Είναι βρώμικα τα νερά, απλά και πάρα πολλές οικογένειες μας καταγγέλλουν, ότι το καλοκαίρι παθαίνουν δερματοπάθειες. Εμείς συμπληρώνουμε το έργο των Δήμων και δυστυχώς δεν το κάνουν αυτό σημαία.

Τ. Χατζής: Στην Αττική μπορούμε να κάνουμε πουθενά μπάνιο;

Π. Χριστοδουλάκης: Είναι πολλές οι περιοχές που μπορείτε να κάνετε άφοβα μπάνιο. Κάθε καλοκαίρι βγάζουμε ένα φυλλάδιο 32 σελίδων για όλες τις θάλασσες. Από τα 1.500 δείγματα που πήραμε πέρσι, τα 730, περίπου το 50%, ήταν πεντακάθαρα. Όλα αυτά είναι αναρτημένα και στην ιστοσελίδα μας και είναι μόνιμα αναρτημένα.

7 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΥΓΕΙΑΣ

Η ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΝΟΣΕΙ

Με την ευκαιρία της σημερινής Παγκόσμιας Ημέρας Υγείας το ΠΑ.Κ.Ο.Ε επαναφέρει στο δημόσιο διάλογο το μείζον θέμα ότι στην Ελλάδα «Η Υγεία νοσεί». Μπορεί στα χρόνια του Covid 19 να έγιναν κάποιες ενέσεις ενίσχυσης του Εθνικού Συστήματος Υγείας, όμως, δυστυχώς υπάρχουν άλλα, διαχρονικά, άλυτα προβλήματα. Το 2015 η παγκόσμια κοινότητα έκλεισε 1000 χρόνια καρκίνου, ενώ με τον κορωνοϊό διαπιστώσαμε ότι οι ιώσεις πλέον περνούν στον ανθρώπινο οργανισμό πιο επιθετικά και πιο θανατηφόρα.

Εφιάλης η παιδική παχυσαρκία

Δυστυχώς οι παράγοντες στο περιβάλλον είναι τέτοιοι που επιδεινώνουν την δημόσια υγεία. Ζούμε σε αστικά κέντρα δίχως πράσινο, ωθούμε τα παιδιά μας σε έναν τρόπο διαβίωσης που είναι μαθηματικά βέβαιο πως όταν ενηλικιωθούν θα είναι οι επόμενοι ασθενείς των διαβητολόγων και των διαι-

τολόγων που έχουν γεμίσει με ιατρεία όλες τις πόλεις της χώρας μας. Η παιδική παχυσαρκία είναι ο εφιάλτης του 21ου αιώνα. Δυστυχώς η Ελλάδα δεν απέχει πάρα πολύ από τις χώρες που έχουν το μεγαλύτερο ποσοστό υπέρβαρων και παχύσαρκων παιδιών, αντιθέτως, παγκοσμίως από τη δεκαετία του '90 αναφέρεται ότι η Ελλάδα βρίσκεται σταθερά ανάμεσα στις χώρες με τα υψηλότερα ποσοστά παιδικής και εφηβικής παχυσαρκίας. **Η κατάσταση επιδεινώθηκε από τις καραντίνες και το κλείσιμο των σχολείων για την πανδημία του Covid 19.**

Οι επιστημονικές μελέτες αποκαλύπτουν τραγικά νούμερα. Από τα 10 παιδιά τα 4 είναι παχύσαρκα. Δηλαδή, το ποσοστό των υπέρβαρων και παχύσαρκων παιδιών στην χώρα μας υπερβαίνει το 35%-40%. Η σωματική και ψυχική υγεία επηρεάζεται σε ποσοστό 70% στα παχύσαρκα παιδιά.

Δεν υπάρχει κανένας εθνικός προγραμματισμός για την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής μας. Ακόμα και σήμερα παρά τα μεγάλα παγκόσμια σκάνδαλα με τις φαρμακευτικές εταιρίες, όσα περισσότερα φάρμακα συνταγογραφήσει κάποιος γιατρός τόσο μεγαλύτερο θα είναι το ποσοστό που θα λάβει από τα κέρδη. Σύμφωνα με καταγγελίες οι φαρμακευτικές εταιρίες διαθέτουν το 40% με 50% του προσωπικού τους να ασχολούνται με τις συναλλαγές με τους γιατρούς. Δεν ασχολούνται με το τι προϊόντα πουλάνε αλλά και με το τι περιέχουν αυτά τα προϊόντα. Ασχολούνται αποκλειστικά με το πώς θα πείσουν τους γιατρούς να συνταγογραφούν το δικό τους φαρμακευτικό προϊόν που παράγουν.

Υγεία και περιβάλλον

Όμως η υγεία μας είναι σε άμεση συνάρτηση με το περιβάλλον. Η φύση έχει την ατμόσφαιρά της, έχει το υδάτινο οικοσύστημα της, το χερσαίο οικοσύστημα της, έχει τις κοσμικές ακτινοβολίες που δέχεται και βέβαια έχει και το σύστημα της διατροφής των ζώων οργανισμών πάνω στην γη. Και γιατί το περιβάλλον είναι ενιαίο και όχι κομματιαστό, το ένα κομμάτι συνδέεται με το άλλο με αλυσίδα δυνατή, ο αέρας δηλαδή με τον γη, το νερό με την γη, το νερό με τον αέρα. Όλο το σύστημα λειτουργεί αλυσιδωτά και γι' αυτό η μόλυνση του νερού ή του αέρα επηρεάζει την υγεία, οδηγεί σε θανάτους. Μεγάλο μέρος του συνόλου της ανθρωπότητας δεν έχει πρόσβαση ως καθαρό νερό ανθρώπινης κατανάλωσης.

Η περιβαλλοντική ρύπανση, η καταστροφή βιότοπων, η σταδιακή απώλεια

στη στοιβάδα του όζοντος, η μακροχρόνια έκθεση σε πληθώρα επιβλαβών χημικών ουσιών, ξένους προς τον ανθρώπινο οργανισμό, η χημεία της νοθείας στα τρόφιμα, η ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία, τα αιωρούμενα σωματίδια, το άγχος, το κάπνισμα, η έλλειψη ελεύθερου χρόνου για δραστηριότητες όπως η σωματική άσκηση, έχουν μειώσει σοβαρά την ικανότητά καλής λειτουργίας του ανοσοποιητικού μας συστήματος. **Άμεση σύνδεση υπάρχει ανάμεσα στην ποιότητα του περιβάλλοντος και ασθένειες όπως ο καρκίνος, οι καρδιοαγγειακές, αναπνευστικές, γαστρεντερικές και νευρολογικές παθήσεις, αλλεργίες, προβλήματα που σχετίζονται με την αναπαραγωγή και τα αυτοάνοσα νοσήματα (σκλήρυνση κατά πλάκας, Alzheimer).** Το καθαρό περιβάλλον είναι απαραίτητο για την ανθρώπινη υγεία, ιδιαίτερα για τα παιδιά.

Η μαύρη πραγματικότητα για την υγεία και το περιβάλλον στον κόσμο και στην Ελλάδα είναι η εξής:

1 Οι ιδιωτικές δαπάνες υγείας στην Ελλάδα αυξάνονται τις τελευταίες δύο δεκαετίες, εξακολουθούν να κυμαίνονται σε επίπεδα πολύ υψηλότερα από τον αντίστοιχο Ευρωπαϊκό μέσο όρο και αποτελούν περίπου το 38% της συνολικής δαπάνης υγείας.

2 Μεγαλύτερη από το αναμενόμενο είναι η αύξηση των θανάτων από όλες τις μορφές του καρκίνου τόσο στους άνδρες όσο και στις γυναίκες στην Ελλάδα σε αντίθεση με τις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό εξηγεί το γιατί στο προσδόκιμο ζωής έχουμε πέσει στην 7η θέση από τη 2η ανάμεσα στις χώρες της Ε.Ε.

3 Στην κορυφή της μαύρης λίστας του καπνίσματος σε παγκόσμιο επίπεδο βρέθηκαν οι Ελληνίδες με ποσοστό 31,3%. Στο μεταξύ, όπως επισημαίνεται από τον Economist, οι Έλληνες είναι οι βαρύτεροι καπνιστές στον κόσμο, με ετήσια κατανάλωση 3.000 τσιγάρα ανά άτομο, ενώ τουλάχιστον 700.000 Έλληνες πάσχουν από χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια. Εκτιμάται δε ότι περί τους 20.000 Έλληνες χάνουν κάθε χρόνο τη ζωή τους από νόσους που σχετίζονται με το κάπνισμα και τις βλαβερές επιπτώσεις του.

4 Υψηλή κολποστερίνη έχουν 5 στους 10 πολίτες στην Βόρεια Ελλάδα, ενώ 4 στους 10 είναι υπέρβαροι και παρουσιάζουν αρτηριακή υπέρταση, δηλαδή, κινδυνεύουν να πάθουν αθηροσκλήρωση, η οποία μπορεί να προκαλέσει εμφράγματα και στεφανιαία νόσο, αλλά και αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια.

Στον κόσμο αυτή τη στιγμή κάθε 20 δευτερόλεπτα ένα παιδί πεθαίνει εξαιτίας της ελλιπούς υγιεινής του νερού. Καθημερινά 2.000.000 τόνοι ανθρώπινων αποβλήτων διαχέεται και μολύνει τους υδάτινους φορείς με μετατρέποντας του από δώρο ζωής σε αιτία θανάτου.

Το ΠΑ.Κ.Ο.Ε εδώ και 44 χρόνια καταγγέλλει δράσεις και πρακτικές που επιβαρύνουν την δημόσια υγεία, την υγεία των πολιτών και των καταναλωτών. Η μόνη λύση για να σταματήσει ο κατήφορος είναι μία επανάσταση των πολιτών απέναντι σε όλα αυτά. Γι' αυτό καλούμε όλους τους πολίτες, όλους τους καταναλωτές να ενταχθούν στο ΠΑ.Κ.Ο.Ε., να δυναμώσουμε τη φωνή του, για να σώσουμε ότι έχει απομείνει στο περιβάλλον, στη δημόσια υγεία.

ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΒΑΦΤΗΚΕ «ΚΟΚΚΙΝΟ» ΑΠΟ ΤΑ ΒΕΓΓΑΛΙΚΑ

Φόρο αίματος πλήρωσε η χώρα μας για ένα ακόμα Πάσχα λόγω της αλόγιστης χρήσης των βεγγαλικών. Τα ΠΑΚΟΕ είχε προειδοποιήσει. Ο τίτλος του Δελτίου Τύπου στις 12 Απριλίου ήταν:

«ΑΣ ΜΗ ΒΑΦΤΕΙ «ΚΟΚΚΙΝΟ» ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΑΠΟ ΤΑ ΒΕΓΓΑΛΙΚΑ

Τα βεγγαλικά και οι κροτίδες αποτελούν μια άτυπη παράδοση των πασχαλινών ημερών. Εγκυμονούν, όμως, σοβαρούς κινδύνους για την ασφάλεια των εμπλεκομένων»

Στο κείμενο αναφέρονταν τα εξής: Σε πρόσφατη **έρευνα που διεξήγαγε το ΠΑΚΟΕ** προκύπτει ότι πολλοί φοβούνται να πηγαίνουν πλέον στην εκκλησία λόγω της πιθανότητας να τους προκληθεί κάποιο ατύχημα από βεγγαλικά. Κατά μέσον όρο, το 48% των ατόμων όλων των ηλικιών δεν πηγαίνει στην εκκλησία το βράδυ της Ανάστασης εξαιτίας των κροτίδων. Σύμφωνα μάλιστα με στοιχεία του Κέντρου Ερευνας και Πρόληψης Ατυχημάτων (ΚΕΠΑ), τα περισσότερα ατυχήματα συμβαίνουν σε παιδιά και εφήβους. Οι τραυματισμοί κυμαί-

νονται από εγκαύματα ελαφριάς μορφής ως και ακρωτηριασμούς ή απώλεια οφθαλμών...

Ιδιαίτερα τις μέρες του Πάσχα, το φαινόμενο αυτό βρίσκεται σε έξαρση, αποτελώντας μία άτυπη «παράδοση». Η πώλησή τους γίνεται σε καταστήματα, στο διαδίκτυο, ακόμη και σε συνοικιακά καταστήματα, **παρά το γεγονός ότι είναι παράνομο**. Γνωρίζουμε όλοι πόσο εύκολο είναι να προμηθευτεί ένα παιδί αυτά τα είδη.

Το «Χαμόγελο του Παιδιού», εν όψει Πάσχα, τονίζει ακόμη μια φορά σε γονείς, κηδεμόνες, καθώς και εκπαι-

δευτικούς ότι οι **κροτίδες και τα βεγγαλικά δεν είναι παιχνίδια, αλλά άκρως επικίνδυνα υλικά που, στα χέρια των ανήλικων, μπορούν να μετατραπούν σε «φονικά όπλα»**, απειλώντας τη σωματική ακεραιότητα, τόσο τη δική τους, των γύρω τους, και φυσικά ακόμα και την ίδια τους τη ζωή.

Τα στοιχεία που κάθε χρόνο δημοσιοποιούνται αντιπροσωπεύουν περιστατικά παιδιών, οικογενειών, ανθρώπων που ζουν γύρω μας και αναπάντεχα βρέθηκαν αντιμέτωποι με σοβαρά προβλήματα υγείας λόγω κακής χρή-

σος τέτοιων υλικών.

Ειδικά φέτος στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης **Tik Tok** κυκλοφορούν βίντεο από παιδιά 10 χρονών που δίνουν οδηγίες χρήσης για την κατασκευή τους και τη χρήση τους. Αντιλαμβανόμαστε όλοι ότι οι κροτίδες, τα βεγγαλικά και τα δυναμιτάκια που προμηθεύονται οι ανήλικοι είναι σαν «φονικά όπλα» στα χέρια τους.

Βροντάδες Χίου

Ένα έθιμο, ένας «πόλεμος» αλλιώς-τικός από όλους τους άλλους. «Πόλεμος» με φως στο σχήμα της ρουκέτας, μεταξύ δυο παλιών εκκλησιών: της Παναγιάς και του Αγίου Μάρκου. Μαζί με το Χριστός Ανέστη, το βράδυ του Μεγάλου Σαββάτου, εκτοξεύονται στον ουρανό σχεδόν ταυτόχρονα περί τις 50 χιλιάδες ρουκέτες από τους επίδοξους ρουκετατζήδες, νέους και μεγαλύτερους, που δουλεύουν ασταμάτητα για να προετοιμαστούν για τον ρουκετοπόλεμο μήνες ολόκληρους, **παρά το γεγονός ότι η κοινότητα της Χίου εμφανίζεται διχασμένη για την πραγματοποίηση του ρουκετοπόλεμου.**

Πώς προσδιορίζει ο νόμος τη συγκεκριμένη μορφή εκδήλωσης χαράς

Βάσει του νόμου του προσδιορίζεται με τον ακόλουθο τρόπο:

Οι φωτοβολίδες

Πρόκειται για “μείγματα ευφλέκτων υλών εκτοξευόμενα εν αναφλέξει δια καταλλήλου συσκευής, χρησιμοποιούμενα δε προς φωτισμόν περιοχής ή σηματοδότηση εις τας Ενόπλους Δυνάμεις και την Ναυτιλίαν”.

Τα βεγγαλικά

Είναι “μείγματα ευφλέκτων υλών καιομένων μετά λαμπράς φλογός, η οποία, δια προσθήκης καταλλήλων μεταλλικών αλάτων, χρωματίζεται ποικιλοτρόπως, χωρίς να δημιουργείται εκ της καύσεως κίνδυνος σωματικών βλαβών ή πυρκαϊάς”.

Οι κροτίδες

Αφορούν “πυροτεχνουργικά κατασκευασμένα διαφόρων τύπων (τρακατρούσκας, βαρελότα κ.λπ.) τα οποία δια τριβής, εναύσματος, κρούσεως ή εκτοξευσεώς των τη βοήθεια ειδικής συσκευής ή μη, εκρήγνυνται είτε επί του εδάφους είτε εις τον αέρα και παράγουν ισχυρόν κρότον”.

Σημειώνουμε ότι ότι σύμφωνα με το νόμο απαγορεύεται “από οποιονδήποτε” η κατασκευή, εμπορία, αγορά, κατοχή και χρήση κροτίδων και

συσκευών εκτόξευσης αυτών.

Δυστυχώς όμως η χρήση βεγγαλικών, κροτίδων και άλλων τις ημέρες του Πάσχα, ιδιαίτερα το Μεγάλο Σάββατο και την Κυριακή της Ορθοδοξίας, εξακολουθεί να είναι ένα έθιμο που πολλοί επιμένουν να

τηρούν, παρά τους δεκάδες τραυματισμούς, ακρωτηριασμούς ακόμα και θανάτους που έχουν συμβεί.

Από τη μεριά τους, οι ειδικοί προειδοποιούν ότι ακόμα και το πιο τέλεια κατασκευασμένο πυροτέχνημα μπορεί να είναι θανατηφόρο στα λάθος χέρια»

Τι συνέβη το Πάσχα; η ΕΡΤ αναφέρει τα εξής: Τέσσερα παιδιά **τραυματίστηκαν** σοβαρά από **βεγγαλικά**, δυο από αυτά **ακρωτηριάστηκαν στα δάκτυλα**. Σοβαρός είναι και **ο τραυματισμός ενός 27χρονου** που μεταφέρθηκε εσπευσμένα από το Λεωνίδιο στο νοσοκομείο «Γεννηματάς».

Λίγα δευτερόλεπτα μετά την Ανάσταση το σκηνικό έγινε πολεμικό έξω από τον **Ιερό Ναό Αναλήψεως, στον Νέο Κόσμο**. Οι ακρωτηριασμοί και τα εγκαύματα που σημειώνονται κάθε χρόνο δεν τους πτόησαν.

«Αυτό γίνεται εδώ και λίγα χρόνια, έρχονται εδώ και κάνουν αυτό που κάνουν, το χαμό» λέει στην κάμερα της ΕΡΤ κάτοικος της περιοχής.

Νεαροί πέρασαν ανάμεσα από τις φλόγες κρατώντας ενισχυμένες μολότοφ, ενώ άλλοι μάζευαν τις αυτοσχέδιες βόμβες και τις κροτίδες που δεν εξερράγησαν.

Στο χωριό **Μάσσαρι στη Ρόδο** ένα 7χρονο κοριτσάκι τραυματίστηκε από βεγγαλικά και μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο με εγκαύματα στο πρόσωπο.

«Καμένο στο πρόσωπο, είναι εντάξει στο σπίτι του, νοσηλεύτηκε ένα 24ωρο στο νοσοκομείο και πήγε στο σπίτι του. Έχει εγκαύματα. Κάτι πρέπει να γίνει, από το να απαγορευτούν στο εμπόριο, δεν λέγονται πια βεγγαλικά και δυναμιτάκια. Είναι δυναμίτες. Θα πρέπει να υπάρξει αστυνόμευση σε κάθε χωριό» τόνισε ο πρόεδρος της κοινότητας Μαλώνας, Νεκτάριος Μουστακέλλης.

Στο **Αγκρίστρι** έκρηξη κροτίδας είχε ως αποτέλεσμα ένα 14χρονο αγόρι να χάσει τέσσερα δάκτυλα του αριστερού του χεριού, ενώ στη **Σύμη** 14χρονο αγόρι τραυματίστηκε σοβαρά στο πρόσωπο και στο χέρι και χρειάστηκε να μεταφερθεί με ελικόπτερο στο νοσοκομείο της Ρόδου.

Στο νοσοκομείο Παίδων «Η Αγία Σοφία» νοσηλεύονται ο 13χρονος και ο 14χρονος που τραυματίστηκαν από βεγγαλικά. Τα παιδιά χειρουργήθηκαν και βρίσκονται στη διαδικασία αποκατάστασης.

Τραυματισμοί σημειώθηκαν και στην Αθήνα. Στην ΕΡΤ μίλησε νεαρός που τραυματίστηκε από δυναμιτάκι: «Όπως πήγα να το ανάψω κάρκα κατευθείαν... Πάω να το πιάσω, το παίρνω, το ανάβω. Με το που πάω να το πετάξω σκάει κατευθείαν».

«Στην ατυχία τους ήταν τυχερός που δεν έχασε κανένα δάκτυλο. Τα παιδιά να μην ασχολούνται καθόλου με αυτά τα πράγματα γιατί σκάνε και γκαζάκια και χίλια δύο και δεν ξέρω που θα καταλήξει αυτό το πράγμα. Όπως είπα στον γιο μου αυτά πρέπει να σταματήσουν γιατί μπορεί να γίνουν χειρότερα. Όπως ήταν ένα παιδάκι προηγουμένως με 4 δάκτυλα κομμένα» ανέφερε στην ΕΡΤ ο πατέρας του παιδιού.

Με φόντο το θλιβερά περιστατικό, **η αδερφή του 7χρονου παιδιού που είχε βρει τραγικό θάνατο από ναυτική φωτοβολίδα** το 2011 στη Δροσιά Χαλκίδας, στέλνει το δικό της συγκλονιστικό μήνυμα: «αυτό που θέλω να περάσω είναι ότι αν πιστεύεις ότι θα νιώσεις Ανάσταση μόνο αν σηκώσεις το κεφάλι και δεις πολλά φώτα και “μπαμ μπουμ”, μην πιάς στην Εκκλησία, κάτσε στο σπίτι σου αν νιώθεις ότι μόνο έτσι θα καταλάβεις».

Στο **Λεωνίδιο Αρκαδίας τέσσερα άτομα τραυματίστηκαν στην προσπάθειά τους να πυροδοτήσουν βεγγαλικά** στην ενορία του Αγίου Βασιλείου, ενώ **στην Πύλο ένα 9χρονο προσφυγόπουλο** υπέστη ακρωτηριασμό δακτύλου του χεριού του από κροτίδα και διακομίστηκε στο νοσοκομείο Παίδων στην Αθήνα».

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΚΟΕ ΣΤΗΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟ ΤΟΥ ΣΚΑΙ ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΔΡΑΚΟΥ

Παναγιώτης Χριστοδουλάκης: «Ενθαρρυντικά, αλλά ενδεικτικά τα πρώτα δείγματα για τις θάλασσες»

Οι πρώτες μετρήσεις στα θαλάσσια νερά, τα πάγια προβλήματα που υπάρχουν στην αποχέτευση, στη διαχείριση των σκουπιδιών, η ποιότητα των νερών ανθρωπίνης κατανάλωσης και το θέμα της αλόγιστης χρήσης των βεγγαλικών ήταν το αντικείμενο της συνέντευξης που παραχώρησε ο πρόεδρος του ΠΑΚΟΕ, Παναγιώτης Χριστοδουλάκης στον ραδιοφωνικό σταθμό Σκάι 100,3 και στη δημοσιογράφο Κατερίνα Δράκου. Το πλήρες κείμενο της συνέντευξης είναι:

Δράκου: Κύριε Χριστοδουλάκη, αναμένουμε να μας πείτε τι έβγαλαν αυτές οι πρώτες δειγματοληψίες νερού, γιατί μπορεί ο καιρός να είναι ακόμα ασταθής, αλλά από εδώ και πέρα θα στρώσει. Πως είναι η ποιότητά των νερών της θάλασσας;

Χριστοδουλάκης: Σε αυτή την προσπάθεια που κάνουμε εδώ και 44 χρόνια, προκαταρκτικά, πριν από την έναρξη της κολυμβητικής περιόδου που είναι από την 1η Μαΐου και εμείς όλο το Μάιο κάνουμε δειγματοληψίες σε όλη την Ελλάδα, παίρνοντας 1.500 δείγματα, πήραμε το πρώτο δείγμα στις 11 Απριλίου και ήταν ενθαρρυντικό. Πήραμε δείγματα από την ακτή του Σχοινιά και μέχρι το Λαύριο σε 15 σημεία και διαπιστώσαμε ότι είναι πολύ καθαρά τα νερά από πλευράς μικροβιολογικής, δηλαδή, από εντερόκοκκους, κολοβακτηρίδια και e coli.

Προβλήματα, όμως, υπάρχουν σε ρέματα, όπως στις Ραφήνας, στο Πόρτο Ράφτη που είναι ένα άλλο, όπως επίσης ένα άλλο στο Σχοινιά, όπου υπάρχουν κάποια απόβλητα από καλλιέργειες. Εμείς, ελέγξαμε περιοχές για κολύμβηση στο Σχοινιά, στο Μαραθώνα, στη Νέα Μάκρη, στο Ζούμπερι, στον Άγιο Ανδρέα, στο Μάτι, στη Ραφήνα, όπου υπήρχε ένα προβληματικά, καθώς με όριο τα 500, τα κολοβακτηρίδια είναι 200, στη Λούτσα, στο Βραυρώνα, τον Αγ. Σπυρίδωνα, το Αυλάκι, το Πόρτο Ράφτη, το Δασκαλιό, όπου στο Κοράλι έχει κάποιο πρόβλημα, το Μικρολίμανο.

Δράκου: Δασκαλιό και Ραφήνα σημείων που δεν θα πάω να κολυμπήσω.

Χριστοδουλάκης: Αλλά αυτά είναι προκαταρκτικά

Δράκου: Η εικόνα αυτή υπάρχει περίπτωση να αλλάξει μετά από κάποιους μήνες;

Χριστοδουλάκης: Βέβαια, γιατί όταν αρχίζει η κολυμβητική περίοδος, όπως καταλαβαίνετε η πολυκοσμία των κολυμβητών δημιουργεί προβλήματα. Δεν έχουμε και την κουλτούρα που έπρεπε να έχουμε δυστυχώς και όλο αυτό αυξάνει το μικροβιακό φορτίο και έτσι δυστυχώς έχουμε προβλήματα. Σε αντίστοιχη περίοδο πέρσι, που κάναμε την ίδια έρευνα τότε υπήρχε κάποιο πρόβλημα σε αρκετά σημεία και στο Μάτι και στο Ζούμπερι και στο Μικρολίμανο. Φέτος δεν υπάρχουν αυτά τα προβλήματα.

Δράκου: Αυτό είναι ενθαρρυντικό.

Χριστοδουλάκης: Ναι είναι ενθαρρυντικό, αλλά μόνο ενδεικτικό. Γιατί όταν αρχίζει η κολυμβητική περίοδος τα πράγματα θα αλλάξουν σημαντικά.

Δράκου: Για να μπει στη διαδικασία να κάνετε δειγματοληπτικές έρευνες, υπάρχει κάποιος που σας έχει καταγγείλει κάτι;

Χριστοδουλάκης: Αυτό έγινε μετά από καταγγελία, όπως έγινε στις 20 Μαρτίου στην περιοχή της Βουλιαγμένης μετά από καταγγελία. Κατά βάση γίνεται με από καταγγελίες πολιτών, συλλόγων και φορέων διαφόρων

περιοχών.

Για παράδειγμα τώρα που μιλάμε, αύριο συγκεκριμένα, θα πάει συνεργείο στο Βέλος Κορινθίας γιατί μας κάνανε καταγγελίες ότι στο πόσιμο νερό βγαίνει, βγαίνει το νερό μαύρο, πίσσα. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι μετά από καταγγελίες που μας έρχονται κάνουμε αυτά τα βήματα και βγάζουμε τα αποτελέσματα, τα οποία τα δίνουμε στο Δήμο, ενημερώνουμε το Δήμο, ενημερώνουμε τους πολίτες, αναρτάμε στην ιστοσελίδα, τα στέλνουμε στους Υπουργούς Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και αν χρειαστεί να παρθούν κάποια μέτρα, να τα πάρουν.

Δράκου: Υπάρχουν ακροατές επιφυλακτικοί. Ο Ενώγγελος από τα Μεσόγεια, λέει ότι τα περισσότερα σπίτια εκεί έχουν βόθρους, οι ταβέρνες έχουν βόθρους και τα λύματα πέφτουν χωρίς καμία επεξεργασία στη θάλασσα.

Χριστοδουλάκης: Συμφωνώ. Όλη η ανατολική Αττική έχει αυτό το πρόβλημα, όχι μόνο τα Μεσόγεια.

Δράκου: Άρα πως γίνεται η εικόνα αυτή να μην φαίνεται στις μετρήσεις;

Χριστοδουλάκης: Κατά διαστήματα λόγω του κυματισμού, λόγω της ανακατάταξης των ρευμάτων της θάλασσας συμβαίνει αυτό.

Εμείς δεν λέμε ότι είναι αποδεικτικό στοιχείο, αλλά είναι ενδεικτικό στοιχείο. Προσέξτε να μην αλλάξουμε το περιεχόμενο της έρευνας. Κάνουμε ενδεικτικά μία έρευνα και βγάζουμε κάποια αποτελέσματα. Δεν σημαίνει ότι αυτά τα κρατάμε σαν Ευαγγέλιο και λέμε ότι μετά από μία εβδομάδα θα είναι χειρότερα ή καλύτερα. Δεν το ξέρουμε. Το κάθε δείγμα έχει τη δική του ταυτότητα. Μετά, όμως, από ένα 24ώρο μπορεί να αλλάξει. Ότι η Ανατολική Αττική έχει πολύ μεγάλο πρόβλημα είναι γεγονός. Και η βορειοανατολική και ο Ωρωπός, που μένω εγώ το πρόβλημα είναι τεράστιο.

Δράκου: Τόσα χρόνια είναι τραγικό...

Χριστοδουλάκης: Πράγματι είναι τραγικό. Ένα σύστημα αποχετευτικό, ένας βιολογικός καθαρισμός. Έχουμε χαλάσει στην περιοχή του Ωρωπού γύρω στα 8-10 εκατομμύρια ευρώ μόνο

για μελέτες. Και ακόμα είμαστε στις μελέτες κυρία Δράκου. Δυστυχώς είναι τραγικό. Εδώ μιλάγαμε για το κέντρο ελέγχου λυμάτων της Ραφήνας.

Εδώ και πέντε χρόνια το ακούω και ακόμα είμαστε στις μελέτες. Τώρα κάτι πάει να γίνει. Όλη αυτή η περιοχή, η Ανατολική Αττική, με ενάμιση εκατομμύριο κατοίκους και δεν μπορούμε να στεριώσουμε έναν βιολογικό καθαρισμό. Ο Σαρωνικός τώρα είναι καθαρός. Θυμόσαστε πριν από 20 χρόνια ότι πριν από 20 χρόνια όταν ξεκίνησε ο βιολογικός καθαρισμός, ήταν βούρκος. Τώρα ο Σαρωνικός είναι πεντακάθαρος.

Δράκου: Εδώ μιλάμε για πολύ βασικά θέματα, που δεν έχουν επιλυθεί και χρονίζουν για πολλές δεκαετίες.

Χριστοδουλάκης: Θα σας πω ένα χαρακτηριστικό. Στην περιοχή του Σαρωνικού από το παλιό Φάληρο μέχρι τη Σαρωνίδα, το χειμώνα υπάρχουν δύο, γυναικολόγοι. Το καλοκαίρι από τον Ιούνιο μέχρι και τον Αύγουστο αυτοί γίνονται 35.

Τι σημαίνει αυτό. Ότι υπάρχουν προβλήματα, ιδιαίτερα στις γυναίκες, κολπίτιδες, σαλπγγίτιδες και όλα αυτά που συμβαίνουν και είναι πρόβλημα μεγάλο. Δεν μπορείς να λες ότι έχουμε νερά πεντακάθαρα. Υπάρχουν περιοχές που μεγάλα εστιατόρια, ταβέρνες, να μην πω ονόματα, αποχετεύουν μέσα στη θάλασσα.

Δράκου: Και δεν τρέχει τίποτα και προφανώς δεν επιτρέπεται και ορθά, να πείτε ονόματα στον αέρα. Μιλάμε για τα νερά κολύμβησης, αν πάμε στα νερά ανθρωπίνης κατανάλωσης, μου λέγανε κάποιιοι συνάδελφοι, ότι για παράδειγμα στη Μύκονο και παίρνω ως παράδειγμα ένα διάσημο νησί, που ήρθε στην επικαιρότητα για τους λάθος λόγους το τελευταίο διάστημα. Ανοίγεις τη βρύση και τρέχει χώμα.

Χριστοδουλάκης: Πριν από δύο χρόνια, στο περιοδικό που βγάζουμε «Οικονομία για το περιβάλλον», το οποίο κυκλοφορεί σε 25.000 αντίτυπα και αναρτάται στην ιστοσελίδα μας, πριν από δύο χρόνια λοιπόν είχαμε βγάλει ένα θέμα με τίτλο «Η Μύκονος καταστρέφεται». Από τις 80 σελίδες του περιοδικού, είχε αφιερώσει τις 10 για να βάλουμε όλα τα προβλήματα της Μυκόνου. Τα σκουπίδια είναι στο αποκορύφω. Δεν γίνεται χειρότερη η κατάσταση. Το θέμα των αυθαιρέτων το ξέρετε, το διαβάζουμε σήμερα. Είναι χρόνια τώρα αυτή η ιστορία. Στα δε νερά κολύμβησης, κάνουμε Ιούνιο μήνα μετρήσεις, τα στέλνουμε για να δούμε τι θα γίνει, οι βιολογικοί καθαρισμοί των ξενοδοχείων είναι απειροελάχιστοι, ο βούρκος στη θάλασσα είναι το κάτι άλλο, ιδιαίτερα στις περι-

οχές που είναι πασίγνωστες.

Δράκου: Δηλαδή, πηγαίνεις στην Ψαρού, αφήνεις ένα... νεφρό στην Ξαπλώστρα και κολυμπάς μέσα στα κολοβακτηρίδια.

Χριστοδουλάκης: Ακριβώς, είναι φοβερό, είναι τραγικό. Και λες είναι δυνατόν; Ο καθρέπτης του τουρισμού μας, η Μύκονος, αλλά και η Σαντορίνη, όπου το πρόβλημα των σκουπιδιών είναι τεράστιο. Ακόμα και η Καλντέρα είναι μέσα στα σκουπίδια. Μέσα στη θάλασσα. Είναι τραγικό και δεν κάνουν τίποτα. Δύο νησιά που είναι οι καθρέπτες του τουρισμού μας, που βγάζουν τα λεφτά του κόσμου και δεν μπορούν να κάνουν ένα έργο. Είναι δυνατόν; Δεν έχουμε αποκτήσει κυρία Δράκου κουλτούρα οικολογικής συνείδησης.

Δράκου: Στην έρευνα που κάνατε στα ρέματα χτυπήσατε καμπανάκι. Θέλω να πω ότι στα ρέματα πετάνε κάποιοι σκουπίδια. Αυτό σε βάθος χρόνου δεν σημαίνει ότι θα λειτουργήσει αθροιστικά στη ρύπανση;

Χριστοδουλάκης: Ναι. Για παράδειγμα μιλάμε για ένα ρέμα στη Βάρη Βούλα Βουλιαγμένη, το Κόρμπι, που πηγαίνει κατευθείαν στη θάλασσα. Για δέκα χρόνια δεν μπορούν να φτιάξουν ένα κομμάτι γης δύο χιλιομέτρων.

Δράκου: Έχουμε τις κάλπες, τις πρώτες για τις εθνικές εκλογές που είναι δεδο-

μένες και μπορεί και δεύτερες, μετά έρχονται και οι αυτοδιοικητικές εκλογές.

Χριστοδουλάκης: Δεν μπορούν να συνειδητοποιήσουν αυτοί οι άνθρωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης, μερικοί εκ των οποίων είναι πολύ καλοί άνθρωποι και καλοί τεχνοκράτες. Αυτό που θα πω είναι το εξής. Δυστυχώς στα 44 χρόνια, που έχω πάρει σύνταξης σαν πρόεδρος του ΠΑΚΟΕ, εγώ είμαι συνταξιούχος καθηγητής του Πανεπιστημίου της Αθήνας στη Χημεία Περιβάλλοντος, σας δηλώνω τα εξής, απερίφραστα, το μόνο που τους ενδιαφέρει σε ένα 80% των Δημάρχων είναι να κουκουλώσουν ένα πρόβλημα. Να το αναδείξουν ποτέ.

Αυτό είναι το τραγικό. Δεν μπορείς να έχεις το δήμο, τους δημότες σου και να βγάζει η βρύση τους μαύρο νερό. Μας έχουν καταγγείλει επώνυμα δέκα άνθρωποι από το Βέλο Κορινθίας και όπως σας είπα θα πάει εκεί συνεργείο να πάρει δείγματα να δούμε τι γίνεται. Επί ένα χρόνο η κατάσταση είναι ίδια. Ο δήμαρχος κουβέντα. Είναι δυνατό να συμβαίνει αυτό; Και το νερό το πληρώνουν. Δεν μας το δίνουν τσάμπα το νερό.

Δράκου: Για ποιες άλλες περιοχές δέχστε καταγγελίες ότι η ποιότητα του νερού

δεν είναι η καταλληλότερη, μην πω ότι είναι χείριστη και αυτό είναι οφθαλμοφανές;

Χριστοδουλάκης: Περιοχές της ακτογραμμής της Πελοποννήσου από την Κορινθία μέχρι την Πάτρα είναι αρκετές. Να σας πω για το Λουτράκι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Πριν από δέκα χρόνια είχαμε κάνει μία έρευνα και αποδείχτηκε ότι το νερό του Λουτρακίου και από τότε σταμάτησε και η ιστορία με την ΗΒΗ, είχε εξασθενές χρώμα σε ποσότητα αρκετά ανησυχητική. Το όριο αυτή τη στιγμή στα απόβλητα του Ασωπού, όχι στο νερό το πόσιμο, είναι 3 μικρογραμμάρια στο λίτρο, με κοινή υπουργική απόφαση.

Το νερό στο Λουτράκι, αυτή τη στιγμή η τιμή του κυμαίνεται από 14 έως 18 μικρογραμμάρια. Το λέμε στο Δήμαρχο, το ξαναλέμε, υπάρχουν δικαστικές διαμάχες, ιστορίες και δεν εννοούν να καταλάβουν αυτό που σας είπα. Αν δεν αναδείξουν το πρόβλημα, να προσπαθήσουν να το λύσουν, δεν θα λυθεί ποτέ.

Αν το κουκουλώσουν είναι κάτι προσωρινό και δεν θα πάει μακριά. Επειδή ακούγονται πολλά για την κλιματική αλλαγή και είναι μία καραμέλα, κάναμε μία στατιστική έρευνα για

την κλιματική αλλαγή και ρωτήσαμε 1.000 ανθρώπους τι ξέρουν για το τι είναι η κλιματική αλλαγή. Οι 965 κυρία Δράκου απάντησαν ότι δεν ξέρουν τι είναι. Δεν ήξεραν τον ορισμό της κλιματικής αλλαγής.

Δράκου: Το πιστεύω αυτό που λέτε.

Χριστοδουλάκης: Οι κρατούντες που λέμε δεν δίνουν ανάλυση ακριβώς τι γίνεται. Γι' αυτό εμείς λέμε ότι η κλιματική αλλαγή έχει ονοματεπώνυμο. Δηλαδή, μία βιομηχανία ρυπαίνει, το μετρώ ρυπαίνει τους πολίτες; Έχει επώνυμο. Είναι το Μετρό. Είναι η βιομηχανία Θανάσης.

Δράκου: Λέτε ότι το γενικόλογό αποπροσανατολίζει και δεν οδηγεί πουθενά και δεν αποδίδονται ευθύνες;

Χριστοδουλάκης: Ακριβώς είναι τραγικό. Να το πούμε επώνυμο ότι αυτός ρυπαίνει και να το αποδείξουμε. Στα Οινόφυτα είναι περίπου 160 βιομηχανίες. Οι 80 ρυπαίνουν απερίφραστα. Είναι επώνυμες. Εμείς αρχίσαμε στο περιοδικό που βγάζουμε, να δημοσιεύουμε κάθε μήνα το αλμανάκ αυτών που έχουν ονοματεπώνυμο στην κλιματική αλλαγή. Ποιος ρυπαίνει και δεν ρυπαίνει.

Δράκου: Έξυπνο.

Χριστοδουλάκης: Κάτι πρέπει να

κάνουμε όλοι μας. Αλλά να πω και για τα βεγγαλικά κάτι.

Δράκου: Ναι άλλο δράμα αυτό, αλλά πριν από αυτό ένας ακροατής ρωτά αν θα κάνετε έρευνα στον Αλιμο.

Χριστοδουλάκης: Από πρώτη Μαΐου ξεκινά η έρευνα για όλο το Σαρωνικό. Τα αποτελέσματα θα τα αναρτήσουμε, θα συζητήσουμε και μαζί.

Δράκου: Πάμε και στα βεγγαλικά. Εγώ θα κάνω ένα σχόλιο γιατί υπάρχουν άνθρωποι που τη βρίσκουν με αυτό το πανηγύρι, γιατί θέλουν να αναπαραστήσουν πολεμικές συνθήκες με κρότο με λάμψη. Ας σκεφτούν όμως και την Ουκρανία και τώρα το Σουδάν. Φτάνει, όμως. Πάνε παιδάκια με τις οικογένειες τους στις εκκλησίες και καταλήγουν όλοι μαζί σε κάποια νοσοκομεία.

Χριστοδουλάκης: Επειδή δεν μου αρέσουν τα μεγάλα λόγια και μιλώ μόνο με στοιχεία, θα σας πω το εξής. Περίπου 4,5 με 5 εκατομμύρια βεγγαλικά διακινήθηκαν φέτος το Πάσχα. Η αστυνομία που ότι μπόρεσε έκανε, λέει ότι κατάρχησε 360.000 βεγγαλικά. Δηλαδή, μόνο το 6-7%. Από αυτά τα βεγγαλικά το 30% εντάσσεται στο CE δήθεν ότι έχουν πάρει πιστοποιητικό της Ευρωπαϊκής Ένωση. Το 70%, όμως, διακινείται λάθρα. Τι σημαίνει αυτό; Ότι είναι αυτοσχέδιοι μηχανισμοί. Τα κάνουν από μικρά παιδιά μέχρι 20 ετών νέοι σε όλες τις κοινωνίες στο Ζεφύρι και στα Λιόσια, όπου είναι τα κρυφά εργαστήρια κατασκευής. Δυστυχώς σύμφωνα με τα στοιχεία που πήραμε από το Κέντρο Έρευνας και Πρόληψης Ατυχημάτων, από το 2006 μέχρι σήμερα έχουν σκοτωθεί 47 άτομα.

Δράκου: Και δεν λέμε να το πάρουμε απόφαση. Θυμάμαι πρόσφατα στην Καλαμάτα δεν ήταν, όπου σκοτώθηκε ένας οικονομολόγος και είχε πει ο δήμαρχος ότι θα καταργήσουν το έθιμο και μετά είπε ότι δεν θα το καταργήσουν...

Χριστοδουλάκης: Έχουν γίνει ντοκιμαντέρ για όλη αυτή την ιστορία και ξέρετε όλα αυτά ξεκίνησαν επί τουρκοκρατίας. Δεν είναι δικά μας έθιμα.

Δράκου: Το θέμα είναι ότι ταλαιπωρείται κόσμος, «φεύγει» κόσμος τελειώς άδικα, άνθρωποι που πήγαιναν απλώς στην Ανάσταση με τις οικογένειές τους.

Χριστοδουλάκης: Εμείς θα βγάλουμε ένα έντυπο, που το είχαμε βγάλει και το 2021 και θα το διανεμάμε στα σχολεία για να μάθουν τα παιδιά, ότι πρέπει να μάθουν για τα βεγγαλικά. Επίσης η παχυσαρκία είναι ένα θέμα για το οποίο μπορούμε να συζητάμε ώρες ατελείωτες.

Δράκου: Σας ευχαριστώ κύριε Χριστοδουλάκη θα τα ξαναπούμε σύντομα.

Χριστοδουλάκης: Την υγεία μας να έχουμε να ενημερώνουμε τον κόσμο.

ΚΑΘΑΡΕΣ ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΙΝΙΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΛΑΥΡΙΟ

Στις 11/04/2023 επιστημονικό συνεργείο του ΠΑΚΟΕ πραγματοποίησε έρευνα της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, κολύμβησης καθώς και των ρεμάτων και επιφανειακών υδάτων στις περιοχές από το Σχοινιά μέχρι το Λαύριο.

Η έρευνα πραγματοποιείται στα πλαίσια ετήσιου προγράμματος του ΠΑΚΟΕ μετά από καταγγελίες πολιτών. Οι έρευνες αυτές αποστέλλονται αφενός στους Δήμους των περιοχών για την ενημέρωσή τους, αλλά και για την λήψη μέτρων, όπου χρειάζονται και αφετέρου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την ενημέρωση των πολιτών, επειδή η ενημέρωσή τους είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα.

Από τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας, όπως δείχνουν οι συνημμένοι πίνακες, που πραγματοποιήθηκε από εξειδικευμένους επιστήμονες του ΠΑΚΟΕ στα πιστοποιημένα εργαστήρια του, διαπιστώνονται τα παρακάτω:

Δειγματοληψία θαλασσινού νερού

Α. Μικροβιολογικές παράμετροι στα θαλασσινά νερά.

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Μικροβιολογικών Αναλύσεων σε θαλασσινά νερά από Μαραθώνα έως Λαύριο στις 11 / 04 / 2023.

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες θέσης δειγματοληψίας (γεωγρ. πλάτος, γεωγρ. μήκος)	Ώρα Δειγματοληψίας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΙΚΙΩΝ Cfu / 100 ml	
				E. coli	Εντερόκοκκοι
1	Σχοινιάς . Παραλία	N 38.136020 E 24.019919	9:50	0	5
2	Σχοινιάς παραλία 100 m δεξιά από Σημείο 1	N 38.135658 E 24.018422	10:00	0	8
3	Μαραθώνας . Παραλία. Από Οδός Χρυσής Ακτής	N 38.110236 E 23.982717	11:00	0	13
4	Μαραθώνας . Παραλία. 190 m δεξιά από Σημείο 3	N 38.108464 E 23.982764	11:15	2	0
5	Νέα Μάκρη. Παραλία. Από οδός Νηρέως. Δίπλα στο Beach Bar Restaurant Magko Cafe	N 38.097778 E 23.981111	11:55	0	0
6	Νέα Μάκρη. Παραλία. 260 m δεξιά από Σημείο 5	N 38.095489 E 23.9813280	12:10	5	0
7	Ζούμπερι. Παραλία	N 38.072478 E 23.994228	13:00	3	17
8	Ζούμπερι. Παραλία. 100m δεξιά από σημείο 7 απέναντι από το Psari Bar	N 38.072478 E 23.995250	13:05	2	20
9	Αγ. Ανδρέας. Παραλία .Από οδός Αγίου Ανδρέου. δίπλα από τον Ιερό Ναό Αγ. Ανδρέα	N 38.061013 E 23.998148	13:35	5	12
10	Αγ. Ανδρέας . Παραλία, Από οδός Αγίας Παρασκευής. 260m από το σημείο 9. κοντά στην ψαροταβέρνα ΤΑ ΚΑΛΑΜΑΡΑΚΙΑ	N 38.059,607 E 23.999031	13:40	0	8
11	Μάτι . Παραλία . Από Λεωφ. Ποσειδώνος. Μπροστά από το ξενοδοχείο NLH Mati Seafront Neighborhood	N 38.0469449 E 23.9999399	14:05	2	0
12	Μάτι. Παραλία. 150m δεξιά από το σημείο 11 κοντά στον Ναυτικό Αθλητικό Όμιλο Αττικής	N 38.049449 E 23.9999399	14:15	0	0

13	Ραφήνα .Παραλία. Από Οδός Αραφηνίδων Άθων	N 38.018590 E 24.013057	15:10	0	0
14	Ραφήνα .Παραλία. Από Οδός Αραφηνίδων Άθων. 100μ.αριστερά από σημείο 13	N 38.018988 E 24.012473	15:20	0	13
15	Λούτσα. Παραλία Αρτέμιδος. Από Οδός Λεωφ. Αρτέμιδος	N 37.981497 E 24.010320	15:50	0	5
16	Λούτσα. Παραλία Αρτέμιδος. Από Οδός Λεωφ. Αρτέμιδος 140 μ.αριστερά από το σημείο 15	N 37.982564 E 24.011019	16:00	7	0
17	Βραυρώνας . Παραλία Ιππόκαμπος. Από Οδός Μακεδονίας	N 37.937591 E 24.013374	16:25	0	3
18	Βραυρώνας. Παραλία Βραυρώνας. Από Λεωφ.Βραυρώνος .140 μ.δεξιά από Σημείο 17	N 37.936515 E 24.013033	16:30	2	2
19	Άγιος Σπυρίδωνας. Παραλία. Από Οδός Λεωφ.Γ. Γρέγου δίπλα από τον Ιερό Ναό Αγ Σπυρίδωνα	N 37.891957 E 24.025540	17:00	17	0
20	Άγιος Σπυρίδωνας. Παραλία. Από Οδός Λεωφ.Γ. Γρέγου 190μ.δεξιά από το Σημείο 19	N 37.891204 E 24.024187	17:15	2	3
21	Πόρτο Ράφτη. Παραλία.Ακτή Μιαούλη	N 37.884144 E 24.014846	17:45	30	0
22	Πόρτο Ράφτη. Παραλία.Ακτή Μιαούλη,230 μ.δεξιά από το σημείο 21	N 37.882237 E 24.014178	18:00	0	22
23	Αυλάκι .Παραλία.Από Λεωφ.Αυλακίου	N 37.871891 E 24.021837	18:15	5	0
24	Αυλάκι .Παραλία.Από Λεωφ.Αυλακίου 150 m δεξιά από το σημείο 23	N 37.872825 E. 24.020631	18:30	0	0
25	Δασκαλειό.Παραλία. κοντά στην ταβέρνα ΤΟ ΚΟΡΑΛΙ	N 37.82603 E 24.04888	19:10	0	0
26	Δασκαλειό.Παραλία. 100 m δεξιά από το σημείο 25	N 37.825592 E 24.048042	19:25	8	27
27	Μικρολίμανο.Παραλία. Από Λεωφ.Περιγιάλη κοντά στην ψαροταβέρνα Ντελένια	N 37.759376 E 24.075200	20:05	0	3
28	Μικρολίμανο.Παραλία 140μ.από το σημείο 27	N 37.75851 E 24.07416	20:20	2	2
29	Λαύριο.Παραλία Νησάκι .Από Λεωφ.Μίκη Θεοδωράκη	N 37.716546 E 24.062879	20:55	2	3
30	Λαύριο.Παραλία Νησάκι .Από Λεωφ.Μίκη Θεοδωράκη. 130 μ.δεξιά από το σημείο 29	N 37.71576 E 24.06396	21:10	0	2

Επιτρεπόμενα όρια : αριθμός cfu /100ml νερού, σύμφωνα με την Οδηγία 2006/7/Ε.Κ. για την Ποιότητα των υδάτων κολύμβησης (ΚΥΑ Η. Π. 8600/416/Ε 103 (ΦΕΚ 356/Β/26.02.2009) και ΥΑ 46399/1357/1986. 250 / 100 ml 100/ 100 ml

Σε όλα τα δείγματα οι τιμές βρέθηκαν εντός των επιτρεπτών ορίων. Βέβαια η περίοδος ήταν εκτός κολύμβησης και οι πηγές ελεγχόμενες.

Β. Μικροβιολογικές παράμετροι στα νερά ανθρώπινης κατανάλωσης.

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Μικροβιολογικών Αναλύσεων σε νερά ανθρώπινης κατανάλωσης στις περιοχές Μαραθώνα, Νέα Μάκρη, Ραφήνα, Άγιο Σπυρίδωνα, στις 11 / 04/ 2023.

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες θέσης δειγματοληψίας (γεωγρ. πλάτος, γεωγρ. μήκος)	Ώρα δειγματοληψίας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΙΚΙΩΝ cfu/ 100 ml		
				Κολλοβακτηρίδια	E. coli	Εντερόκοκκοι
1	Μαραθώνας. Από Οδός Γαλάζιας ακτής. Ιερός Ναός Παναγίας Μεσοσπορίτισσας	N 38.14112 E 24.00036	10:30	0	0	0
2	Νέα Μάκρη. Από Λεωφ. Μαραθώνος. Ιερός Ναός Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης	N 38.087366 E 23.976807	12:40	0	0	0
3	Ραφήνα. Από Οδός Αθ. Φλέμινγκ. Καθεδρικός Ιερός Ναός Παναγίας Πεντοβασιλίτισσας	N 38.02006 E.24.00624	14:45	0	0	0
4	Άγιος Σπυρίδωνας. Από Οδός Λεωφ. Γ. Γρέγου . Ιερός Ναός Αγ. Σπυρίδωνα	N 37.89265 E 24.02558	17:25	0	0	0

Επιτρεπόμενα όρια : αριθμός cfu /100ml νερού, σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/1787 (L260, 7.10.2015). Για την Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (ΚΥΑ 39381 Αρ. Φύλλου 3282. 19/09/ 2017). 0 0 0

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων μετρήσεων οργανοληπτικών παραμέτρων σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης στις περιοχές Μαραθώνα, Νέα Μάκρη, Ραφήνα, Άγιο Σπυρίδωνα, στις 11 / 04/ 2023.

A/A	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες	Ώρα	pH	TSS * mg/l	Αγωγιμότητα μS/cm	Θολερότητα NTU	Οσμή / χρώμα
1	Μαραθώνας. Από Οδός Γαλάζιας ακτής. Ιερός Ναός Παναγίας Μεσοσπορίτισσας	N 38.14112 E 24.00036	10:30	6,9	134	251	0,1	-
2	Νέα Μάκρη. Από Λεωφ . Μαραθώνος. Ιερός Ναός Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης	N 38.087366 E 23.976807	12:40	6,8	133	250	0,1	-
3	Ραφήνα. Από Οδός Αθ. Φλέμινγκ. Καθεδρικός Ιερός Ναός Παναγίας Πεντοβασιλίτισσας	N 38.02006 E.24.00624	14:45	6,9	133	254	0,1	-
4	Άγιος Σπυρίδωνας. Από Οδός Λεωφ. Γ. Γρέγου . Ιερός Ναός Αγ. Σπυρίδωνα	N 37.89265 E 24.02558	17:25	6,9	133	250	0,1	-
Επιτρεπόμενα όρια : Επιτρεπόμενα όρια : σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/1787 (L260, 7.10.2015). Για την Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (ΚΥΑ 39381 Αρ. Φύλλου 3282. 19/09/ 2017). Y2/2600/2001.				≥ 6,5 και ≤ 9,5		2500 μS/cm-1	1 NTU	*

* Αποδεκτό για τους καταναλωτές και άνευ ασυνήθους μεταβολής

** Σε περίπτωση επεξεργασίας επιφανειακών υδάτων, τα κράτη μέλη επιδιώκουν παραμετρική τιμή που δεν υπερβαίνει την 1,0 NTU (νεφελομετρική μονάδα θολότητας) στο νερό που προέρχεται από εγκαταστάσεις επεξεργασίας. (ΟΔΗΓΙΑ 98/83/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 3ης Νοεμβρίου 1998 σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης).

*** Τα TDS όπως και το pH σχετίζονται όχι μόνο με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης αλλά και με τη γεύση του.

Οι συνήθεις τιμές TDS σε τύπους νερών κυμαίνονται (περίπου):

• από 0-20 ppm, στο απιονισμένο νερό. • γύρω στα 130 έως 300 ppm για το νερό μεγάλων αστικών πόλεων• στα 130 με 300 ppm στα εμφιαλωμένα νερά• και έως και 5000 ppm σε νερά δικτύου ανά την Ελλάδα.• Τιμές από 5.000 και άνω συναντάμε σε υφάλμυρα νερά γεωτρήσεων,

Ακόμη και αν ένα νερό θεωρείται πλήρως κατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση βάσει χημικής ανάλυσης, αν ξεπερνάει τα 300 ppm, ενδεχομένως να μην πίνεται, λόγω γεύσης. Με βάση έρευνα της κατασκευάστριας εταιρείας μέσω focus groups και ερευνών που κατά καιρούς έχουν διεξαχθεί παγκοσμίως από αντίστοιχες εταιρείες του κλάδου, προέκυψε το εξής συμπέρασμα:

ένα (πόσιμο) νερό είναι γευστικά αποδεκτό (αν και τα όρια γεύσης είναι υποκειμενικά) όταν τα TDS βρίσκονται μεταξύ 100 και 300ppm (περίπου) και το pH μεταξύ 6,5 και 9,5.

Σε όλα τα δείγματα βρέθηκαν μηδενικές τιμές, δηλαδή, κατάλληλα για κατανάλωση.

Γ. Μικροβιολογικές παράμετροι σε ρέματα και επιφανειακά νερά.

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Μικροβιολογικών Αναλύσεων για επιφανειακά νερά στον Σχοινιά, Ραφήνα, από τον αγωγό στον Ιερό Ναό του Αγ. Σπυρίδωνα και για θαλασσίνο νερό από την Παραλία στο Αυλάκι 11 / 04/ 2023.

A/A	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες θέσης δειγματοληψίας (γεωγρ. πλάτος, γεωγρ. μήκος)	Ώρα δειγματοληψίας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΙΚΙΩΝ cfu/ 100 ml		
				Κολλοβακτηρίδια	E. coli	Εντερόκοκκοι
1	Σχοινιάς. Παραλία	N 38.136685 E 24.018340	10:15	443	102	105
2	Ραφήνα. Μεγάλο Ρέμα Ραφήνας.	N 38.01827 E 24.01195	14:45	388	80	127
3	Ραφήνα. Μεγάλο Ρέμα Ραφήνας	N 38.01791 E 24.01020	15:00	228	0	132
4	Άγιος Σπυρίδωνας. Από Οδός Λεωφ. Γ. Γρέγου . Αγωγός μπροστά από τον Ιερό Ναό Αγ Σπυρίδωνα	N 37.987111 E 24.016744	16:50	493	30	247
5	Αυλάκι . Παραλία. Από Λεωφ. Αυλακίου	N 37.87000 E 24.02550	18:45	135	5	53
Επιτρεπόμενα όρια : αριθμός cfu /100ml νερού, σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/1787 (L260, 7.10.2015). Για την Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (ΚΥΑ 39381 Αρ. Φύλλου 3282. 19/09/ 2017).				0	0	0

Οι εντερόκοκκοι στα δείγματα αυτά ήταν πάνω από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια.

Δ. Χημικές παράμετροι

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Χημικών Αναλύσεων σε θαλασσινά νερά από Μαραθώνα έως Λαύριο στις 11 / 04/ 2023.

Αρ. δείγματος	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες θέσης δειγματοληψίας	Ώρα	Συγκέντρωση			
				COD (mgO /L)	Νιτρικών NO ₃ - (mg/L)	Θειικών SO ₄ ²⁺ (mg/L)	Φωσφορικών (P ₂ O ₅) (mg/L)
1	Σχοινιάς . Παραλία	N 38.136020 E 24.019919	9:50	630	LO	1666	LO
2	Σχοινιάς παραλία 100 μδεξιά από Σημείο 1	N 38.135658 E 24.018422	10:00		LO	1634	LO
3	Μαραθώνας .Παραλία. Από Οδός Χρυσής Ακτής	N 38.110236 E 23.982717	11:00	407	LO	1656	LO
4	Μαραθώνας .Παραλία.190 μδεξιά από Σημείο 3	N 38.108464 E 23.982764	11:15	LO	910	LO	
5	Νέα Μάκρη. Παραλία. Από οδός Νηρέως. Δίπλα στο Beach Bar Restaurant Magko Cafe	N 38.097778 E 23.981111	11:55	426	LO	1583	LO
6	Νέα Μάκρη.Παραλία.260 m δεξιά από Σημείο 5	N 38.095489 E 23.9813280	12:10		LO	1694	LO
7	Ζούμπερι.Παραλία	N 38.072478 E 23.994228	13:00	437	LO	1755	LO
8	Ζούμπερι. Παραλία. 100μδεξιά από σημείο 7 απέναντι από το Psari Bar	N 38.072478 E 23.995250	13:05		1,2	2343	LO
9	Αγ. Ανδρέας. Παραλία .Από οδός Αγίου Ανδρέου. δίπλα από τον Ιερό Ναό Αγ. Ανδρέα	N 38.061013 E 23.998148	13:35	408	0,0	1880	LO*
10	Αγ. Ανδρέας .Παραλία,. Από οδός Αγίας Παρασκευής. 260m από το σημείο 9.κοντά στην ψαροταβέρνα ΤΑ ΚΑΛΑΜΑΡΑΚΙΑ	N 38.059,607 E 23.999031	13:40	410	0,0	2061	LO
11	Μάτι . Παραλία . Από Λεωφ. Ποσειδώνος. Μπροστά από το ξενοδοχείο NLH Mati Seafront Neighborhood	N 38.0469449 E 23.9999399	14:05	639	0,0	1655	LO
12	Μάτι. Παραλία. 150m. δεξιά από το σημείο 11κοντά στον Ναυτικό Αθλητικό Όμιλο Αττικής	N 38.049449 E 23.9999399	14:15	635	0,0	1437	LO
13	Ραφήνα .Παραλία. Από Οδός Αραφνηνίδων Άθλων	N 38.018590 E 24.013057	15:10	672	0,0	2112	LO
14	Ραφήνα . Παραλία. Από Οδός Αραφνηνίδων Άθλων. 100μπαριστερά από σημείο 13	N 38.018988 E 24.012473	15:20	645	0,0	1787	LO
15	Λούτσα. Παραλία Αρτέμιδος. Από Οδός Λεωφ. Αρτέμιδος	N 37.981497 E 24.010320	15:50	385	0,4	1247	LO
16	Λούτσα. Παραλία Αρτέμιδος. Από Οδός Λεωφ. Αρτέμιδος 140 μπαριστερά από το σημείο 15	N 37.982564 E 24.011019	16:00	395	0,0	1743	LO
17	Βραυρώνας . Παραλία Ιππόκαμπος. Από Οδός Μακεδονίας	N 37.937591 E 24.013374	16:25	354	0,2	1469	LO
18	Βραυρώνας. Παραλία Βραυρώνας. Από Λεωφ. Βραυρώνας .140 μδεξιά από Σημείο 17	N 37.936515 E 24.013033	16:30	389	0,0	1307	LO
19	Άγιος Σπυρίδωνας. Παραλία. Από Οδός Λεωφ.Γ. Γρέγου δίπλα από τον Ιερό Ναό Αγ Σπυρίδωνα	N 37.891957 E 24.025540	17:00	362	0,0	920	LO
20	Άγιος Σπυρίδωνας. Παραλία. Από Οδός Λεωφ.Γ. Γρέγου 190m.δεξιά από το Σημείο 19	N 37.891204 E 24.024187	17:15	375	8,9	1651	LO
21	Πόρτο Ράφτη. Παραλία.Ακτή Μιαούλη	N 37.884144 E 24.014846	17:45	443	0,0	1240	LO
22	Πόρτο Ράφτη. Παραλία. Ακτή Μιαούλη,230 μδεξιά από το σημείο 21	N 37.882237 E 24.014178	18:00	465	0,0	1298	LO
23	Αυλάκι .Παραλία. Από Λεωφ.Αυλακίου	N 37.871891 E 24.021837	18:15	398	0,1	1500	LO
24	Αυλάκι .Παραλία. Από Λεωφ. Αυλακίου 150 m δεξιά από το σημείο 23	N 37.872825 E 24.020631	18:30	405	0,0	1436	LO
25	Αυλάκι . Παραλία κοντά στον αγωγό. Από Λεωφ. Αυλακίου	N 37.87000 E 24.02550	18:45	366	0,3	1325	LO
26	Δασκαλειό. Παραλία. κοντά στην ταβέρνα ΤΟ ΚΟΡΑΛΙ	N 37.82603 E 24.04888	19:10	382	0,0	1925	LO
27	Δασκαλειό. Παραλία. 100 m δεξιά από το σημείο 25	N 37.825592 E 24.048042	19:25	380	0,0	1622	LO
28	Μικρολίμανο. Παραλία. Από Λεωφ. Περιγιάλη κοντά στην ψαροταβέρνα Ντελένια	N 37.759376 E 24.075200	20:05	402	0,0	1481	LO
29	Μικρολίμανο. Παραλία 140μ από το σημείο 27	N 37.75851 E 24.07416	20:20	395	0,0	1473	LO
30	Λαύριο. Παραλία Νησάκι .Από Λεωφ.Μίκη Θεοδωράκη	N 37.716546 E 24.062879	20:55	433	0,1	1290	LO
31	Λαύριο. Παραλία Νησάκι .Από Λεωφ. Μίκη Θεοδωράκη. 130 μδεξιά από το σημείο 29	N 37.71576 E 24.06396	21:10	405	0,0	1152	LO

Επιτρεπόμενα όρια : σύμφωνα με την ΚΥΑ 1909.Αρ. Η.Π. 51354/2641/Ε103, Οδηγία 75/440/ΕΟΚ, ΚΥΑ Αρ. οικ. 46399/1352. Αρ. φ 438. 3-07-1986.

Τιμές κάτω από τα όρια ανίχνευσης οργάνου

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Χημικών Αναλύσεων για επιφανειακά νερά στον Σχοινιά, Ραφήνα, από τον αγωγό στον Ιερό Ναό του Αγ. Σπυρίδωνα 11 / 04/ 2023.

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες θέσης δειγματοληψίας (γεωγρ. πλάτος, γεωγρ. μήκος)	Ώρα δειγματοληψίας	Συγκέντρωση			
				Χρώμιο (VI) (μg/L)	Νιτρικών NO ₃ (mg/L)	Θειικών SO ₄ ²⁺ (mg/L)	COD (mg O ₂ /L)
1	Σχοινιάς. Παραλία	N 38.136685 E 24.018340	10:15	LO*	1,0	189	532
2	Ραφήνα. Μεγάλο Ρέμα Ραφήνας.	N 38.01827 E 24.01195	14:45	LO	0,9	983	380
3	Ραφήνα. Μεγάλο Ρέμα Ραφήνας	N 38.01791 E 24.01020	15:00	LO	6,1	701	391
4	Άγιος Σπυρίδωνας. Από Οδός Λεωφ. Γ. Γρέγου . Αγωγός μπροστά από τον Ιερό Ναό Αγ Σπυρίδωνα	N 37.987111 E 24.016744	16:50	LO	10,0	27	561
Επιτρεπόμενα όρια : * **				τα 3 μg/m ³ .	3,5 - 6	150-250	125

* Σύμφωνα με την Οδηγία 2008/105/ΕΚ σχετικά με πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος στον τομέα της πολιτικής των υδάτων, η συγκέντρωση νιτρικών πρέπει να είναι μικρότερη από 7mg/l.

**Σύμφωνα με την Οδηγία 75/440/ΕΟΚ, η συγκέντρωση Νιτρικών πρέπει να είναι μικρότερη από 50mg/l σε περιπτώσεις ιδιαίτερων κλιματολογικών συνθηκών, με ενδεικτική τιμή τα 25mg/l.

**Αριθμ. 20488 Αρ. Φύλλου 749 31 Μαΐου 2010 Καθορισμός Ποιοτικών Περιβαλλοντικών Προτύπων στον ποταμό Ασωπό και Οριακών Τιμών Εκπομπών υγρών βιομηχανικών αποβλήτων στη λεκάνη απορροής του Ασωπού. η συγκέντρωση των Νιτρικών ορίζεται σε 3,5 - 6 mgNO₃-N /l

* Σύμφωνα με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων, η συγκέντρωση του Ολικού Φωσφόρου πρέπει να είναι μικρότερη από 2,0mg/l.

*Σύμφωνα με την Οδηγία 2008/105/ΕΚ σχετικά με πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος στον τομέα της πολιτικής των υδάτων, η συγκέντρωση ολικού Φωσφόρου πρέπει να είναι μικρότερη από 1mg/l.

*Σύμφωνα με την Οδηγία 75/440/ΕΟΚ, η συγκέντρωση φωσφορικών πρέπει να είναι μικρότερη από 0,4 (ύδατα Α1) και 0,7 mg/l (ύδατα Α2 και Α3).

** ΚΥΑ Αρ. οικ. 46399/1352. Αρ. φ 438. 3-07-1986: απαιτούμενη ποιότητα των επιφανειακών νερών που προορίζονται για «πόσιμα» «κολύμβηση» «διαβίωση ψαριών» «καλλιέργεια και αλιεία», η συγκέντρωση των Φωσφορικών πρέπει να είναι από 0,4 έως 0,7 P2O5mg/l, και των Νιτρικών 25 - 50 mgNO₃-N/l

** ΚΥΑ Αριθμ. οικ. 100079 Αρ. Φύλλου 135. 22 - 01 - 2015. Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 20488/2010 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός Ποιοτικών Περιβαλλοντικών Προτύπων στον ποταμό Ασωπό και Οριακών Τιμών Εκπομπών υγρών βιομηχανικών αποβλήτων στη λεκάνη απορροής του Ασωπού (Β' 749)» και συναφείς διατάξεις. Στο Πίνακα 6: Οριακές Τιμές Εκπομπών λοιπών φυσικοχημικών παραμέτρων, αναφέρεται η συγκέντρωση του Ολικού Φωσφόρου 5 mg/l, Νιτρικών 11 mg NO₃-N/l.

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Χημικών Αναλύσεων σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης στις περιοχές Μαραθώνα, Νέα Μάκρη, Ραφήνα, Άγιο Σπυρίδωνα , στις 11 / 04/ 2023.

Αρ. δείγματος	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες θέσης δειγματοληψίας	Ώρα	Συγκέντρωση			
				COD (mgO ₂ /L)	Νιτρικών NO ₃ (mg/L)	Θειικών SO ₄ ²⁺ (mg/L)	Φωσφορικών (P ₂ O ₅) (mg/L)
1	Μαραθώνας. Από Οδός Γαλάζιας ακτής. Ιερός Ναός Παναγίας Μεσοσπορίτισσας	N 38.14112 E 24.00036	10:30	LO*	LO*	78	LO*
2	Νέα Μάκρη. Από Λεωφ. Μαραθώνος. Ιερός Ναός Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης	N 38.087366 E 23.976807	12:40	LO	LO	76	LO
3	Ραφήνα. Από Οδός Αθ. Φλέμινγκ. Καθεδρικός Ιερός Ναός Παναγίας Πεντοβασίλισσας	N 38.02006 E.24.00624	14:45	LO	LO	76	LO
4	Άγιος Σπυρίδωνας. Από Οδός Λεωφ. Γ. Γρέγου . Ιερός Ναός Αγ. Σπυρίδωνα	N 37.89265 E 24.02558	17:25	LO	LO	73	LO
Επιτρεπόμενα όρια : σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 Για την Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης. ΚΥΑ 39381 Αρ. Φύλλου 3282. 19/09/ 2017, καιΥ2/2600/2001.				**	50	250	5

* Τιμές κάτω από την ανίχνευση οργάνου

** Η παγκόσμια οργάνωση (ΠΟΥ) έχει από το 1974, θεσπίσει όριο για το εξασθενές χρώμιο, το οποίο μάλιστα έχει χαρακτηριστεί καρκινογόνο και μεταλαξιογόνο τα 5μg/lit σε Νερά Ανθρώπινης Κατανάλωσης, Το ΠΑΚΟΕ θεωρεί ότι εξαιτίας της καρκινογόνου δράσης του, το εξασθενές χρώμιο δεν επιτρέπεται να ανιχνεύεται καθόλου στα Νερά Ανθρώπινης Κατανάλωσης.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος (ΥΠΕΝ) μετά τις πιέσεις του ΠΑΚΟΕ την δεκαετία του 2010, ειδικά στην περιοχή του Ασωπού Ποταμού, καθιέρωσε με ΚΥΑ: Αρ. Φύλλου 749. Αρίθμ. 20488/31 Μαΐου 2010, όριο στα επιφανειακά νερά (ποτάμια, πηγές, λίμνες) τα 3 μg/m³.

Σε όλα τα δείγματα εντός των ορίων, σε αυτών στα ρέματα βρέθηκαν εκτός των ορίων.

Ε. Οργανοθηπτικές παράμετροι

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων μετρήσεων οργανοθηπτικών παραμέτρων σε θαλασσινά νερά από Μαραθώνα έως Λαύριο στις 11 / 04/ 2023.

A/A	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες	Ώρα	pH	TDS * g/l	Αγωγιμότητα μS/cm	Θορυβότητα NTU	Οσμή / χρώμα
1	Σχοινιάς . Παραλία	N 38.136020 E 24.019919	9:50	7,8	37,3	53	2,35	-
2	Σχοινιάς παραλία 100 m δεξιά από Σημείο 1	N 38.135658 E 24.018422	10:00	7,8	37,7	53	2,55	-
3	Μαραθώνας .Παραλία. Από Οδός Χρυσής Ακτής	N 38.110236 E 23.982717	11:00	7,6	37,9	53	2,71	-
4	Μαραθώνας .Παραλία.190 m δεξιά από Σημείο 3	N 38.108464 E 23.982764	11:15	7,9	37,9	53,4	2,23	-
5	Νέα Μάκρη. Παραλία. Από οδός Νηρέως. Δίπλα στο Beach Bar Restaurant Magko Cafe	N 38.097778 E 23.981111	11:55	7,8	34,3	49,5	2,03	-
6	Νέα Μάκρη. Παραλία. 260 m δεξιά από Σημείο 5	N 38.095489 E 23.9813280	12:10	7,8	35,3	50,5	2,1	-
7	Ζούμπερι.Παραλία	N 38.072478 E 23.994228	13:00	7,9	36,3	52,4	1,2	-
8	Ζούμπερι. Παραλία. 100m δεξιά από σημείο 7 απέναντι από το Psari Bar	N 38.072478 E 23.995250	13:05	8	37,3	53,2	1,3	-
9	Αγ. Ανδρέας. Παραλία .Από οδός Αγίου Ανδρέου. δίπλα από τον Ιερό Ναό Αγ. Ανδρέα	N 38.061013 E 23.998148	13:35	8	37,6	52,8	0,9	-
10	Αγ. Ανδρέας .Παραλία,. Από οδός Αγίας Παρασκευής. 260m από το σημείο 9. κοντά στην ψαροταβέρνα ΤΑ ΚΑΛΑΜΑΡΑΚΙΑ	N 38.059,607 E 23.999031	13:40	7,9	37,4	53,2	0,9	
11	Μάτι . Παραλία . Από Λεωφ. Ποσειδώνος. Μπροστά από το ξενοδοχείο NLH Mati Seafront Neighborhood	N 38.0469449 E 23.9999399	14:05	7,8	37,3	53	0,3	
12	Μάτι. Παραλία. 150m δεξιά από το σημείο 11 κοντά στον Ναυτικό Αθλητικό Όμιλο Αττικής	N 38.049449 E 23.9999399	14:15	7,9	37,5	53,3	0,5	
13	Ραφήνα . Παραλία. Από Οδός Αραφηνίδων Άλων	N 38.018590 E 24.013057	15:10	7,9	36,4	52	0,9	
14	Ραφήνα . Παραλία. Από Οδός Αραφηνίδων Άλων. 100m αριστερά από σημείο 13	N 38.018988 E 24.012473	15:20	7,8	36,7	52,4	0,8	
15	Λούτσα. Παραλία Αρτέμιδος. Από Οδός Λεωφ. Αρτέμιδος	N 37.981497 E 24.010320	15:50	7,9	37,1	52,7	1,2	
16	Λούτσα. Παραλία Αρτέμιδος. Από Οδός Λεωφ. Αρτέμιδος 140 m αριστερά από το σημείο 15	N 37.982564 E 24.011019	16:00	7,9	36,5	52,1	1,1	
17	Βραυρώνας . Παραλία Ιππόκαμπος. Από Οδός Μακεδονίας	N 37.937591 E 24.013374	16:25	7,8	37,3	53,2	1,3	
18	Βραυρώνας. Παραλία Βραυρώνας. Από Λεωφ. Βραυρώνος .140 m δεξιά από Σημείο 17	N 37.936515 E 24.013033	16:30	8,0	37,5	53,4	1,8	
19	Άγιος Σπυρίδωνας. Παραλία. Από Οδός Λεωφ. Γ. Γρέγου δίπλα από τον Ιερό Ναό Αγ. Σπυρίδωνα	N 37.891957 E 24.025540	17:00	8,0	37,4	53,3	0,9	
20	Άγιος Σπυρίδωνας. Παραλία. Από Οδός Λεωφ. Γ. Γρέγου 190m. δεξιά από το Σημείο 19	N 37.891204 E 24.024187	17:15	8,9	38,1	54	0,5	
21	Πόρτο Ράφτη. Παραλία. Ακτή Μιαούλη	N 37.884144 E 24.014846	17:45	7,9	37,8	53,7	1,8	
22	Πόρτο Ράφτη. Παραλία. Ακτή Μιαούλη, 230 m δεξιά από το σημείο 21	N 37.882237 E 24.014178	18:00	7,9	37,8	53,7	1,1	
23	Αυλάκι .Παραλία. Από Λεωφ. Αυλακίου	N 37.871891 E 24.021837	18:15	7,9	37,1	53,1	1,9	
24	Αυλάκι . Παραλία. Από Λεωφ. Αυλακίου. 150 m δεξιά από το σημείο 23	N 37.872825 E 24.020631	18:30	7,8	37,8	53,4	1,6	
25	Αυλάκι . Από Λεωφ. Αυλακίου. Παραλία. Κοντά στο αγωγό αποβλήτων .	N 37.87000 E 24.02550	18:45	7,9	37,2	52,4	0,8	
26	Δασκαλειό. Παραλία. κοντά στην ταβέρνα ΤΟ ΚΟΡΑΛΙ	N 37.82603 E 24.04888	19:10	7,8	37,6	53,7	0,3	
27	Δασκαλειό. Παραλία. 100 m δεξιά από το σημείο 25	N 37.825592 E 24.048042	19:25	7,9	38,1	54	0,3	
28	Μικρολίμανο. Παραλία. Από Λεωφ. Περιγιάλι κοντά στην ψαροταβέρνα Ντελένια	N 37.759376 E 24.075200	20:05	8	37,8	53,7	0,5	
29	Μικρολίμανο. Παραλία 140m από το σημείο 27	N 37.75851 E 24.07416	20:20	8	37,8	53,7	0,3	
30	Λαύριο. Παραλία Νησάκι. Από Λεωφ. Μίκη Θεοδωράκη	N 37.716546 E 24.062879	20:55	8,1	37,7	53,6	0,6	
31	Λαύριο. Παραλία Νησάκι .Από Λεωφ. Μίκη Θεοδωράκη. 130 m δεξιά από το σημείο 29	N 37.71576 E 24.06396	21:10	7,9	37,7	53,6	0,5	
Επιτρεπόμενα όρια : ΥΑ 46399/1357/1986. Για τα παράκτια ύδατα και τα μεταβατικά ύδατα.				6,5-8,5	0,25	1000	1	

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων μετρήσεων οργανοληπτικών παραμέτρων σε επιφανειακά νερά στον Σχοινιά, Ραφήνα, από τον αγωγό στον Ιερό Ναό του Αγ. Σπυρίδωνα και για θαλασσίνο νερό από την Παραλία στο Αυλάκι 11 / 04/ 2023.

A/A	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμέ- νες	Ώρα	pH	TDS * g/l	Αγωγι- μότητα μS/cm	Θολε- ρότητα NTU	Οσμή / χρώμα
1	Σχοινιάς. Παραλία	N 38.136685 E 24.018340	10:15	7,3	2,34	400,32	1,2	-
2	Ραφήνα. Μεγάλο Ρέμα Ραφήνας.	N 38.01827 E 24.01195	14:45	7,4	4,25	700,08	1,5	-
3	Ραφήνα. Μεγάλο Ρέμα Ραφήνας	N 38.01791 E 24.01020	15:00	7,2	933	1657	1,3	-
4	Άγιος Σπυρίδωνας. Από Οδός Λεωφ. Γ. Γρέγου . Αγωγός μπροστά από τον Ιερό Ναό Αγ. Σπυρίδωνα	N 37.987111 E 24.016744	16:50	7,4	932	1654	1,0	-
Επιτρεπόμενα όρια : ΥΑ 46399/1357/1986. Για τα παράκτια ύδατα και τα μεταβατικά ύδατα.				6,5- 8,5	0,25	1000	1	

** άνευ ασυνήθους μεταβολής

** Σε περίπτωση επεξεργασίας επιφανειακών υδάτων, τα κράτη μέλη επιδιώκουν παραμετρική τιμή που δεν υπερβαίνει την 1,0 NTU (νεφελομετρική μονάδα θολότητας) στο νερό που προέρχεται από εγκαταστάσεις επεξεργασίας. (ΟΔΗΓΙΑ 98/83/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 3ης Νοεμβρίου 1998 σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης).

Και σε αυτές η ίδια κατάσταση με τις χημικές παραμέτρους.

Δειγματοληψία νερού ανθρώπινης κατανάλωσης

Γενικά συμπεραίνεται ότι η κατάσταση στην ευρύτερη περιοχή από το Σχοινιά μέχρι το Λαύριο, για τα νερά ανθρώπινης κατανάλωσης και για τα νερά κολύμβησης η κατάσταση είναι πολύ καλή. Το πρόβλημα εστιάζεται στα ρέματα της Ραφήνας και τον Άγιο Σπυρίδωνα στο Πόρτο Ράφτη.

Τα αποτελέσματα θα αποσταλούν στην Περιφέρεια και στους Δήμους που αναφέρονται στην έρευνα.

Καθαρές οι παραλίες στο Κόρινθο, Λουτράκι, Βραχάτι, πρόβλημα στο πόσιμο νερό

Στις 19/04/2023 επιστημονικό συνεργείο του ΠΑΚΟΕ πραγματοποίησε έρευνα της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης και κολύμβησης στο Λουτράκι, στην Κόρινθο και στο Βραχάτι.

Η έρευνα πραγματοποιείται στα πλαίσια ετήσιου προγράμματος του ΠΑΚΟΕ μετά από καταγγελίες πολιτών. Οι έρευνες αυτές αποστέλλονται αφενός στους Δήμους των περιοχών για την ενημέρωσή τους, αλλά και για την λήψη μέτρων, όπου χρειάζονται και αφετέρου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την ενημέρωση των πολιτών, επειδή η ενημέρωσή τους είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα.

Από τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας, όπως δείχνουν οι συνημμένοι πίνακες, που πραγματοποιήθηκε από εξειδικευμένους επιστήμονες του ΠΑΚΟΕ στα πιστοποιημένα εργαστήρια του, διαπιστώνονται τα παρακάτω:

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων μετρήσεων οργανοληπτικών παραμέτρων σε θαλασσινά νερά από Λουτράκι έως Βραχάτι, στις 19 / 04/ 2023.

A / A	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες	Ώρα	pH	TSS * mg/l	Αγωγιμότητα μS/cm	Θολερότητα NTU	Οσμή / χρώμα
1	Λουτράκι. Παραλία. Οδός Ποσειδώνος. Αθκινίδων	37.975955, 22.976253	14:15	7,9	37,6	54	12,55	-
2	Λουτράκι. Παραλία. Οδός Ποσειδώνος 95	37.965970, 22.971329	14:30	7,9	37,8	53,5	24,23	-
3	Κόρινθος. Παραλία Καθάμια. Οδός Βηλασίου Μακρυγιάννη.	37.9380697 22.9169417	16:10	7,7	38,3	50,5	2,1	-
4	Λέχαιο. Παραλία. Οδός Σταύρου Μενζελοπούλου. Ταχυδρομείο	37.9386541 22.8557052	16:36	7,8	37,3	54,2	1,3	-
5	Κάτω Άσσος. Παραλία. Οδός Αγίου Παντελεήμονος. Εστιατόριο Θέα	37.9540070 22.8288499	17:10	7,8	39,1	53,8	0,3	
6	Βραχάτι. Πάροδος Ροδοπούλου . Μπαρ. Malibu by Aqua Mare	37.957256, 22.818283	17:30	7,8	38,1	54,6	0,9	
7	Κοκκωνί. Παραλία Κοκκωνίου.	37.968457, 22.795560	17:45	7,9	37,8	54,5	1,2	

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Μικροβιολογικών Αναλύσεων σε θαλασσινά νερά από παραλίες Λουτρακίου έως Βραχάτι, στις 19 / 04/ 2023.

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες θέσης δειγματοληψίας (γεωγρ. πλάτος, γεωγρ. μήκος)	Ώρα Δειγματοληψίας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΙΚΙΩΝ Cfu / 100 ml	
				E. coli	Εντερόκοκκοι
1	Λουτράκι. Παραλία. Οδός Αύρας. Ξενοδοχείο Achillion.	37.976688, 22.976564	13:55	3	5
2	Λουτράκι. Παραλία. Οδός Ποσειδώνος. Αθκιονίδων	37.975955, 22.976253	14:15	18	0
3	Λουτράκι. Παραλία. Οδός Ποσειδώνος. El Niño Cafe-bar Loutraki	37.971424, 22.974287	14:20	8	0
4	Λουτράκι. Παραλία. Οδός Ποσειδώνος 95	37.965970, 22.971329	14:30	43	13
5	Λουτράκι. Παραλία. Οδός Ποσειδώνος. Καφετέρια Waves	37.958305, 22.966020	14:42	0	33
6	Κόρινθος. Παραλία Καθάμια. Οδός Βλασίου Μακρυγιάννη.	37.9380697, 22.9169417	16:10	65	17
7	Κόρινθος. Παραλία. Καφετέρια Maya Beach Bar	37.935749, 22.912549	16:25	33	10
8	Λέχαιο. Παραλία. Οδός Σταύρου Μενζελοπούλου. Ταχυδρομείο	37.9386541, 22.8557052	16:36	32	38
9	Λέχαιο. Παραλία. Οδός Ηραίου. Μικρά Πιάτα ΠΛΕΙΑΔΕΣ	37.9395037, 22.8538783	16:45	20	53
10	Κάτω Άσσος. Παραλία. Οδός Αγίου Παντελεήμονος. Ταβέρνα Ο ΜΩΛΟΣ	37.9539068, 22.8315210	17:00	13	0
11	Κάτω Άσσος. Παραλία. Οδός Αγίου Παντελεήμονος. Εστιατόριο Θέα	37.9540070, 22.8288499	17:10	10	45
12	Βραχάτι. Παραλία. Οδός Πολυτεχνείου	37.955182, 22.824180	17:20	27	38
13	Βραχάτι. Πάρδος Ροδοπούλου. Μπαρ. Malibu by Aqua Mare	37.957256, 22.818283	17:30	17	220
14	Βραχάτι. Παραλία Βραχατίου.	37.963930, 22.805558	17:40	42	65
15	Κοκκωνί. Παραλία Κοκκωνίου.	37.968457, 22.795560	17:45	30	20
16	Κοκκωνί. Παραλία Κοκκωνίου. Ψητοπωλείο Ο Γιαλός	37.971329, 22.791828	18:00	25	18
Επιτρεπόμενα όρια : αριθμός cfu /100ml νερού, σύμφωνα με την Οδηγία 2006/7/Ε.Κ. για την Ποιότητα των υδάτων κολύμβασης (ΚΥΑ Η. Π. 8600/416/Ε 103 (ΦΕΚ 356/Β/26.02.2009) και ΥΑ 46399/1357/1986.				250 / 100 ml	100/ 100 ml

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Μικροβιολογικών Αναλύσεων σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης στις περιοχές Λουτράκι, Κόρινθος, Βραχάτι, στις 19 / 04/ 2023

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες θέσης δειγματοληψίας (γεωγρ. πλάτος, γεωγρ. μήκος)	Ώρα δειγματοληψίας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΙΚΙΩΝ cfu/ 100 ml		
				Κολλοβακτηρίδια	E. coli	Εντερόκοκκοι
1	Λουτράκι. Οδός Αύρας. Μνημείο για το Ιαματικό νερό	37.97679, 22.97685	14:05	2	0	0
2	Λουτράκι. Οδός Υψηλάντους. Εκκλησία.	37.97860, 22.97953	15:25	0	2	0
3	Κόρινθος. Οδός Πριφτόπουλου.	37.93742, 22.91955	16:00	0	0	0
4	Κόρινθος. Οικία. Εξωτερική βρύση	37.937917, 22.918236	16:30	0	0	0
5	Βραχάτι. Οικία. Εξωτερική βρύση	37.955023, 22.801712	18:10	2	0	0
6	Βραχάτι. Οικία. Εξωτερική βρύση	37.955028, 22.801602	18:15	1	0	0
Επιτρεπόμενα όρια : αριθμός cfu /100ml νερού, σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 Για την Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης. ΚΥΑ 39381 Αρ. Φύλλου 3282. 19/09/ 2017 και Υ2/2600/2001.				0	0	0

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Οργανοληπτικών παραμέτρων σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης στις περιοχές Λουτράκι Κόρινθος, Βραχάτι, στις 19 / 04 / 2023.

A/A	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες	Ώρα	pH	TSS * mg/l	Αγωγιμότητα μS/cm	Θολερότητα NTU	Οσμή / χρώμα
1	Λουτράκι. Οδός Αύρας. Μνημείο για το Ιαματικό νερό	37.97679 22.97685	14:05	6,8	207	580	0,8	-
2	Λουτράκι. Οδός Υψηλάντους. Εκκλησία.	37.97860 22.97953	15:25	7,1	201	563	0,4	-
3	Κόρινθος. Οδός Πριφτόπουλου.	37.93742 22.91955	16:00	7,2	103	308	0,2	-
4	Κόρινθος. Οικία. Εξωτερική βρύση	37.937917 22.918236	16:30	7,3	106	318	0,3	-
5	Βραχάτι. Οικία. Εξωτερική βρύση	37.955023 22.801712	18:10	7,4	417	1144	0,6	-
6	Βραχάτι. Οικία. Εξωτερική βρύση	37.955028 22.801602	18:15	7,3	517	1142	0,6	-
Επιτρεπόμενα όρια : Επιτρεπόμενα όρια : σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/1787 (L260, 7.10.2015). Για την Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (ΚΥΑ 39381 Αρ. Φύλλου 3282. 19/09/ 2017). Υ2/2600/2001.				≥ 6,5 και ≤ 9,5		2500 μS/ cm-1	1 NTU	*

* Αποδεκτό για τους καταναλωτές και άνευ ασυνήθους μεταβολής

** Σε περίπτωση επεξεργασίας επιφανειακών υδάτων, τα κράτη μέλη επιδιώκουν παραμετρική τιμή που δεν υπερβαίνει την 1,0 NTU (νεφελομετρική μονάδα θολότητας) στο νερό που προέρχεται από εγκαταστάσεις επεξεργασίας. (ΟΔΗΓΙΑ 98/83/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 3ης Νοεμβρίου 1998 σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης).

*** Οι συνήθεις τιμές TDS σε τύπους νερών κυμαίνονται (περίπου):

• από 0-20 ppm, στο απιονισμένο νερό. • γύρω στα 130 έως 300 ppm για το νερό μεγάλων αστικών πόλεων και εμφιαλωμένα νερά • Τιμές από 5.000 και άνω συναντάμε σε υφάλμυρα νερά γεωτρήσεων.

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Χημικών Αναλύσεων σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης στις περιοχές Λουτράκι Κόρινθος, Βραχάτι, στις 19 / 04 / 2023.

A/A	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες θέσης δειγματο- ληψίας (γεωγρ. πλάτος, γεωγρ. μήκος)	Ώρα δειγματο- ληψίας	Συγκέντρωση			
				Χρώμιο (VI) (μg/L)	Νιτρι- κών NO ₃ ⁻ (mg/L)	Θειικών SO ₄ ²⁺ (mg/L)	Φωσφο- ρικών (P2O5) (mg/L)
1	Λουτράκι. Οδός Αύρας. Μνημείο για το Ιαματικό νερό	37.97679 22.97685	14:05	2,3	4,6	218	LO*
2	Λουτράκι. Οδός Υψηλάντους. Εκκλησία.	37.97860 22.97953	15:25	2,7	11,4	288	LO
3	Κόρινθος. Οδός Πριφτόπουλου.	37.93742 22.91955	16:00	0,5	4,9	19	LO
4	Κόρινθος. Οικία. Εξωτερική βρύση	37.937917 22.918236	16:30	0,5	3,0	28	LO
5	Βραχάτι. Οικία. Εξωτερική βρύση	37.955023 22.801712	18:10	1,2	30,6	365	LO
6	Βραχάτι. Οικία. Εξωτερική βρύση	37.955028 22.801602	18:15	0,9	19,5	436	LO
Επιτρεπόμενα όρια : σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 Για την Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης. ΚΥΑ 39381 Αρ. Φύλλου 3282. 19/09/ 2017, και Υ2/2600/2001.				**	50	250	5

* Τιμές κάτω από την ανίχνευση οργάνου

** Η παγκόσμια οργάνωση (ΠΟΥ) έχει από το 1974, θεσπίσει όριο για το εξασθενές χρώμιο, το οποίο μάλιστα έχει χαρακτηριστεί καρκινογόνο και μεταλλαξιογόνο τα 5mg/lit σε Νερά Ανθρώπινης Κατανάλωσης, Το ΠΑΚΟΕ θεωρεί ότι εξαιτίας της καρκινογόνου δράσης του, το εξασθενές χρώμιο δεν επιτρέπεται να ανιχνεύεται καθόλου στα Νερά Ανθρώπινης Κατανάλωσης.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος (ΥΠΕΝ) μετά τις πιέσεις του ΠΑΚΟΕ την δεκαετία του 2010, ειδικά στην περιοχή του Ασωπού Ποταμού, καθιέρωσε με ΚΥΑ: Αρ. Φύλλου 749. Αρίθμ. 20488/31 Μαΐου 2010, όριο στα επιφανειακά νερά (ποτάμια, πηγές, λίμνες) τα 3 μg/m³.

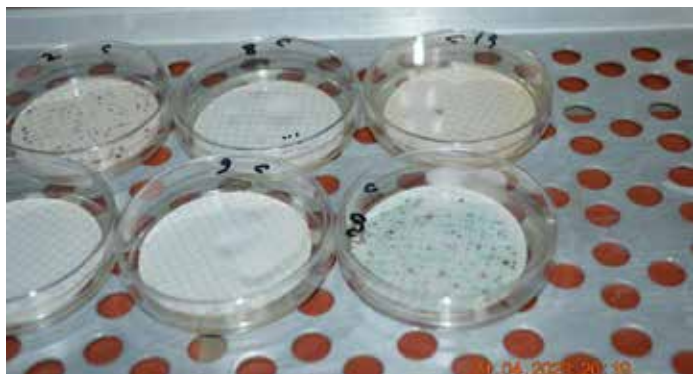

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΣΕ ΝΕΡΑ ΚΟΛΥΜΒΗΣΗΣ:
Συμπεραίνεται από τα παραπάνω ότι μικροβιολογικά και οργανοληπτικά τα αποτελέσματα των θαλασσιών νερών είναι ικανοποιητικά για τις περιοχές αυτές.

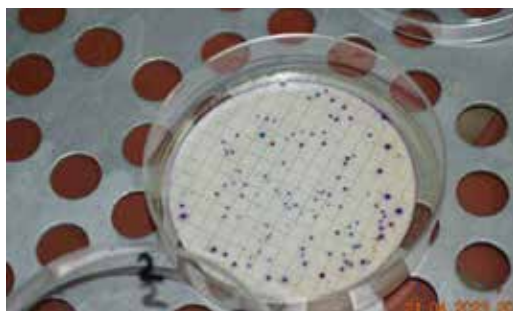
ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΣΕ ΝΕΡΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ:

Στους παραπάνω πίνακες παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των αναλύσεων των μικροβιολογικών παραμέτρων του νερού για το Λουτράκι, την Κόρινθο και Βραχάτι. Συγκεκριμένα, εντοπίστηκαν υπερβάσεις στις παραμέτρους στα δείγματα από το Λουτράκι και Βραχάτι, ότι αφορά την παρουσία της E.coli και Κολοβακτηριδίων στο νερό. Ωστόσο ο μικρός αριθμός δειγμάτων δεν επιτρέπει να σχηματιστεί πλήρη εικόνα ποιοτικής κατάστασης του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης στις εξεταζόμενες περιοχές.

Οπωσδήποτε, περαιτέρω μελέτη θα χρειαστούν οι αποικίες των μικροοργανισμών που εμφανίστηκαν στα θρεπτικά υποστρώματα εκτός των μικροοργανισμών δεικτών (βλ. εικόνες).

Εικόνα 1. Εμφάνιση Κολοβακτηριοειδών κατά την μικροβιολογική ανάλυση δειγμάτων νερού ανθρώπινης κατανάλωσης στις περιοχές Λουτράκι, Κόρινθος, Βραχάτι, στις 19 / 04 / 2023.

Εικόνα 2. Εμφάνιση αποικιών μικροβίων άνευ μικροοργανισμών - δεικτών.

Η συγκριτική μελέτη των αποτελεσμάτων των φυσικοχημικών παραμέτρων για το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης σε αυτές της περιοχές έδειξε την αυξημένη παρουσία των θειικών ιόντων στο νερό του Βραχατίου σε ποσότητα 375 και 436 mg/L, όταν το επιτρεπόμενο από την νομοθεσία όριο είναι μόνο 250 mg/L.

Αξιοσημείωτη είναι η επανειλημμένη εμφάνιση του χρωμίου στο νερό του Λουτρακίου. Είναι απαραίτητο να προσδιοριστεί η πηγή και τα αίτια της παρουσίας αυτού του στοιχείου στο νερό της περιοχής. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) έχει θεσπίσει όριο για το εξασθενές χρώμιο, από το 1974, το οποίο μάλιστα έχει χαρακτηριστεί καρκινογόνο και μεταλλαξιογόνο σε ποσότητα μόλις 5mg/lit στα Νερά Ανθρώπινης Κατανάλωσης.

Το ΠΑΚΟΕ θεωρεί ότι εξαιτίας της καρκινογόνου δράσης του, το εξασθενές χρώμιο δεν επιτρέπεται να ανιχνεύεται καθόλου στα Νερά Ανθρώπινης Κατανάλωσης. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος (ΥΠΕΝ) μετά τις πιέσεις του ΠΑΚΟΕ την δεκαετία του 2010, ειδικά στην περιοχή του Ασωπού Ποταμού, καθιέρωσε με ΚΥΑ, Αρ. Φύλλου 749. Αριθμ. 20488/31 Μαΐου 2010, όριο στα επιφανειακά νερά (ποτάμια, πηγές, λίμνες) τα 3 μg/m³.

Τα TDS (αιωρούμενα σωματίδια) όπως και το pH (οξύτητα) σχετίζονται όχι μόνο με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης αλλά και με τη γεύση του. Το νερό της βρύσης στο Βραχάτι, έχει ξεπεράσει τα 400 mg/l, και ενδεχομένως να μην πίνεται, λόγω γεύσης.

Το νερό είναι γευστικά αποδεκτό (αν και τα όρια γεύσης είναι υποκειμενικά) όταν τα TDS βρίσκονται μεταξύ 100 και 300ppm (περίπου) και το pH μεταξύ 6,5 και 9,5.

Επίσης, η αγωγιμότητα των εξεταζόμενων δειγμάτων, γενικά δεν ξεπερνούν τα όρια που έχουν θεσπιστεί από το προαναφερόμενο νόμο. Ωστόσο οι μετρήσεις της αγωγιμότητας δείχνουν νερό αρκετά σκληρό (500-640μS/cm) και πολύ σκληρό νερό (πάνω από 1000μS/cm)

Τα αποτελέσματα θα αποσταλούν στην Περιφέρεια και στους Δήμους που αναφέρονται στην έρευνα.

Μολυσμένα δείγματα με e.coli και εντερόκοκκους σε Άσσο, Κοκκώνι, Ανω Διμηνιό, Δερβένι, Αιγείρα, Διακοπτό και Ρίο

Στις 09/03/2023 επιστημονικό συνεργείο του ΠΑΚΟΕ, πραγματοποίησε έρευνα της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης στις περιοχές από τον Άσσο Κορινθίας μέχρι την Πάτρα. Το πρόβλημα συνεχίζει χρόνια και είναι εκεί.

Η έρευνα πραγματοποιείται στα πλαίσια ετήσιου προγράμματος του ΠΑΚΟΕ μετά από καταγγελίες πολιτών.

Οι έρευνες αυτές αποστέλλονται αφενός στους Δήμους των περιοχών για την ενημέρωσή τους, αλλά και για την λήψη μέτρων, όπου χρειάζονται και αφετέρου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την ενημέρωση των πολιτών, επειδή η ενημέρωσή τους είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα μας.

Από τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας, όπως δείχνουν οι παρακάτω πίνακες, που πραγματοποιήθηκε από εξειδικευμένους επιστήμονες του ΠΑΚΟΕ στα πιστοποιημένα εργαστήρια του, διαπιστώνονται τα παρακάτω:

Α. Μικροβιολογικές παράμετροι

Μετρήθηκαν αποικίες (κολοβακτηριδίων, e.coli και εντερόκοκκων)

- Στον Άσσο από τα 4 δείγματα στα 2 (συννημμένος πίνακας) βρέθηκαν e.coli, δηλαδή στο 50% των δειγμάτων (Ε.Ε. 6-8% επιτρεπτό).
- Στο Βραχάτι όλα τα δείγματα βρέθηκαν δίχως μικροβιακό φορτίο.
- Στο Κοκκώνι 1 στα 3 δείγματα ήταν μολυσμένο.
- Στο Κιάτο όλα τα δείγματα ήταν χωρίς μολυσματικό φορτίο.
- Στο Ανω Διμηνιό και τα 2 δείγματα ήταν μολυσμένα.
- Στο Ξυλόκαστρο δεν υπήρχε μόλυνση.
- Στα Δερβένι σε 1 από τα 2 δείγματα βρέθηκαν κολοβακτηρίδια.
- Στην Αιγείρα υπήρξε το μεγαλύτερο πρόβλημα, όπου και στα 2 δείγματα βρέθηκαν εντερόκοκκοι.
- Στο Διακοπτό σε 1 από τα 2 δείγματα βρέθηκε e.coli.
- Στο Αίγιο, Σελιανίτικα έως Ψαθόπυργο δεν υπήρξε μολυσματικό φορτίο, όπως και στην Πάτρα.
- Στο Ρίο σε 1 από τα 2 δείγματα βρέθηκαν κολοβακτηρίδια και e.coli.

• Στις περιοχές που παρατηρήθηκε μόλυνση θα ενημερωθούν οι Δημοτικές Αρχές, ώστε να πάρουν, εάν θέλουν, τα κατάλληλα μέτρα.

Β. Χημικές παράμετροι

Αυτό που παρατηρήθηκε και είναι σοβαρό, από τον Άσσο μέχρι και το Κοκκώνι, οι τιμές των θεϊκών ιόντων, υποδηλώνουν χημικά ρυπασμένο υδροφόρο ορίζοντα από λιπάσματα και φυτοφάρμακα, όπου χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή. Στον Άσσο δε παρατηρείται υψηλή τιμή εξασθενούς χρωμίου.

Γ. Οργανοληπτικές παράμετροι

Οι τιμές επίσης των αιωρούμενων στερεών στα δείγματα από τον Άσσο μέχρι το Κοκκώνι βρέθηκαν πολύ υψηλές. Συμπεραίνεται από τα παραπάνω ότι μικροβιολογικά σε γενικές γραμμές τα αποτελέσματα είναι σχεδόν ικανοποιητικά, ενώ χημικά και οργανοληπτικά παρατηρήθηκε μεγάλο πρόβλημα από τον Άσσο μέχρι το Κοκκώνι.

Τα αποτελέσματα θα αποσταλούν στην Περιφέρεια και στους Δήμους που αναφέρονται στην έρευνα.

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Μικροβιολογικών Αναλύσεων σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης από Άσσοι έως Πάτρα, στις 9 / 03 / 2023.

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες θέσης δειγματοληψίας (γεωγρ. πλάτος, γεωγρ. μήκος)	Ώρα δειγματοληψίας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΙΚΙΩΝ cfu/ 100 ml		
				Κολλοβακτηρίδια	E. coli	Εντερόκοκκοι
1	Άσσοι. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 37.941528 E 22.825398	8:30	0	0	0
2	Άσσοι. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 37.942337 E 22.824568	8:35	0	0	0
3	Άσσοι. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 37.946376 E 22.817040	8:40	0	1	0
4	Άσσοι. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών. Βενζινάδικο	N 37.942937 E 22.823100	8:45	0	1	0
5	Βραχάτι. Οδός Π. Τσαλδάρη.	N 37.952797 E 22.806963	8:50	0	0	0
6	Βραχάτι. Οδός Π. Τσαλδάρη.	N 37.953622 E 22.805478	8:55	0	0	0
7	Βραχάτι. Οδός Π. Τσαλδάρη.	N 37.953808 E 22.805001	9:00	0	0	0
8	Βραχάτι. Οδός Π. Τσαλδάρη. Ταβέρνα.	N 37.954055 E 22.804813	9:05	0	0	0
9	Κοκκώνι. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών. Βενζινάδικο	N 37.969589 E 22.781723	9:10	0	0	0
10	Κοκκώνι. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών και Μακεδονίας.	N 37.970738 E 22.780323	9:13	0	1	0
11	Κοκκώνι. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 37.970837 E 22.779928	9:15	0	0	0
12	Κιάτο. Οδός Εθ. Αντίστασης.	N 38.005454 E 22.579570	9:22	0	0	0
13	Κιάτο. Οδός Ιησοκράτους και Εθ. Αντίστασης.	N 38.008109 E 22.754728	9:25	0	0	0
14	Κιάτο. Οδός Εθ. Αντίστασης. Βενδινάδικο	N 38.009303 E 22.753432	9:28	0	0	0
15	Άνω Διμηνιό. Επαρ. Οδ. Κιάτου -Μάννας. Εξωτερική Βρύση. Οικία	N 38.030890 E 22.709630	9:40	0	1	1
16	Άνω Διμηνιό. Επαρ. Οδ. Κιάτου -Μάννας.	N 38.030970, E 22.711505	9:45	0	1	0
17	Ξυλόκαστρο. Οδός Ηρώων και Ιωάννου.	N 38.076176 E 22.637612	9:55	0	0	0
18	Ξυλόκαστρο. Οδός Αγίου Μακαρίου και Ιωάννου. Βενζινάδικο	N 38.076627 E 22.637007	10:00	0	0	0
19	Ξυλόκαστρο. Οδός Δαμασκηνού και Κ. Τσαλδάρη.	N 38.077804 E 22.627482	10:03	0	0	0
20	Ξυλόκαστρο. Οδός Κ. Τσαλδάρη.	N 38.076450 E 22.624400	10:05	0	0	0
21	Δερβένη. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών. Καφετέρια.	N 38.135478 E 22.426477	10:30	1	0	0
22	Δερβένη. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 38.134878 E 22.425890	10:35	0	0	0
23	Αιγείρα. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 38.147777 E 22.357327	10:45	1	0	2
24	Αιγείρα. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 38.151455 E 22.349311	10:50	0	0	3
25	Διακοπτό. Οδός Αναπαύσεως.	N 38.192060 E 22.198263	11:10	0	2	0
26	Διακοπτό. Οδός Αναπαύσεως.	N 38.191861 E 22.198668	11:15	0	0	0
27	Αίγιο. Οδός Κορίνθου	N 38.244345 E 22.092113	11:40	0	0	0
28	Αίγιο. Οδός Κορίνθου. Αρτοποιείο	N 38.245658 E 22.091473	11:45	0	0	0
29	Αίγιο. Οδός Ρήγα Φεραίου.	N 38.247436 E 22.090264	11:50	0	0	0
30	Σελιανίτικα. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 38.283742 E 22.026048	12:10	0	0	0
31	Ψαθόπυργος. Οδός Αγίου Τριάδος και Φαλήρου.	N 38.329053 E 21.876121	12:35	0	0	0
32	Ψαθόπυργος. Οδός Αγίου Τριάδος. Εξωτερική βρύση Εκκλησία	N 38.328903 E 21.875532	12:40	0	0	0
33	Ρίο. Οδός Ζαΐμη και Σώμερσετ.	N 38.302054 E 21.870921	12:55	1	1	0
34	Ρίο. Οδός Σώμερσετ. Ταβέρνα	N 38.301192 E 21.781893	13:00	0	0	0
35	Πάτρα. Οδός Θερμοπυλών και Αμερικής.	N 38.262106 E 21.749058	13:30	0	0	0
36	Πάτρα. Οδός Ζακύνθου και Πέντε Πηγαδίων .	N 38.258135 E 21.745837	13:35	0	0	0
Επιτρεπόμενα όρια : αριθμός cfu /100ml νερού, σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 Για την Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης. ΚΥΑ 39381 Αρ. Φύλλου 3282. 19/09/ 2017και Υ2/2600/2001.				0	0	0

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Χημικών Αναλύσεων σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης από Άσσοι - Πάτρα, στις 9 / 03 / 2023.

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες θέσης δειγματοληψίας (γεωγρ. πλάτος, γεωγρ. μήκος)	Ώρα δειγματοληψίας	Συγκέντρωση			
				Χρώμιο (VI) (μg/L)	Νιτρικών NO ₃ (mg/L)	Θειικών SO ₄ ²⁺ (mg/L)	Φωσφορικών (P2O5) (mg/L)
1	Άσσοι. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 37.941528 EE 22.825398	8:30	4	0,5	450	0,1
2	Άσσοι. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 37.942337 E 22.824568	8:35	5	0,6	435	0,1
3	Άσσοι. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 37.946376 E 22.817040	8:40	3	0,6	375	0,0
4	Άσσοι. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών. Βενζινάδικο	N 37.942937 E 22.823100	8:45	3	1,1	450	0,1
5	Βραχάτι. Οδός Π. Τσαλδάρη.	N 37.952797 E 22.806963	8:50	1	0,9	435	0,1
6	Βραχάτι. Οδός Π. Τσαλδάρη.	N 37.953622 E 22.805478	8:55	2	0,8	450	0,1
7	Βραχάτι. Οδός Π. Τσαλδάρη.	N 37.953808 E 22.805001	9:00	1	0,8	360	0,1
8	Βραχάτι. Οδός Π. Τσαλδάρη. Ταβέρνα.	N 37.954055 E 22.804813	9:05	3	1,0	390	0,1
9	Κοκκώνι. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών. Βενζινάδικο	N 37.969589 E 22.781723	9:10	5	0,5	285	0,2
10	Κοκκώνι. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών και Μακεδονίας.	N 37.970738 E 22.780323	9:13	2	0,1	278	0,2
11	Κοκκώνι. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 37.970837 E 22.779928	9:15	5	0,1	267	0,2
12	Κιάτο. Οδός Εθ. Αντίστασης.	N 38.005454 E 22.579570	9:22	0,5	0,2	30	0,1
13	Κιάτο. Οδός Ιπποκράτους και Εθ. Αντίστασης.	N 38.008109 E 22.754728	9:25	LO*	0,3	33	0,2
14	Κιάτο. Οδός Εθ. Αντίστασης. Βενδινάδικο	N 38.009303 E 22.753432	9:28	LO	0,2	24	0,2
15	Άνω Διμηνιά. Επαρ. Οδ. Κιάτου - Μάννας. Εξωτερική Βρύση. Οικία.	N 38.030890 E 22.709630	9:40	2	2,5	24	0,1
16	Άνω Διμηνιά. Επαρ. Οδ. Κιάτου - Μάννας.	N 38.030970, E 22.711505	9:45	0,5	2,8	27	0,1
17	Ξυλόκαστρο. Οδός Ηρώων και Ιωάννου.	N 38.076176 E 22.637612	9:55	LO	3,6	24	0,1
18	Ξυλόκαστρο. Οδός Αγίου Μακαρίου και Ιωάννου. Βενζινάδικο	N 38.076627 E 22.637007	10:00	LO	3,3	24	0,1
19	Ξυλόκαστρο. Οδός Δαμασκηνού και Κ. Τσαλδάρη.	N 38.077804 E 22.627482	10:03	LO	3,7	26	0,2
20	Ξυλόκαστρο. Οδός Κ. Τσαλδάρη.	N 38.076450 E 22.624400	10:05	LO	3,8	26	0,2
21	Δερβένη. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών. Καφετέρια.	N 38.135478 E 22.426477	10:30	LO	0,3	6	0,2
22	Δερβένη. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 38.134878 E 22.425890	10:35	LO	0,8	6	0,2
23	Αιγιέρα. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 38.147777 E 22.357327	10:45	LO	0,4	129	0,1
24	Αιγιέρα. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 38.151455 E 22.349311	10:50	LO	0,4	135	0,2
25	Διακοπτό. Οδός Αναπαύσεως.	N 38.192060 E 22.198263	11:10	2	3,4	96	0,1
26	Διακοπτό. Οδός Αναπαύσεως.	N 38.191861 E 22.198668	11:15	1	3,8	99	0,1
27	Αίγιο. Οδός Κορίνθου	N 38.244345 E 22.092113	11:40	0,5	8,5	36	0,1
28	Αίγιο. Οδός Κορίνθου. Αρτοποιείο	N 38.245658 E 22.091473	11:45	0,5	7,1	36	0,1
29	Αίγιο. Οδός Ρήγα Φεραίου.	N 38.247436 E 22.090264	11:50	LO	10,1	42	0,2
30	Σελιανίτικα. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 38.283742 E 22.026048	12:10	0,5	4,3	60	0,4
31	Ψαθόπυργος. Οδός Αγίου Τριάδος και Φαλήρου.	N 38.329053 E 21.876121	12:35	2	11,6	51	0,4
32	Ψαθόπυργος. Οδός Αγίου Τριάδος. Εξωτερική βρύση εκκλησία	N 38.328903 E 21.875532	12:40	1	9,1	60	0,2
33	Ρίο. Οδός Ζαΐμη και Σώμερσετ.	N 38.302054 E 21.870921	12:55	LO	13,2	123	0,1
34	Ρίο. Οδός Σώμερσετ. Ταβέρνα	N 38.301192 E 21.781893	13:00	LO	10,1	135	0,2
35	Πάτρα. Οδός Θερμοπυλών και Αμερικής.	N 38.262106 E 21.749058	13:30	LO	12,8	42	0,3
36	Πάτρα. Οδός Ζακύνθου και Πέντε Πηγαδιών .	N 38.258135 E 21.745837	13:35	LO	9,3	54	0,4
Επιτρεπόμενα όρια : σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 Για την Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης. ΚΥΑ 39381 Αρ. Φύλλου 3282. 19/09/ 2017, και Y2/2600/2001.				**	50	250	5

* Τιμές κάτω από την ανίχνευση οργάνου ** Η παγκόσμια οργάνωση (ΠΟΥ) έχει από το 1974, θεσπίσει όριο για το εξασθενές χρώμιο, το οποίο μάλιστα έχει χαρακτηριστεί καρκινογόνο και μεταλλαξιογόνο τα 5μg/l σε Νερά Ανθρώπινης Κατανάλωσης, Το ΠΑΚΟΕ θεωρεί ότι εξαιτίας της καρκινογόνου δράσης του, το εξασθενές χρώμιο δεν επιτρέπεται να ανιχνεύεται καθόλου στα Νερά Ανθρώπινης Κατανάλωσης.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος (ΥΠΕΝ) μετά τις πιέσεις του ΠΑΚΟΕ την δεκαετία του 2010, ειδικά στην περιοχή του Ασωπού Ποταμού, καθιέρωσε με ΚΥΑ: Αρ. Φύλλου 749. Αριθμ. 20488/31 Μαΐου 2010, όριο στα επιφανειακά νερά (ποτάμια, πηγές, λίμνες) τα 3 μg/m³.

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων μετρήσεων οργανοληπτικών παραμέτρων σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης από Άσσος - Πάτρα, στις 9 / 03 / 2023.

A/A	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες	Ώρα	pH	TDS * g/l	Αγωγι- μότητα μS/cm	Θολε- ρότητα NTU	Οσμή / χρώμα	
1	Άσσος. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 37.941528 E 22.825398	8:30	7,3	1054	1892	1,1	-	
2	Άσσος. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 37.942337 E 22.824568	8:35	7,4	1015	1888	1,3	-	
3	Άσσος. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 37.946376 E 22.817040	8:40	7,4	1033	1858	0,95	-	
4	Άσσος. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών. Βενζινάδικο	N 37.942937 E 22.823100	8:45	7,5	1006	1799	0,6	-	
5	Βραχάτι. Οδός Π. Τσαλδάρη.	N 37.952797 E 22.806963	8:50	7,3	705	1274	0,5	-	
6	Βραχάτι. Οδός Π. Τσαλδάρη.	N 37.953622 E 22.805478	8:55	7,3	706	1284	1,1	-	
7	Βραχάτι. Οδός Π. Τσαλδάρη.	N 37.953808 E 22.805001	9:00	7,3	708	1283	0,5	-	
8	Βραχάτι. Οδός Π. Τσαλδάρη. Ταβέρνα.	N 37.954055 E 22.804813	9:05	7,2	704	1276	0,8	-	
9	Κοκκώνι. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών. Βενζινάδικο	N 37.969589 E 22.781723	9:10	7,3	581	1056	0,8	-	
10	Κοκκώνι. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών και Μακεδονίας.	N 37.970738 E 22.780323	9:13	6,7	580	1060	0,5	-	
11	Κοκκώνι. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 37.970837 E 22.779928	9:15	6,8	581	1056	0,3	-	
12	Κιάτο. Οδός Εθ. Αντίστασης.	N 38.005454 E 22.579570	9:22	7,1	152	288	0,1	-	
13	Κιάτο. Οδός Ιπποκράτους και Εθ. Αντίστασης.	N 38.008109 E 22.754728	9:25	7,1	153	288	0,1	-	
14	Κιάτο. Οδός Εθ. Αντίστασης. Βενδινάδικο	N 38.009303 E 22.753432	9:28	6,9	152	291	0,2	-	
15	Άνω Διμηνιό. Επαρ. Οδ. Κιάτου - Μάννας. Εξωτερική Βρύση. Οικία	N 38.030890 E 22.709630	9:40	7,3	178	339	0,1	-	
16	Άνω Διμηνιό. Επαρ. Οδ. Κιάτου - Μάννας.	N 38.030970, E 22.711505	9:45	7,2	175	329	0,5	-	
17	Ξυλόκαστρο. Οδός Ηρώων και Ιωάννου.	N 38.076176 E 22.637612	9:55	7,3	162	303	0,5	-	
18	Ξυλόκαστρο. Οδός Αγίου Μακαρίου και Ιωάννου. Βενζινάδικο	N 38.076627 E 22.637007	10:00	7,2	161	306	0,2	-	
19	Ξυλόκαστρο. Οδός Δαμασκηνού και Κ. Τσαλδάρη.	N 38.077804 E 22.627482	10:03	7,1	165	309	0,1	-	
20	Ξυλόκαστρο. Οδός Κ. Τσαλδάρη.	N 38.076450 E 22.624400	10:05	7,1	166	312	0,2	-	
21	Δερβένι. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών. Καφετέρια.	N 38.135478 E 22.426477	10:30	7,2	177	342	0,1	-	
22	Δερβένι. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 38.134878 E 22.425890	10:35	7,1	180	351	0,1	-	
23	Αιγείρα. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 38.147777 E 22.357327	10:45	7,1	217	406	0,1	-	
24	Αιγείρα. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 38.151455 E 22.349311	10:50	6,8	218	414	0,3	-	
25	Διακοπτό. Οδός Αναπαύσεως.	N 38.192060 E 22.198263	11:10	7,1	236	440	0,3	-	
26	Διακοπτό. Οδός Αναπαύσεως.	N 38.191861 E 22.198668	11:15	7,4	237	442	0,6	-	
27	Αίγιο. Οδός Κορίνθου	N 38.244345 E 22.092113	11:40	7,3	178	339	0,8	-	
28	Αίγιο. Οδός Κορίνθου. Αρτοποιείο	N 38.245658 E 22.091473	11:45	7,2	177	334	0,3	-	
29	Αίγιο. Οδός Ρήγα Φεραίου.	N 38.247436 E 22.090264	11:50	7,2	178	335	0,3	-	
30	Σελιανίτικα. Παλαιά Εθ. Οδ. Κορίνθου - Πατρών.	N 38.283742 E 22.026048	12:10	7,3	191	359	0,5	-	
31	Ψαθόπυργος. Οδός Αγίου Τριάδος και Φαλήρου.	N 38.329053 E 21.876121	12:35	7,1	181	341	0,1	-	
32	Ψαθόπυργος. Οδός Αγίου Τριάδος. Εξωτερική βρύση Εκκλησία	N 38.328903 E 21.875532	12:40	7,3	182	343	0,8	-	
33	Ρίο. Οδός Ζαΐμη και Σώμερσετ.	N 38.302054 E 21.870921	12:55	7,2	367	679	0,3	-	
34	Ρίο. Οδός Σώμερσετ. Ταβέρνα	N 38.301192 E 21.781893	13:00	7,1	365	674	0,6	-	
35	Πάτρα. Οδός Θερμοπυλών και Αμερικής.	N 38.262106 E 21.749058	13:30	7,1	148	277	0,8	-	
36	Πάτρα. Οδός Ζακύνθου και Πέντε Πηγαδίων .	N 38.258135 E 21.745837	13:35	7,1	150	283	0,3	-	
Επιτρεπόμενα όρια : σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 Για την Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης. ΚΥΑ 39381 Αρ. Φύλλου 3282. 19/09/ 2017, και Y2/2600/2001.					≥ 6,5 και ≤ 9,5	***	** 2500 μS/ cm-1	* (1 NTU)	*

* Αποδεκτό για τους καταναλωτές και άνευ ασυνήθους μεταβολής ** Σε περίπτωση επεξεργασίας επιφανειακών υδάτων, τα κράτη μέλη επιδιώκουν παραμετρική τιμή που δεν υπερβαίνει την 1,0 NTU (νεφελομετρική μονάδα θολότητας) στο νερό που προέρχεται από εγκαταστάσεις επεξεργασίας. (ΟΔΗΓΙΑ 98/83/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 3ης Νοεμβρίου 1998 σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης). *** Τα TDS όπως και το pH σχετίζονται όχι μόνο με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης αλλά και με τη γεύση του. Οισονθήσιτιμες TDS σε τύπους νερών κυμαίνονται (περίπου): • από 0-20ppm, στο αποιονισμένο νερό. • γύρω στα 130 έως 300ppm για το νερό μεγάλων αστικών πόλεων • στα 130 με 300ppm στα εμφιαλωμένα νερά • και έως και 5000ppm σε νερά δικτύου ανά την Ελλάδα. • Τιμές από 5.000 και άνω συναντάμε σε υφάλμυρα νερά γεωτρήσεων, Ακόμη και αν ένα νερό θεωρείται πλήρως κατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση βάσει χημικής ανάλυσης, αν ξεπερνάει τα 300 ppm, ενδεχομένως να μην πίνεται, λόγω γεύσης. Με βάση έρευνα της κατασκευάστριας εταιρείας μέσω focus groups και ερευνών που κατά καιρούς έχουν διεξαχθεί παγκοσμίως από αντίστοιχες εταιρείες του κλάδου, προέκυψε το εξής συμπέρασμα: ένα (πόσιμο) νερό είναι γευστικά αποδεκτό (αν και τα όρια γεύσης είναι υποκειμενικά) όταν τα TDS βρίσκονται μεταξύ 100 και 300ppm (περίπου) και το pH μεταξύ 6,5 και 9,5.

ΔΗΜΟΣ ΩΡΩΠΟΥ: Προβληματική η κατάσταση στο 50% των δειγμάτων του νερού

Στις 15/03/2023 επιστημονικό συνεργείο του ΠΑΚΟΕ, πραγματοποίησε έρευνα της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης στις περιοχές Καπανδριτί, Κάλαμο, Αγ. Απόστολοι, Μαρκόπουλο, Νέα Παλάτια, Σκάλα Ωρωπού, Χαλκούτσι και Δήλεσι...

Η έρευνα πραγματοποιείται στα πλαίσια ετήσιου προγράμματος του ΠΑΚΟΕ μετά από καταγγελίες πολιτών. Οι έρευνες αυτές αποστέλλονται αφενός στους Δήμους των περιοχών για την ενημέρωσή τους, αλλά και για την λήψη μέτρων, όπου χρειάζονται και αφετέρου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την ενημέρωση των πολιτών, επειδή η ενημέρωσή τους είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα μας.

Από τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας, όπως δείχνουν οι παρακάτω πίνακες, που πραγματοποιήθηκε από εξειδικευμένους επιστήμονες του ΠΑΚΟΕ στα πιστοποιημένα εργαστήρια του, διαπιστώνονται τα παρακάτω:

Α. Μικροβιολογικές παράμετροι (συνημμένοι πίνακες)

- Από τα 2 δείγματα του Καπανδριτίου στο ένα βρέθηκαν δύο κολοβακτηρίδια (50%, ΕΕ 6-8%)

- Στον Κάλαμο από τα δύο δείγματα, στο ένα βρέθηκαν κολοβακτηρίδια

- Σε ένα από τα 2 δείγματα στους Αγ. Αποστόλους ανευρέθησαν κολοβακτηρίδια

- Σε ένα από τα 2 δείγματα στο Μαρκόπουλο Ωρωπού ανευρέθησαν κολοβακτηρίδια

- Στην παραλία Μαρκοπούλου λήφθηκαν 2 δείγματα, στα οποία βρέθηκαν κολοβακτηρίδια και e.coli (στο ένα σημείο λήψης)

- Κολοβακτηρίδια, e.coli και εντερόκοκκοί βρέθηκαν στα 2 δείγματα στα Νέα Παλάτια

- Ομοίως και στη Σκάλα Ωρωπού

- Στο χωριό Ωρωπός, στο Χαλκούτσι και στο Δήλεσι δεν υπήρχε μικροβιακό φορτίο

- Στη Συκάμινο βρέθηκαν κολοβακτηρίδια στο ένα από τα 2 δείγματα.

Β. Χημικές Παράμετροι

- Σε όλα τα σημεία βρέθηκε ποσότητα εξασθενούς χρωμίου, με υψηλότερη στα 2 δείγματα από το Δήλεσι. Πολύ χαμηλό ποσοστό βρέθηκε στο 1 από τα

2 δείγματα του Μαρκόπουλου και της Σκάλας Ωρωπού.

Γ. Οργανοληπτικές Παράμετροι

Οι τιμές επίσης των αιωρούμενων στερεών στα δείγματα όλων των περιοχών βρέθηκαν υψηλές.

Συμπεραίνεται από τα παραπάνω ότι στις περιοχές που ελέγχθηκαν

στο Δήμο Ωρωπού μικροβιολογικά η κατάσταση είναι προβληματική στο 50% των δειγμάτων, ενώ χημικά και οργανοληπτικά παρατηρήθηκε ήπιο πρόβλημα.

Τα αποτελέσματα θα αποσταλούν στην Περιφέρεια και στους Δήμους που αναφέρονται στην έρευνα.

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Μικροβιολογικών αναλύσεων σε επιφανειακά νερά ποταμού Ασωπός, στις 15 / 03 / 2023.

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες θέσης δειγματοληψίας (γεωγρ. πλάτος, γεωγρ. μήκος)	Ώρα δειγματοληψίας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΙΚΙΩΝ cfu/ 100 ml		
				Κολλοβακτηρίδια	E. coli	Εντερόκοκκοι
1	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιραείου -Χαλκουτσίου και Ειρήνης. Κάτω από την Γέφυρα, από δεξιά.	N 38.324637 E 23.753168	13:05	463	279	39
2	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιραείου -Χαλκουτσίου. 50 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N 38.324637 E 23.753168	13:10	441	254	61
3	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιραείου -Χαλκουτσίου. 50 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N 38.324637 E 23.753168	13:15	426	216	87
4	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιραείου -Χαλκουτσίου. 50 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N 38.324637 E 23.753168	13:20	339	140	40
5	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιραείου -Χαλκουτσίου και Καμέλλιας. Κάτω από την Γέφυρα, από αριστερά.	N38.324838 E23.753206	13:25	527	130	89
6	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιραείου -Χαλκουτσίου και Καμέλλιας. 50 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο.	N38.324838 E23.753206	13:30	436	96	41
7	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιραείου -Χαλκουτσίου και Καμέλλιας. 50 μέτρα αριστερά του προηγούμενου σημείου.	N38.324838 E23.753206	13:35	470	83	0
8	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιραείου -Χαλκουτσίου και Καμέλλιας. 50 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο.	N38.324838 E23.753206	13:40	327	54	46
9	Ασωπός. Ωρωπός. Δέλτα ποταμού. Από την οδό Φοινίκων.	N38.333740 E23.746733	13:50	269	19	69
10	Ασωπός. Δέλτα ποταμού. Από την οδό Φοινίκων. 50 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N38.333740 E23.746733	13:55	354	54	21
11	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αυλών - Σκάλα Ωρωπού και Σουκαμίνου. Κάτω από την γέφυρα Σουκαμίνου, από δεξιά.	N38.301858 E23.731080	14:15	396	114	83
12	Ασωπός. Σουκάμινο. Επαρ. Οδ. Αυλών - Σκάλα Ωρωπού και Σουκαμίνου. 50 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N38.301858 E23.731080	14:20	303	153	90
13	Ασωπός. Σουκάμινο. Επαρ. Οδ. Αυλών - Σκάλα Ωρωπού. Κάτω από την γέφυρα Σουκαμίνου, από αριστερά.	N38.301969 E 23.731154	14:25	389	50	41
14	Ασωπός. Σουκάμινο. Επαρ. Οδ. Αυλών - Σκάλα Ωρωπού. 50 μέτρα αριστερά από το προηγούμενο σημείο.	N38.301969 E 23.731154	14:30	343	3	50
Επιτρεπόμενα όρια : αριθμός cfu /100ml νερού, σύμφωνα με την Οδηγία 2006/7/Ε.Κ. για την Ποιότητα των υδάτων κοθύμβησης (ΚΥΑ Η. Π. 8600/416/Ε 103 (ΦΕΚ 356/Β/26.02.2009) και ΥΑ 46399/1357/1986. Για τα παράκτια ύδατα και τα μεταβατικά ύδατα.				500/100 ml	250 / 100 ml	100/ 100 ml

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων μετρήσεων οργανοληπτικών παραμέτρων σε επιφανειακά νερά ποταμού Ασωπός, στις 15 / 03 / 2023.

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες	Ώρα	pH	TDS * g/l	Αγωγιμότητα μS/cm	Θολερότητα NTU	Οσμή / χρώμα
1	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιραείου -Χαλκουτσίου και Ειρήνης. Κάτω από την Γέφυρα, από δεξιά.	N 38.324637 E 23.753168	13:05	6,8	676	1211	28	-
2	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιραείου -Χαλκουτσίου. 50 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N 38.324637 E 23.753168	13:10	6,9	677	1225	23	-
3	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιραείου -Χαλκουτσίου. 50 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N 38.324637 E 23.753168	13:15	6,9	680	1212	26	-
4	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιραείου -Χαλκουτσίου. 50 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N 38.324637 E 23.753168	13:20	6,9	680	1227	23	-
5	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιραείου -Χαλκουτσίου και Καμέλλιας. Κάτω από την Γέφυρα, από αριστερά.	N38.324838 E23.753206	13:25	6,9	647	1160	28	-
6	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιραείου -Χαλκουτσίου και Καμέλλιας. 50 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο.	N38.324838 E23.753206	13:30	7,1	648	1162	26	-
7	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιραείου -Χαλκουτσίου και Καμέλλιας. 50 μέτρα αριστερά του προηγούμενου σημείου.	N38.324838 E23.753206	13:35	6,9	648	1160	26	-
8	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιραείου -Χαλκουτσίου και Καμέλλιας. 50 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο.	N38.324838 E23.753206	13:40	6,8	643	1159	23	-
9	Ασωπός. Ωρωπός. Δέλτα ποταμού. Από την οδό Φοινίκων.	N38.333740 E23.746733	13:50	6,8	618	1002	28	-
10	Ασωπός. Δέλτα ποταμού. Από την οδό Φοινίκων. 50 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N38.333740 E23.746733	13:55	7,1	619	1004	31	-
11	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αυλών - Σκάλα Ωρωπού και Σουκαμίνου. Κάτω από την γέφυρα Σουκαμίνου, από δεξιά.	N38.301858 E23.731080	14:15	7,1	506	914	28	-
12	Ασωπός. Σουκάμινο. Επαρ. Οδ. Αυλών - Σκάλα Ωρωπού και Σουκαμίνου. 50 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N38.301858 E23.731080	14:20	6,9	532	958	20	-
13	Ασωπός. Σουκάμινο. Επαρ. Οδ. Αυλών - Σκάλα Ωρωπού. Κάτω από την γέφυρα Σουκαμίνου, από αριστερά.	N38.301969 E 23.731154	14:25	6,9	537	970	31	-
14	Ασωπός. Σουκάμινο. Επαρ. Οδ. Αυλών - Σκάλα Ωρωπού. 50 μέτρα αριστερά από το προηγούμενο σημείο.	N38.301969 E 23.731154	14:30	6,9	565	950	29	-
Επιτρεπόμενα όρια : ΥΑ 46399/1352/1986. Για τα παράκτια και τα μεταβατικά ύδατα. ΚΥΑ. Αρ. Οικ. 100079. 22/01/2015				6,5-8,5	*	1500	1	-

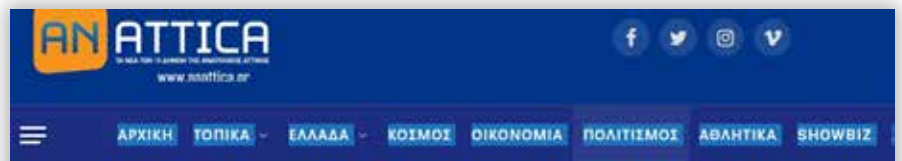
** Σε περίπτωση επεξεργασίας επιφανειακών υδάτων, τα κράτη μέλη επιδιώκουν παραμετρική τιμή που δεν υπερβαίνει την 1,0 NTU (νεφελομετρική μονάδα θολότητας) στο νερό που προέρχεται από εγκαταστάσεις επεξεργασίας. (ΟΔΗΓΙΑ 98/83/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 3ης Νοεμβρίου 1998 σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης) *Τιμές TDS από 5.000 και άνω συναντάμε σε υφάλμυρα νερά γεωτρήσεων, * καταλήγοντας ακόμη και σε 25.000 έως 35.000 ppm για θαλασσίνο νερό.

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Χημικών Αναλύσεων σε επιφανειακά νερά ποταμού Ασωπός, στις 15 / 03 / 2023.

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες θέσης δειγματοληψίας (γεωγρ. πλάτος, γεωγρ. μήκος)	Ώρα δειγματοληψίας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΙΚΙΩΝ cfu/ 100 ml				
				Cr(VI) μg/L	NO ₃ mg/L	PO ₄ mg/L	SO ₄ mg/L	COD mg/L
1	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιαρείου -Χαλκουτσίου και Ειρήνης. Κάτω από την Γέφυρα, από δεξιά.	N 38.324637 E 23.753168	13:05	8	5,8	1,1	206	75
2	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιαρείου -Χαλκουτσίου. 50 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N 38.324637 E 23.753168	13:10	7	7,9	0,1	457	51
3	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιαρείου -Χαλκουτσίου. 50 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N 38.324637 E 23.753168	13:15	6	5,1	0,3	458	62
4	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιαρείου -Χαλκουτσίου. 50 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N 38.324637 E 23.753168	13:20	7	7,1	0,4	354	45
5	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιαρείου -Χαλκουτσίου και Καμέλλιας. Κάτω από την Γέφυρα, από αριστερά.	N38.324838 E23.753206	13:25	6	6,9	0,1	386	48
6	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιαρείου -Χαλκουτσίου και Καμέλλιας. 50 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο.	N38.324838 E23.753206	13:30	7	1,6	0,1	445	42
7	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιαρείου -Χαλκουτσίου και Καμέλλιας. 50 μέτρα αριστερά του προηγούμενου σημείου.	N38.324838 E23.753206	13:35	2	4,2	0,1	129	63
8	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αμφιαρείου -Χαλκουτσίου και Καμέλλιας. 50 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο.	N38.324838 E23.753206	13:40	LO	3,1	0,2	84	94
9	Ασωπός. Ωρωπός. Δέλτα ποταμού. Από την οδό Φοινίκων.	N38.333740 E23.746733	13:50	LO	2,4	0,1	567	91
10	Ασωπός. Δέλτα ποταμού. Από την οδό Φοινίκων. 50 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N38.333740 E23.746733	13:55	8	1,5	0,1	799	93
11	Ασωπός. Επαρ. Οδ. Αυλών - Σκάλα Ωρωπού και Συκαμίνου. Κάτω από την γέφυρα Συκαμίνου, από δεξιά.	N38.301858 E23.731080	14:15	9	1,8	0,3	605	38
12	Ασωπός. Συκάμινο. Επαρ. Οδ. Αυλών - Σκάλα Ωρωπού και Συκαμίνου. 50 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N38.301858 E23.731080	14:20	7	6,0	0,4	418	54
13	Ασωπός. Συκάμινο. Επαρ. Οδ. Αυλών - Σκάλα Ωρωπού. Κάτω από την γέφυρα Συκαμίνου, από αριστερά.	N38.301969 E 23.731154	14:25	7	3,8	0,4	953	65
14	Ασωπός. Συκάμινο. Επαρ. Οδ. Αυλών - Σκάλα Ωρωπού. 50 μέτρα αριστερά από το προηγούμενο σημείο.	N38.301969 E 23.731154	14:30	8	2,5	0,4	504	69
Επιτρεπόμενα όρια σύμφωνα με Αρ. οικ. 46399/1352. Αρ. φ 438. 3-07-1986, ΦΕΚ: 630, 26-04-2007, Αρ. Φύλλου 749. Αριθμ. 20488/31 Μαΐου 2010. Αρ. Οικ. 100079 2015 και Οδηγία 2008/105/ΕΚ σχετικά με πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος στον τομέα της πολιτικής των υδάτων				3	11	0,4 - 0,7	150-250	125

Έγραψαν για το θέμα:

ΠΑΚΟΕ: Η διαδρομή των μικροβίων στο νερό ανθρώπινης κατανάλωσης στο Δήμο Ωρωπίων

Διαβάστηκε 451 φορές

05-04-2023
Από το Dimotisnews

Στις 15/03/2023 επιστημονικό συνεργείο του ΠΑΚΟΕ, πραγματοποίησε έρευνα της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης στις περιοχές Καπανδριτί, Κάλαμο, Αγ. Απώστολοι, Μαρκόπουλο, Νέα Παλτία, Σκάλα Ωρωπού, Χαλκουτσίου και Δήλεσι.
Η έρευνα πραγματοποιείται στο πλαίσιο ετήσιου προγράμματος του ΠΑΚΟΕ μετά από καταγγελίες πολιτών. Οι έρευνες αυτές αποσπάζονται αφενός στους δέκαους των περιοχών για την ενημέρωσή τους, αλλά και για την λήψη μέτρων, όπου χρειάζεται και αφετέρου στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης για την ενημέρωση των πολιτών.

Διαβάστε [ΕΔΩ](#) το Δελτίο του ΠΑΚΟΕ.

Δήμος Ωρωπού: ΠΑΚΟΕ- Η διαδρομή των μικροβίων στο νερό ανθρώπινης κατανάλωσης

Καπανδριτί, Κάλαμο, Αγ. Απώστολοι, Μαρκόπουλο, Νέα Παλτία, Σκάλα Ωρωπού, Χαλκουτσίου και Δήλεσι

Από Newsroom - 05.04.2023 7:07 πμ

Facebook Twitter Pinterest

SOS: Στη Β. Εύβοια υπάρχει μόλυνση

Στις 8/3/2023 επιστημονικό συνεργείο του ΠΑΚΟΕ, πραγματοποίησε έρευνα της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης στις περιοχές Χαλκίδα, Αρτάκη, Καστέλλα, Μαντούδι, Ψαχνά, Λίμνη Ευβοίας, Άγιος Ιωάννης Ρώσος. Το πρόβλημα συνεχίζει χρόνια και είναι εκεί.

Η έρευνα πραγματοποιείται στα πλαίσια ετήσιου προγράμματος του ΠΑΚΟΕ μετά από καταγγελίες πολιτών. Οι έρευνες αυτές αποστέλλονται αφενός στους Δήμους των περιοχών για την ενημέρωσή τους, αλλά και για την λήψη μέτρων, όπου χρειάζονται και αφετέρου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την ενημέρωση των πολιτών, επειδή είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα μας η ενημέρωσή τους.

Από τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας, όπως δείχνουν οι παρακάτω πίνακες, που πραγματοποιήθηκε από εξειδικευμένους επιστήμονες του ΠΑΚΟΕ στα πιστοποιημένα εργαστήρια του, διαπιστώνονται τα παρακάτω: **Στα νερά ανθρώπινης κατανάλωσης**

1. Οι μικροβιολογικές παράμετροι (κολοβακτηρίδια, e.coli και εντερόκοκκοι) στην Χαλκίδα, Νέα Αρτάκη, Μαντούδι, Καστέλλα, Άγιος Ιωάννης Ρώσος παρουσιάζουν ελαφριά μόλυνση όπως φαίνεται από τους συνημμένους πίνακες (31,8% των 22 δειγμάτων), ενώ αντίθετα στα Ψαχνά και στη Λίμνη Ευβοίας δεν παρατηρήθηκε καμία μόλυνση.

2. Από τις χημικές αναλύσεις που έγιναν, διαπιστώνεται ότι σε όλα τα δείγματα παρατηρήθηκαν υπέρβαση των ορίων όσον αφορά το Χρώμιο σε αντίθεση με τα Νιτρικά, Θειικά και Φωσφορικά που βρίσκονται αρκετά πιο χαμηλά από τα όρια.

3. Στις επιτόπιες οργανοληπτικές αναλύσεις που έγιναν, διαπιστώθηκε υπέρβαση στη παράμετρο TDS (αιωρούμενα στερεά) στη Νέα Αρτάκη και στη Λίμνη Ευβοίας (22,7% των 22 δειγμάτων). Στις υπόλοιπες παραμέτρους δε διαπιστώθηκε καμία υπέρβαση.

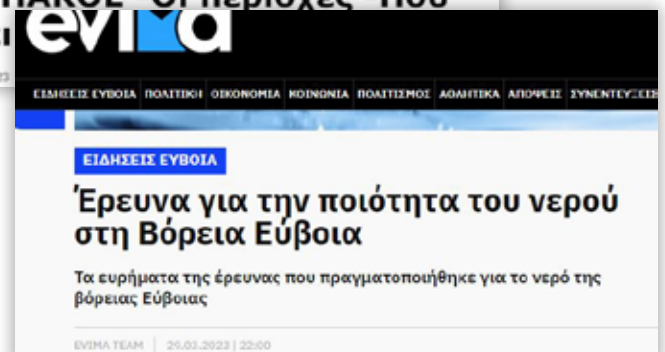
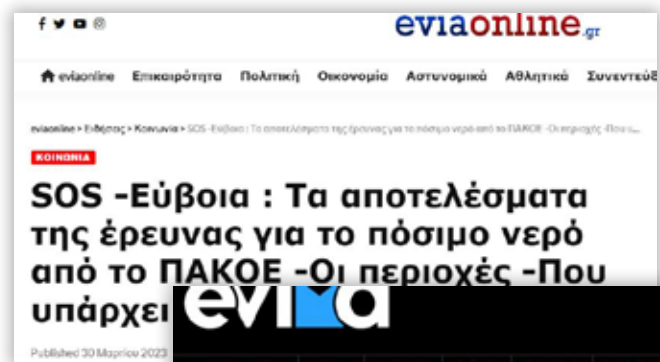

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Μικροβιολογικών Αναλύσεων σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης από Χαλκίδα, Αρτάκη, Καστέλλα, Μαντούδι, Ψαχνά, Λίμνη, Άγιος Ιωάννης Ρώσου, στις 8 / 03 / 2023.

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες θέσης δειγματοληψίας (γεωγρ. πλάτος, γεωγρ. μήκος)	Ώρα δειγματοληψίας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΙΚΙΩΝ cfu/ 100 ml		
				Κολλοβακτηρίδια	E. coli	Εντερόκοκκοι
1	Χαλκίδα. Οδός Ορέστη Μακρή	N 38.466938 E 23.616140	10:55	1	1	0
2	Χαλκίδα. Λεωφόρος Χαϊνά. Καφετέρια	N 38.469612 E 23.610710	11:00	0	0	0
3	Χαλκίδα. Λεωφόρος Χαϊνά® Ηλία Αφεντάκη.	N 38.469312 E 23.606061	11:10	1	1	2
4	Νέα Αρτάκη . Οδός Αγίου Νικολάου	N 38.512354 E 23.636134	11:20	0	0	1
5	Νέα Αρτάκη . Οδός Αγ. Νικολάου. Ψησταριά	N 38.514152 E 23.634280	11:25	0	0	0
6	ΚαστέλλαΕυβοίας. Ε. Ο. Χαλκίδας Αιδηψού	N 38.569845 E 23.630610	11:40	0	0	0
7	ΚαστέλλαΕυβοίας. Ε. Ο. Χαλκίδας Αιδηψού. Φούρνος	N 38.570866 E 23.631460	11:50	0	0	0
8	ΚαστέλλαΕυβοίας.Ε. Ο. Χαλκίδας Αιδηψού. Βενζινάδικο.	N 38.575117 E 23.632153	12:00	0	0	1
9	Ψαχνά. Οδός Μεγ. Αλέξανδρου και Μητροπόλεως	N 38.577853 E 23.642959	12:10	0	0	0
10	Ψαχνά. Οδός Αγγελή Γοβίου	N 38.577874 E 23.642078	12:15	0	0	0
11	Μαντούδι. Επ. Ο. Μαντουδίου Κυμασίου Καφετέρια.	N 38.798141 E 23.477727	13:20	0	0	0
12	Μαντούδι. Οδός Σολωνός. Φούρνος	N 38.798063 E 23.479432	13:25	2	2	0
13	Μαντούδι . Πλατεία Μαντουδίου.	N 38.798770 E 23.478886	13:30	0	0	0
14	Μαντούδι . Πλατεία Μαντουδίου	N 38.798472 E 23.479045	13:35	0	0	0
15	Λίμνη Ευβοίας. ΟδόςΠοσειδώνος. Ταβέρνα	N 38.764202 E 23.316492	14:40	0	0	0
16	Λίμνη Ευβοίας. ΟδόςΠοσειδώνος. Καφετέρια.	N 38.764213 E 23.316668	14:45	0	0	0
17	Λίμνη Ευβοίας. ΟδόςΠοσειδώνος. Καφετέρια.	N 38.764172 E 23.317923	14:50	0	0	0
18	Προκόπι. Όσιου Ιωάννης Ρώσος.	N 38.733137 E 23.489130	15:30	1	1	0
19	Προκόπι . Όσιος Ιωάννης Ρώσος Εκκλησία	N 38.733226 E 23.489809	15:32	0	0	0
20	Προκόπι . Όσιου ΙωάννουΡώσου. Καφετέρια	N 38.733646 E 23.490252	15:35	0	0	0
21	Προκόπι . Όσιου ΙωάννουΡώσου. Ταβέρνα	N 38.733116 E 23.491106	15:40	0	0	0
22	Προκόπι . Όσιου ΙωάννουΡώσου. Ταβέρνα	N 38.733596 E 23.492002	15:45	1	1	0
Επιτρεπόμενα όρια : αριθμός cfu /100ml νερού, σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/1787 (L260, 7.10.2015). Για την Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (ΚΥΑ 39381 Αρ. Φύλλου 3282. 19/09/ 2017).				0	0	0

Έγραψαν για το θέμα:

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Χημικών Αναλύσεων σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης από Χαλκίδα, Αρτάκη, Καστέλλα, Μαντούδι, Ψαχνά, Λίμνη, Άγιος Ιωάννης Ρώσου, στις 8 / 03 / 2023.

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες θέσης δειγματοληψίας (γεωγρ. πλάτος, γεωγρ. μήκος)	Ώρα δειγματοληψίας	Συγκέντρωση			
				Χρώμιο (VI) (μg/L)	Νιτρικών NO ₃ ⁻ (mg/L)	Θειικών SO ₄ ²⁺ (mg/L)	Φωσφορικών (P2O5) (mg/L)
1	Χαλκίδα. Οδός Ορέστη Μακρή	N 38.466938 E 23.616140	10:55	3	6,2	31	0,3
2	Χαλκίδα. Λεωφόρος Χαϊνά. Καφετέρια	N 38.469612 E 23.610710	11:00	2	6,2	29	0,3
3	Χαλκίδα. Λεωφόρος Χαϊνά® Ηλία Αφεντάκη.	N 38.469312 E 23.606061	11:10	4	5,9	30	0,1
4	Νέα Αρτάκη . Οδός Αγίου Νικολάου	N 38.512354 E 23.636134	11:20	2	12,4	96	0,1
5	Νέα Αρτάκη . Οδός Αγ. Νικολάου. Ψησταριά	N 38.514152 E 23.634280	11:25	2	10,5	90	0,1
6	ΚαστέλλαΕυβοίας. Ε. Ο. Χαλκίδας Αιδηψού	N 38.569845 E 23.630610	11:40	3	5,3	36	0,1
7	ΚαστέλλαΕυβοίας. Ε. Ο. Χαλκίδας Αιδηψού. Φούρνος	N 38.570866 E 23.631460	11:50	12	5,3	46	0,13
8	ΚαστέλλαΕυβοίας.Ε. Ο. Χαλκίδας Αιδηψού. Βενζινάδικο.	N 38.575117 E 23.632153	12:00	14	5,5	38	0,1
9	Ψαχνά. Οδός Μεγ. Αλέξανδρου και Μητροπόλεως	N 38.577853 E 23.642959	12:10	12	5,6	36	0,1
10	Ψαχνά. Οδός Αγγελή Γοβίου	N 38.577874 E 23.642078	12:15	15	5,2	38	0,1
11	Μαντούδι. Επ. Ο. Μαντουδίου Κυμασίου Καφετέρια.	N 38.798141 E 23.477727	13:20	17	5,6	47	0,1
12	Μαντούδι. Οδός Σολωνός. Φούρνος	N 38.798063 E 23.479432	13:25	16	3,1	39	0,1
13	Μαντούδι . Πλατεία Μαντουδίου.	N 38.798770 E 23.478886	13:30	17	3,4	0	0,2
14	Μαντούδι . Πλατεία Μαντουδίου	N 38.798472 E 23.479045	13:35	18	3,6	19	0,1
15	Λίμνη Ευβοίας. ΟδόςΠοσειδώνος. Ταβέρνα	N 38.764202 E 23.316492	14:40	18	10,1	36	0,2
16	Λίμνη Ευβοίας. ΟδόςΠοσειδώνος. Καφετέρια.	N 38.764213 E 23.316668	14:45	16	9,3	42	0,2
17	Λίμνη Ευβοίας. ΟδόςΠοσειδώνος. Καφετέρια.	N 38.764172 E 23.317923	14:50	12	9,7	21	0,2
18	Προκόπι. Όσιου Ιωάννης Ρώσος.	N 38.733137 E 23.489130	15:30	18	6,3	24	0,1
19	Προκόπι . Όσιος Ιωάννης Ρώσος Εκκλησία	N 38.733226 E 23.489809	15:32	16	5,7	16	0,1
20	Προκόπι . Όσιου ΙωάννουΡώσου. Καφετέρια	N 38.733646 E 23.490252	15:35	15	4,0	21	0,1
21	Προκόπι . Όσιου ΙωάννουΡώσου. Ταβέρνα	N 38.733116 E 23.491106	15:40	16	4,1	26	0,1
22	Προκόπι . Όσιου ΙωάννουΡώσου. Ταβέρνα	N 38.733596 E 23.492002	15:45	12	4,0	25	0,1
Επιτρεπόμενα όρια : αριθμός cfu /100ml νερού, σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/1787 (L260, 7.10.2015). Για την Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (ΚΥΑ 39381 Αρ. Φύλλου 3282. 19/09/ 2017).				**	50	250	5

* * Η παγκόσμια οργάνωση (ΠΟΥ) έχει από το 1974, θεσπίσει όριο για το εξασθενές χρώμιο, το οποίο μάλιστα έχει χαρακτηριστεί καρκινογόνο και μεταλαξιογόνο τα 5μg/lt σε Νερά Ανθρώπινης Κατανάλωσης, Το ΠΑΚΟΕ θεωρεί ότι εξαιτίας της καρκινογόνου δράσης του, το εξασθενές χρώμιο δεν επιτρέπεται να ανιχνεύεται καθόλου στα Νερά Ανθρώπινης Κατανάλωσης.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος (ΥΠΕΝ) μετά τις πιέσεις του ΠΑΚΟΕ την δεκαετία του 2010, ειδικά στην περιοχή του Ασωπού Ποταμού, καθιέρωσε με ΚΥΑ: Αρ. Φύλλου 749. Αρίθμ. 20488/31 Μαΐου 2010, όριο στα επιφανειακά νερά (ποτάμια, πηγές, λίμνες) τα 3 μg/m³.

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων μετρήσεων Οργανοληπτικών Παραμέτρων σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης από Χαλκίδα, Αρτάκη, Καστέλλα, Μαντούδι, Ψαχνά, Λίμνη, Άγιος Ιωάννης Ρώσσο, στις 8 / 03 / 2023.

A/A	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες	Ώρα	pH	TDS * g/l	Αγωγιμότητα μS/cm	Θολερότητα NTU	Οσμή / χρώμα
1	Χαλκίδα. Οδός Ορέστη Μακρή	N 38.466938 E 23.616140	10:55	7,2	267	598	0,05	-
2	Χαλκίδα. Λεωφόρος Χαϊνά. Καφετέρια	N 38.469612 E 23.610710	11:00	7,1	237	590	0,3	-
3	Χαλκίδα. Λεωφόρος Χαϊνά® Ηλία Αφεντάκη.	N 38.469312 E 23.606061	11:10	7,4	282	620	0,5	-
4	Νέα Αρτάκη . Οδός Αγίου Νικολάου	N 38.512354 E 23.636134	11:20	7,2	547	1000	0,1	-
5	Νέα Αρτάκη . Οδός Αγ. Νικολάου. Ψισταριά	N 38.514152 E 23.634280	11:25	7,3	553	1100	0,5	-
6	ΚαστέλλαΕυβοίας. Ε. Ο. Χαλκίδας Αιδηψού	N 38.569845 E 23.630610	11:40	7,2	253	567	0,3	-
7	ΚαστέλλαΕυβοίας. Ε. Ο. Χαλκίδας Αιδηψού. Φούρνος	N 38.570866 E 23.631460	11:50	7,3	255	566	0,5	-
8	ΚαστέλλαΕυβοίας.Ε. Ο. Χαλκίδας Αιδηψού. Βενζινάδικο.	N 38.575117 E 23.632153	12:00	7,1	254	568	0,5	-
9	Ψαχνά. Οδός Μεγ. Αλέξανδρου και Μητροπόλεως	N 38.577853 E 23.642959	12:10	7,2	236	535	0,1	-
10	Ψαχνά. Οδός Αγγελή Γοβίου	N 38.577874 E 23.642078	12:15	7,1	259	572	0,2	-
11	Μαντούδι. Επ. Ο. Μαντουδίου Κυμασίου Καφετέρια.	N 38.798141 E 23.477727	13:20	6,8	275	606	0,3	-
12	Μαντούδι. Οδός Σολωνός. Φούρνος	N 38.798063 E 23.479432	13:25	7,1	276	607	0,1	-
13	Μαντούδι . Πλατεία Μαντουδίου.	N 38.798770 E 23.478886	13:30	7,4	275	608	0,1	-
14	Μαντούδι . Πλατεία Μαντουδίου	N 38.798472 E 23.479045	13:35	7,3	275	607	0,2	-
15	Λίμνη Ευβοίας. ΟδόςΠοσειδώνος. Ταβέρνα	N 38.764202 E 23.316492	14:40	7,5	304	659	0,1	-
16	Λίμνη Ευβοίας. ΟδόςΠοσειδώνος. Καφετέρια.	N 38.764213 E 23.316668	14:45	7,2	302	656	0,0	-
17	Λίμνη Ευβοίας. ΟδόςΠοσειδώνος. Καφετέρια.	N 38.764172 E 23.317923	14:50	7,3	301	654	0,5	-
18	Προκόπι. Όσιου Ιωάννης Ρώσσο.	N 38.733137 E 23.489130	15:30	7,1	223	514	0,2	-
19	Προκόπι. Όσιος Ιωάννης Ρώσσο Εκκλησία	N 38.733226 E 23.489809	15:32	7,3	223	512	0,1	-
20	Προκόπι. Όσιου ΙωάννουΡώσσο. Καφετέρια	N 38.733646 E 23.490252	15:35	6,9	223	513	0,2	-
21	Προκόπι. Όσιου ΙωάννουΡώσσο. Ταβέρνα	N 38.733116 E 23.491106	15:40	6,8	228	519	0,1	-
22	Προκόπι. Όσιου ΙωάννουΡώσσο. Ταβέρνα	N 38.733596 E 23.492002	15:45	7,1	231	521	0,1	-
Επιτρεπόμενα όρια : σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 Για την Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (ΚΥΑ 39381 Αρ. Φύλλου 3282. 19/09/ 2017). και Υ2/2600/2001.				≥ 6,5 και ≤ 9,5	***	** 2500 μS/ cm-1	* (1 NTU)	*

* Αποδεκτό για τους καταναλωτές και άνευ ασυνήθους μεταβολής

** Σε περίπτωση επεξεργασίας επιφανειακών υδάτων, τα κράτη μέλη επιδιώκουν παραμετρική τιμή που δεν υπερβαίνει την 1,0 NTU (νεφελομετρική μονάδα θολότητας) στο νερό που προέρχεται από εγκαταστάσεις επεξεργασίας. (ΟΔΗΓΙΑ 98/83/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 3ης Νοεμβρίου 1998 σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης).

*** Τα TDS όπως και το pH σχετίζονται όχι μόνο με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης αλλά και με τη γεύση του.

Οι συνήθεις τιμές TDS σε τύπους νερών κυμαίνονται (περίπου):• από 0-20 ppm, στο απιονισμένο νερό. • γύρω στα 130 έως 300 ppm για το νερό μεγάλων αστικών πόλεων• στα 130 με 300 ppm στα εμφιαλωμένα νερά• και έως και 5000 ppm σε νερά δικτύου ανά την Ελλάδα.• Τιμές από 5.000 και άνω συναντάμε σε υφάλμυρα νερά γεωτρήσεων, Ακόμη και αν ένα νερό θεωρείται πλήρως κατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση βάσει χημικής ανάλυσης, αν ξεπερνάει τα 300 ppm, ενδεχομένως να μην πίνεται, λόγω γεύσης. Με βάση έρευνα της κατασκευάστριας εταιρείας μέσω focus groups και ερευνών που κατά καιρούς έχουν διεξαχθεί παγκοσμίως από αντίστοιχες εταιρείες του κλάδου, προέκυψε το εξής συμπέρασμα:

ένα (πόσιμο) νερό είναι γευστικά αποδεκτό (αν και τα όρια γεύσης είναι υποκειμενικά) όταν τα TDS βρίσκονται μεταξύ 100 και 300ppm (περίπου) και το pH μεταξύ 6,5 και 9,5.

Να παρθούν μέτρα στους Δελφούς

Στις 7/3/2023 επιστημονικό συνεργείο του ΠΑΚΟΕ, πραγματοποίησε έρευνα αφενός της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης και αφετέρου στα απόβλητα της ευρύτερης περιοχής του αρχαιολογικού χώρου των Δελφών.

Το πρόβλημα συνεχίζει για 12 χρόνια και είναι εκεί.

Η έρευνα πραγματοποιείται στα πλαίσια ετήσιου προγράμματος του ΠΑΚΟΕ, μετά από καταγγελίες πολιτών. Οι έρευνες αυτές αποστέλλονται αφενός στους Δήμους των περιοχών για την ενημέρωσή τους, αλλά και για την λήψη μέτρων, όπου χρειάζονται και αφετέρου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την ενημέρωση των πολιτών, επειδή είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα μας να ενημερωσθούμε.

Από τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας, όπως δείχνουν οι παρακάτω πίνακες, που πραγματοποιήθηκε από εξει-

κευμένους επιστήμονες του ΠΑΚΟΕ στα πιστοποιημένα εργαστήρια του, διαπιστώνονται τα παρακάτω:

A. Στα νερά ανθρώπινης κατανάλωσης

1. Οι μικροβιολογικές παράμετροι (κολοβακτηρίδια, e.coli και εντερόκκοκοι) στην Αλίαρτο, Ορχομενό, Λειβαδιά, Δελφούς παρουσιάζουν ελαφριά μόλυνση, ενώ αντίθετα στη Θήβα, στην Άμφισσα και στο Γαλαξίδι δεν παρατηρήθηκε καμία μόλυνση.

2. Από τις χημικές αναλύσεις που έγιναν, διαπιστώνεται ότι σε κανένα δείγμα δεν παρατηρήθηκε υπέρβαση των ορίων.

3. Στις επιτόπιες οργανοληπτικές αναλύσεις που έγιναν, δεν διαπιστώθηκε καμία υπέρβαση των ορίων.

B. Στα απόβλητα του αρχαιολογικού χώρου των Δελφών

1. Οι μικροβιολογικές παράμετροι σε όλα τα δείγματα δείχνουν μία υπέρβαση των ορίων από 200-300%, μάλιστα

για τους εντερόκκοκους το πρόβλημα ξεπερνά το 400% των ορίων.

2. Στις χημικές παράμετρος το εξασθενές χρώμιο ξεπέρασε κατά πολύ το όριο των 3mg/m^3 .

3. Στις οργανοληπτικές παραμέτρους το πρόβλημα είναι έντονο, όπου οι τιμές ξεπερνούν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια.

Γ. Συμπερασματικά, διαπιστώνεται ότι στο νερό ανθρώπινης κατανάλωσης, το πρόβλημα είναι εντοπισμένο σε συγκεκριμένα δείγματα και πρέπει να παρθούν τα ενδεδειγμένα μέτρα, ώστε να εκλείψουν τα ευρεθέντα μικρόβια, ενώ αντίθετα στον αρχαιολογικό χώρο των Δελφών (μονοπάτι της Κύρας), το πρόβλημα είναι διαχρονικό και έντονο, με βοθηρόλυμα να επιπλέουν στο μονοπάτι.

Επιτέλους, ο Δήμος πρέπει να πάρει τα κατάλληλα μέτρα και να εξαφανίσει το πρόβλημα. Αυτό το Δελτίο Τύπου διαβιβάζεται σε όλους τους Δήμους της περιοχής καθώς και στην Περιφέρεια.

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Μικροβιολογικών Αναλύσεων σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης από Θήβα, Αλιάρτος, Ορχομενός, Λειβαδιά, Αράχοβα, Δελφοί, Γαθαξίδι, στις 07 / 03 / 2023.

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες θέσης δειγματοληψίας (γεωγρ. πλάτος, γεωγρ. μήκος)	Ώρα δειγματοληψίας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΙΚΙΩΝ cfu/ 100 ml		
				Κολοβακτηρίδια	E. coli	Εντερόκοκκοι
1	Θήβα. Οδός Αντιγόννης και Μπέλου Λουκά.	N38.320427 E23.317051	9:55	0	0	0
2	Θήβα. Κεντρική πλατεία Θήβας.	N38.319704 E23.317715	10:00	0	0	0
3	Αλιάρτος . ΕΘ. Οδός Θηβών – Λιβαδειάς.	N38.371626 E23.104840	10:40	0	0	0
4	Αλιάρτος . ΕΘ. Οδός Θηβών – Λιβαδειάς.	N38.370030 E23.104073	10:50	0	1	0
5	Λειβαδιά. Λεωφόρος Αθηνών	N38.439480 E22.883107	11:10	0	1	0
6	Λειβαδιά. Λεωφόρος Αθηνών	N38.438861 E22.880838	11:20	0	0	0
7	Ορχομενός. Οδός Πεσσόντων Μαχτηών.	N38.494231 E22.981420	11:40	2	0	1
8	Ορχομενός . Οδός Ησιόδου	N38.494219 E22.981850	11:45	0	0	0
9	Ορχομενός. Πλατεία Ορχομενού.	N38.493865 E22.981659	11:50	0	0	1
10	Αράχοβα. ΕΘ. Οδός Λιβαδειάς Άμφισσας.	N38.481184 E22.586487	12:50	2	0	0
11	Αράχοβα. ΕΘ. Οδός Λιβαδειάς Άμφισσας.	N38.480386 E22.585017	13:10	0	0	0
12	Δελφοί. ΕΘ. Οδός Λιβαδειάς Άμφισσας.	N38.482922 E22.505086	13:25	0	0	1
13	Δελφοί. Οδός Παύλου.	N38.479414 E22.491627	13:30	0	0	0
14	Δελφοί. Οδός Παύλου.	N38.79312 E22.493048	13:35	0	0	0
15	Άμφισσα. Οδός Γιδόγιαννου.	N38.527177 E22.378828	13:55	0	0	0
16	Άμφισσα. Οδός Νικ. Κορδώνη	N38.527337 E22.378983	14:00	0	0	0
17	Άμφισσα. Οδός Νικ. Κορδώνη.	N38.527387 E22.378982	14:10	0	0	0
18	Άμφισσα. Οδός Νικ. Κορδώνη.	N38.527569 E22.378794	14:10	0	0	0
19	Γαθαξίδι. Ακτή Οιανθής.	N38.377176 E22.387816	16:10	0	0	0
20	Γαθαξίδι. Ακτή Οιανθής.	N38.376403 E22.387309	16:15	0	0	0
21	Γαθαξίδι. Ακτή Οιανθής.	N38.375159 E22.386263	16:20	0	0	0
Επιτρεπόμενα όρια : αριθμός cfu /100ml νερού, σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/1787 (L260, 7.10.2015). Για την Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (ΚΥΑ 39381 Αρ. Φύλλου 3282. 19/09/ 2017).				0	0	0

Έγραψαν για το θέμα:

10 ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΜΑΡΤΙΟΥ 2023 / ΝΕΑ ΤΗΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

✓ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
✓ ΚΕΚΠΑΚΟΕ ✓ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΛΑΔΣ ✓ ΟΙΚΟΕΝ ✓
✓ ΟΙΚΟ-ΓΗ

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΤΟΥΣ ΔΕΛΦΟΥΣ

Στις 7/3/2023 επιστημονικό συνεργείο του ΠΑΚΟΕ, πραγματοποίησε έρευνα αφενός της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης και αφετέρου στα απόβλητα της ευαίσθητης περιοχής

ρωση τους, αλλά και για την λήψη μέτρων, όπου χρειάζονται και αφετέρου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την ενημέρωση των πολιτών, επειδή είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα

κατανάλωσης
1. Οι μικροβιολογικές παράμετροι (κολοβακτηρίδια, e.coli και εντερόκοκκοι) στην Αλιάρτο, Ορχομενό, Λειβαδιά, Δελφούς παρουσιάζουν ελαφριά μόλυνση ενώ αντίθετα στα

Β. Στα απόβλητα του αρχαιολογικού χώρου των Δελφών
1. Οι μικροβιολογικές παράμετροι σε όλα τα δείγματα δίνουν μια

ανώτατα επιτρεπτά όρια. Γ. Συμπερασματικά, διαπιστώνεται ότι στο νερό ανθρώπινης κατανάλωσης, το πρόβλημα είναι εντοπισμένο σε συγκεκριμένα δείγματα και πρέπει να προβαίνουν τα ενδεδειγμένα

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Χημικών Αναλύσεων σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης από Θήβα, Αλιάρτος, Ορχομενός, Λειβαδιά, Αράχοβα, Δελφοί, Γαλαξίδι, στις 07 / 03 / 2023.

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες θέσης δειγματοληψίας (γεωγρ. πλάτος, γεωγρ. μήκος)	Ώρα δειγματοληψίας	Συγκέντρωση			
				Χρώμιο (VI) (μg/L)	Νιτρικών NO ₃ ⁻ (mg/L)	Θεικικών SO ₄ ²⁺ (mg/L)	Φωσφορικών (P2O5) (mg/L)
1	Θήβα. Οδός Αντιγόννης και Μπέλου Λουκά.	N38.320427 E23.317051	9:55	0,2	2,7	53	0,1
2	Θήβα. Κεντρική πλατεία Θήβας.	N38.319704 E23.317715	10:00	1,8	2,0	50	0,1
3	Αλιάρτος . Εθ. Οδός Θηβών – Λιβαδειάς.	N38.371626 E23.104840	10:40	LO*	1,4	40	0,1
4	Αλιάρτος . Εθ. Οδός Θηβών – Λιβαδειάς.	N38.370030 E23.104073	10:50	LO	2,0	42	0,1
5	Λειβαδιά. Λεωφόρος Αθηνών	N38.439480 E22.883107	11:10	LO	4,7	21	0,1
6	Λειβαδιά. Λεωφόρος Αθηνών	N38.438861 E22.880838	11:20	LO	1,7	23	0,1
7	Ορχομενός. Οδός Πεσσόντων Μαχητών.	N38.494231 E22.981420	11:40	0,5	1,5	25	0,1
8	Ορχομενός . Οδός Ησιόδου	N38.494219 E22.981850	11:45	LO	1,7	27	0,1
9	Ορχομενός. Πλατεία Ορχομενού.	N38.493865 E22.981659	11:50	0,6	2,9	26	0,1
10	Αράχοβα. Εθ. Οδός Λιβαδειάς Άμφισσας.	N38.481184 E22.586487	12:50	0,8	2,7	16	0,2
11	Αράχοβα. Εθ. Οδός Λιβαδειάς Άμφισσας.	N38.480386 E22.585017	13:10	0,34	2,6	15	0,1
12	Δελφοί. Εθ. Οδός Λιβαδειάς Άμφισσας.	N38.482922 E22.505086	13:25	LO	0,4	17	0,1
13	Δελφοί. Οδός Παύλου.	N38.479414 E22.491627	13:30	LO	4,1	11	0,1
14	Δελφοί. Οδός Παύλου.	N38.79312 E22.493048	13:35	LO	3,1	12	0,1
15	Άμφισσα. Οδός Γιδόγιαννου.	N38.527177 E22.378828	13:55	1,07	3,0	53	0,1
16	Άμφισσα. Οδός Νικ. Κορδώνη	N38.527337 E22.378983	14:00	6,7	3,0	59	0,1
17	Άμφισσα. Οδός Νικ. Κορδώνη.	N38.527387 E22.378982	14:10	LO	2,9	55	0,1
18	Άμφισσα. Οδός Νικ. Κορδώνη.	N38.527569 E22.378794	14:10	0,2	27,0	53	0,1
19	Γαλαξίδι. Ακτή Οιανθής.	N38.377176 E22.387816	16:10	0,3	2,8	49	0,1
20	Γαλαξίδι. Ακτή Οιανθής.	N38.376403 E22.387309	16:15	LO	2,1	54	0,1
21	Γαλαξίδι. Ακτή Οιανθής.	N38.375159 E22.386263	16:20	0,4	3,3	54	0,1
Επιτρεπόμενα όρια : αριθμός cfu /100ml νερού, σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/1787 (L260, 7.10.2015). Για την Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (ΚΥΑ 39381 Αρ. Φύλλου 3282. 19/09/ 2017).				**	50	250	5

* τιμή κάτω από τα όρια ανίχνευσης οργάνου.

** Η παγκόσμια οργάνωση (ΠΟΥ) έχει από το 1974, θεσπίσει όριο για το εξασθενές χρώμιο, το οποίο μάλιστα έχει χαρακτηριστεί καρκινογόνο και μεταλαξιογόνο τα 5μg/lt σε Νερά Ανθρώπινης Κατανάλωσης, Το ΠΑΚΟΕ θεωρεί ότι εξαιτίας της καρκινογόνου δράσης του, το εξασθενές χρώμιο δεν επιτρέπεται να ανιχνεύεται καθόλου στα Νερά Ανθρώπινης Κατανάλωσης.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος (ΥΠΕΝ) μετά τις πιέσεις του ΠΑΚΟΕ την δεκαετία του 2010, ειδικά στην περιοχή του Ασωπού Ποταμού, καθιέρωσε με ΚΥΑ: Αρ. Φύλλου 749. Αριθμ. 20488/31 Μαΐου 2010, όριο στα επιφανειακά νερά (ποτάμια, πηγές, λίμνες) τα 3mg/m³.

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων μετρήσεων οργανοληπτικών παραμέτρων σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης από Θήβα, Αθήαρτος, Ορχομενός, Λειβαδιά, Αράχοβα, Δελφοί, Γαλαξίδι, στις 07 / 03 / 2023.

A/A	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες	Ώρα	pH	TDS * g/l	Αγωγιμότητα μS/cm	Θολερότητα NTU	Οσμή / χρώμα
1	Θήβα. Οδός Αντιγόννης και Μπέλλου Λουκά.	N38.320427 E23.317051	9:55	6,9	142	265	0,1	-
2	Θήβα. Κεντρική πλατεία Θήβας.	N38.319704 E23.317715	10:00	7,2	159	295	0,1	-
3	Αθήαρτος . Εθ. Οδός Θηβών – Λιβαδειάς.	N38.371626 E23.104840	10:40	7,1	282	518	0,1	-
4	Αθήαρτος . Εθ. Οδός Θηβών – Λιβαδειάς.	N38.370030 E23.104073	10:50	6,9	284	520	0,05	-
5	Λειβαδιά. Λεωφόρος Αθηνών	N38.439480 E22.883107	11:10	6,9	208	383	0	-
6	Λειβαδιά. Λεωφόρος Αθηνών	N38.438861 E22.880838	11:20	7,0	208	383	0	-
7	Ορχομενός. Οδός Πεσόντων Μαχητών.	N38.494231 E22.981420	11:40	6,9	234	430	0	-
8	Ορχομενός . Οδός Ησιόδου	N38.494219 E22.981850	11:45	7,1	232	428	0,1	-
9	Ορχομενός. Πλατεία Ορχομενού.	N38.493865 E22.981659	11:50	7,1	234	431	0	-
10	Αράχοβα. Εθ. Οδός Λιβαδειάς Άμφισσας.	N38.481184 E22.586487	12:50	7,1	148	272	0	-
11	Αράχοβα. Εθ. Οδός Λιβαδειάς Άμφισσας.	N38.480386 E22.585017	13:10	7,1	148	275	0	-
12	Δελφοί. Εθ. Οδός Λιβαδειάς Άμφισσας.	N38.482922 E22.505086	13:25	6,8	260	477	0	-
13	Δελφοί. Οδός Παύλου.	N38.479414 E22.491627	13:30	6,8	215	395	0	-
14	Δελφοί. Οδός Παύλου.	N38.79312 E22.493048	13:35	6,9	216	397	0,1	-
15	Άμφισσα. Οδός Γιδόγιαννου.	N38.527177 E22.378828	13:55	7,1	132	245	0	-
16	Άμφισσα. Οδός Νικ. Κορδώνη	N38.527337 E22.378983	14:00	7,1	131	243	0	-
17	Άμφισσα. Οδός Νικ. Κορδώνη.	N38.527387 E22.378982	14:10	6,9	131	243	0	-
18	Άμφισσα. Οδός Νικ. Κορδώνη.	N38.527569 E22.378794	14:10	6,9	130	22	0	-
19	Γαλαξίδι. Ακτή Οιανθής.	N38.377176 E22.387816	16:10	6,9	132	245	0	-
20	Γαλαξίδι. Ακτή Οιανθής.	N38.376403 E22.387309	16:15	6,9	132	246	0	-
21	Γαλαξίδι. Ακτή Οιανθής.	N38.375159 E22.386263	16:20	6,9	131	245	0	-
Επιτρεπόμενα όρια : σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 Για την Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (ΚΥΑ 39381 Αρ. Φύλλου 3282. 19/09/ 2017). και Υ2/2600/2001.				≥ 6,5 και ≤ 9,5	***	** 2500 μS/ cm-1	* (1 NTU)	*

**ΕΛΑ ΚΑΙ ΕΣΥ ΣΤΟ ΠΑΚΟΕ,
ΤΟΝ ΦΟΡΕΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΕΙ ΤΗΝ ΔΙΑΠΛΟΚΗ
ΕΝΤΑΞΟΥ ΣΤΟΥΣ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΤΟΥ**

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Μικροβιολογικών Αναλύσεων σε απόβλητα σε Δελφούς, στις 07 / 03 / 2023.

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Ώρα δειγματοληψίας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΙΚΙΩΝ cfu/ 100 ml		
			Κολλοβακτηρίδια	E. coli	Εντερόκοκκοι
1	Δελφοί. Απέναντι από το παρκινγκ του αρχαιολογικού μουσείου.	15:20	254	254	124
2	Δελφοί. Απέναντι από το παρκινγκ του αρχαιολογικού μουσείου. 30 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο	15:25	567	567	111
3	Δελφοί. Απέναντι από το παρκινγκ του αρχαιολογικού μουσείου. 30 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο	15:30	701	570	179
4	Δελφοί. Απέναντι από το παρκινγκ του αρχαιολογικού μουσείου. 30 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο	15:33	414	567	150
5	Δελφοί. Απέναντι από το παρκινγκ του αρχαιολογικού μουσείου. 30 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο	15:35	409	307	283
6	Δελφοί. Απέναντι από το παρκινγκ του αρχαιολογικού μουσείου. 30 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο	15:40	61	373	399
Επιτρεπόμενα όρια : αριθμός cfu /100ml νερού, σύμφωνα με την Οδηγία 2006/7/Ε.Κ. για την Ποιότητα των υδάτων κοθύμβησης (ΚΥΑ Η. Π. 8600/416/Ε 103 (ΦΕΚ 356/Β/26.02.2009) και ΥΑ 46399/1357/1986. Για τα παράκτια ύδατα και τα μεταβατικά ύδατα.			250 / 100 ml	250 / 100 ml	100/ 100 ml

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Χημικών Αναλύσεων σε απόβλητα σε Δελφούς, στις 07 / 03 / 2023.

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Ώρα δειγματοληψίας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΙΚΙΩΝ cfu/ 100 ml				
			Cr(VI) μg/L	NO ₃ mg/L	PO ₄ mg/L	SO ₄ mg/L	COD mg/L
1	Δελφοί. Απέναντι από το παρκινγκ του αρχαιολογικού μουσείου.	15:20	22	15,7	0,13	62	76
2	Δελφοί. Απέναντι από το παρκινγκ του αρχαιολογικού μουσείου. 30 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο	15:25	19,4	13,1	0,09	59	128
3	Δελφοί. Απέναντι από το παρκινγκ του αρχαιολογικού μουσείου. 30 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο	15:30	29,3	15,2	0,16	52	134
4	Δελφοί. Απέναντι από το παρκινγκ του αρχαιολογικού μουσείου. 30 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο	15:33	26,4	6,8	0,09	51	58
5	Δελφοί. Απέναντι από το παρκινγκ του αρχαιολογικού μουσείου. 30 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο	15:35	33,2	4,4	0,06	55	72
6	Δελφοί. Απέναντι από το παρκινγκ του αρχαιολογικού μουσείου. 30 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο	15:40	34,0	5,9	0,25	53	72
Επιτρεπόμενα όρια σύμφωνα με ΚΥΑ Αρ. Φύλλου 354. 8 Μαρτίου 2011 Αριθμ. οικ.145116. Καθορισμός μέτρων, όρων και διαδικασιών για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και άλλες διατάξεις. ΚΥΑ Αρ. οικ. 46399/1352. Αρ. φ 438. 3-07-1986.			3	5 -30	0.4 – 0.7	150-250	125

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων μετρήσεων οργανοληπτικών παραμέτρων σε απόβλητα σε Δελφούς, στις 07 / 03 / 2023.

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Ώρα	pH	TDS * g/l	Αγωγιμότητα μS/cm	Θολερότητα NTU	Οσμή / χρώμα
1	Δελφοί. Απέναντι από το παρκινγκ του αρχαιολογικού μουσείου.	15:20	6,8	74	139	24,5	-
2	Δελφοί. Απέναντι από το παρκινγκ του αρχαιολογικού μουσείου. 30 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο	15:25	7,7	74	139	23,7	-
3	Δελφοί. Απέναντι από το παρκινγκ του αρχαιολογικού μουσείου. 30 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο	15:30	7,4	76	140	22,9	-
4	Δελφοί. Απέναντι από το παρκινγκ του αρχαιολογικού μουσείου. 30 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο	15:33	6,9	76	139	27,2	-
5	Δελφοί. Απέναντι από το παρκινγκ του αρχαιολογικού μουσείου. 30 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο	15:35	6,9	75	143	20,6	-
6	Δελφοί. Απέναντι από το παρκινγκ του αρχαιολογικού μουσείου. 30 μέτρα μακριά από το προηγούμενο σημείο	15:40	6,8	76	143	19,5	-
Επιτρεπόμενα όρια : ΥΑ 46399/1352/1986. Για τα παράκτια ύδατα και τα μεταβατικά ύδατα.			6,5-8,5		1000	-	-

Καταγγελία – Αναφορά στον Εισαγγελέα για τη λίμνη Κερκίνη

Το ΠΑΚΟΕ πιστό στους αγώνες που κάνει για το περιβάλλον εδώ και 44 χρόνια, φέρνει στη δημοσιότητα, αλλά και στις αρμόδιες εισαγγελικές αρχές την οικολογική καταστροφή που λαμβάνει χώρα **-ΣΗΜΕΡΑ-** στην Λίμνη Κερκίνη και τις γύρω περιοχές εξαιτίας του αλαλούμ των υπηρεσιών για την «προστασία του περιβάλλοντος».

Όλα ξεκίνησαν από την καταγγελία που μας έκανε η δημότης του Δήμου Σιντικής κυρία Βασιλική Μιχαηλίδου, η οποία μας απέστειλε και τις συνημμένες φωτογραφίες. Σχεδόν σε όλη την ακτογραμμή της Λίμνης υπάρχουν εκατοντάδες ες νεκρά ψάρια μαζί με την βρώμα και δυσωδία που εκπέμπεται από την αποσύνθεσή τους. Επίσης στις γύρω περιοχές υπάρχει το τραγικό φαινόμενο να καίγονται πελαργοί στα σύρματα των καλωδίων του ρεύματος, εξαιτίας της αναληψίας του ΔΕΔΗΕΕ.

Αρχικά επικοινωνήσαμε με το Δήμο Σιντικής, όπου ο εκπρόσωπος Τύπου κ.

Στέφανος Τσαβέας δήλωσε άγνοια και για τα δύο θέματα, τονίζοντας μας ότι δεν ανήκει μόνο στο Δήμο Σιντικής η λίμνη, αλλά και στο δήμο Ηρακλείας. Μας συνέστησε να καλέσουμε τον συντονιστή του φορέα διαχείρισης της λίμνης, κ. Θεόδωρο Ναζιρίδη, ο οποίος μας είπε ότι το φαινόμενο των νεκρών ψαριών εμφανίστηκε πριν από ένα μήνα, αφορά μόνο τα γριβάδια και μας τόνισε ότι από μετρήσεις του ΕΛΚΕΘΕ, τα νερά δεν είναι μολυσμένα. Είπε ακόμα ότι έχουν ληφθεί δείγματα και έχουν αποσταλεί δια μέσου της Κτηνιατρικής Υπηρεσίας της Περιφερειακής Ενότητας Σερρών σε κτηνιατρικά εργαστήρια και υπάρχει αναμονή για τα αποτελέσματα, που θα δείξουν ποιος είναι ο λόγος για τον οποίο συμβαίνει αυτό το φαινόμενο. Ο ίδιος εικάζει ότι μπορεί να είναι η ανοιξιάτικη ίωση των γριβαδιών, που έχει συμβεί σε άλλες λίμνες της χώρας, αλλά ποτέ ξανά στην Κερκίνη. Όμως, το πιο σημαντικό είναι ότι μας τόνισε κατηγορηματικά ότι ο δικός του ρόλος είναι επι-

κουρικός για την προστασία της λίμνης.

Να επέμβει ο εισαγγελέας

Και εδώ έρχεται η καταγγελία του ΠΑΚΟΕ. Ποιος είναι ο υπεύθυνος; Ο κ. Ναζιρίδης μας είπε ότι η λίμνη υπάγεται στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου εποπτευόμενο από το Υπουργείο Περιβάλλοντος), ο οποίος έχει παράρτημα στην Κερκίνη. Μιλήσαμε με την υπάλληλο του, κυρία Δημάκη Αγγελική, η οποία μας παρέπεμψε στα κεντρικά.

Εκεί δεν μας απάντησε κανείς. Καλέσαμε και στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Στην αρμόδια κεντρική υπηρεσία περιβάλλοντος δεν απάντησε κανείς, όπως επίσης και στην αρμόδια υπηρεσία περιβάλλοντος της Περιφερειακής Ενότητας των Σερρών. Μιλήσαμε με το γραφείο Τύπου της Περιφέρειας, κυρία Παπαχρήστου, η οποία μας συνέστησε να δοκιμάσουμε να επι-

κοινωνήσουμε πάλι με τις διευθύνσεις περιβάλλοντος.

Το ΠΑΚΟΕ στέλνει όλα αυτό το απίθανο αλαλούμ στον εισαγγελέα και δημοσίως ερωτά:

- Ποιος είναι υπεύθυνος για τη λίμνη Κερκίνη;
- Ποια είναι τα πρωτόκολλα διαχείρισης μίας περιβαλλοντικής καταστροφής όπως αυτή που συμβαίνει στην λίμνη Κερκίνη;
- Γιατί υπάρχει τόσο μεγάλη καθυστέρηση στην λήψη δειγμάτων και την ανάλυσή τους για να διαπιστωθεί ένα πρόβλημα, που χρήζει κατεπείγουσας λύσης;

Ο πρόεδρος του ΠΑΚΟΕ κ. Παναγιώτης Χριστοδουλάκης για όλα αυτά δήλωσε:

Η τραγική αυτή κατάσταση μου θυμίζει στο ξεκίνημα του ΠΑΚΟΕ το 1979, όταν μετά από καταγγελία κατοίκων στην Καλλονή της Λέσβου για τις υπέροχες σαρδέλες της, οι οποίες ξεβράζονταν κατά χιλιάδες ψόφιες στις ακτές της, οι αρμόδιοι έλεγαν στους κατοίκους ότι πέθαναν εξαιτίας της έλλειψης οξυγόνου.

Δυστυχώς μετά από 45 χρόνια η σάπια ίδια κρατική μηχανή ισχυρίζεται τα ίδια και δεν έχει καταλάβει ότι άρχισε η αντίστροφη μέτρηση για τον πλανήτη. Και επίσης δεν έχει καταλάβει ότι είμαστε έποικοί του και όχι συνειδητοποιημένοι κάτοικοι.

Πρέπει οι εξουσιαστές μας να καταλά-

βουν ότι η κλιματική αλλαγή δυστυχώς γι' αυτούς έχει πλέον ονοματεπώνυμο.

Είναι αδύνατο να διανοηθώ μετά από 44 χρόνια αγώνες στο ΠΑΚΟΕ για καλύτερη ποιότητα ζωής, το μόνο που έχει μείνει στην Κερκίνη είναι ένα φυλλάδιο που διανέμεται στους μαθητές των σχολείων, το ίδιο εδώ και 10 χρόνια και όχι η φροντίδα για το μέλλον αυτών των παιδιών.

Ελπίζουμε να βρεθεί ένας εισαγγελέας στην περιοχή που θα βάλει μία τάξη στο χάλι αυτό της αδιαφορίας των δήμων, της περιφέρειας και των επισήμων δήθεν οργάνων του κράτους.

Σε ότι αφορά το τραγικό θέμα των πελαργών, η κα Μιχαηλίδου μας είπε

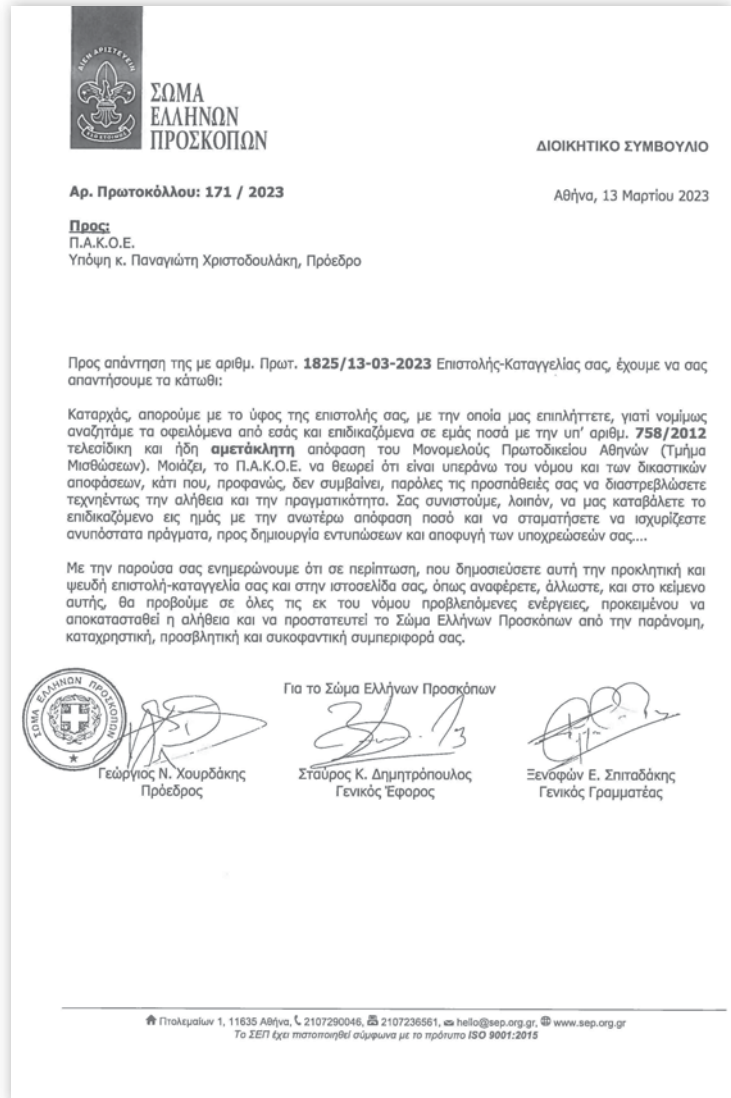
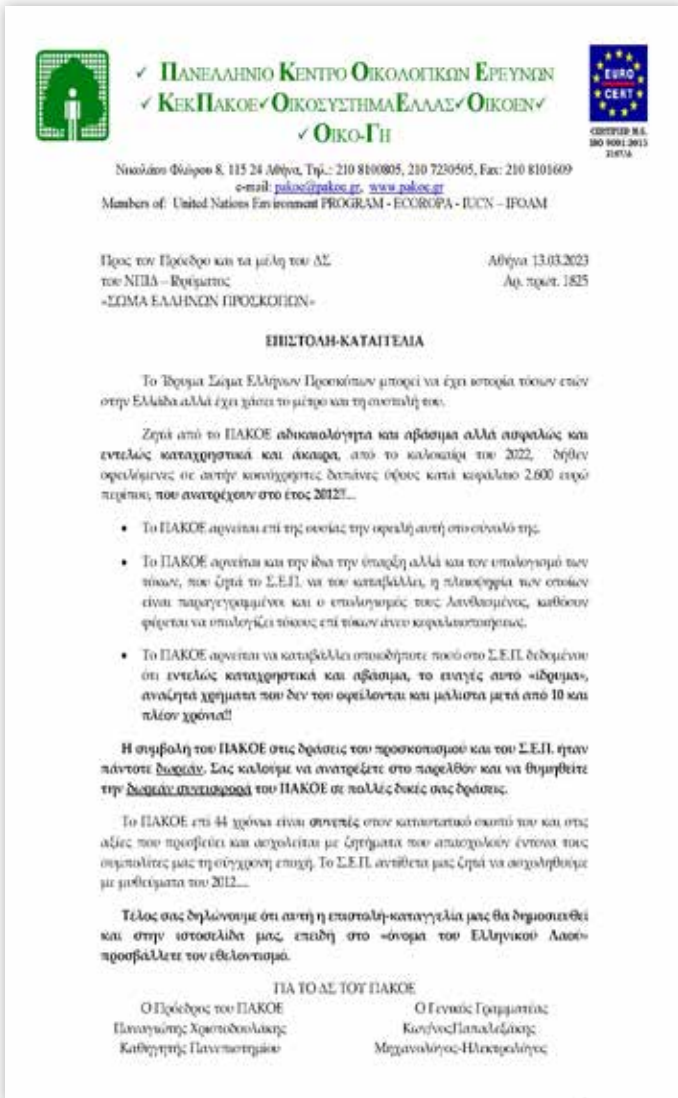
ότι επικοινωνήσε με το ΔΕΔΗΕΕ και της είπαν ότι πρέπει να κάνει ένα αίτημα στο ΚΕΠ της περιοχής της. Το αίτημα θα αφορά την τοποθέτηση κελύφους προστασίας στα σύρματα για τους πελαργούς και θα αποσταλεί στον ΔΕΔΗΕΕ. Χρονοδιάγραμμα για όλα αυτά δεν υπάρχει και καθημερινά ξεκληρίζεται ο πληθυσμός των πελαργών στην περιοχή εκεί.

Η παρούσα καταγγελία – αναφορά του ΠΑΚΟΕ θα αποσταλεί στην αρμόδια εισαγγελία και θα κοινοποιηθεί στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, στον ΟΦΥΠΕΚΑ, την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, την Περιφερειακή Ενότητα Σερρών, στους Δήμους Ηρακλείας και Σιντικής, καθώς επίσης και σε όλα τα Μέσα Ενημέρωσης της χώρας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΑΝΗΘΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ «ΣΩΜΑ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ»

Στο ΠΑΚΟΕ δεν έχουμε ανάγκη να δημιουργήσουμε εντυπώσεις. Οι δράσεις, τα έργα και η ίδια η 44χρονη πορεία μας μιλούν από μόνα τους. Εξάλλου η συμβολή του ΠΑΚΟΕ στις δράσεις του προσκοπισμού και του Σ.Ε.Π. ήταν πάντοτε δωρεάν.

Σας καλούμε να ανατρέξετε στο παρελθόν και να θυμηθείτε τη δωρεάν συνεισφορά του ΠΑΚΟΕ σε πολλές δικές σας δράσεις. Το ΠΑΚΟΕ έχει οργανώσει σε συνεργασία μαζί σας πληθώρα εκδηλώσεων για την υγεία, το περιβάλλον, τον εθελοντισμό, κλπ, με τις οποίες προάγει τις αρχές της κοινωνικής αλληλεγγύης, αλλά κυρίως παρέχει διαρκώς κίνητρο και διέξοδο στους πολίτες, ώστε να παραμένουν ενεργοί απέναντι στα προ-

βλήματα της κοινωνίας.

Αναφορικά με το Ίδρυμα Ελλήνων Προσκόπων, το ΠΑΚΟΕ πιστεύει:

Ι. Άστοχη και δυσάρεστη αρχικά η κίνηση του Ιδρύματος Σώμα Ελλήνων Προσκόπων, το οποίο μετά από 10 χρόνια, θυμήθηκε να αναζητήσει από το ΠΑΚΟΕ «δθήεν» οφειλόμενες σε αυτήν κοινόχρηστες δαπάνες ύψους κατά κεφάλαιο 2.600 ευρώ περίπου, που ανατρέχουν στο έτος 2012!..

Σε κάθε περίπτωση θεωρούμε ότι η ενέργεια αυτή είναι άκαιρη και καταχρηστική, επιπλέον δε αρνούμαστε και την ίδια την ύπαρξη αλλά και τον υπολογισμό των τόκων, που ζητά το Σ.Ε.Π. να του καταβάλλουμε, η πλειοψηφία των οποίων είναι παραγεγραμμένοι και ο υπολογισμός τους λανθασμένος, καθό-

σον φέρεται να υπολογίζει τόκους επί τόκων άνευ κεφαλαιοποιήσεως.

ΙΙ. Ποιά είναι η κοινωνική αλληλεγγύη, όταν με την με αρ. πρωτ. 171/13-3-2023 επιστολή του ΣΕΠ προς τον Πρόεδρο του ΠΑΚΟΕ, κο Παναγιώτη Χριστοδουλάκη, με την οποία ουσιαστικά «κουνούσαν το δάχτυλο» αυστηρά και επιδεικτικά, ως απάντηση στην αρχική με αρ. πρωτ. 1825/13-3-2023 επιστολή μας προς αυτούς; Παραθέτουμε αυτούσιες τις επιστολές που στείλαμε μεταξύ μας :

Το ΠΑΚΟΕ επί 44 χρόνια είναι συνεπές στον καταστατικό σκοπό του και στις αξίες που πρεσβεύει και ασχολείται με ζητήματα που απασχολούν έντονα τους συμπολίτες μας τη σύγχρονη εποχή. Το Σ.Ε.Π. αντίθετα μας ζητά να ασχοληθούμε με μυθεύματα του 2012....

Το διαρκές σκάνδαλο της ανακύκλωσης

ΚΑΚΟΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΜΠΛΑΚΑΟΥΤ ΕΧΟΥΝ ΔΙΑΛΥΣΕΙ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ (ΕΟΑΝ)

● Του ΠΑΝΤΕΛΗ ΠΕΡΙΒΟΛΑΡΗ

Σε κατάσταση διάλυσης είναι ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ) και μαζί ολόκληρη η διαδικασία της ανακύκλωσης στην χώρα μας. Απαξιωμένος ο οργανισμός, αποψιλωμένος από προσωπικό, δεν μπορεί να κάνει τα στοιχειώδη, δηλαδή, την εποπτεία και τον έλεγχο των συστημάτων ανακύκλωσης και δεν μπορεί να ανταποκριθεί στα αιτήματα εταιρειών, συστημάτων και πολιτών. Το πιο χαρακτηριστικό είναι πως ούτε για τα μισά από τα συστήματα ανακύκλωσης, που έχουν υποβάλει διάφορες εταιρίες δεν είναι σε θέση να ελέγξει αν είναι αληθείς οι ποσότητες, τις οποίες δηλώνουν οι φορείς ότι ανακυκλώνονται.

Το σημαντικότερο, όμως, είναι ότι ο Οργανισμός δεν έχει κάνει τίποτα για το σκοπό που δημιουργήθηκε, δηλαδή, να δημιουργηθεί ένα εργοστάσιο ανα-

κύκλωσης πλαστικών, ένα αλουμινίου κλπ. Αντιθέτως υπάρχει ένα διαρκές σκάνδαλο στην ανακύκλωση και στον ΕΟΑΝ απλά κάθονται για το παρακολουθούν. Κάποιοι πληρώνονται πλουσιοπάροχα για να τα βλέπουν όλα αυτά.

ΔΙΑΛΥΣΗ

Όπως προαναφέραμε ο οργανισμός είναι σε κατάσταση διάλυσης.

Πριν από λίγο καιρό, τον Φεβρουάριο παραιτήθηκε ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος του ΕΟΑΝ, Νίκος Χιωτάκης για να είναι υποψήφιος στις αυτοδιοικητικές εκλογές του Οκτωβρίου. Θυμίζουμε ότι στο παρελθόν ήταν δήμαρχος Κηφισιάς. Τον αντικατέστησε ο Πιέρρος Χατζηγιάννης, πρώην εκτελεστικός πρόεδρος της Εταιρείας Διανομής Αερίου Αττικής, επίσης από τον ΕΟΑΝ έφυγε η γενική διευθύντρια Καλομοίρα Σουλίου. Πριν από δύο χρόνια είχε παραιτηθεί ο προηγούμενος διευθύνων σύμβουλος Γιάννης Σιδέρης για να εργαστεί στον ιδιωτικό τομέα. Ένα μήνα νωρίτε-

ρα είχαν παραιτηθεί από το διοικητικό συμβούλιο του ΕΟΑΝ οι εκπρόσωποι των περιβαλλοντικών οργανώσεων, ως ένδειξη διαμαρτυρίας για την αδειοδότηση συστήματος ανακύκλωσης ενώ η υπηρεσία είχε κάνει αρνητική εισήγηση. Τέλος ενώ το οργανόγραμμα λειτουργίας προβλέπει 51 άτομα προσωπικό, στον ΕΟΑΝ έχουν μείνει μόνο 14!

Συνέπεια όλων αυτών είναι να μην γίνεται σωστή δουλειά στους εξής τομείς:

- Στα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης (συσκευασιών, μπαταριών, λαμπτήρων, ελαίων, υλικών κατεδαφίσεων κ.ο.κ.) που λειτουργούν χωρίς εποπτεία και έλεγχο. Σε αυτό το κομμάτι ότι έρχεται ως εισερχόμενο στον ΕΟΑΝ, ότι δηλώνεται, εγκρίνεται χωρίς έλεγχο αν γίνεται η διαδικασία σωστά

- Στις ανανεώσεις των υφιστάμενων συστημάτων ανακύκλωσης. Τα συστήματα ανανεώνονται «αυτόματα», δηλαδή χωρίς περαιτέρω έλεγχο.

- Στις απαντήσεις σε ερωτήματα υπηρεσιών, φορέων, επιχειρήσεων.

Απλά κανείς δεν απαντά!

- Στις ανελαστικές υποχρεώσεις του οργανισμού.

- Στον αθέμιτο ανταγωνισμό που δημιουργείται όταν ο ΕΟΑΝ δεν κάνει καλά τη δουλειά.

- Δεν ελέγχεται η αγορά για την χρήση ανακυκλωμένων προϊόντων όπως τα ποτήρια του καφέ.

- Στην απουσία δυνατότητας λήψης μέτρων κυρώσεων για όσους παρανομούν.

Πολλοί πιστεύουν ότι ο οργανισμός έχει εγκαταλειφτεί στην τύχη του προκειμένου το έργο του να περάσει στην νέα αρχή για το περιβάλλον, την ΡΑΑ-ΕΥ που αντικαθιστά τη ΡΑΕ.

ΑΠΩΝ Ο ΕΟΑΝ – ΟΡΓΙΑΖΕΙ Η ΕΕΑΑ

Το ΠΑΚΟΕ είχε καταδείξει την προβληματική λειτουργία του ΕΟΑΝ όταν δεν ήταν διαλυμένος όπως σήμερα. Και αφού ο οργανισμός δεν κάνει τίποτα, ειδικά στο θέμα του ελέγχου της Ελληνικής Εταιρίας Αξιοποίησης Ανακύκλωσης, αυτή οργιάζει. Η ΕΕΑΑ είναι η εταιρία που

κατέχει δεσπόζουσα θέση σε μια αγορά με πάνω από 1.700 πελάτες – επιχειρήσεις, οι οποίες αυτές επιχειρήσεις φέρουν την νομική ιδιότητα του «διαχειριστή συσκευασίας» και ως εκ τούτου πληρώνουν στην ΕΕΑΑ χρηματικές εισφορές για να απαλλαγούν από συγκεκριμένες υποχρεώσεις τις οποίες και φέρουν απέναντι στην ελληνική πολιτεία. Οι εν λόγω υποχρεώσεις είναι:

(1.1) Οι προμηθευτές - κατασκευαστές πρέπει να παραλαμβάνουν από εγκεκριμένους χώρους ή εγκαταστάσεις το δευτερογενές υλικό (απόβλητα συσκευασίας) και να το χρησιμοποιούν για τη παραγωγή νέων προϊόντων (ανακύκλωση -ανάκτηση υλικών).

(1.2) Οι συσκευαστές - εισαγωγείς συσκευασιών πρέπει να προβαίνουν σε συλλογή και διαλογή στη πηγή των αποβλήτων συσκευασίας και να μεριμνούν ώστε τα απόβλητα αυτά να οδηγούνται σε επαναχρησιμοποίηση ή σε εγκεκριμένες εγκαταστάσεις αξιοποίησης κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις εκάστοτε κείμενες σχετικές διατάξεις.

(1.3) Οι διακινητές πρέπει να συλλέγουν τα απόβλητα συσκευασίας ή τις χρησιμοποιημένες συσκευασίες και να μη διακινούν προϊόντα χωρίς σήμανση ή αναγνώριση σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

(1.4) Όλες οι προαναφερθείσες κατηγορίες επιχειρήσεων υποχρεούνται να οργανώνουν συστήματα ή να συμμετέχουν σε συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών που αφορούν τη δραστηριότητά τους.

(1.5) Όλες οι προαναφερθείσες κατη-

γορίες επιχειρήσεων υποχρεούνται να προωθούν κατ' εφαρμογή των προγραμμάτων εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων συσκευασίας που προβλέπει το άρθρο 5 του ν. 2939/2001 την πλέον ενδεδειγμένη μέθοδο εναλλακτικής διαχείρισης με την οργάνωση συστημάτων συλλογής και αξιοποίησης των χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή των αποβλήτων των

(1.6) Τα προαναφερθέντα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων συσκευασίας πρέπει να αποβλέπουν ειδικότερα: α) Στην επιστροφή ή και τη συλλογή χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή και αποβλήτων συσκευασίας από τον καταναλωτή ή άλλο τελικό χρήστη ή από τη ροή των αποβλήτων, προκειμένου να διοχετεύονται προς τις πλέον ενδεδειγμένες εναλλακτικές λύσεις διαχείρισης αποβλήτων και β) στην επαναχρησιμοποίηση ή στην αξιοποίηση, συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσης των συλλεγόμενων συσκευασιών ή αποβλήτων συσκευασίας με τη χρησιμοποίηση καθαρών τεχνολογιών.

(1.7) Ως πηγή αποβλήτων νοείται ο τόπος όπου παράγονται τα απόβλητα και συγκεκριμένα το σημείο εκείνο στο οποίο ο κάτοχος ουσίας ή αντικείμενου απορρίπτει ή προτίθεται ή υποχρεούται να απορρίψει αυτά. (1.8) Ο κάτοχος και ο παραγωγός αποβλήτων συσκευασίας υποχρεούται να προβαίνει σε εργασίες διαχείρισης αυτών σύμφωνα με συγκεκριμένη ιεράρχηση που προβλέπει το άρθρο 29 παρ.2 σε συνδυασμό με το άρθρο 26 του ν. 4042/2012. Προς το σκοπό συμμόρφωσης με την εν λόγω υποχρέωση, τα απόβλητα συσκευασίας πρέπει να συλλέγονται χωριστά.

Ποιος τα ελέγχει όλα αυτά; Κανείς. Επιπλέον ο Ελληνικός Οργανισμός

Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ) πρέπει να εκπονει και να εφαρμόζει προγράμματα για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών. Τα προγράμματα πρέπει να εγκρίνονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Γεωργίας. Μέχρι σήμερα δεν έχει εκπονηθεί ούτε ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων συσκευασίας από τον ΕΟΑΝ. Ως εκ τούτου εισπράχτηκαν από το 2003 μέχρι σήμερα πάνω από 500.000.000 ευρώ από την ΕΕΑΑ αλλά δεν δαπανήθηκαν τα εν λόγω χρήματα για την εφαρμογή της πλέον ενδεδειγμένης μεθόδου εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών κατ' εφαρμογή υφιστάμενων προγραμμάτων συσκευασίας, επειδή απλά δεν υπάρχουν και προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης που να προβλέπουν την εφαρμογή της πλέον ενδεδειγμένης μεθόδου εναλλακτικής διαχείρισης.

ΤΑ ΣΚΑΝΔΑΛΑ

Το ΠΑ.Κ.Ο.Ε σε βάθος χρόνου έχει αναδείξει μία σειρά από σκάνδαλα για όλα τα προαναφερθέντα, αλλά στο επίκεντρο είναι οι μπλε κάδοι και το «Σύστημα Εναλλακτικής Ανακύκλωσης του ΕΕΑ». Εμείς είχαμε γράψει τα εξής:

ΠΡΩΤΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟ

ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΛΟΓΟ ΞΟΔΕΥΤΗΚΕ ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΜΙΣΟ ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟ ΕΥΡΩ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ, ΕΦΟΣΟΝ ΔΕΝ ΥΠΗΡΧΑΝ ΚΑΙ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΟΑΝ ΠΕΡΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ;

Θα αναφερθούμε παρακάτω τι έχει συμβεί με τους μπλε κάδους.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟ

ΠΩΣ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ Ο ΕΟΑΝ ΤΗΝ ΕΕΑΑ ΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΕΙΣΠΡΑΤΤΕΙ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΥΡΩ ΑΠΟ 1700 ΚΑΛΟΠΙΣΤΕΣ ΤΡΙΤΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΟΤΑΝ ΑΥΤΟΣ ΓΝΩΡΙΖΕΙ ΟΤΙ Ο ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕΑΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΝΟΜΟΣ; Είναι τέτοια η ανυπαρξία του ΕΟΑΝ σήμερα, που αντί να εγκαλείται ο ΕΕΑΑ για τα προαναφερθέντα, ο Γιάννης Ραζής, Γενικός Διευθυντής του ΕΟΑΝ, μιλώντας στο επίσημο ιστότοπο της εφημερίδας Μακεδονία στις 9 Αυγούστου του 2022, κατηγορήσε την διοίκηση του ΕΟΑΝ για «κίνδυνο να διακοπεί η διαδικασία της ανακύκλωσης στην Ελλάδα.

ΤΡΙΤΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟ

ΓΙΑ ΠΟΙΟΝ ΛΟΓΟ ΔΕΝ ΕΚΔΙΔΕΙ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΝ ΠΡΟΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ;

Δεν υπήρξε ποτέ απάντηση σε αυτό, αφού του 2019 η κυβέρνηση άλλαξε. Οι ευρωπαϊκές οδηγίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική νομοθεσία το 2021 (4819-ΦΕΚ 23/7/2021).

ΤΕΤΑΡΤΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟ

ΓΙΑΤΙ Ο ΕΟΑΝ ΔΕΝ ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΕΑΑ

Όπως προαναφέραμε στον ΕΟΑΝ, ούτε την αλληλογραφία μπορούν να διαβάσουν, με το ζόρι απαντούν στα τηλέφωνα και εκεί υπάρχει αδυναμία να σε κατευθύνουν, ποιος είναι υπεύθυνος σε τι.

ΠΕΜΠΤΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟ

ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΕΙΣΗΓΕΙΤΑΙ Ο ΕΟΑΝ ΣΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΤΗΝ ΔΙΑΚΟΠΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕΑΑ, ΟΠΩΣ ΠΡΑΤΤΕΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΗ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ» Η ΟΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΥΠΑΓΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ, ΕΔΑΦΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ Η ΟΠΟΙΑ ΥΠΑΓΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ. ΣΤΙΣ 22.06.2016 ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΕΟΑΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΝΑ ΕΚΘΕΣΕΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΠΙ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΣΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ ΤΟΥ. ΠΟΙΟΣ ΤΟ ΕΣΤΕΙΛΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ; Η ΑΝΩΤΕΡΩ ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΥΠΕΚΑ ΣΙΓΟΥΡΑ ΠΑΝΤΩΣ ΟΧΙ,

ΕΚΤΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟ

ΠΡΟΕΒΗ Ο ΕΟΑΝ ΣΕ ΤΑΚΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΕΕΑΑ ΣΕ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΒΑΣΕΙ

ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 9 ΤΟΥ Ν 2939/2001 ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΑΝ ΤΗΝ ΕΕΑΑ; ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΥ ΝΑ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΟΥΝ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΕΑΑ ΑΠΟ ΤΟ 2003 ΕΩΣ ΤΟ 2015 ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ; ΓΙΑΤΙ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕ ΣΤΗΝ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟ 2590/22.01.2016 ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ ΟΚΤΩ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΕΑΑ; ΓΙΑΤΙ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕ ΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ ΤΟΥ 2016 ΔΕΝ ΕΛΕΓΧΟΥΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΠΕΡΙ ΕΙΚΟΝΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΤΙΜΟΛΟΓΙΩΝ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΕΚΔΟΣΕΙ Η ΕΕΑΑ;

ΕΒΔΟΜΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟ

ΓΝΩΡΙΖΕΙ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΧΩΡΑ ΣΤΗΝ ΕΕ ΟΠΟΥ 19 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟΚΤΟΥΝ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΑ ΑΠΟΡΡΗΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ 1700 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΘΕΣΜΙΚΟ ΤΡΟΠΟ ΟΠΩΣ ΑΥΤΟΣ ΤΗΣ ΕΕΑΑ; ΠΙΣΤΕΥΕΙ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΟΤΙ ΜΕ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΟΠΩΣ ΑΥΤΟ ΤΗΣ ΕΕΑΑ ΘΑ ΥΠΑΡΞΕΙ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ; ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙ ΚΑΠΟΙΟΣ ΟΤΑΝ ΤΑ ΑΠΟΡΡΗΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΜΙΑ ΟΜΑΔΑ ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΩΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΤΟΥ; ΓΙΑΤΙ Ο ΕΟΑΝ ΚΑΙ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΥΝ ΝΑ ΕΥΝΟΟΥΝ ΤΗΝ ΑΝΩΤΕΡΩ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ;

ΜΙΑ ΤΡΥΠΙΑ ΣΤΟ ΝΕΡΟ

Για όλα αυτά το ΠΑ.Κ.Ο.Ε πρώτο είχε μιλήσει. Και σήμερα ο ίδιος ο ΕΕΑΑ παραδέχεται ότι έχει κάνει μία τρύπα στο νερό παρά τις διάφορες τροποποιήσεις που έχει υποστεί η νομοθεσία για τη λειτουργία του. Στην απολογιστική έκθεση του 2021 διαβάζουμε τα εξής:

«Αναλυτική περιγραφή των προβλημάτων καθώς και προτάσεων περιλαμβάνονται στα επιμέρους κεφάλαια της παρούσας έκθεσης, ενώ στην πλειονότητά τους τα προβλήματα παραμένουν ίδια επί σειρά ετών. Συνοπτικά:

- Εισφοροδιαφυγή άνω του 40% (στοιχεία Δημόσιας Διοίκησης).
- Διασφάλιση ισότιμης λειτουργίας των συστημάτων και αποδοτικής αξιοποίησης των πόρων της ανακύκλωσης που αυτά διαχειρίζονται.
- Ανάγκη διοικητικών ρυθμίσεων και ελέγχων για την ενδυνάμωση της συμμετοχής των επαγγελματιών χώρων στη διαλογή στην πηγή και στην ανακύκλωση αποβλήτων συσκευασίας.
- Αντιμετώπιση του φαινομένου της αφαίρεσης χρήσιμου (ανακυκλώσιμου) υλικού από τους μπλε κάδους πριν από την επίσημη συλλογή.
- Έλλειψη βοηθητικών υποδομών για εργασίες διαχείρισης απορριμμάτων κυρίως στα νησιά (π.χ. κατάλληλοι χώροι για την τοποθέτηση κιβωτίων αποθήκευσης ανακυκλώσιμων προς μεταφορά).
- Χαμηλή ή/ και κακή αξιοποίηση του εξοπλισμού ανακύκλωσης που έχει παραδοθεί στους συνεργαζόμενους ΟΤΑ.
- Αδυναμία των ΟΤΑ, στους οποίους έχουν αναπτυχθεί έργα χωριστών

ρευμάτων διαλογής στην πηγή των ΑΣ, να πραγματοποιούνται χωριστά δρομολόγια ανά ρεύμα.

Τέλος η πιο σημαντική εκκρεμότητα από όλες αφορά το μεσοπρόθεσμο οικονομικό και τεχνικό προγραμματισμό του Συστήματος και συγκεκριμένα την ολοκλήρωση της έγκρισης του εξαετούς Αναθεωρημένου Επιχειρησιακού Σχεδίου¹.

ΕΛΛΑΣ ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟ ΣΟΥ!

Όμως και μέσα στον ΕΟΑΝ υπήρχε ένα κύκλωμα που λειτουργούσε όχι προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος, για ίδιο όφελος. Και ενώ με βάση στοιχεία του ΠΑΚΟΕ για το μήνα Δεκέμβριο του 2018 από τους 150.000 τόνους σκουπιδιών, το 22% ήταν διάφορες συσκευασίες δηλαδή 33.000 τόνοι σε ένα μήνα εκ των οποίων οι 18.000 τόνοι, ήταν μη ανακυκλώσιμες χαρτοσυσκευασίες με... χρώματα και πλαστικό, δηλαδή, τα συστήματα ανακύκλωσης δεν ανακύκλωσαν ούτε 1.500 τόνους μέσα στον ΕΟΑΝ, όπως έδειξε έρευνα των «Παραπολιτικών» συνέβαιναν άλλα πράγματα, που σε κάνει να πεις Ελλάς το μεγαλείο σου! Και εδώ ερχόμαστε στους μπλε κάδους που είναι ένα διαρκές σκάνδαλο. Υπήρξε μεγάλη έρευνα από τα «Παραπολιτικά» και σας παρουσιάζουμε το δημοσίευμα της 3η Ιανουαρίου 2021, που αφορά τους μπλε κάδους.

«Η εμπεριστατωμένη δημοσιογραφική έρευνα από τα «Παραπολιτικά»

για το θέμα των **μπλε κάδων** αποκάλυψε τη **σωρεία μεγάλων σκανδάλων από μια συγκεκριμένη ομάδα υπαλλήλων του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ)**, καθώς και παραβάσεις καθήκοντος που φτάνουν έως την πολιτική ηγεσία του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Αξιοποιώντας τα ευρήματα από την έρευνα των «Π», αλλά και συνεχίζοντας σε βάθος την έρευνα, το δικηγορικό γραφείο **«Αλεξίου Χ. Κούγια και συνεργατών»** τεκμηρίωσε και αποκάλυψε ότι εντός του ΕΟΑΝ έχει συσταθεί και λειτουργεί **«εγκληματική οργάνωση», που διαπράττει επαναλαμβανόμενες κακουργηματικές πράξεις**, με σκοπό να αποκομίσουν όφελος πολλών εκατομμυρίων ευρώ οι μπλε κάδοι και να βλαφθεί η ανταγωνιστική εταιρεία των μπλε κάδων.

Στη μήνυση που συνέταξε η δικηγορική ομάδα του Αλέξη Κούγια τεκμηριώθηκε ότι στην «εγκληματική οργάνωση» που φέρεται να λειτουργούσε εντός του ΕΟΑΝ συμμετείχαν τουλάχιστον, ο διευθύνων σύμβουλος του ΕΟΑΝ, **Ιωάννης Σιδέρης**, η αν. προϊσταμένη της Διεύθυνσης Εναλλακτικής Διαχείρισης, **Αργυρώ Ρεμούνδου**, και οι υπάλληλοι της ίδιας Διεύθυνσης, **Φανή Κοτζιά** και **Ελένη Κουρούδη**. Οι νομικές ενέργειες που αφορούν στην **εγκληματική οργάνωση του ΕΟΑΝ** επεκτείνονται στην έρευνα των φερόμενων παράνομων μετατάξεων και των αποσπάσεων των μελών της οργάνωσης στον ΕΟΑΝ, ενώ εκδόθηκε η υπ' αριθμ. πρωτ. 42059/29.12.2020 «εισαγγελική παραγγελία» από την Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών για τη χορήγηση των σχετικών εγγράφων. Άνθρωποι που έχουν γνώση της έρευνας και μίλησαν στα «Π» αποκάλυψαν ότι **οι ενέργειες της εγκληματικής οργάνωσης περιλαμβάνουν:** (α) την προσπάθεια συγκάλυψης της οφειλής των περισσότερων από 87.000.000 ευρώ που χρωστούν οι μπλε κάδοι στους δήμους, (β) την, κατά παράβαση των πραγματικών δεδομένων, θετική εισήγηση για ανανέωση της έγκρισης του συστήματος των μπλε κάδων, (γ) τη διευκόλυνση προς την ΕΕΑΑ Α.Ε. ώστε να συνεχίζει να μην εφαρμόζει την εγκριτική απόφαση ανανέωσης του συστήματός της, (δ) τη μη εφαρμογή κυρώσεων, όπως ορίζει ο Νόμος 4496/2017, προς την ΕΕΑΑ Α.Ε. για τη μη εφαρμογή της εγκριτικής απόφασης ανανέωσης, (ε) την ψευδή και συκοφαντική εισήγηση για το ανταγωνιστικό σύστημα της ΕΕΑΑ Α.Ε. των μπλε κάδων, όπως και πολλές άλλες παράνομες ενέργειες.

«ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΣΑ ΝΑ ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΤΩ»

Όπως τόνισε ο **Αλέξης Κούγιας**: «Όταν ξεκίνησα με τους συνεργάτες μου να ερευνούμε τη συγκεκριμένη υπόθεση, δεν μπορούσα να φανταστώ ότι μέλη της διοίκησης του ΕΟΑΝ και υπάλληλοι ιδιωτικού δικαίου του ΕΟΑΝ πιθανότατα έχουν συστήσει και λειτουργούν μια τόσο καλοστημένη εγκληματική οργάνωση, που διαχειρίζεται δεκάδες εκατομμύρια ευρώ κάθε χρόνο. Που συντάσσει και υπογράφει εισηγήσεις κατά το δοκούν, με πολλά μέτρα και πολλά σταθμά, αλλά με αποκλειστικό στόχο να βοηθήσουν να αποκομίσει τεράστια οικονομικά οφέλη η ΕΕΑΑ Α.Ε. με το σύστημα των μπλε κάδων. Η έρευνα της δικηγορικής ομάδας μου είναι μόνο στην αρχή και όλες οι ενδείξεις που έχουμε είναι ότι τα μέλη της εγκληματικής οργάνωσης φτάνουν πολύ ψηλά και, όταν ολοκληρωθεί η εν λόγω έρευνα και αποκαλυφθούν όλα τα μέλη της οργάνωσης, πιθανολογώ ότι θα γίνει πολιτικός, δημοσιογραφικός, αυτοδιοικητικός και επιχειρηματικός σεισμός τεραστίου μεγέθους!» Ως συμπέρασμα, είναι πλέον εμφανές ότι δεν ήταν εύκολο να συνεχίζει να υπάρχει το σύστημα των μπλε κάδων, το οποίο δεν μπορεί να βοηθήσει τη χώρα να πετύχει τους υψηλούς στόχους ανακύκλωσης.

Λόγω του συστήματος των μπλε κάδων, στο οποίο επενδύθηκε το ιλιγγιώδες ποσό των 360.000.000 ευρώ χωρίς αποτέλεσμα, η ανακύκλωση συσκευασιών έμεινε καθηλωμένη για πολλά χρόνια σε ποσοστά που με δυσκολία έφτασαν το 19% (με αμφισβητούμενες μεθόδους), όταν η νομική υποχρέωση της χώρας μας είναι 50% για το τέλος του 2020, που ήδη τελείωσε, ενώ ήδη οι νομικές υποχρεώσεις ανέρχονται στο 65% ανακύκλωσης το 2025. Εδώ και μεγάλο χρονικό διάστημα, όλοι πλέον ομολογούν ότι το σύστημα του ενός μπλε κάδου είναι απαρχαιωμένο και αποτελεί **«αποτυχημένη ελληνική πατέντα»**, αφού σε καμία άλλη χώρα δεν υπάρχει ένας μόνο κάδος για την ανακύκλωση και μάλιστα στα ανοικτός, δίπλα στον (πράσινο) κάδο απορριμμάτων.

ΠΛΗΡΗΣ ΑΠΟΤΥΧΙΑ

Το αποτέλεσμα του αποτυχημένου μπλε κάδου είναι οι δήμοι να μεταφέρουν υλικά που στην πλειονότητά τους είναι κοινά σκουπίδια. Κατά συνέπεια, στα Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) των μπλε κάδων συσσωρεύονται χιλιάδες τόνοι προσμίξεων, που δεν μπορούν να προωθηθούν για ανακύκλωση. Ειδικά, μετά την αλλαγή στρατηγικής από

¹ Αναρτημένο στο <https://www.herrco.gr/wp-content/uploads/2022/05/%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%97-2021.pdf>

την Κίνα, που πλέον δεν εισάγει χαμηλής ποιότητας ανακυκλώσιμα υλικά, τα ΚΔΑΥ των μπλε κάδων έχουν σοβαρό πρόβλημα βιωσιμότητας, ενώ έχουν και πρόβλημα αποθήκευσης των προσμίξεων, που πρέπει να ξαναμεταφερθούν στη χωματερή για θάψιμο. Το σύστημα των μπλε κάδων ομολογεί την αποτυχία του αναγνωρίζοντας ότι το 52% του περιεχομένου των κάδων του είναι κοινά σκουπίδια. Λόγω του προβλήματος αυτού, τα ΚΔΑΥ των μπλε κάδων καίγονται το ένα μετά το άλλο, αφού σε 20 μήνες έχουν καεί 14 ΚΔΑΥ της ΕΕΑΑ ΑΕ. Μόνο τυχαίες δεν μπορεί να είναι όλες αυτές οι φωτιές, που αποτελούν «περιβαλλοντικό έγκλημα», απελευθερώνοντας στο περιβάλλον εξαιρετικά επικίνδυνες και τοξικές ουσίες, που εισπνέονται από τους δημότες των αντίστοιχων περιοχών. Σήμερα αποκαλύπτεται ότι για να μπορέσουν να συγκαλύπτονται **οι παρανομίες της λειτουργίας της ΕΕΑΑ Α.Ε.** αλλά και για να μην κλείσει το απαρχαιωμένο και αποτυχημένο σύστημα των μπλε κάδων, υπήρχε η καθοριστική συμμετοχή της εγκληματικής οργάνωσης στον ΕΟΑΝ, που διέπραττε κακοουργηματικές ενέργειες για τους σκοπούς αυτούς. Γι' αυτό και κυβέρνηση έχει αποφασίσει την εναρμόνιση με τις κοινοτικές οδηγίες και την εφαρμογή του «συστήματος επιστροφής εγγύησης» με τη χρήση αποκλειστικά αυτόματων μηχανημάτων ανακύκλωσης για τις πλαστικές και μεταλλικές συσκευασίες.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΠΑΧΑΛΟ

Ποιο είναι το συμπέρασμα από όλα αυτά; Κατ' αρχάς επικοινωνήσαμε με το γραφείο του Αλέξη Κούγια και μας επώθησε ότι το γραφείο του δεν ασχολείται πλέον με την υπόθεση. Επικοινωνήσαμε και με τη διοίκηση του ΕΟΑΝ. Αποστείλαμε εγγράφως αίτημα για συνέντευξη και στον Πρόεδρο κ. Ευάγγελο Καραμίντζιο και στον Πιέρρο Χατζηγιάννη, Διευθύνοντα Σύμβουλο. Από το γραφείο του κ. Καραμίντζιου μας παρέπεμψαν στο γραφείο του κ. Χατζηγιάννη, όπου μας είπαν ότι είναι ακόμα νέος στην θέση του και για την ώρα ενημερώνεται. Μιλήσαμε με την κα Ρουμπίνη στο γραφείο επικοινωνίας του ΕΟΑΝ. Μας είπε ότι γνωρίζουν στον οργανισμό όλα όσα έχουν γραφτεί και έχουν δώσει ένα φάκελο στην νομική υπηρεσία. Τι θα κάνουν; Απάντηση δεν υπάρχει, είναι αυτό που λένε «τρέχα γύρευε». Επίσης ρωτήσαμε αν έχει απαντήσει ο οργανισμός σε όλα αυτά στο παρελθόν. Μας συνέστησε να κοιτάξουμε το αρχείο των Δελτίο Τύπου. Το ψάξαμε ενδελεχώς. Υπάρχει μία ανακοίνωση της 16ης Νοεμβρίου 2020 που αναφέρει: «Από τον Ελληνικό Οργανισμό Ανα-

κύκλωσης (ΕΟΑΝ) εκδόθηκε η ακόλουθη ανακοίνωση:

«Εδώ και μερικές μέρες επιχειρείται να συντηρηθεί από συγκεκριμένα μέσα ενημέρωσης ένα θέμα χωρίς κανένα λόγο, αλλά και καμιά ουσία. Το θέμα αφορά το Σύστημα Εναλλακτικής Ανακύκλωσης της Ελληνικής Εταιρείας Αξιοποίησης και Ανακύκλωσης (ΕΕΑΑ) και την έγκριση του νέου επιχειρησιακού σχεδίου της.

Ανεξάρτητα λοιπόν από τη σκοπιμότητα που υπηρετούν τα συγκεκριμένα δημοσιεύματα για να μην θεωρηθεί η σιωπή του ΕΟΑΝ ως παραδοχή των γραφομένων υπογραμμίζουμε τα ακόλουθα:

Ο ΕΟΑΝ εποπτεύει συνολικά 28 συστήματα ανακύκλωσης. Μέχρι πέρυσι το Νοέμβριο είχαν εγκριθεί μόνο 4 επιχειρησιακά σχέδια των συστημάτων αυτών. Μέσα σε ένα χρόνο έχουν εγκριθεί 11 και διορθωθεί 4. Συνολικά 15. Για όλα αυτά δεν έχει ακουστεί η παραμικρή παρατήρηση.

Το σύστημα της Ελληνικής Εταιρείας Αξιοποίησης και Ανακύκλωσης (ΕΕΑΑ) είναι το μεγαλύτερο στη χώρα. Υλοποιεί συνολικά το 75% της ανακύκλωσης της χώρας. Λειτουργεί εδώ και δεκαετίες με όλες τις κυβερνήσεις που κυβέρνησαν τη χώρα. Μέτοχος του είναι και η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ).

Το νέο επιχειρησιακό σχέδιο του συστήματος αυτού εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΟΑΝ μετά από εισήγηση της Υπηρεσίας του Οργα-

νισμού και γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Το επιχειρησιακό σχέδιο πληροί τους όρους που έθεσε το Δ.Σ. του ΕΟΑΝ.

Τόσο στην περίπτωση αυτή όσο και στις περιπτώσεις που προηγήθηκαν ή θα ακολουθήσουν το Δ.Σ. του ΕΟΑΝ τηρεί τις ίδιες προϋποθέσεις που προκύπτουν από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Η αξιολόγηση της υλοποίησης των επιχειρησιακών σχεδίων είναι επίσης υποχρέωση του Οργανισμού και ο ΕΟΑΝ εφαρμόζει προς όλους ανεξαιρέτως όσα προβλέπονται από το νόμο.

Ελπίζουμε ότι μετά από όλα αυτά, όσοι ανακινούν το θέμα θα αντιληφθούν ότι ο ΕΟΑΝ θα συνεχίσει να κάνει τη δουλειά του με την ίδια διαφάνεια και αμεροληψία. Δεν έχουμε τίποτα να κρύψουμε και τίποτα να φοβηθούμε».

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Από όλα τα ανωτέρω αποδείχτηκε ότι ενώ υποτίθεται ότι υπάρχει μία νομοθεσία, που εναρμονίστηκε και με τα ευρωπαϊκά δεδομένα, για έναν οργανισμό, που σωστά έπρεπε να δημιουργηθεί στην πράξη κατά την ελληνική πρακτική έχουν γίνει όλα λάθος. Το συμπέρασμά μας είναι ότι η ανακύκλωση στην Ελλάδα λειτουργεί χωρίς έλεγχο και όταν κάτι στραβώσει ο ένας κατηγορεί τον άλλο. Ζημιωμένος είναι ο πολίτης και η δικαιοσύνη είναι αυτή που πρέπει να προστατεύσει τους πολίτες, αφού η Πολιτεία δεν κάνει τίποτα.

Αλλεργία, πολύ σωστά Ανοιξιάτικη

Ήρθε πάλι η άνοιξη ήρθαν τα λουλούδια

• Γράφει η **ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ**, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου, Διευθύντρια εργαστηρίου του ΠΑΚΟΕ

Αλλεργία ευρύτατα διαδεδομένη λέξη στην σύγχρονη κοινωνία και ποιος δεν την ξέρει. Δεν περνά απαρατήρητη όταν εκατομμύρια άνθρωποι πάσχουν από αναπνευστικές και άλλων ειδών αλλεργίες και ο αριθμός τους αυξάνεται συνεχώς.

Αυτή η πολυσύχναστη, λέξει «**αλλεργία**», με όλες τις δυσμενείς καταστάσεις που υποδηλώνει, στην επιστημονική κοινότητα χρησιμοποιείτε για την περιγραφή μιας **υπερβολικής αντίδρασης** σε ουσίες του περιβάλλοντος που είναι **ακίνδυνες** για τους περισσότερους ανθρώπους, αλλά προξενούν **μία ανοσολογική απόκριση** που προκαλεί διάφορα συμπτώματα σε άτομα με την

ανάλογη προδιάθεση.

Πώς παθαίνει κανείς αλλεργία; Όταν το ανοσοποιητικό σύστημα του οργανισμού αντιδρά σε ένα αλλεργιογόνο σαν αυτό να ήταν επικίνδυνο, **αναπτύσσεται μία αλλεργική ευαισθητοποίηση**, όπως θα συνέβαινε για μία μόλυνση. Παράγει έναν τύπο αντισώματος, μία πρωτεΐνη που αντιπαλεύει ιούς και μολύνσεις, ονόματι αντίσωμα **ανοσοσφαιρίνης E (IgE)**, για να αντιμετωπίσει το **αλλεργιογόνο**. Όταν ο οργανισμός έρχεται σε νέα επαφή με το ίδιο αλλεργιογόνο, τα αντισώματα IgE απελευθερώνονται, προκαλώντας

την παραγωγή φλεγμονωδών μεσολαβητών. Αυτά τα δύο μαζί προκαλούν τα συμπτώματα της αλλεργίας. Ένας από τους σημαντικότερους μεσολαβητές που συμμετέχουν σε μία αλλεργική αντίδραση είναι η ισταμίνη, η οποία προκαλεί τέντωμα των λείων μυών, συμπεριλαμβανόμενων εκείνων που βρίσκονται στα τοιχώματα των διόδων αέρα και παραγωγή περισσότερης βλέννας στις διόδους αέρα, προκαλώντας βήχα, τοπικό κνησμό και καύσο.

Υπενθυμίζουμε, ότι κάθε ουσία που προκαλεί την **υπερβολική αντίδραση του ανοσοποιητικού συστήματος** και την παραγωγή αντισωμάτων εναντίον της ονομάζεται **αλλεργιογόνο**. Οι πιο συνηθισμένες πηγές αλλεργιογόνων είναι:

Υπενθυμίζουμε, ότι κάθε ουσία που προκαλεί την **υπερβολική αντίδραση του ανοσοποιητικού συστήματος** και την παραγωγή αντισωμάτων εναντίον της ονομάζεται **αλλεργιογόνο**. Οι πιο συνηθισμένες πηγές αλλεργιογόνων είναι:

- ακάρεα της οικιακής σκόνης
- γύρη φυτών, το γρασίδι
- κατοικίδια ζώα
- σπόροι και μυκοτοξίνες μυκητών.
- τροφές (ειδικά γάλα, αυγά, αλεύρι, σόγια, θαλασσινά, φρούτα και καρποί όπως τα φιστίκια)
- τοιμήματα από σφήκες ή μέλισσες
- κάποια φάρμακα
- το λάτεξ (φυσικό και συνθετικό **latex**)

• χημικά προϊόντα οικιακής χρήσης (ερεθιστικά όπως τα απορρυπαντικά και τα αρωματικά)

Η παρουσία μυκήτων συνδέεται με περιστατικά μυκοτοξικών αλλεργιών αλλά και αναπνευστικών συμπτωμάτων. Οι σύγχρονες μέθοδοι συντήρησης των τροφίμων επιτρέπουν τη μακροχρόνια αποθήκευσή τους, με αποτέλεσμα να δίνεται χρόνος στους μύκητες να αναπτυχθούν και να παράγουν μυκοτοξίνες, προκαλώντας παθολογικές καταστάσεις. Επίσης, η εισπνοή συγκεκριμένων ειδών σπορίων μυκήτων προκαλούν συμπτώματα αναπνευστικής αλλεργίας, ή βρογχικού άσθματος.

Ο σημαντικότερος παράγοντας για την πρόκληση μυκοτοξικών αλλεργιών ή/και την εμφάνιση αναπνευστικής αλλεργίας είναι η παρουσία σπορίων μυκήτων στον αέρα. Τα σπόρια εισέρχονται στον ανθρώπινο οργανισμό είτε απευθείας μέσω της εισπνοής τους είτε έμμεσα μέσω της πρόσληψης τροφής (στην οποία αναπτύσσονται οι μύκητες από τα σπόρια, υπό κατάλληλες συνθήκες περιβάλλοντος, π.χ. υψηλή σχετική υγρασία και θερμοκρασία), οπότε και ευνοείται η παραγωγή των μυκοτοξινών. Οι πιο συχνά ενοχοποιούμενοι τύποι μυκήτων για συμπτώματα αναπνευστικής αλλεργίας στη Θεσσαλονίκη για το 1987-2001 είναι των *Alternaria*, *Cladosporium*, *Aspergillus*, *Fusarium* και *Rhizopus*. Η εισπνοή των σπορίων τους αναφέρεται ότι προκαλεί μέχρι και οξεία αναπνευστική ανεπάρκεια, με πρόκληση συχνότερων ή και σφοδρότερων συμπτωμάτων στα παιδιά. (Gioulekas et al., 2004).

Κάποιοι άνθρωποι έχουν περισσότερες πιθανότητες να αναπτύξουν αντισώματα IgE έναντι αλλεργιογόνων, επειδή έχουν γενετική προδιάθεση. Σε αυτήν την περίπτωση λέμε ότι είναι "ατοπικοί" ή έχουν "ατοπία". Άτομα που είναι ατοπικά έχουν περισσότερες πιθανότητες να αναπτύξουν αλλεργίες, επειδή οι οργανισμοί τους παράγουν περισσότερα αντισώματα IgE από το φυσιολογικό.

Οι περιβαλλοντικοί παράγοντες διαδραματίζουν επίσης ρόλο στην ανάπτυξη αλλεργικών διαταραχών. Ο ακριβής ρόλος του περιβάλλοντος είναι άγνωστος, αλλά έρευνες έχουν δείξει πως υπάρχει ένας αριθμός παραγόντων όπως η ανατροφή σε σπίτι με καπνιστές, η άσκοπη χρήση αντιβιοτικών που φαίνεται να αυξάνει τις πιθανότητες που έχει ένα παιδί να αναπτύξει ατοπία. Ορισμένα επίπεδα έκθεσης σε ακάρεα σκόνης, σε κατοικίδια ζώα επίσης προκαλούν σε ορισμένα άτομα αλλεργικές αντιδράσεις. Ωστόσο, η εισαγωγή σε υψηλά ή χαμηλά επίπεδα έκθεσης μπορεί να οδηγήσει τα παιδιά και στην ανάπτυξη ανθεκτικότητας στα αλλεργιογόνα που σχετί-

ζονται με τα ακάρεα οικιακής σκόνης και τα κατοικίδια. Τα αγόρια είναι πιο πιθανόν να αναπτύξουν ατοπία από τα κορίτσια, όπως και τα μωρά με χαμηλό βάρος γέννησης. Οι λόγοι πίσω από αυτό δεν είναι σαφείς.

Τύποι αλλεργίας: αναπνευστικές αλλεργίες, δερματική αλλεργία (δερματίτιδα), τροφικές αλλεργίες, από δηλητήρια εντόμων, τα οποία προκαλούν διάφορα είδη αποκρίσεων που σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να είναι θανατηφόρες (αναφυλαξία).

Οι κλινικές εκδηλώσεις που οφείλονται στην έκθεση σε αλλεργιογόνα της άνοιξης, με συμπτώματα αναπνευστικής αλλεργίας (αλλεργικής ρινίτιδας, άσθματος), αλλεργίας των οφθαλμών, ακόμα και δερματικής αλλεργίας (ατοπική δερματίτιδα), αφορούν την λεγόμενη ανοιξιάτικη αλλεργία.

Όσοι υποφέρουν από **αλλεργική ρινίτιδα**, θα παρουσιάσουν μούκωμα, καταρροή, φτέρνισμα, φαγούρα στη μύτη, στον ουρανίσκο, στο φάρυγγα, στα αυτιά. Αν υποφέρουν από βρογχικό άσθμα, τα συμπτώματα είναι από τις κατώτερες αεροφόρες οδούς, δηλαδή βήχας, βάρος στο στήθος, δύσπνοια, φλέματα, σφύριγμα στην αναπνοή. Στις **αλλεργίες των οφθαλμών**, τα συμπτώματα είναι ερεθισμός με έντονη κοκκινίλα στα μάτια, δακρύρροια, φαγούρα, ακόμα και οίδημα στα βλέφαρα. Σε μερικούς από τους αλλεργικούς ασθενείς την άνοιξη εμφανίζονται και συμπτώματα **ατοπικής δερματίτιδας**. Είναι ένα είδος εκζέματος, με ξηροδερμία, ερυθρότητα, φαγούρα, απολέπιση, ακόμα και πληγές από το έντονο ξύσιμο. Σε πιο βαριά περιστατικά, στο ταιλιωμένο δέρμα προκαλούνται και μολύνσεις. Σημαντικό είναι να έχουμε στο μυαλό μας ότι την άνοιξη έχουμε και το 'ξύπνημα' από τη χειμερία νάρκη των Υμενοπτέρων, δηλαδή των σφηκών και των μελισσών και τις **αλλεργίες από τα τσιμπήματα αυτών**.

Για τις **ανοιξιάτικες**, εποχικές **αλλεργίες** ευθύνονται όλα τα **εποχιακά αλλεργιογόνα**, ειδικά οι γύρεις (μικροσκοπικοί κόκκοι) που απελευθερώνεται στον αέρα από τα άνθη των φυτών. Επίσης σημαντικό ρόλο εμφάνιση των αλλεργιών έχουν ορισμένα είδη **μύκητες** που εκτοξεύουν εκατοντάδες σπόρια στον αέρα. Οι πληθυσμοί και των δύο αυτών αλλεργιογόνων κατηγοριών αυξάνονται κατά πολύ την άνοιξη με την αύξηση της θερμοκρασίας και υγρασίας. Η εισπνοή συγκεκριμένων ειδών σπορίων μυκήτων προκαλούν συμπτώματα αναπνευστικής αλλεργίας, που εκδηλώνετε συχνά ως βρογχικό άσθμα.

Ο σημαντικότερος παράγοντας για την πρόκληση μυκοτοξικών αλλεργιών ή/και

την εμφάνιση αναπνευστικής αλλεργίας είναι η παρουσία σπορίων μυκήτων στον αέρα. Τα σπόρια εισέρχονται στον ανθρώπινο οργανισμό είτε απευθείας μέσω της εισπνοής τους είτε έμμεσα μέσω της πρόσληψης τροφής (στην οποία αναπτύσσονται οι μύκητες από τα σπόρια, υπό κατάλληλες συνθήκες περιβάλλοντος, π.χ. υψηλή σχετική υγρασία και θερμοκρασία), οπότε και ευνοείται η παραγωγή των μυκοτοξινών.

Τα πιο συχνά αλλεργιογόνα φυτά είναι η Οξιά, Μούρο, Δρυς, Ελιά, Πεύκο, Λεύκα, Ιτιά, Σφενδάμι, Κέδρος, Κυπαρίσσι και άλλα. Όσο πιο δυνατό είναι ο αέρας, τόσο μεγαλύτερη η διασπορά τους και η εμφάνιση των αλλεργικών ασθενών. Να διευκρινίσουμε ότι αυτά τα αλλεργιογόνα μπορούν να μεταφερθούν από πολλά χιλιόμετρα μακριά καθημερινά και να ενοχλήσουν τους αλλεργικούς, όπως γνωρίζουμε από τους εξωτερικούς μετρητές γύρεων.

Όμως έχουμε αύξηση των αλλεργιών και από αλλεργιογόνα με ολοετή

κατανομή. Τέτοια αλλεργιογόνα είναι τα ακάρεα της οικιακής σκόνης, με πιο συνηθισμένα το *Dermatophagoides pteronyssinus* και το *Dermatophagoides farinae*. Είναι μικροσκοπικοί οργανισμοί (μεγέθους μέχρι τρία δέκατα του χιλιοστού), οπότε δεν είναι ορατά με το μάτι. Τα ακάρεα εντοπίζονται κυρίως στη σκόνη κλειστών χώρων που δεν αερίζονται και δεν καθαρίζονται επαρκώς. Υπάρχουν σε όλα τα σπίτια και σε χώρους όπως μέσα μεταφοράς, καθημερινός χώρος εργασίας επικοινωνίας με άλλους ανθρώπους, σχολεία, αποθήκες κλπ.

Συνήθεις αλλεργίες της άνοιξης.

Δερματική αλλεργία.

Την άνοιξη, τα αλλεργιογόνα που μπορεί να είναι ουσίες του περιβάλλοντος χώρου και η αύξηση της ηλιοφάνειας προκαλούν αλλεργίες. Κάθε χρόνο, περισσότεροι από 500.000 άνθρωποι, ενήλικες αλλά και παιδιά, υποφέρουν εξαιτίας κάποιων αλλεργιών. Στην Ελλά-

δα και ιδιαίτερα στις επαρχιακές περιοχές, οι αλλεργίες αυξάνονται σε υψηλό ποσοστό.

Αλλεργική κνίδωση και αγγειοόδημα είναι δερματικές αλλεργικές καταστάσεις που μπορεί να εμφανιστούν μαζί ή ξεχωριστά, εκδηλώνεται με την εμφάνιση πομφών στο δέρμα. Οι πομφοί είναι προεξέχουσες, οίδηματώδεις πλάκες, συνήθως ωχρές στο κέντρο και ερυθρές στην περιφέρεια, οι οποίες έχουν διάφορες διαστάσεις και μορφές και προκαλούν διαφορετικού βαθμού κνησμό.

Ως **θεραπεία** προτείνονται τα **αντιισταμινικά** από το στόμα, τα οποία είναι συνήθως αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση της κνίδωσης και τα κορτικοστεροειδή σε συστηματική χορήγηση.

Φυτο-φωτο δερματίτιδα. Περνώντας μια ηλιόλουστη μέρα στην εξοχή, μπορεί να δούμε ότι σε συγκεκριμένα σημεία του δέρματός μας παρουσιάζεται ένας κοκκινωπός ερεθισμός ο οποίος σταδιακά αλλάζει χρώμα. Αν κατά τη

διάρκεια της παραμονής μας στη φύση ήρθαμε σε επαφή με αγριόχορτα ή με εσπεριδοειδή δένδρα, τότε τα παραπάνω συμπτώματα οφείλονται στη λεγόμενη φυτο-φωτοδερματίτιδα. Η συγκεκριμένη αλλεργική δερματοπάθεια εκδηλώνεται εξαιτίας της επαφής με ορισμένα φυτά και την έκθεσή μας στον ήλιο. Συνήθως, στα σημεία όπου έχει ακουμπήσει το φυτό μένει ένα σημάδι σαν χαρακιά, αρχικά κόκκινο και στη συνέχεια μελανό.

Για την αντιμετώπιση της φυτο-φωτοδερματίτιδας χορηγούνται κορτιζονούχες κρέμες, ενώ τους φθινοπωρινούς μήνες μπορεί να γίνει και θεραπεία με λευκαντικές ουσίες.

Το **πολύμορφο εκ φωτός** αποτελεί μια αλλεργική αντίδραση του δέρματος, όπου κατά την πρώτη έκθεσή του στον ήλιο, αντιλαμβάνεται την υπερϊώδη ακτινοβολία, Α ή Β, ως άμεση απειλή και παράγει αντισώματα εναντίον της. Σε σύντομο χρονικό διάστημα, αφού εκτεθούμε για πρώτη φορά στον ήλιο το δέρμα εμφανίζει κοκκινίλες και νιώθουμε έντονο κνησμό. Τα συμπτώματα αυτά είναι χαρακτηριστικά της πιο διαδεδομένης φωτοδερματοπάθειας, του πολύμορφου εκ φωτός το οποίο δεν εξαρτάται από φωτότυπο της επιδερμίδας, ούτε από το χρονικό διάστημα της έκθεσης στον ήλιο.

Είναι συχνό φαινόμενο ο ερεθισμός του δέρματος να απλώνεται και στα σημεία του σώματος που είναι καλυμμένα από τα **ρουχά**. Με την πάροδο του χρόνου το δέρμα μαυρίζει και τα παραπάνω συμπτώματα υποχωρούν.

Η θεραπεία που ενδείκνυται είναι αγωγή με κορτιζονούχες κρέμες και αντιισταμινικά από το στόμα. Εάν ο ερεθισμός είναι εκτεταμένος μπορεί να γίνει και ένεση βραδείας αποδέσμευσης κορτιζόνης ή από το στόμα ανθελονοσιακά χάπια που δρουν φωτοπροστατευτικά. Η θεραπεία συνεχίζεται την επόμενη άνοιξη που ο δερματολόγος μας υποβάλλει σε ένα photo-test (ακτινοβολήση του δέρματος με υπερϊώδεις ακτίνες Α και Β), για να διαπιστωθεί σε ποια ακτινοβολία έχουμε ευαισθησία και να ακολουθήσουμε την κατάλληλη αγωγή με θεραπευτικά φωτόλουτρα με την ακτινοβολία που δεν υπάρχει αλλεργία με αποτέλεσμα το μαύρισμα του δέρματος και έτσι την κατάλληλη φωτοπροστασία. Η αγωγή επαναλαμβάνεται για 2-3 χρόνια μέχρι το δέρμα να αποκτήσει "ανοσία" και το πολύμορφο εκ φωτός σταματήσει να εκδηλώνεται.

Φωτοαλλεργική δερματίτιδα. Με τη συγκεκριμένη αλλεργία, το δέρμα παρουσιάζει ήπια ερυθρότητα και κνησμό, μέχρι και φυσαλίδες, συμπτώματα τα οποία επεκτείνονται και στα σημεία του σώματος που είναι καλυμ-

μένα με ρούχα. Τα παραπάνω συμπτώματα είναι χαρακτηριστικά της φωτοαλλεργικής δερματίτιδας η οποία οφείλεται στην υπεριώδη ηλιακή ακτινοβολία σε συνδυασμό με την προηγηθείσα τοπική χρήση σκευασμάτων σε άτομα με αλλεργικές τάσεις.

Για την **αντιμετώπιση** του δερματικού ερεθισμού χορηγούνται κορτιζονούχα σκευάσματα. Σε περίπτωση που ο ερεθισμός έχει προχωρήσει σε πολλές περιοχές του σώματος μπορεί να γίνει και ένεση βραδείας αποδέσμευσης κορτικοστεροειδών. Για την αποφυγή της φωτοαλλεργικής δερματίτιδας το μόνο που μπορεί να μας προστατεύσει είναι το να καταργήσουμε τη χρήση των προϊόντων τα οποία είναι εξακριβωμένο ότι την πυροδοτούν και να φροντίζουμε να υπάρχει πάντα προστασία από τον ήλιο.

• **Αλλεργική επιπεφυκίτιδα.** Η αλλεργική επιπεφυκίτιδα εμφανίζεται με πρήξιμο, ερυθρότητα, φαγούρα στο μάτι

Αναπνευστικές αλλεργίες.

• **Αλλεργική ρινίτιδα** Η αλλεργική ρινίτιδα χαρακτηρίζεται από φτάρνισμα, μούκωμα, έκκριση από την μύτη, φαγούρα και δακρύρροια. Η αλλεργική ρινίτιδα εμφανίζεται συχνά σε ατοπικά άτομα, δηλαδή άτομα με οικογενειακό ιστορικό σχετικών αλλεργιών.

• Η **εποχική αλλεργική ρινίτιδα**, έχει εποχικό χαρακτήρα και οφείλεται σε αλλεργιογόνα που αφορούν συγκεκριμένη εποχή όπως είναι η αλλεργική ρινίτιδα που προκαλείται από την γύρη κατά την περίοδο της ανθοφορίας την Άνοιξη.

• **Αλλεργικό άσθμα** Το αλλεργικό άσθμα εκδηλώνεται με παροξυσμική δύσπνοια, βήχα και συριγμό, που συνήθως εμφανίζονται κατά κρίσεις. Κατά την έναρξη της κρίσης του αλλεργικού άσθματος, ο ασθενής αισθάνεται συχνά συσφιγτικό άλγος στο στήθος και υπάρχει ξηρός βήχας, ενώ η λήξη του ασθματικού παροξυσμού σηματοδοτείται με βλεννώδη απόχρεψη και υποχώρηση του βρογχόσπασμου.

Το αλλεργικό άσθμα εμφανίζει συχνά εποχιακή κατανομή, αλλά υπάρχουν και περιπτώσεις που τα αλλεργιογόνα επιδρούν όλο τον χρόνο όπως οι περιπτώσεις που οφείλονται σε πούπουλα, τρίχωμα ζώων, ακάρεα σκόνης, μύκητες.

• **Αλλεργική κνίδωση και αγγειοίδημα.** Η εποχική αλλεργική κνίδωση και το αγγειοίδημα που αφορούν εποχιακά αλλεργιογόνα όπως η γύρη είναι σχετικώς σπάνια σε σύγκριση με την κνίδωση και το αγγειοίδημα που εκλύονται μετά από κατανάλωση τροφίμων ή φαρμάκων. Τα συμπτώματα είναι κνησμώδη εξανθήματα. Η προσβολή της ανώτερης αναπνευστικής οδού μπορεί να

οδηγήσει σε δυσχέρεια αναπνοής ενώ του γαστρεντερικού μπορεί να εμφανίσει κοιλιακό κολικό με έμετο και ναυτία.

Αναφυλαξία. Μια οξεία αλλεργική αντίδραση είναι η αναφυλαξία ένα επείγον ιατρικό περιστατικό που απαιτεί άμεση ιατρική φροντίδα και, αργότερα, παρακολούθηση από αλλεργιολόγο. Η αναφυλαξία μπορεί να συμβεί σε ορισμένους ανθρώπους μετά την έκθεσή τους σε κάποια ουσία στην οποία είναι έντονα αλλεργικοί. Οι συνήθεις ουσίες που προκαλούν αναφυλαξία είναι οι τροφές, τα φάρμακα και τα τσιμπήματα από έντομα. Η αναφυλαξία προκαλείται με τον ίδιο τρόπο όπως και οι άλλες αλλεργίες **και εκδηλώνετε με**

- Επιδερμίδα: κνίδωση, οίδημα (πρήξιμο) στα χείλη, στους οφθαλμούς και/ή στα άκρα, κνησμός (φαγούρα), αίσθημα καύσου (ζέστης), ερυθρές πλάκες (κοκκινίλες), εξανθήματα.

- Αναπνοή: συριγμός (σφύριγμα στην αναπνοή), δύσπνοια, σφίξιμο στον λαιμό, βήχας, βραχνή φωνή, πόνος/σφίξιμο στο στήθος, ρινική συμφόρηση/αλλεργική ρινίτιδα, δυσκολία στην κατάποση.

- Στομάχι: ναυτία, κωλικοειδής πόνος, έμετός, διάρροια, κνησμός στο στόμα ή στο νλαιμό.

- Κυκλοφορία: ωχρό/μελανό χρώμα δέρματος, ισχνοί ή αδύναμοι σφυγμοί, λιποθυμία, ζάλνη, χαμηλή αρτηριακή πίεση.

- Άλλα: άγχος, αίσθημα «επικείμενης καταστροφής», κνησμός/ύγρανση των ματιών, πονοκέφαλος, κνησμός/ερυθρότητα των ματιών.

Συνήθως οι αντιδράσεις εμφανίζονται λίγα λεπτά μετά την έκθεση στο αλλεργιογόνο αλλά δεν αποκλείεται να καθυστερήσουν. Μερικές φορές τα συμπτώματα περνούν, μόνο και μόνο για να επαναληφθούν ή να ενταθούν μερικές ώρες αργότερα. Τα πιο επικίνδυνα συμπτώματα είναι η χαμηλή αρτηριακή πίεση, τα συμπτώματα από την αναπνοή (αίσθημα πνιγμού και/ή δύσπνοια) και η απώλεια των αισθήσεων. Όλα αυτά τα συμπτώματα μπορεί να αποβούν μοιραία.

Υπάρχει μια ποικιλία ιατρικών παθήσεων που «μιμούνται» την αναφυλαξία. Σε αυτά συμπεριλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι καρδιακές προσβολές, οι κρίσεις άγχους, ο πνιγμός και νευρολογικές παθήσεις. Αν νιώσετε τέτοιου είδους ασυνήθιστα συμπτώματα πρέπει να ζητήσετε οπωσδήποτε επείγουσα ιατρική φροντίδα (π.χ. τηλεφωνήστε στο 166) για άμεση θεραπεία και για να προσδιορίσετε την αιτία των συμπτωμάτων σας.

Τρόφιμα: μερικές από τις πλέον συνήθεις τροφές που προκαλούν αναφυλαξία είναι τα **φιστίκια, τα καρύδια,**

τα οστρακοειδή, τα ψάρια, τα αυγά και το γάλα. Άλλες τροφικές ουσίες όπως τα θειώδη μερικές φορές προκαλούν αναφυλακτοειδείς αντιδράσεις.

Τσιμπήματα από έντομα: το δηλητήριο των εντόμων όπως οι μέλισσες, οι αγριομέλισσες και οι σφήκες είναι ικανό στους ανθρώπους με αλλεργίες στα δηλητήρια αυτά, να προκαλέσει οξείες αντιδράσεις ή ακόμα και θάνατο.

Φάρμακα: Όλα τα φάρμακα μπορεί να προκαλέσουν κάποια αλλεργική αντίδραση.

Συνήθεις όμως κατηγορίες φαρμάκων που προκαλούν αναφυλαξία είναι τα αντιβιοτικά. Τα αναισθητικά, τα εμβόλια, τα παράγωγα αίματος σε μεταγγίσεις, οι σκιαγραφικές ουσίες σε ακτινολογικό έλεγχο, τα παυσίπονα και άλλα φάρμακα επίσης μπορεί να προκαλέσουν αναφυλαξία ή αναφυλακτοειδείς αντιδράσεις.

Λάτεξ: Μερικά προϊόντα κατασκευασμένα από φυσικό λάστιχο από καουτσουκόδεντρο (λάτεξ) περιέχουν αλλεργιογόνα, τα οποία μπορεί να προκαλέσουν αντιδράσεις σε ευαίσθητα άτομα.

Ο μεγαλύτερος κίνδυνος έντονων αντιδράσεων προκύπτει όταν το λάτεξ έρχεται σε επαφή με υγρές περιοχές του σώματος ή με εσωτερικές επιφάνειες

στη διάρκεια χειρουργικής επέμβασης, επειδή έτσι περισσότερα αλλεργιογόνα μπορεί να απορροφηθούν ταχύτερα μέσα στο σώμα.

Τροφική αλλεργία

Ορίζεται ως μια ατομική δυσμενής αντίδραση του οργανισμού στις πρωτεΐνες της τροφής, μέσω ενεργοποίησης του ανοσοποιητικού συστήματος, η οποία προκαλείται από την κατανάλωση (εκούσια ή μη) ενός αλλεργιογόνου τροφίμου.

Εδώ παίζουν ρόλο και οι γενετικοί παράγοντες κινδύνου οι οποίοι περιλαμβάνουν ένα οικογενειακό ιστορικό αλλεργιών, αλλά και οι περιβαλλοντικοί παράγοντες ρυθμίζουν την εκδήλωση της τροφικής αλλεργίας. Σε αυτές τις περιπτώσεις οι επιβλαβείς αντιδράσεις που προκαλούνται από την κατανάλωση τροφίμων σε έναν οργανισμό, περιλαμβάνει δύο κατηγορίες:

1. Οι πραγματικές τροφικές αλλεργίες διαιρούνται στις άμεσες αντιδράσεις υπερευαισθησίας και στις καθυστερημένες αντιδράσεις υπερευαισθησίας. Στις άμεσες αντιδράσεις υπερευαισθησίας τα συμπτώματα αρχίζουν να εμφανίζονται μέσα σε λίγα λεπτά έως μία ώρα μετά την κατανάλωση του «ένο-

κου» τροφίμου και συχνά είναι αρκετά σοβαρές, ενώ στις καθυστερημένες αντιδράσεις υπερευαισθησίας η έναρξη των συμπτωμάτων γίνεται έως 24 ώρες ή και περισσότερο μετά την κατανάλωση του αλλεργιογόνου τροφίμου. Η τροφική αλλεργία συχνά συγχέεται εσφαλμένα με την τροφική δυσανεξία.

2. Την τροφική δυσανεξία, τα οποία προκαλούν διάφορα είδη αποκρίσεων που σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να είναι θανατηφόρες (αναφυλαξία). Οι ανεπιθύμητες αντιδράσεις που προκύπτουν από τις τροφές μπορεί να προκαλέσουν χιλιάδες φυσιολογικές επιδράσεις στο σώμα. Αυτές οι αντιδράσεις μπορεί να είναι ανοσολογικές ή μη ανοσολογικές μεσολαβούμενες και μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα αντιδράσεις και συμπτώματα που κυμαίνονται σε σοβαρότητα από ήπια έως την απειλητική για τη ζωή αναφυλαξία.

Οι τοξικές αντιδράσεις μπορούν να μιμηθούν τις τροφικές αλλεργίες, ενώ τυπικά οφείλονται σε τοξικούς ρυπαντές ή φαρμακολογικές ουσίες, οι οποίες μπορούν να επηρεάσουν τα περισσότερα υγιή άτομα όταν χορηγούνται σε κατάλληλες δόσεις.

Υπάρχει επίσης μια σύγχυση των τροφικών αλλεργιών με τις τροφικές αποστροφές, με τη διαφορά ότι οι τελευταίες δεν αναπαράγονται όταν το άτομο καταναλώνει το τρόφιμο χωρίς να το γνωρίζει. Τέλος, υπάρχουν περιπτώσεις δηλητηριάσεων από τρόφιμα (κυρίως από χαλασμένο τόνο και σκουμπρί και από τυριά όπως το ελβετικό), με παρόμοια συμπτώματα με την τροφική αλλεργία.

Οι τροφικές αλλεργίες προκαλούνται κυρίως από οκτώ τρόφιμα: το αγελαδινό γάλα, το αυγό, τη σόγια, τα φιστίκια, τα καρύδια, το σιτάρι, τα ψάρια, τα οστρακοειδή

Στα παιδιά

Στα μικρά παιδιά οι πιο κοινές αιτίες τροφικής αλλεργίας είναι το αγελαδινό γάλα (2,5%) και το αυγό (1,3%).

Στους ενήλικες

Οι ενήλικοι είναι πιο πιθανό να πάσχουν από αλλεργίες στα οστρακοειδή (2%), τα φιστίκια (0,6%), τους ξηρούς καρπούς (0,5%), και τα ψάρια (0,4%). Αλλεργικές αντιδράσεις στα φρούτα και τα λαχανικά είναι κοινές αλλά, συνήθως, όχι σοβαρές. Τα τρόφιμα που συχνότερα εμπλέκονται είναι φρούτα, όπως το ροδάκινο και το ακτινίδιο, ξηροί καρποί, όπως τα φιστίκια και τα αμύγδαλα, και λαχανικά, όπως η ντομάτα και το κολοκύθι.

Η πλειοψηφία των αλλεργικών αντιδράσεων στα φρούτα, τα λαχανικά και τους ξηρούς καρπούς σχετίζεται σε μεγά-

λο βαθμό με αλλεργίες στη γύρη και κυρίως στη γύρη της σημύδας.

Πώς να αντιμετωπίσετε τις αλλεργίες

Είναι σχεδόν αδύνατον να αποφύγετε τις αλλεργίες της Άνοιξης ειδικά αν ζείτε κοντά σε περιοχές με βλάστηση.

Όμως, μπορείτε εύκολα να ανακουφιστείτε από το φτάρνισμα, τη ρινόρροια, τη δακρύρροια με την αποφυγή του κύριου αιτίου που σας προκαλεί την αλλεργία.

Ακολουθούν κάποιες συμβουλές.

- Αποφύγετε την άμεση επαφή με τα φυτά που σας προκαλούν αλλεργία, παρόλο που η γύρη τους μεταφέρεται με τον αέρα χιλιόμετρα μακριά.
- Προτιμήστε να γυμνάζεστε σε κλειστούς χώρους
- Φοράτε απαραίτητα γυαλιά ηλίου, ιδιαίτερα αν έχετε επιπεφυκίτιδα.
- Κλείνετε τα παράθυρα όταν οδηγείτε στην εξοχή και χρησιμοποιείτε στο αυτοκίνητο κλιματισμό που διαθέτει ειδικά φίλτρα για τη γύρη.
- Προσπαθήστε να περιορίσετε τις εξόδους όταν η ποσότητα της γύρης στην ατμόσφαιρα είναι πολύ υψηλή (η γύρη συνήθως βρίσκεται στα ανώτατα επίπεδα τις πρωινές ώρες).
- Όταν είναι δυνατό κρατείστε κλειστές τις πόρτες και τα παράθυρα κατά τη διάρκεια των εαρινών μηνών ώστε να κρατήσετε έξω τα αλλεργιογόνα. Ένας ιονιστής αέρα, ίσως βοηθήσει.
- Καθαρίστε τα φίλτρα του κλιματισμού στο σπίτι. Καθαρίστε σχολαστικά τα ράφια και όλες τις επιφάνειες μέσα στο σπίτι στις οποίες γύρη μπορεί να κατακαθίσει.
- Πλένετε τα μαλλιά σας όταν επιστρέψετε σπίτι γιατί η γύρη μπορεί να συλλεγεί σε αυτά.
- Σκουπίζετε με ηλεκτρική σκούπα τουλάχιστον δύο φορές την εβδομάδα. Φορέστε μάσκα γιατί κατά τον καθαρισμό μπορεί να απελευθερωθεί η γύρη ή μούχλα, η σκόνη, που έχει παγιδευτεί στο καλί σας.

Βιβλιογραφία.

<http://www.hospkorinthos.gr › docs › allergies>
www.nhs.uk/conditions/Allergies
<http://www.allergy.org.gr>
<http://www.world.allergy.org>
 Healthfinder.gov: "Nasal Irrigation Can Help Fight Spring Allergies."
 National Institute of Allergy and Infectious Disease: "Airborne Allergens Gioulekas, A. Damialis, D. Papakosta, F. Spieksma, P. Giouleka, D. Patakas. 2004. Original Article Allergenic fungi spore records (15 years) and sensitization in patients with respiratory allergy in Thessaloniki-Greece D. J Invest Allergol Clin Immunol 2004; Vol. 14(3): 225-231.

Μεσογειακή διατροφή, η καλύτερη του κόσμου

Η είδηση μας έρχεται από τις αρχές του 2023. Η καλύτερη δίαιτα σε σύγκριση με τις υπόλοιπες παραμένει για 6η συνεχόμενη χρονιά η μεσογειακή διατροφή, σύμφωνα με την ετήσια λίστα διατροφής του U.S. News & World Report. Σύμφωνα με τη λίστα, η μεσογειακή διατροφή δεν έχει να κάνει με τα τρόφιμα που μπορεί να βρει κανείς στη Μεσόγειο, αλλά κυρίως με την προσέγγιση της διατροφής και μπορεί να εφαρμοστεί σε οποιαδήποτε κουζίνα, σε οποιαδήποτε χώρα.

Όπως μπορεί κανείς να αντιληφθεί η είδηση παραμένει

επίκαιρη κάθε μέρα, ειδικά τώρα μετά τις γιορτές, στις οποίες οι περισσότεροι χαλαρώσαμε και κατά το κοινώς λεγόμενο «σαβουρώσαμε» ότι σαβούρα υπάρχει. Αλλά το να μιλά ένας δημοσιογράφος για την Μεσογειακή Διατροφή δεν έχει τόσο, αξία, όσο να μιλούν οι ειδικοί.

Γι' αυτό φιλοξενούμενοι τρία εμπειριστατωμένα άρθρα του Αντώνη Ζαμπέλα, προέδρου του Ε.Φ.Ε.Τ, καθηγητή Διατροφής του Ανθρώπου στο Τμήμα Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής του Ανθρώπου του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, και του διαιτολόγου, διατροφολόγου, Λάμπρου Μουλίνου.

Η διαδρομή της Μεσογειακής Διατροφής μέσα στο Χρόνο

Από την Παράδοση και τον Πολιτισμό έως τις Επιστημονικές αποδείξεις για ένα Διατροφικό Μοντέλο που Προάγει την Υγεία και βοηθά το περιβάλλον

• Του **ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΖΑΜΠΕΛΛΑ***

Η Μεσογειακή Διατροφή αποτελεί ένα διατροφικό πρότυπο που έχει λάβει ιδιαίτερη προσοχή από τη δεκαετία του 1970, μία εποχή που ακολούθησε τα αποτελέσματα της μεγάλης διεθνούς Μελέτης των 7 Χωρών (Seven Countries Study).

Αυτή η μελέτη, ένα σημείο αναφοράς για την επιδημιολογική έρευνα, διερεύνησε τις πολιτισμικές διαφορές σε 7 Χώρες και τις συσχέτισε με την εκδήλωση καρδιαγγειακής νόσου. Κατά τη διάρκεια εκείνης της περιόδου, η θνησιμότητα και η νοσηρότητα από καρδιαγγειακή νόσο είχε παρατηρηθεί ότι βρίσκονταν σε χαμηλότερα επίπεδα στην περιοχή της Μεσογείου και κυρίως στην Κρήτη σε σχέση με τη Βόρεια Αμερική και τις βορειότερες ευρωπαϊκές χώρες. Ακολούθως, εκείνο που τέθη-

κε ως υπόθεση ήταν ότι η παραδοσιακή τοπική διαίτα και ενδεχομένως κάποια από τα συστατικά της μπορεί να διαδραματίζουν ένα προστατευτικό ρόλο. Από τότε, ο όρος «Μεσογειακή Διατροφή» έχει χρησιμοποιηθεί για να περιγράψει μία σειρά τροφίμων που καταναλώνουν οι άνθρωποι που κατοικούν σε χώρες της μεσογειακής λεκάνης με πολλές κατά τύπους διαφοροποιήσεις. Παρόλες τις διαφοροποιήσεις της Μεσογειακής Διατροφής ανά χώρα, το ελαιόλαδο παραμένει το κύριο διατροφικό συστατικό όλων. Εκτός του ελαιολάδου, άλλες σημαντικές ομάδες τροφίμων που απαρτίζουν τη Μεσογειακή Διατροφή είναι τα φρούτα, τα λαχανικά, τα όσπρια, οι ξηροί καρποί και η μέτρια κατανάλωση κρασιού, πάντα μαζί με το γεύμα. Αντίθετα, η κατανάλωση ζωικών τροφίμων ήταν και πρέπει να παραμένει χαμηλή.

Το μεσογειακό διατροφικό πρότυπο, η επίδραση και οι συσχετίσεις του

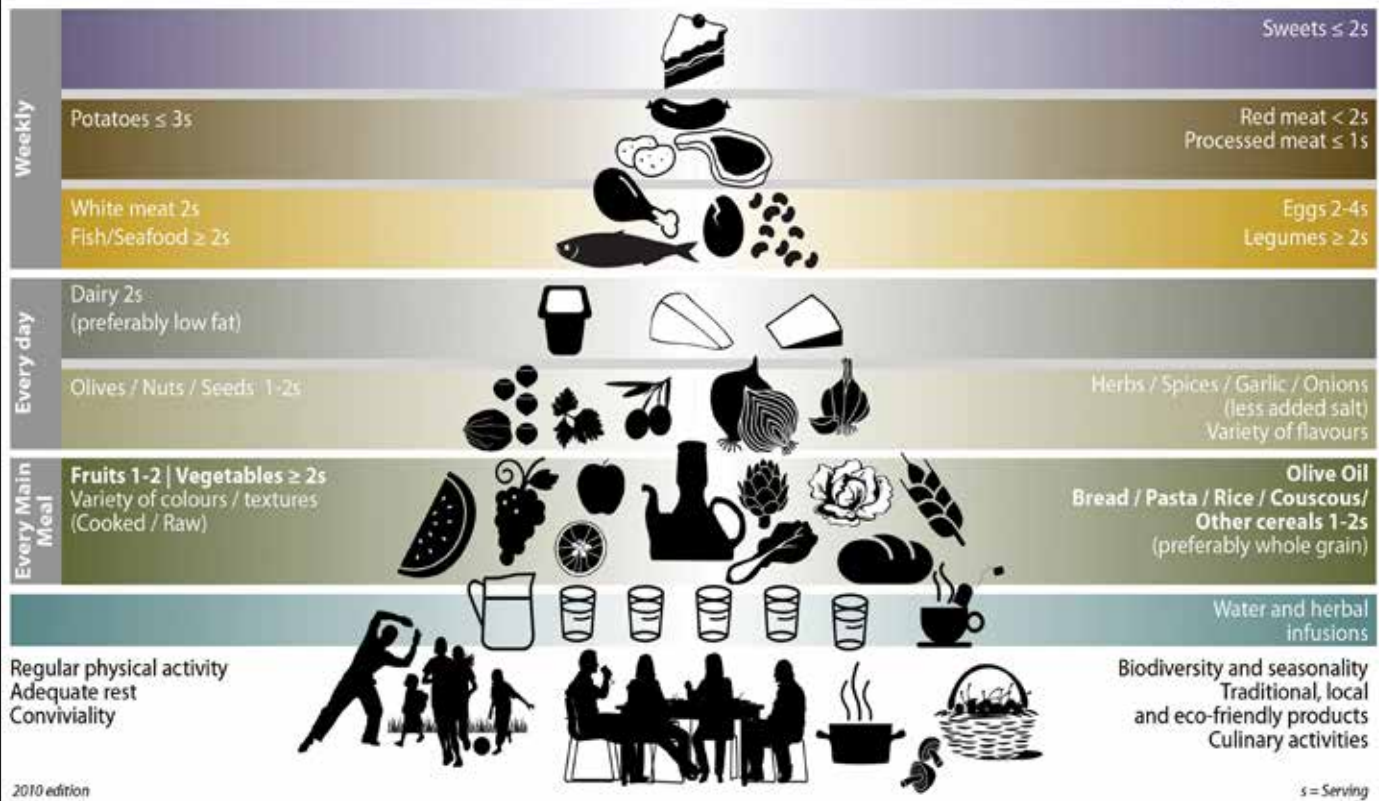
με ποικίλα νοσήματα έχει μελετηθεί εκτενώς, αλλά κυρίως όσον αφορά στα καρδιαγγειακά νοσήματα. Εκτός όμως από αυτά, αυτό το διατροφικό πρότυπο συσχετίζεται επίσης με μειωμένο κίνδυνο εμφάνισης σακχαρώδους διαβήτη τύπου 2. Επίσης, η υψηλή υιοθέτηση της Μεσογειακής Διατροφής συσχετίστηκε και με το χαμηλότερο κίνδυνο εμφάνισης πολλών τύπων καρκίνου.

Πιο συγκεκριμένα, συσχετίστηκε με χαμηλότερο κίνδυνο εμφάνισης καρκίνου στο παχύ έντερο, στον εγκέφαλο και στο λάρυγγα, στο αναπνευστικό, στο στομάχι, στο ήπαρ και στην ουροδόχο κύστη. Περαιτέρω, η Μεσογειακή Διατροφή μπορεί να επηρεάσει τις διανοητικές διαταραχές. Συγκεκριμένα, μία πρόσφατη μεγάλη ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας έδειξε ότι η Μεσογειακή Διατροφή συσχετιζόταν με χαμηλότερο κίνδυνο εκδήλωσης άνοιας, νόσου Alzheimer, γνωστικής δυσλειτουργίας,

Σχήμα 1. Η Πυραμίδα της Μεσογειακής Διατροφής.

Mediterranean Diet Pyramid: a lifestyle for today
Guidelines for Adult population

Serving size based on frugality and local habits
Wine in moderation and respecting social beliefs

© 2010 Fundación Dieta Mediterránea
The use and promotion of this pyramid is recommended without any restriction

εγκεφαλικού και γενικά νευροεγκεφαλίστικων ασθενειών. Ένας περιορισμένος αριθμός μελετών, διερεύνησε την επίδραση της Μεσογειακής Διατροφής στα κατάγματα. Τα σύγχρονα στοιχεία προτείνουν ένα μειωμένο κίνδυνο για κατάγματα στο ισχίο, κυρίως σε γυναίκες και αυξημένη οστική πυκνότητα σε διάφορα σημεία στην περίπτωση υψηλής υιοθέτησης της Μεσογειακής Διατροφής. Τέλος, υπάρχουν κάποια στοιχεία σχετικά με την αντίστροφη συσχέτιση μεταξύ Μεσογειακής Διατροφής και μη αλκοολικής λιπώδους νόσου του ήπατος, αλλά απαιτείται περαιτέρω έρευνα στο συγκεκριμένο πεδίο.

Η Μεσογειακή Διατροφή όμως δεν περιορίζεται μόνο στην πρόσληψη θρεπτικών συστατικών και τροφίμων. Αφορά έναν συνολικότερο τρόπο ζωής που έχει ευρύτερα θετικά αποτελέσματα στο προσδόκιμο και την ποιότητα ζωής. Αυτός

περιλαμβάνει το μαγείρεμα, την χαμηλή κατανάλωση υπερεπεξεργασμένων τροφίμων, την κατανάλωση γευμάτων ως κοινωνική δραστηριότητα, την ικανοποιητική πρόσληψη υγρών που περιλαμβάνει το τσάι και το χαμομήλι, την εποχικότητα των προϊόντων που καταναλώνονται, τη σωματική δραστηριότητα (Σχήμα 1).

Η Μεσογειακή Διατροφή προάγει τέλος και την *διατροφική βιωσιμότητα*. Η διατροφική βιωσιμότητα αφορά στα διατροφικά πρότυπα τα οποία προάγουν την υγεία και δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον (διοξειδίο του άνθρακα, εκτεταμένη χρήση νερού κ.α.) (Σχήμα 2). Από αυτό το Σχήμα φαίνεται ότι μία διατροφή βασισμένη σε κατανάλωση προϊόντων φυτικής προέλευσης, όπως η Μεσογειακή Διατροφή, βοηθά το περιβάλλον δεδομένου ότι χρειάζεται λιγότερη χρήση γης, λιγότερη κατανάλωση

νερού ενώ οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα είναι επίσης χαμηλές.

<https://www.hsph.harvard.edu/nutritionsource/sustainability/plate-and-planet/#planetary-health-diet>.

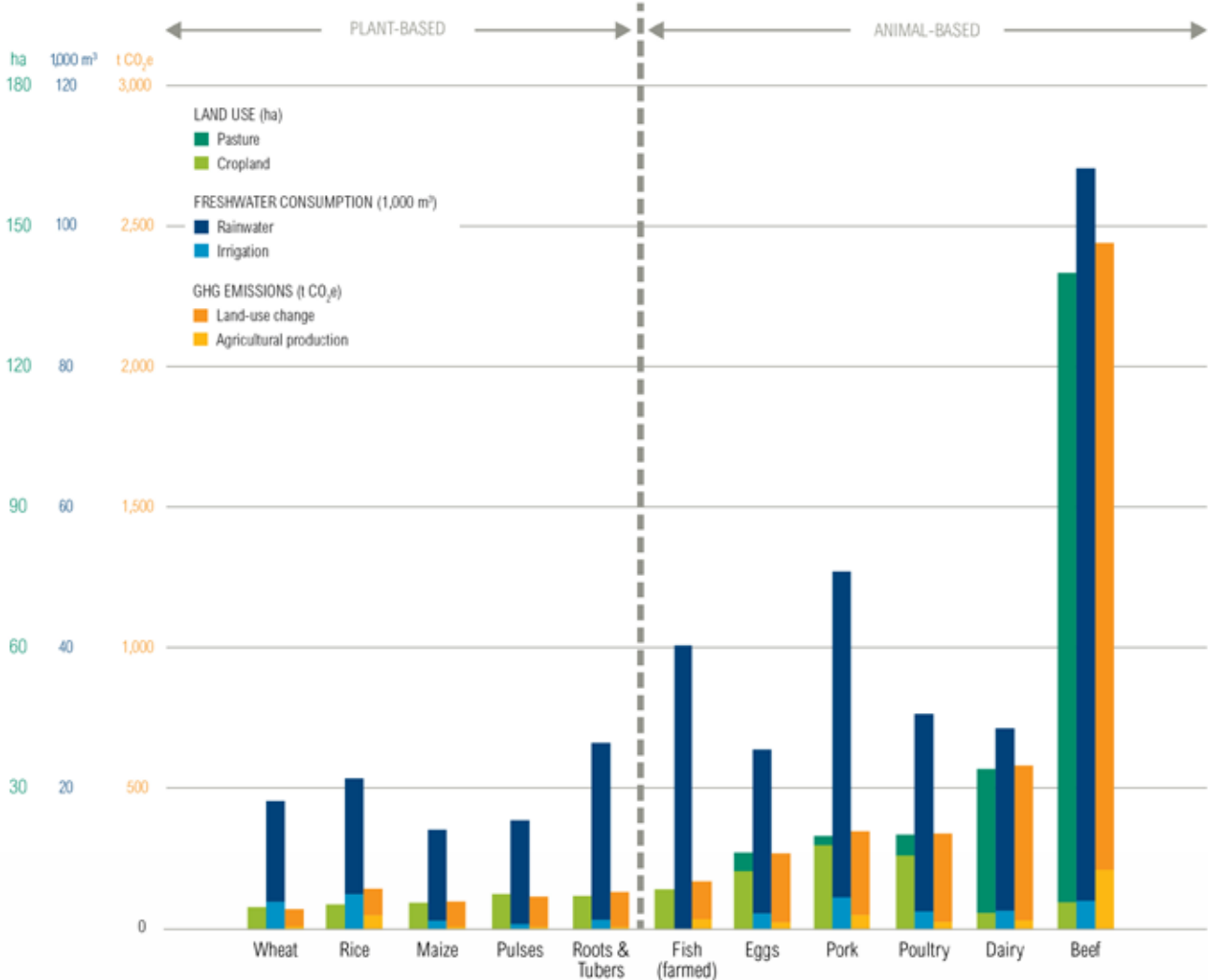
*Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ), Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφάλειας Τροφίμων Καθηγητής Διατροφής του Ανθρώπου, Εργαστήριο Διαιτολογίας και Ποιότητας Ζωής, Τμήμα Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής του Ανθρώπου, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Επισκέπτης Καθηγητής, Τμήμα Διατροφής και Υγείας, Σχολή Ιατρικής και Επιστημών Υγείας, Πανεπιστήμιο Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, Επίτιμος Καθηγητής, Τμήμα Ιατρικής, Σχολή Ιατρικών Επιστημών, University College London - UCL

Σχήμα 2. Για την παραγωγή τροφίμων ζωικής προέλευσης χρειάζεται περισσότερη χρήση γης, περισσότερη κατανάλωση νερού ενώ εκπέμπεται περισσότερο διοξείδιο του άνθρακα στην ατμόσφαιρα συγκριτικά με τα φυτικής προέλευσης. (Από: <https://www.hsph.harvard.edu/nutritionsource/sustainability/plate-and-planet/#planetary-health-diet>).

Animal-Based Foods Are More Resource-Intensive than Plant-Based Foods

PER TON PROTEIN CONSUMED

wri.org/shiftingdiets

 WORLD RESOURCES INSTITUTE

Η σωστή διατροφή, σύμμαχος στη καλή ζωή

• Του ΛΑΜΠΡΟΥ ΜΟΥΛΙΝΟΥ*

Είναι γνωστό το γνωμικό πολλών επιστημόνων-ερευνητών, οι οποίοι ασχολούνται με την διατροφολογία, που δηλώνουν ότι «είμαστε ό,τι τρώμε». Όπως, επίσης, είναι γεγονός ότι ένα μεγάλο μέρος της ευθύνης, για τις ασθένειες που μαστίζουν την ανθρωπότητα τη σημερινή εποχή, έχει η διατροφή μας.

Νομίζω ότι έφτασε η ώρα να μιλήσουμε με γενικούς, βέβαια όρους γύρω

από τις αλλαγές που πρέπει να κάνουμε στις διατροφικές μας συνήθειες και τον τρόπο ζωής μας.

Η διατροφή δεν πρέπει να κουράζει ιδιαίτερα, αν ακολουθούνται κάποιοι γενικοί επιστημονικοί κανόνες.

Αν οι διατροφικές σας συνήθειες είναι λανθασμένες, δεν είναι ανάγκη να μειώσετε τις θερμίδες σας γιατί δεν αποτελεί μέσο ίασης, αλλά απλώς να διορθώσετε τον τρόπο που τρέφεστε.

Οι επόμενες συμβουλές είναι φτιαγμένες να σας βοηθήσουν να κινητοποιήσετε τον λιπολυτικό σας μηχανισμό, βελ-

τιώνοντας το μεταβολισμό σας απλώς αν ακολουθήσετε τα παρακάτω βήματα.

Αλλά, ας περάσουμε στα εννιά συμβουλευτικά σκαλοπάτια με τη σειρά:

Μειώστε στο ελάχιστο το fastfood, αλλά και το προπαρασκευασμένο φαγητό

Το είδος αυτών των φαγητών είναι γεμάτο λίπος, ζάχαρη και νάτριο (αλάτι). Είναι επίσης, πολύ υψηλό σε θερμίδες.

Ας συγκρίνουμε μια σοκολάτα η οποία περιέχει περίπου 400 θερμίδες με τι θα μπορούσατε να φάτε στη θέση της, 4 μήλα ή 4 μεσαίες βραστές πατάτες ή μια

τεράστια σαλάτα με 100 γρ. τυρί χαμηλών λιπαρών.

Όπως βλέπετε η πλάστιγγα από πλευράς ποσότητας γέρνει στις εναλλακτικές λύσεις, οι οποίες θα ικανοποιήσουν και το αίσθημα του κορεσμού της όρεξής μας, πέραν των θρεπτικών συστατικών, των βιταμινών, των μετάλλων που μας προσφέρουν.

Ακολουθήστε τα σωστά ποσοστά θρεπτικών συστατικών

Η έρευνα δείχνει ότι ένα 45% των προσλαμβανόμενων θερμίδων προέρχεται από υδατάνθρακες κυρίως σύνθετους, ένα 30% των προσλαμβανόμενων θερμίδων από πρωτεΐνη υψηλής βιολογικής αξίας και ένα 25% των προσλαμβανόμενων θερμίδων από αμιγλή λιπαρά (όλες οι τροφές περιέχουν κάποιο λίπος). Εξαρτάται βέβαια από τον συνολικό τρόπο ζωής του ατόμου και από την συνολική φυσική του κατάσταση.

Πίνετε 10 ποτήρια νερό την ημέρα

Η δίψα δεν είναι πολύ καλή ένδειξη για το αν το σώμα χρειάζεται νερό ή όχι. Αν πίνετε νερό μόνον όταν διψάτε, πιθανότητα να πάθετε λίγο αφυδάτωση ειδικά κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, κάτι που θα μειώσει τα επίπεδα της ενέργειάς σας, καθώς επίσης, θα μειώσει τον μεταβολισμό του λίπους σας.

Για να μην αναφέρω, ότι το σώμα μεταφράζει την αφυδάτωσή σας σαν έλλειψη φαγητού και αυξάνει την όρεξη με τα γνωστά επακόλουθα. Το επαρκές είναι 30-40 ml/αναkg σωματικού βάρους.

Διαλέξτε τροφές πλούσιες σε κυτταρικές ίνες

Οι οποίες ρυθμίζουν τις διαδικασίες χώνεψης και περιβάλλουν τα λίπη, τα οποία γίνονται πιο ευκολοχώνευτα.

Επίσης, υπάρχουν ενδείξεις ότι οι κυτταρικές ίνες βοηθούν στη μείωση της χοληστερόλης και στην πρόληψη του καρκίνου του παχέος εντέρου.

Τρώτε πρωινό σαν βασιλιάδες, μεσημεριανό σαν πρίγκιπες και βραδινό σαν κοινοί θνητοί.

Το νόημα του σκεπτικού προέρχεται από το ότι ο μεταβολισμός είναι πιο δραστήριος κατά τις πρωινές ώρες και χαμηλώνει τους ρυθμούς του κατά τις απογευματινές και βραδινές ώρες.

Γι' αυτό και οι θερμίδες που καταναλώνουμε κατά τις βραδινές ώρες έχουν πολλές πιθανότητες να μετατραπούν σε λίπος.

Προτιμήστε τα μικρά και συχνά γεύματα

Κάθε φορά που τρώμε, εκτός του ότι προσφέρουμε θρεπτικά συστατικά στα

κύτταρά μας, αυξάνουμε και τον μεταβολισμό μας.

Τρώγοντας 4 - 5 μικρά γεύματα κατά τη διάρκεια της ημέρας, απορροφούμε περισσότερα θρεπτικά συστατικά και κινητοποιούμε ταυτόχρονα τον μεταβολισμό μας να κάψει περισσότερες θερμίδες.

Προσθέστε απαραίτητα κάποια μορφή αερόβιου έργου στο πρόγραμμά σας

Το αερόβιο έργο είναι χαμηλής έντασης συνεχές έργο για διάστημα πάνω από 30 λεπτά. Θα μπορούσε να είναι γρήγορο περπάτημα, χαλαρό τρέξιμο, στατικό ποδήλατο ή και κανονικό, κολύμπι, τένις κ.λπ.

Το πιο σπουδαίο πράγμα που πρέπει να θυμάστε, είναι ότι το πραγματικό πλεονέκτημα του αερόβιου έργου δεν είναι μόνο τι θερμίδες καίμε ενώ ασκούμε, αλλά ότι κινητοποιούμε το μεταβολισμό μας για το υπόλοιπο της ημέρας και έτσι συνεχίζουμε να καίμε περισσότερες θερμίδες από λίπος, ακόμη και ώρες πολύ μικρής φυσικής δραστηριότητας.

Μειώστε σταδιακά τις θερμίδες σας

Ένα από τα πιο κοινά λάθη που γίνονται όταν κάποιος αρχίζει μια αυτοσχέδια δίαιτα είναι ότι από 4.000 θερμίδες την ημέρα πέφτει στις 1.000 θερμίδες.

Το αποτέλεσμα της πτώσης είναι

ολέθριο, διότι ο οργανισμός μας δεν αναγνωρίζει το κίνητρό μας να κάνουμε δίαιτα, αλλά εκείνο που βλέπει είναι ότι στερείται πολύ μεγάλης ποσότητας φαγητού, που του ήταν διαθέσιμο για μεγάλο χρονικό διάστημα και η απάντησή του είναι να μειώσει τις λειτουργίες του και τις απαιτήσεις του. Καίει, δηλαδή, λιγότερες θερμίδες απ' ότι συνήθως. Αυτό, όμως, είναι ό,τι χειρότερο μπορεί να συμβεί σε όποιον προσπαθεί να χάσει βάρος.

Μην βιάζεστε να χάσετε βάρος

Γιατί το γρήγορα χαμένο βάρος επανέρχεται ακόμη πιο γρήγορα, μια και δεν προέρχεται από χαμένο λίπος αλλά από χαμένες ποσότητες υγρών και κυτταρικής μάζας.

Ο οργανισμός δεν έχει τη δυνατότητα να χάσει πάνω από ένα κιλό λίπους την εβδομάδα. Όταν, όμως, χάσουμε ένα κιλό λίπους, η διαφορά στο σώμα μας είναι μεγαλύτερη από το να χάσουμε πέντε κιλά υγρά και κυτταρικό βάρος, πέραν των κακών επακόλουθων που έχουν αυτά τα κιλά στην υγεία και τη διάθεσή μας.

*Διαιτολόγος - Διατροφολόγος
 Certified Personal Trainer B.Sc, EHFA, RD
 Co-Owner Κέντρο Ελέγχου Διατροφής
 Γ.Μουλίνος, Energym - The Path to Fitness
 Ηλία Ηλιού 84, Ν.Κόσμος, Αθήνα
 Πολυ-ιατρείο Ιατρολογία Βουρνοβα 2 @Τατοΐου, 146 71 Ν. Ερυνθραία

ΑΜΙΑΝΤΟΣ: ΜΙΑ ΒΡΑΔΥΦΛΕΓΗΣ ΒΟΜΒΑ ΑΝΑΜΕΣΑ ΜΑΣ

Η υπόθεση της ΕΛΛΕΝΙΤ είναι λίγο ως πολύ γνωστή: από τους 250 εργαζομένους οι 200 δεν ζουν πια, χτυπημένοι από καρκίνους • Περισσότεροι από 90.000 άνθρωποι πεθαίνουν κάθε χρόνο από καρκίνο του πνεύμονα που σχετίζεται με τον αμίαντο, μεσοθηλίωμα και αμιάντωση ως αποτέλεσμα επαγγελματικής έκθεσης.

• Γράφει η **ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΑΥΡΑΓΑΝΗ**, Νομική Σύμβουλος του ΠΑΚΟΕ

Ο αμίαντος είναι ένα από τα πιο γνωστά ορυκτά μέταλλα, που απαντούν στη φύση. Υπάρχει σε αφθονία στα 3/4 περίπου του στερεού φλοιού της γης.

Οι καταπληκτικές ιδιότητες που διαθέτει, όπως η αντοχή και η ελαστικότητά του, η αντίστασή του στα οξέα, στα αλκάλια και τον ηλεκτρισμό, η αντοχή του στις υψηλές θερμοκρασίες, από 100-1700οC (!), καθώς και η θερμομονωτική του ικανότητα, τον είχαν καταστήσει ιδιαίτερα δημοφιλή από την αρχαιότητα κιόλας, ενώ σήμερα, συνεχίζει να είναι ένα από τα πιο ευρέως χρησιμοποιούμενα υλικά, πόσω μάλλον όταν οι ιδιότητές του ανευρίσκονται πολύ δύσκολα σε

άλλα ορυκτά ή υλικά. Ο αμίαντος χάρη στις φυσικές ιδιότητες που διαθέτει, το υλικό αυτό είναι ελαστικό, ανθεκτικό στα οξέα, στις μεγάλες θερμοκρασίες και τριβή και δεν είναι καλός αγωγός του ηλεκτρισμού.

ΩΣΤΟΣΟ εδώ και καιρό ο αμίαντος απασχολεί έντονα την επιστημονική και ιατρική κοινότητα, η οποία αποδεικνύει συνέχεια, ότι ο **αμίαντος αποτελεί μια σοβαρή απειλή για την ανθρώπινη υγεία.**

Το ΠΑΚΟΕ εδώ και πάρα πολλά χρόνια έχει ασχοληθεί με την ύπαρξη αμιάντου και συνεχίζει να κάνει εκστρατεία για τη μείωση της χρήσης του υλικού, για την ενημέρωση του κοινού και τους τρόπους που μπορούμε να προφυλαχθούμε από τη θανατηφόρα αυτή ύλη.

Μάλιστα το ΠΑΚΟΕ το έτος 2021 έστειλε έγγραφη αναλυτική πρόταση (με όλα τα στάδια του έργου) στον Περιφερειάρχη Αττικής κ.ο Πατούλη «**Για την έρευνα σε 100 σχολεία της Περιφέρειας Αττικής, τον εντοπισμό και την απομάκρυνση του απαγορευμένου αμιάντου**». Η αναγκαιότητα του έργου αυτού προέκυπτε από το γεγονός ότι η ύπαρξη αμιάντου σε κτίρια είναι παράνομη και οι ίνες αμιάντου είναι επικίνδυνες για την ανθρώπινη υγεία. Δυστυχώς ο κος Πατούλης ουδέποτε μπήκε στον κόπο να μας απαντήσει και η πρότασή μας έμεινε ανεφάρμοστη.

Σύντομη ιστορική αναδρομή στην Ελλάδα

Η Ελλάδα ήταν κατά τις περασμένες δεκαετίες μία από τις σημαντικότερες

χώρες εξόρυξης και παραγωγής προϊόντων αμιάντου, καταλαμβάνοντας την 7η θέση στον κόσμο. Το πρώτο εργοστάσιο παραγωγής προϊόντων αμιαντοτσιμέντου ιδρύθηκε στη Ν. Λάμψακο Εύβοιας το 1961. Πρόκειται για την εταιρεία «ΕΛΛΕΝΙΤ» που λειτουργεί μέχρι και τις αρχές του '90. Η υπόθεση της ΕΛΛΕΝΙΤ είναι λίγο ως πολύ γνωστή: από τους 250 εργαζομένους οι 200 δεν ζουν πια, χτυπημένοι από καρκίνους.

Κοιτάσματα αμιάντου υπάρχουν στην Ελλάδα στη Δυτ. Μακεδονία και στην Ήπειρο. Το μεγαλύτερο κοιτάσμα βρίσκεται στο Ζιδάνι του νομού Κοζάνης, όπου άρχισε να εξορύσσεται τη δεκαετία του '70. Είναι η εποχή που ο αμιάντος χρησιμοποιείται μαζί και ανεξέλεγκτα παρά τη διεθνή εμπειρία και τις πρώτες δυνατές φωνές στο εξωτερικό που κάνουν λόγο για τοξικό υλικό, ιδιαίτερα καρκινογόνο. Στις αρχές του '70 ο αμιάντος εκτοπίζεται από τις Ηνωμένες Πολιτείες αλλά στην Ελλάδα η αμιαντοβιομηχανία ανθεί (λειτουργούν συνολικά τέσσερις βιομηχανίες αμιάντου), με δυνατότητα παραγωγής που έφθασε το 1995 τις 300.000 τόνους το χρόνο.

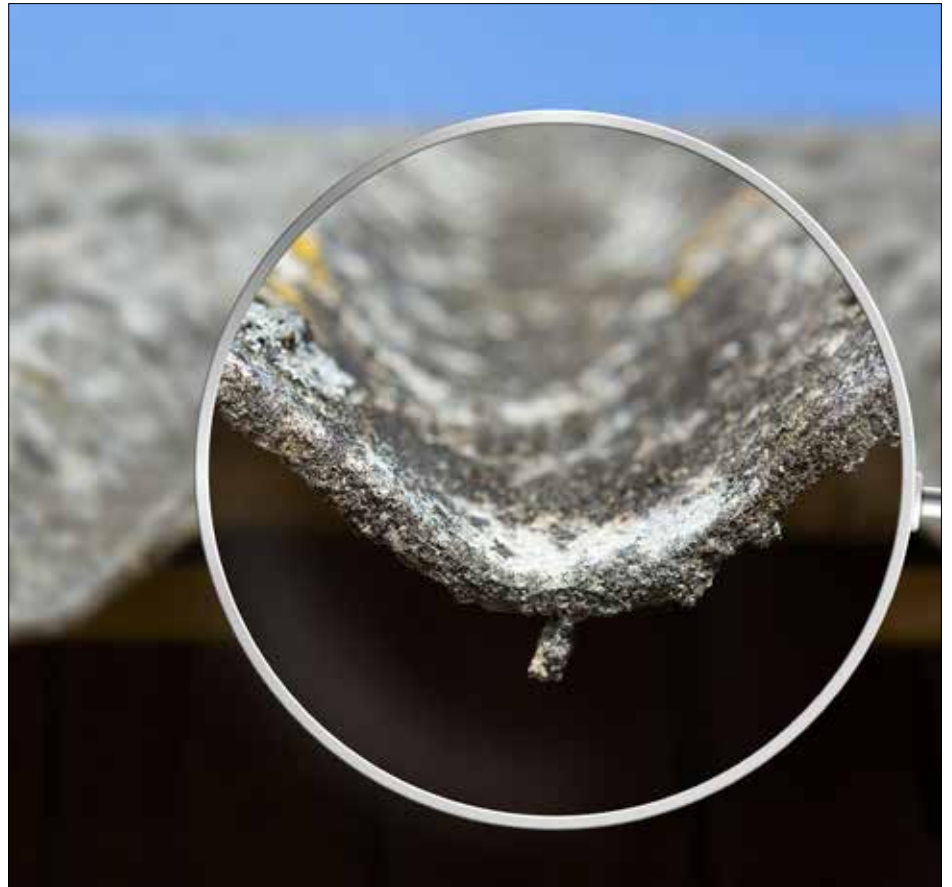
Στις 16 Μαρτίου 1983, η Ένωση Ελλήνων Χημικών διοργανώνει τη «Δίκη του Αμιάντου» με τη συμμετοχή της ΓΣΕΕ (σε αντιστοιχία με τη «δίκη» που πραγματοποιήθηκε στον Καναδά για το ίδιο θέμα, τον Ιούλιο 1982). Ο αμιάντος «καταδικάζεται» αλλά εξακολουθεί να χρησιμοποιείται...

Μεταδίδεται από αέρα, γη και ...θάλασσα!

Ο αμιάντος, μπορεί να μεταδοθεί μέσω του αέρα, αφού εκατομμύρια ίνες του διασκορπίζονται στην ατμόσφαιρα από τη βιομηχανική χρήση που του κάνουμε. Ένα μεγάλο μέρος από τη σκόνη αυτή κατακάθεται στο έδαφος και ενσωματώνεται στις καλλιέργειες που τρώμε. Επίσης, με τη βοήθεια της βροχής, καταλήγουν στον υδροφόρο ορίζοντα και, υποχρεωτικά, και στο νερό που πίνουμε. Σημειωτέον εδώ, ότι ο αμιάντος που περιέχεται στο νερό, μπορεί να έχει φυσική προέλευση αλλά μπορεί να είναι και αποτέλεσμα ρύπανσης. Ο αμιάντος από ρύπανση στο πόσιμο νερό προέρχεται επίσης από ρύπανση των επιφανειακών νερών, ως αποτέλεσμα παραγωγικών διαδικασιών ή από την απελευθέρωση ινών αμιάντου από τους σωλήνες αμιάντοτσιμέντου.

Οι επιπτώσεις του αμιάντου στην υγεία μας

Ο αμιάντος θεωρείται ως ένα από τα πιο επικίνδυνα υλικά που χρησιμοποιεί ο άνθρωπος. Η εισπνοή σκόνης ή ινών αμιάντου για μακρύ χρονικό διάστη-

μα προκαλεί μια χρόνια φλεγμονή των πνευμόνων, την αμιάντωση (asbestosis), που χαρακτηρίζεται ως επαγγελματική ασθένεια.

Πιο σημαντική όμως είναι η αποδεδειγμένη πια καρκινογόνα δράση του αμιάντου που κατατάσσει το υλικό αυτό ανάμεσα στις πιο επικίνδυνες καρκινογόνες ουσίες. Από τις πιο επιβλαβείς σκόνες που αναπνέουμε είναι η σκόνη που περιέχει ίνες αμιάντου, γιατί είναι πολύ σκληρές και καθιζάνουν στον πνευμονικό ιστό.

Ο αμιάντος είναι ισχυρότατος καρκινογόνος παράγοντας, που είτε εισπνευστεί, είτε καταποθεί παραμένει μέσα στο σώμα και δεν μπορεί να απομακρυνθεί αλλά ούτε και η καρκινική διεργασία να αναστραφεί. Η έρευνα των πειραματικών και των επιδημιολογικών εργασιών, έδειξε ότι δεν υπάρχει ασφαλές επίπεδο έκθεσης στον αμιάντο για τους ανθρώπους. Παλαιότερα οι βλαπτικές επιδράσεις του αμιάντου πίστευαν ότι επηρέαζαν κυρίως τα άτομα που εργάζονταν σε ορυχεία ή βιομηχανίες επεξεργασίας αμιάντου. Σήμερα όμως μετά από επιδημιολογικές μελέτες γνωρίζουμε ότι και οι χρήστες ανάλογων προϊόντων υφίστανται ανάλογο κίνδυνο.

Οι ασθένειες που προκαλούνται από την έκθεση στον αμιάντο είναι κυρίως:

Η πνευμονοκονίαση ή αμιαντίαση: Πρόκειται για μια εκφυλιστική νόσο, που καταστρέφει σταδιακά τους πνεύμονες.

Ο καρκίνος των πνευμόνων: ο αμιάντος αποτελεί την κυριότερη αιτία εμφάνισης καρκίνου των πνευμόνων σε άτομα που δεν είναι καπνιστές. Οι άνθρωποι που έρχονται σε επαφή με σκόνη αμιάντου, έχουν πενταπλάσιες πιθανότητες ανάπτυξης καρκίνου στους πνεύμονες. Εάν είναι καπνιστές έχουν 90 φορές μεγαλύτερη πιθανότητα ανάπτυξης καρκίνου των πνευμόνων. Μεσοθηλίωμα: Πρόκειται για ένα σπάνιο είδος καρκίνου, το οποίο εμφανίζεται στους ιστούς της μεμβράνης που περιβάλλει τους πνεύμονες. Ο χαρακτήρας της νόσου είναι άκρως επιθετικός και η θεραπεία τις περισσότερες φορές αναποτελεσματική. Περίπου το 75% των ατόμων που ασθενούν από μεσοθηλίωμα, πεθαίνουν μέσα σε ένα χρόνο από τη διάγνωση. Επίσης, ο αμιάντος προκαλεί, διάφορες μορφές καρκίνου στο πεπτικό σύστημα, που προκαλείται από τη λήψη αμιάντου μέσω της τροφής και του νερού.

Για να αναλογιστεί κανείς τη σοβαρότητα της απειλής αρκεί να κοιτάξει τα στοιχεία που δείχνουν ότι αυτή τη στιγμή περίπου 125 εκατομμύρια άνθρωποι στον κόσμο εκτίθενται σε αμιάντο στον χώρο εργασίας τους. Σύμφωνα με εκτιμήσεις του Π.Ο.Υ., περισσότεροι από **90.000 άνθρωποι πεθαίνουν κάθε χρόνο από καρκίνο του πνεύμονα που σχετίζεται με τον αμιάντο, μεσοθηλίωμα και αμιάντωση ως αποτέλε-**

σμα επαγγελματικής έκθεσης. Ενας στους τρεις θανάτους από επαγγελματικό καρκίνο υπολογίζεται ότι προκαλείται από αμιάντο, ενώ εκτιμάται ότι πολλές χιλιάδες θάνατοι μπορούν να αποδοθούν ετησίως στην έκθεση στο περιβάλλον διαβίωσης.

Η χρήση του αμιάντου σήμερα

Το πρόβλημα και στη χώρα μας αλλά και διεθνώς επιδεινώθηκε από το γεγονός ότι η απαγόρευση της χρήσης αμιάντου ήρθε αργά. Δηλαδή, ενώ διεθνώς η καρκινογόνος δράση του αμιάντου ήταν γνωστή από τα μέσα του 20ού αιώνα, η πλήρης απαγόρευση καθυστέρησε σημαντικά, υπό την ισχυρή πίεση του «λόμπι» των εταιρειών που παρήγαν και εμπορεύονταν υλικά αμιάντου, με αποτέλεσμα να συνεχίζεται η χρήση παρότι ήταν γνωστός ο μεγάλος κίνδυνος.

Παρά το γεγονός ότι έχει εκδοθεί οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για οριστική απαγόρευση της εμπορίας και χρήσης όλων των τύπων του καρκινογόνου υλικού, **εντούτοις 17 χρόνια μετά, ακόμη υπάρχουν οροφές αιθουσών σχολείων, δικαστηρίων, υπουργείων, δημόσιων οργανισμών και άλλων φορέων, που ακόμη είναι με πλάκες αμιάντου, φθαρμένες και σπασμένες, που γίνονται βόμβες με την διάχυση των έντονα καρκινογόνων ινών τους.** Ο αμιάντος εξακολουθεί να βρίσκεται σε ορισμένα παλαιά κτίρια ως μονωτικό υλικό, σε τακάκια φρένων σε σωληνώσεις των καυστήρων. Ωστόσο, η παρουσία του συνεχίζει να προκαλεί τεράστια ανησυχία διότι πρόκειται για εξαιρετικά επικίνδυνη ουσία (έχει ταξινομηθεί ως καρκινογόνο κατηγορίας 1Α στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 για την ταξινόμηση, τη συσκευασία και την επισήμανση των χημικών ουσιών). Ειδικά αν λάβουμε υπόψη μας ότι ο αμιάντος είναι επικίνδυνος μόνο εάν κατακερματιστεί και οι ίνες του απελευθερωθούν στον αέρα, ως σκόνη αμιάντου.

Ενδεικτικά, αναφέρονται οι παρακάτω περιπτώσεις:

Το **2016** στην ύπαρξη του πολύ επικίνδυνου για την υγεία των εργαζομένων αλλά και του γενικότερου πληθυσμού αμιάντου στο κοίτασμα των Σκουριών διαπίστωσαν υπηρεσίες του Υπουργείου ΠΕΝ μετά από ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 18 Δεκεμβρίου στις εγκαταστάσεις της Ελληνικός Χρυσός. Η παρουσία του αμιάντου στο κοίτασμα αναφερόταν στην Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από την εταιρεία ως τρεμολίτης. **Η εταιρεία υποβάθμισε σκοπίμως την παρουσία του ορυκτού που αποτελεί όμως μια μορφή αμιάντου.** Επιπλέ-

ον στην αρχική υποβολή της τεχνικής μελέτης του υποέργου Σκουριών η εταιρεία όχι μόνο δεν ανέφερε καθόλου την παρουσία αμιάντου και δεν έλαβε μέχρι σήμερα μέτρα προστασίας για την έκθεση των εργαζομένων στον ορυκτό αυτό αλλά ήταν αρνητική ως προς την πιθανή παρουσία αμιαντόμορφων αμιφβόλων στο κοίτασμα Σκουριών.

Το ΠΑΚΟΕ το 2017 είχε επισκεφτεί το Δρέπανο Αχαΐας, στο οποίο υπήρχαν εκτεθειμένοι τόνοι αμιάντου πλησίον της παραλίας του, την οποία επισκέπτονταν πλήθος λουόμενων.

Το 2018 αμέσως μετά την καταστροφική πυρκαγιά στο Μάτι, το ΠΑΚΟΕ έκανε ένα μεγάλο αφιέρωμα για τις αιτίες, τις συνέπειες και τις ευθύνες. Αδιαμφισβήτητα όμως ο κίνδυνος καρκινογένεσης στις περιοχές όπου υπήρχε επιμόλυνση από την πυρκαγιά, είναι περίπου 50% μεγαλύτερος σε σχέση με τις περιοχές που δεν υπήρξε επιμόλυνση. Από τις αυτοψίες εκτιμήθηκε ότι υπάρχουν περί τις 300 κατοικίες με αμιάντο, δίχως να υπολογίζονται άλλες καταστραμμένες κατασκευές (αποθήκες, κ.α.) και ότι **η**

εκκαθάριση θα διαρκέσει πάνω από 3 μήνες. Δυστυχώς παρατηρήθηκε ότι λόγω καθυστερήσεων, αλλά και άγνοιας, οι ιδιοκτήτες προέβησαν σε αυθαίρετη αποκομιδή των χαλασμάτων, με αποτέλεσμα επιμόλυνση των γειτόνων, μεταφορά του αμιάντου σε νέα σημεία απόρριψης και διασπορά της μόλυνσης. Έτσι, δεν πραγματοποιήθηκαν οι ενδεδειγμένες δειγματοληψίες επιβεβαίωσης της καθαρότητας του χώρου, η ιδιοκτησία παραμένει μολυσμένη για μεγάλα διαστήματα και σε κάθε εργασία επαναιωρούνται ίνες αμιάντου.

Το ΠΑΚΟΕ, το 2019, είχε πραγματοποιήσει μια έρευνα, όπου διαπίστωσε ότι:

- Σε οκτακόσια (800) σχολεία υπήρχαν αίθουσες με πλάκες αμιάντου.
- Σε εκατόν ογδόντα (180) αίθουσες δικαστηρίων, η οροφή τους ήταν από αμιάντο.
- Σε οκτώ (8) υπουργεία υπάρχουν αίθουσες αμιάντου.
- Σε εκατόν τρεις (103) δημόσιους χώρους (στεγάστρα, υπόστεγα, γήπεδα κλειστά)

Ενάμιση χρόνο μετά το ξέσπασμα της φωτιάς στη βόρεια Εύβοια (3-8 Αυγούστου **2021**), που άφησε πίσω της σχε-

δόν 512.000 καμένα στρέμματα, ο καμένος αμιάντος (πλάκες αμιαντοσιμμένου τύπου ελενίτ) δεν έχει συλλεχθεί από τις ιδιωτικές εκτάσεις.

Το ΠΑΚΟΕ το 2022 ενημερώθηκε ότι στο κτήριο που στεγάζονται τα ΕΛΤΑ στο κέντρο της Πάτρας έχει εντοπιστεί αμιάντος. Αρχικά, η επίλυση του ζητήματος ανατέθηκε στην κυρία Σουγλέρη Αθηνά, η οποία εργαζόταν στην επιχείρηση ως Πολιτικός Μηχανικός με ειδίκευση στην Περιβαλλοντολογία για την σωστή και νόμιμη επίλυση του ζητήματος.

Σε περίοδο που απουσίασε, αποφασίστηκε από τον τότε Τεχνικό Διευθυντή η ανάθεση του προβλήματος, από ανειδίκευτο προσωπικό και εργολάβο. Το αποτέλεσμα ήταν η διάτρηση του αμιάντου και η απελευθέρωση σκόνης σε όλο το κτήριο κατά την διάρκεια των εργασιών και η έκθεση εργαζόμενων και των κατοίκων της Πάτρας σε αυτή την τόσο καρκινογόνο ουσία. Ειδικότερα η καταγγελία της αφορούσε πραγματοποίηση ημιτελών εργασιών εγκλεισμού (κάλυψης) αμια-

νοπλακών του εξωτερικού τείχους της εταιρείας, καθώς τοποθετήθηκαν απλές γυψοσανίδες βιδωμένες επί των υφιστάμενων αμιαντοπλακών και οι εργασίες διάτρησής τους είχαν αποτέλεσμα την εκπομπή σκόνης περίξ του χώρου των εργασιών.

Αμιάντος στο σπίτι μας

Σπίτια στα χωριά και στις πόλεις με υπόστεγα και αποθήκες στην αυλή, μικρά κτίσματα στον κήπο, κοτέτσια και άλλα κτίσματα εμπεριέχουν με τη μορφή αμιαντοσανίδων ή πλακών το βλαβερό αυτό υλικό. Σε πολλά κτίσματα, τα αμιαντούχα υλικά ξεθωριάζουν και απελευθερώνουν με ευκολία τις επικίνδυνες ίνες στον αέρα.

Στην Ελλάδα ΕΛΛΕΝΙΤ χρησιμοποιείται ακόμα και σήμερα στη κατασκευή ενός απλού στεγάστρου. Αυτή είναι η συνηθέστερη μορφή αμιάντου στα σπίτια που είναι γνωστή σε όλους και εύκολα αναγνωρίσιμη και ονομάζεται κοινώς αμιαντοσιμμένο (κυματοειδή φύλλα ΕΛΛΕΝΙΤ). Το ΕΛΛΕΝΙΤ είναι γκρι, πολλές φορές όμως είναι βαμμένο και με άλλα χρώματα. Ακόμα αμιάντο μπορεί να βρει κανείς σε πλακάκια

δαπέδου από βινύλιο, στις μονώσεις σωλήνων ζεστού νερού ή ατμού, στις καμινάδες αλλά και στις φλάντζες που υπάρχουν σε πολλές πόρτες. Επίσης στις σόμπες, τους φούρνους και μερικές φορές ακόμα και στα βότσαλα.

Γενικά, εάν το υλικό είναι σε καλή κατάσταση και βρίσκεται σε μέρος που δεν πλησιάζουν άνθρωποι, τότε μπορεί κατ' αρχήν να διατηρηθεί το υλικό στη θέση του, αφού λάβουμε κάποια μέτρα για τη προστασία των άλλων π.χ. να διασφαλίσουμε ότι δεν θα πλησιάσουν μικρά παιδιά, δεν θα προκληθούν φθορές, ζημιές και δεν θα θρυμματιστούν τα υλικά. Εάν πιστεύετε ότι το υλικό είναι πιθανό να κτυπηθεί και να τριφτεί και γενικότερα αν κοντά σε αυτό υπάρχουν ανθρώπινες ζωές τότε συνιστάται να αναθέσετε σε εξειδικευμένη εταιρεία την αφαίρεση του υλικού ώστε να μειώσετε την έκθεσή σας στο κίνδυνο όσο το δυνατόν περισσότερο.

Αφαίρεση, αντικατάσταση αμιάντου

Ο αμιάντος είναι υλικό με εξαιρετική αντοχή, σχεδόν ποτέ δεν καταστρέφεται, όποτε απαιτηθεί η αφαίρεσή του ή η απομάκρυνση του ή όταν βρίσκεται αναμεμιγμένος με άλλα σώματα, χρειάζεται μεγίστη προσοχή στους χειρισμούς, καθαρισμού και απομάκρυνσής του.

Δεδομένου ότι στις περισσότερες περιπτώσεις ο αμιάντος υπάρχει τοποθετημένος με τη μορφή πλακών ΕΛΕΝΙΤ, η αφαίρεσή του συνδυάζεται με νέο υλικό αντικατάστασης. Ο ιδιώτης στην Ελλάδα σήμερα δεν έχει κανένα κίνητρο από το κράτος για να προχωρήσει στην αντικατάσταση του αμιάντου και το υλικό παραμένει στη θέση του, αφού η απόσυρσή του αποτελεί μια αρκετά δαπανηρή διαδικασία, με αποτέλεσμα να προχωρούν στην αφαίρεση αμιάντου κατά κύριο λόγο μόνον οι ιδιοκτήτες που υποβάλουν αιτήσεις ανακαίνισης ή επέκτασης στην οικεία Πολεοδομία, η οποία με τη σειρά της απαιτεί προηγουμένως την αφαίρεση αμιάντου.

Στην Ελλάδα υπάρχουν εξειδικευμένες εταιρείες που ασχολούνται με τον εντοπισμό και την αφαίρεση του αμιάντου και είναι καταχωρημένες στο μητρώο του ΥΠΕΧΩΔΕ ως εταιρείες διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων και αμιάντου διαθέτουν δε σχετική άδεια από το ΥΠΕΧΩΔΕ, τόσο για την συλλογή, όσο και για την εξαγωγή του. Οι εταιρείες αυτές στέλνουν έναν καταρτισμένο επαγγελματία (συνήθως χημικό μηχανικό) για να ερευνήσει το σπίτι. Ένας επαγγελματίας του είδους ξέρει πού να ψάξει για τον αμιάντο, πώς να πάρει τα κατάλληλα δείγματα και ποιες διορθωτικές ενέργειες θα είναι οι αποτελεσματικότερες.

Τέλος όταν ολοκληρωθούν οι εργασίες αποξήλωσης και απομάκρυνσης του αμιάντου, ο ιδιοκτήτης του σπιτιού θα παραλάβει πιστοποιητικό νόμιμης διάθεσης το οποίο και απαιτείται από την οικεία υπηρεσία πολεοδομίας ώστε να ολοκληρωθούν σύννομα οι εργασίες αντικατάστασης οικοδομικών στοιχείων που περιείχαν αμιαντούχα υλικά.

Υποχρεώσεις ιδιωτών ως προς τα απόβλητα αμιάντου

Δυνάμει του αρ. 90 του ν. 4685/2020 «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις»:

1. Οι ιδιοκτήτες, νομείς ή κάτοχοι ακινήτων, όπως ιδίως γηπέδων, οικοπέδων, κτισμάτων ή κατασκευών, οφείλουν **να τα διατηρούν πάντοτε ελεύθερα από επικίνδυνα απόβλητα**, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 11 του ν. 4042/2012 (Α' 24), συμπεριλαμβανομένων και των αποβλήτων αμιάντου ή αποβλήτων υλικών που περιέχουν αμιάντο.

2. Ο ιδιοκτήτης, νομέας ή κάτοχος ακινήτου όπως ιδίως γηπέδου, οικοπέδου, κτίσματος ή κατασκευής, στο οποίο βρίσκονται επικίνδυνα απόβλητα συμπεριλαμβανομένων και των αποβλήτων αμιάντου ή αποβλήτων υλικών που περιέχουν αμιάντο, **υποχρεούται:**

α) Να μεριμνά ο ίδιος αμελλτί για την ασφαλή συλλογή και μεταφορά τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για τη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων.

β) Να εξασφαλίζει την ακώλυτη πρόσβαση στο ακίνητο αυτό και να επιτρέπει τη **συλλογή και μεταφορά** των επικίνδυνων αποβλήτων, από φυσικά ή νομικά πρόσωπα (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου), τα οποία διαθέτουν **σχετική άδεια**, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 36 του ν. 4042/2012. Ειδικά για την εκτέλεση έργων και εργασιών αφαίρεσης αμιάντου ή/και υλικών που περιέχουν αμιάντο, τα ανωτέρω φυσικά ή νομικά πρόσωπα πρέπει να πληρούν και τις προϋποθέσεις της κοινής υπουργικής απόφασης υπ' αρ. 4229/395/2013 (Β' 318).

γ) **Να συναινεί σε τακτικούς ή έκτακτους ελέγχους** των αρμοδίων ελεγκτικών αρχών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στο ακίνητο αυτό, προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη τυχόν επικίνδυνων αποβλήτων συμπεριλαμβανομένων των αποβλήτων αμιάντου ή/και αποβλήτων υλικών που περιέχουν αμιάντο, καθώς και η συνδρομή περίπτωσης κινδύνου για τη δημόσια υγεία και

το περιβάλλον, από την παρουσία των αποβλήτων αυτών.

ΧΥΤΑΜ (Χώρος Υγειονομικής Ταφής Αμιάντου)

Το 1936 στην περιοχή Ζιδάνι νομού Κοζάνης ανακαλύφθηκε το μεγαλύτερο κοίτασμα αμιάντου της Ελλάδας. Μετά περίπου 40 χρόνια (το 1977) η ελληνική κυβέρνηση ανέθεσε την εκμετάλλευσή του στην ΕΤΒΑ, η οποία για τον λόγο αυτό ίδρυσε τη θυγατρική εταιρεία Μεταλλεία Αμιάντου Βορείου Ελλάδος (ΜΑΒΕ) Α.Ε. Την ίδια χρονιά ο αμιάντος χαρακτηρίστηκε ένα από τα 10 πιο καρκινογόνα υλικά.

Το 1982, ωστόσο, ξεκίνησε η λειτουργία της μονάδας εξόρυξης και επεξεργασίας αμιάντου στο Ζιδάνι, που ήταν η μεγαλύτερη στην Ευρώπη. Από την εκμετάλλευσή του καθώς και την ευρύτατη χρήση των προϊόντων του σε στέγες δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων επιβεβαιώθηκε ότι προκύπτουν σοβαρές καρκινογενέσεις.

Τα χρόνια περνούσαν ώσπου, λίγο πριν από την αυγή του 21ου αιώνα, ο αμιάντος απαγορεύθηκε σε μια σειρά χώρες - στην Ελλάδα με την ενσωμάτωση των ευρωπαϊκών οδηγιών 1999/77/ΕΚ και 2003/18/ΕΚ. Το εργοστάσιο σταμά-

τησε τη λειτουργία του τον Μάρτιο του 2000, αφήνοντας πίσω μια περιοχή με περιβάλλον υποβαθμισμένο και βαρύτερα ρυπασμένο από τον αμιάντο. Από το 2002 η κυριότητα των εγκαταστάσεων των ΜΑΒΕ έχει περιέλθει στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας.

Το θέμα της χωροθέτησης, κατασκευής και λειτουργίας ΧΥΤΑ αμιάντου για την κάλυψη των αναγκών όλης της χώρας -ορισμένοι λένε και χωρών των Βαλκανίων- άνοιξε πρόσφατα πριν λίγα χρόνια η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, συζήτηση στην οποία υπάρχουν πάρα πολλές αντιδράσεις.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Από τα άνω σαφώς προκύπτει, ότι το πρόβλημα του αμιάντου παραμένει μέχρι σήμερα και δυστυχώς θα μας απασχολεί και για τα επόμενα χρόνια. Και όλα αυτά, ενώ η χρήση αμιάντου έχει απαγορευθεί εδώ και δεκαετίες.

Σήμερα τον μεγαλύτερο κίνδυνο διατρέχουν άτομα τα οποία εργάστηκαν με αμιάντο (σε ορυχεία ή οικοδομικές εργασίες), αλλά η παρουσία αμιάντου σε κτίρια και δυστυχώς και σε σχολεία καθιστά επιτακτική την ανάγκη λήψης μέτρων για την προστασία της υγείας των παιδιών.

ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΠΑ.Κ.Ο.Ε ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΝ

ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ: Ο ΕΦΙΑΛΤΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

• Του ΠΑΝΤΕΛΗ ΠΕΡΙΒΟΛΑΡΗ

Κοιτάς το ημερολόγιό σου και βλέπεις ότι σύντομα είναι η ώρα να πας το αυτοκίνητό σου για service. Αμέσως σε λούζει κρύος ιδρώτας. Τι θα πληρώσω; Θα γίνουν σωστές οι εργασίες; Τι θα συμβεί αν υπάρχει αστοχία στις εργασίες; Που θα αποταθώ πάει κάτι στραβά; Από αυτά τα ερωτήματα που κάνουμε μεταξύ μας ξεκίνησε αυτή η έρευνα που επεκτάθηκε πολύ περισσότερο.

Διότι ξεκινήσαμε από τον καταναλωτή και φτάσαμε μέχρι την ασφάλεια των εργαζομένων και την προστασία του περιβάλλοντος. Και καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει μία απίστευτη Βαβέλ. Διότι από αλλού θα πάρει άδεια ένα συνεργείο αυτοκινήτων, άλλη είναι η υπηρεσία που υποτίθεται- ελέγχει αν γίνονται σωστά οι δουλειές, δηλαδή, αν προστατεύεται ο πελάτης καταναλωτής, άλλη είναι η υπηρεσία της ασφάλειας του εργαζόμενου και πάει λέγοντας. Και μιλά-

με για έναν κλάδο που σύμφωνα με την Ομοσπονδία Βιοτεχνών Επισκευαστών Αυτοκινήτων Μηχανημάτων και Μοτοποδηλάτων έχει μέλη πάνω από 20.000 σε όλη την Ελλάδα και απασχολεί σχεδόν 60.000 υπαλλήλους.

Σύστημα απαρχαιωμένο

Το όλο σύστημα για την λειτουργία των συνεργείων είναι απαρχαιωμένο, με όρους προηγούμενων δεκαετιών για έναν τομέα που αλλάζει με απίστευτους ρυθμούς, αφού τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα αντικαθιστούν αυτά με τους κλασικούς κινητές βενζίνης ή πετρελαίου. Για την άδεια λειτουργίας είναι υπεύθυνη η Διεύθυνση Μεταφορών της Περιφερειακής Ενότητας που εδρεύει το συνεργείο. Δηλαδή, αν είναι στην Αττική, υπεύθυνη είναι η Διεύθυνση Μεταφορών της Περιφέρειας Αττικής. Όμως, το συνεργείο είναι κανονικά θα έρεπε να είναι μία επιχείρηση, όμως, επειδή τα περισσότερα συνεργεία είναι ουσιαστικά μαγαζιά που έχουν ανοίξει διάφοροι τεχνίτες,

δεν λειτουργούν με όρους επιχειρήσεις. Ο καλός τεχνίτης δεν σημαίνει ότι είναι και καλός επιχειρηματίας. Γι' αυτό και σε μεγάλο κομμάτι των συνεργείων αυτοκινήτων κυριαρχεί μία παραοικονομία. Τόσο κάνει με απόδειξη, τόσο χωρίς απόδειξη. Η δε «μαϊμουδιά» στα ανταλλακτικά πάει σύννεφο, όπως και η χρήση μεταχειρισμένων ανταλλακτικών. Και όταν αυτό γίνεται με την συναίνεση του πελάτη, υπάρχει συνυπαίτιότητα. Όταν γίνεται, ωστόσο, χωρίς να το ξέρει ο πελάτης υπάρχει έγκλημα με δόλο.

Τα συνεργεία χωρίζονται σε εξουσιοδοτημένα από την αντιπροσωπεία συνεργεία και αυτά που δεν είναι εξουσιοδοτημένα. Επίσης υπάρχουν κατετοποιημένες μονάδες με μηχανικό συνεργείο, ηλεκτρολογικό συνεργείο και φανοποιείο, αλλά και συνεργεία που ειδικεύονται σε ένα τομέα. Υπάρχουν, όμως, και παράνομα συνεργεία που λειτουργούν σε γκαράζ αυτοκινήτων, πυλωτές πολυκατοικιών, σε οικόπεδα και όπου μπορεί κανείς να φανταστεί. Ο καταναλωτής θα πρέπει να

γνωρίζει ότι στην συντριπτική τους πλειοψηφία οι επιχειρηματίες των συνεργείων δεν έχουν βγάλει κάποιο ειδικευμένο business school για την επιχείρησή τους, δεν μετεκπαιδεύονται στις νέες τεχνολογίες των αυτοκινήτων, εκτός από κάποιους στα εξουσιοδοτημένα συνεργεία, οι οποίοι ενημερώνονται για συγκεκριμένα νέα μοντέλα, συγκεκριμένης εταιρίας και δεν υπάρχει ένα ενιαίο, πιστοποιημένο σύστημα αξιολόγησης των τεχνικών υπαλλήλων. Κάποιοι κάτι μαθαίνουν σε τεχνικές σχολές, κάποιοι δίπλα σε έναν παλαιό τεχνικό, κάποιοι στου κασίδι το κεφάλι.

Γι' αυτό και αν κάποιος αρχίσει να ψάχνει ένα, ένα τα συνεργεία μπορεί να δει τα πάντα. Από οργανωμένους, άψογους χώρους, μέχρι συνεργεία όπου όλα είχε χύμα.

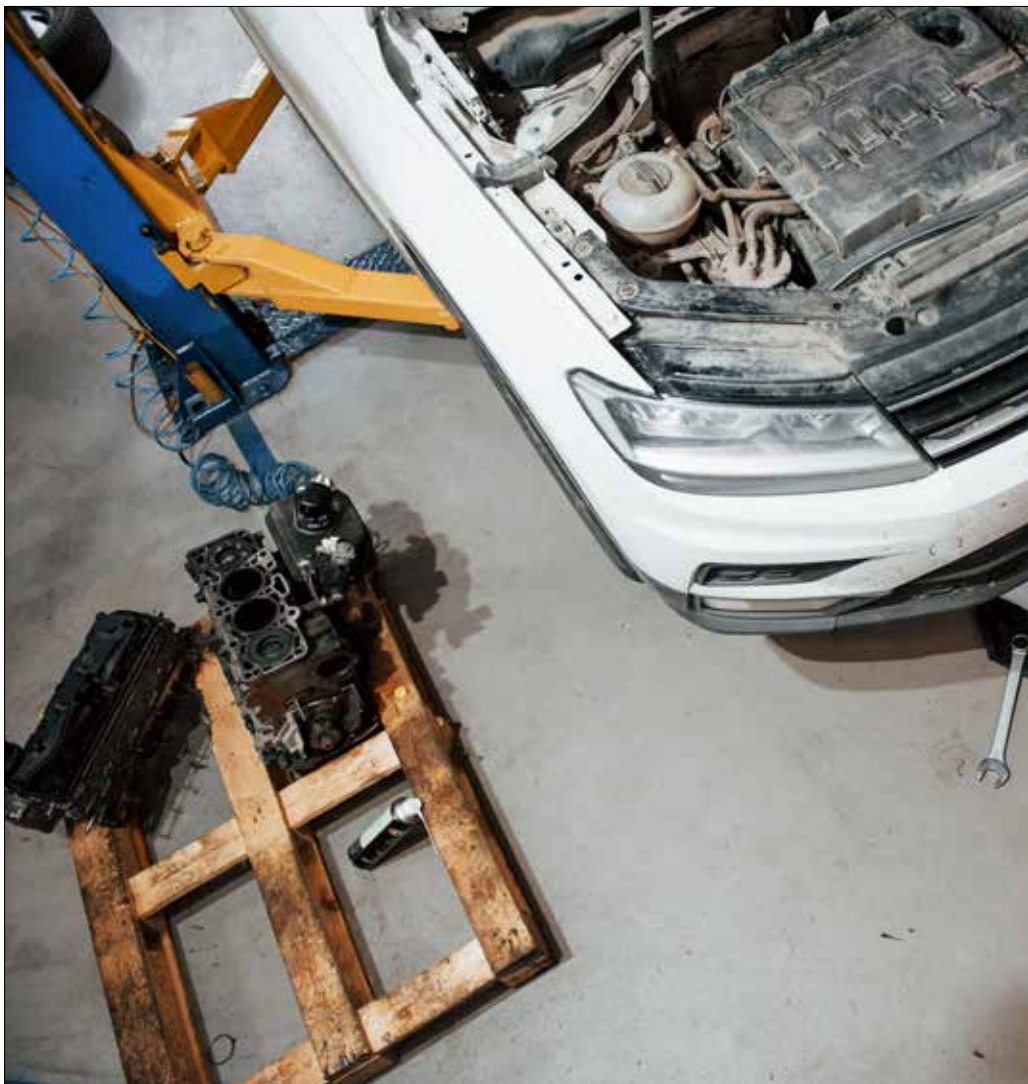
Γενική Γραμματεία Καταναλωτή

Τι θα γίνει, όμως, αν οι υπηρεσίες που λάβει ένας καταναλωτής σε ένα συνεργείο δεν είναι σωστές. Κατ' αρχάς εξυπακούεται πως αν κάποιος εμπιστευτεί ένα παράνομο συνεργείο δεν τον προστατεύει κανείς για να τον αποζημιώσει. Βεβαίως υπάρχει η αστυνομία για να καταγγείλει κανείς το παράνομο συνεργείο, αλλά μέχρις εκεί.

Για τα νόμιμα συνεργεία ισχύει ότι ισχύει για όλες τις επιχειρήσεις. Η προσφυγή στις διατάξεις του νόμου 2251/94, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με τον νόμο 3857/07, για την προστασία του καταναλωτή αλλά και σ' αυτές (διατάξεις) περί αδικοπραξιών του Αστικού Κώδικα. Με τις διατάξεις αυτές προσδιορίζεται ποιοτικά και ποσοτικά η ευθύνη του παρέχοντος τις επισκευαστικές υπηρεσίες (συνεργείου) προς τον ιδιοκτήτη/κάτοχο του αυτοκινήτου (καταναλωτή).

Ειδικότερα:

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 8 ν. 2251/94, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 10 του ν. 3587/07, ο παρέχων υπηρεσίες ευθύνεται για κάθε περιουσιακή ζημία ή ηθική βλάβη που προκάλεσε παράνομα και υπαίτια, με πράξη ή παράλειψή του, κατά την παροχή αυτών στον καταναλωτή. Ως δε παρέχων υπηρεσίες νοείται όποιος, στο πλαίσιο της άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας, παρέχει υπηρεσία κατά τρόπο ανεξάρτητο. Περαιτέρω, ο ζημιωθείς υποχρεούται να αποδείξει τη ζημία και την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της παροχής της υπηρεσίας και της ζημίας (άρθρο 8 παρ. 3 ν. 2251/94), ενώ ο παρέχων υπηρεσίες φέρει το βάρος της απόδειξης για την έλλειψη παρανομίας και υπαιτιότητάς του (άρθρο 8 παρ. 4 ν. 2251/94). Εν όψει των ανωτέρω, για να γεννηθεί ευθύνη αυτού που παρέχει υπηρεσίες απαιτείται να προκληθεί ζημία σε βάρος του καταναλωτή, η οποία να οφείλεται αιτω-

δώς σε ελαττωματική (πλημμελή) παροχή υπηρεσιών, δηλαδή η προξενούμενη ζημία από τον ευθυνόμενο προς τον τρίτο καταναλωτή να είναι παράνομη. Συνεπώς ο καταναλωτής πρέπει να προσφύγει αρχικά στην Γενική Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή, στο Συνήγορο του Καταναλωτή, ενώ πλέον υπάρχει και ψηφιακή υπηρεσία στο gov.gr, η καταγγελία καταναλωτή (<https://www.gov.gr/ipiresies/polites-kai-kathemerinoteta/kataggelies/kataggelia-katanalote>) και βέβαια στα δικαστήρια. Όμως, με τις υπηρεσίες να υπολειπονται λόγω έλλειψης προσωπικού οι διαδικασίες θυμίζουν βηματισμό Επιταφίου ή και πλήρης ακινησίας. Από εκεί και πέρα ο καταναλωτής μόνος του θα καταλάβει αν υπάρχει κάποιο πρόβλημα με τις υπηρεσίες που του έχουν παρασχεθεί ή μπορεί να ανακαλυφθεί κάτι στο ΚΤΕΟ, αν είναι τυχερός. Το συμπέρασμα είναι πως δεν υπάρχει έλεγχος, υπάρχει ο πατριωτισμός η ηθική του ιδιοκτήτη του συνεργείου και για τις υπηρεσίες και για τις τιμές που παρέχει και τίποτα άλλο.

Η ασφάλεια

Πάμε στα θέματα της ασφάλειας. Ήταν Οκτώβριος του 2021 όταν μάθαμε για το

θανάσιμο τραυματισμό ενός εργαζόμενου σε συνεργείο. Όπως ανακοινώθηκε, το τραγικό γεγονός συνέβη όταν αυτοκίνητο που είχε ανυψώσει στον γύρλο, για άγνωστη ακόμη αιτία, έπεσε τραυματίζοντας τον θανάσιμα.

Το Ινστιτούτο Διαρκής Επιμόρφωσης Επιχειρήσεων Αυτοκινήτου ανέφερε για το γεγονός αυτό ότι υπάρχει αδυναμία σωστής πιστοποίησης των ανυψωτικών μηχανημάτων. Συγκεκριμένα έχει τονίσει: «Είναι γεγονός ότι η επιχείρηση «Συνεργείο επισκευής οχημάτων» έχει εργασίες με μεγάλο βαθμό επικινδυνότητας για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων. Οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων αυτών και κατά κύριο λόγο οι ιδιοκτήτες των συνεργείων, οφείλουν με βάση την σχετική νομοθεσία να διασφαλίσουν την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων που απασχολούν.

Η νομοθεσία με μία σειρά προβλεπόμενων μέτρων έχει στόχο να επιτύχει στο μέγιστο βαθμό αυτό τον στόχο. Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις που οι νομοθετικές διαδικασίες παρουσιάζουν σημαντικά κενά, όπως η διαδικασία πιστοποίησης των ανυψωτικών μηχανημάτων στα συνεργεία, με ότι αυτό συνεπάγεται.

Η πιστοποίηση των ανυψωτικών μηχανημάτων αποτελεί υποχρέωση του κάθε ιδιοκτήτη και η παράλειψη της ενέχει βαριά πρόστιμα που μπορεί να φτάσουν μέχρι και 2500 ευρώ.

Δυστυχώς η πιστοποίηση των ανυψωτικών μηχανημάτων των συνεργείων από τους διάφορους φορείς, στην Ελλάδα, γίνεται μάλλον με συνοπτικές τυχαίες διαδικασίες, που δεν καταγράφουν την πραγματική λειτουργική κατάσταση του ανυψωτικού μηχανήματος.

Το «Πιστοποιητικό Καταλληλότητας» των ανυψωτικών μηχανημάτων που εκδίδεται για χρήση περίπου κάθε 2 έτη, σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί τεκμήριο ασφάλειας του ανυψωτικού μας μηχανήματος.

Η αυστηρή τήρηση των κανόνων ασφαλείας χρήσης του ανυψωτικού μηχανήματος, ο τακτικός έλεγχος, η προβλεπόμενη συντήρηση και επιδιόρθωση του ανυψωτικού εξοπλισμού από εξουσιοδοτημένο τεχνικό, ο καθημερινός οπτικός ή ακουστικός έλεγχος από τον ίδιο τον τεχνίτη σε καθημερινή βάση και η αυστηρή χρήση του ανυψωτικού κάτω από το όριο φόρτωσης, ενισχύουν την ασφάλεια των εργαζομένων.

Πέρα όμως από την ασφάλεια των εργαζομένων με την τήρηση των μέτρων της ασφάλειας εργασιών και την τήρηση των οδηγιών χρήσης των μηχανημάτων, η προσωπική συγκέντρωση στην όποια εργασία αποτελεί τον πλέον καθοριστικό παράγοντα ασφάλειας στην εργασία.

Η πίεση στην εργασία αποτελεί σημαντικό παράγοντα επικινδυνότητας. Αφορά απλά αυτό που λέμε «πολλή δουλειά σε περιορισμένο χρόνο». Πολλές φορές ειδικά οι ιδιοκτήτες των συνεργείων αυτοκινήτων δέχονται υπερβολική πίεση για την ολοκλήρωση εργασιών σε ένα αυτοκίνητο από τους πελάτες τους ή υπάρχει πίεση χρόνου λόγω φόρτου εργασίας, ενώ ακόμη μερικές φορές η εργασία υπερβαίνει το συνηθισμένο ωράριο. Αντίστροφα σε περιόδους οικονομικής κρίσης η πίεση που έχουν οι εργαζόμενοι και μάλιστα οι εργοδότες προέρχεται από την μείωση των πελατών και την αβεβαιότητα για το μέλλον της επιχείρησης.

Αν στα παραπάνω συμπεριλάβουμε και την επιθετική συμπεριφορά που μπορεί να έχουν κάποιοι πελάτες του συνεργείου ή και τα όποια οικογενειακά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο εργαζόμενος, καταλαβαίνετε ότι αυτό που λέμε «πίεση εργασίας» αποτελεί ένα εκρηκτικό, ανά πάσα στιγμή απροσεξίας, μίγμα επικινδυνότητας».

Η Βαβέλ

Η Βαβέλ του ελέγχου στα συνεργεία ξεκινά από την απόφαση ενός ιδιώτη να ανοίξει μία επιχείρηση. Άλλες υπηρεσίες αφορούν την έναρξη της επιχείρησης (Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή ορίζεται η Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, όπου υπάγεται το συνεργείο), άλλες την προστασία των εργαζομένων (Υπουργείο Εργασίας – Επιθεώρηση Εργασίας), άλλες το Περιβάλλον (Υπουργείο Ενέργειας), άλλες την πυρασφάλεια (Πυροσβεστική) και άλλες τις μεταφορές (Υπουργείο Μεταφορών). Φυσικά υπάρχει και το αποτέλεσμα των εργασιών, δηλαδή, το αν οι υπηρεσίες προς τον καταναλωτή είναι σωστές, οι οποίες στην πράξη ελέγχονται μία φορά στα δύο χρόνια, όταν ένα αυτοκίνητο πηγαίνει στο ΚΤΕΟ.

Οι νόμοι που διέπουν την ασφάλεια είναι τρεις: Ν.3850/2010 Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, Β.Δ. 380/63 Περί κανονισμού Υγιεινής και Ασφαλείας Αυτοκινητοστασιών. Ν. 1568/86, Π.Δ. 16/96 Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/654/ΕΟΚ.

Με βάση τα προαναφερθέντα οι υποχρεώσεις των εργοδοτών συνίστανται στα εξής: Λήψη κάθε απαιτούμενου μέτρου, ώστε να εξασφαλίζονται οι εργαζόμενοι και

οι τρίτοι που παραβρίσκονται στους τόπους εργασίας από κάθε κίνδυνο που μπορεί να απειλήσει την υγεία ή την σωματική τους ακεραιότητα. Εφαρμογή κάθε υποδείξεως των τεχνικών και υγειονομικών επιθεωρητών εργασίας και γενικά διευκόλυνση του έργου τους μέσα στην επιχείρηση. Επίβλεψη της ορθής εφαρμογής των μέτρων υγείας και ασφάλειας εργασίας. Συλλογική λήψη μέτρων προστασίας των εργαζομένων.

Γνωστοποίηση στους εργαζομένους του επαγγελματικού κινδύνου από την εργασία τους. Ενθάρρυνση της εκπαίδευσης των εργαζομένων σε θέματα υγείας και ασφάλειας της εργασίας. Ενημέρωση των εργαζομένων για την νομοθεσία που ισχύει σχετικά με την υγεία και ασφάλεια της εργασίας και για τον τρόπο εφαρμογής της από την επιχείρηση. Κατάρτιση προγράμματος προληπτικής δράσης και βελτίωσης των συνθηκών εργασίας στην επιχείρηση. Τήρηση ειδικού βιβλίου ατυχημάτων στο οποίο να αναγράφονται τα αίτια και η περιγραφή του ατυχήματος.

Οι υποχρεώσεις των εργαζομένων, συνίστανται στα εξής: Εφαρμογή των κανόνων υγείας και ασφάλειας. Χρήση των ατομικών μέσων προστασίας. Διατήρηση των διατάξεων και των μηχανισμών ασφαλείας. Παρακολούθηση σχετικών σεμιναρίων σε θέματα υγείας και ασφάλειας.

Ο σκοπός αυτών των οδηγιών είναι:

Τα λιγότερα ατυχήματα. Οι λιγότεροι κίνδυνοι για την υγεία. Η καλύτερη ποιότητα εργασίας. Η μείωση στις απουσίες που οφείλονται σε ασθένειες. Η μεγαλύτερη παραγωγικότητα.

Οι κίνδυνοι είναι οι εξής: Ηλεκτροπληξία. Πυρκαγιά. Έκθεση σε αναθυμιάσεις, χημικές ουσίες, βιολογικούς παράγοντες, σκόνη. Εισπνοή καυσαερίων, επαφή με τους ηλεκτρολύτες των μπαταριών. Ακτινοβολία – Θόρυβος. Εκτινάξεις σωματιδίων, πτώση αντικειμένων, χτυπήματα - κοψίματα κατά τη χρήση εργαλείων. Γλιστρήματα – πτώση στο ίδιο επίπεδο. Μυοσκελετικοί τραυματισμοί (σε περίπτωση πολύωρης εργασίας, άβολης στάσης εργασίας, χειρωνακτικής διακίνησης εξαρτημάτων μεγάλου βάρους). Εκτεθειμένοι στους κινδύνους είναι: Εργαζόμενοι. Διερχόμενοι – Τρίτοι.

Τα μέτρα προστασίας

Διάφορα ινστιτούτα όπως το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας ή πιστοποιημένες εταιρίες υπηρεσιών υγείας και ασφάλειας της εργασίας στην Ελλάδα, όπως η ΓΕΡεκδίδουν οδηγίες για την ασφάλεια στα συνεργεία, οδηγίες γενικές και οδηγίες ειδικές, από την ενδυμασία των εργαζομένων μέχρι τι πρέπει να γίνεται σε ειδικούς χώρους

στα συνεργεία, όπως είναι η τάφρος για την εργασία κάτω από το αυτοκίνητο ή οι ράμπες ανύψωσης αυτοκινήτων.

Οι γενικές οδηγίες προς τους εργοδότες και τους εργαζομένους είναι: Β. Να χρησιμοποιείτε πάντα Μέσα Ατομικής Προστασίας, Ελέγξτε τον εξοπλισμό πριν τον χρησιμοποιήσετε, Εργασίες υπό δυσμενείς καιρικές και περιβαλλοντικές συνθήκες (π.χ. περιορισμένη ορατότητα, ακατάλληλη θερμοκρασία) να αποφεύγονται, Εργασίες κατά τις βραδινές ώρες να αποφεύγονται, Όσοι δεν εμπλέκονται στις εργασίες να παραμένουν σε απόσταση ασφαλείας από το χώρο, όπου αυτές εκτελούνται και να μην επεμβαίνουν στο σχετικό εξοπλισμό. Απομακρύνετε όλα τα εύφλεκτα αντικείμενα (σκουπίδια, ξεράχорта, καύσιμα) από το χώρο εργασίας. Να μην καπνίζει κανείς και να μη γίνεται χρήση γυμνής φλόγας στο χώρο εργασίας. Να υπάρχουν κατάλληλοι πυροσβεστήρες αναλόγως του χώρου, όπου διεξάγονται οι εργασίες. Προσοχή στις συσκευές συγκράτησης ή μεταφοράς των προς επισκευή τεμαχίων. Όλες οι οδεύσεις διαφυγής στο χώρο όπου εκτελούνται οι εργασίες να διατηρούνται ελεύθερες εμποδίων. Τα δάπεδα εργασίας πρέπει να διατηρούνται καθαρά και να απομακρύνονται λιμνάζοντα νερά/ολισθηρές ουσίες πριν την έναρξη των εργασιών. Γενικά να φροντίζετε σχολαστικά για την ατομική σας υγιεινή, αμέσως μετά το τέλος της εργασίας.

Στις ειδικές οδηγίες εντάσσονται οδηγίες για την προστασία εισπνοής καυσαερίων, για την προστασία της επιδερμίδας, τις υπόγειες τάφρους επιθεώρησης, την λειτουργία ραμπών και γρύλων ανύψωσης, τα χρησιμοποιούμενα λάδια κινητήρα, για την εργασία σε δεξαμενές και αντλίες παροχής βενζίνης, για την εκκένωση δεξαμενής καυσίμου, για την εργασία στα φρένα, για την εργασία σε ότι αφορά τα ηλεκτρονικά μέρη οχήματος, για την προστασία της εργασίας επισκευής / αντικατάστασης φθαρμένων ελαστικών, για την προστασία της εργασίας στα φανοποιεία, για την προστασία εργασίας στα πλυντήρια αυτοκινήτων. Στα πολύ ενδιαφέροντα στοιχεία είμαι οι προδιαγραφές για τις στολές εργασίας. **Συγκεκριμένα: Κράνος με ενσωματωμένη μάσκα ηλεκτροσυγκολλητή EN 175, EN 169 (για συγκολλήσεις). Δερμάτινα γάντια EN 388, EN 407 (για συγκολλήσεις). Δερμάτινη ποδιά EN 470 (για συγκολλήσεις). Υποδήματα EN 345-1 (S3) (για συγκολλήσεις) Γυαλιά EN 166 (1B) (για κοπή με τροχό).**

Τεχνικός Παρανομία

Το θεσμικό πλαίσιο για την λειτουργία

των συνεργείων και την ασφάλεια υπάρχει. Όμως, το 50% λειτουργεί νομότυπα αλλά δεν πληροί περιβαλλοντικούς όρους και θέματα ασφαλείας. Υπάρχουν οι απόλυτα νόμιμοι επισκευαστικοί χώροι, που εκτός από τα νόμιμα παραστατικά, την άδεια εξασκήσεως επαγγέλματος έχουν και άδεια λειτουργίας του χώρου τους, που σημαίνει αυτό περιβαλλοντικές μελέτες, και ό,τι χρειάζεται για να νομιμοποιηθεί ένας χώρος και να πάρει άδεια. Υπάρχουν οι επισκευαστικοί χώροι που ναι μεν είναι νόμιμοι ασφαλιστικά και φορολογικά, πληρώνουν το Ταμείο τους και ό,τι χρειάζεται για να λειτουργούν νόμιμα, αλλά δεν έχουν άδεια λειτουργίας καθώς παίρνει συνεχώς παράταση. Υπάρχει και μία τρίτη κατηγορία είναι τα καθαρά παράνομα, που δεν έχουν κάνει έναρξη, που δουλεύουν κάπου αλλού και τα απογέυματα κάνουν αυτή τη δουλειά σε αλάνες, σε πυλωτές με αμφιβόλου ποιότητας ανυψωτικά μηχανήματα, με αμφιβόλου ποιότητας παροχή υπηρεσιών, καμία εγγύηση στα ανταλλακτικά.

Απουσία ελέγχου

Γιατί συμβαίνουν όλα αυτά; Διότι ο έλεγχος όπως προείπαμε δεν είναι συγκεκριμένος, αλλά αποσπασματικός και φυσικά δειγματοληπτικός. Επισκεφτήκαμε ένα συνεργείο φανοποιείας στο Γέρακα. Ο Στέφανος μας είπε: «Δεν έχει περάσει ποτέ και κανείς για έλεγχο, οποιοδήποτε έλεγχο. Εμείς τηρούμε όλους τους κανόνες από την στολή εργασίας των εργαζομένων, μέχρι το σύστημα προστασίας για τον φούρνο βαφής».

Ο Μανώλης σε συνεργείο αυτοκινήτων στα Γλυκά Νερά μας τόνισε: «Οτι προβλέπεται για την προστασία εργαζομένων, πελατών, περιβάλλοντος τα τηρούμε. Έχουμε τον υπεύθυνο τεχνικό ασφαλείας, οποίος έχει κάνει ειδικό σεμινάριο. Αποθηκεύουμε ότι υλικό είναι προς απόρρι-

ψη και το δίνουμε στο ειδικό συνεργείο ανακύκλωσης που τα παραλαμβάνει. Στο συνεργείο μας έχει έρθει μία φορά η πυροσβεστική για έλεγχο και μία φορά η επιθεώρηση εργασίας. Η δεύτερη είχε πει στον υπάλληλο να φορά όχι απλά μπότα εργασίας, αλλά μπότα εργασίας επενδυμένη με μέταλλο»

Το συμπέρασμα απ' όλα αυτά είναι πως η για την ασφάλεια της υγείας των εργαζομένων, των πελατών και την προστασία του περιβάλλοντος μπορεί να υπάρχει το νομοθετικό πλαίσιο, αλλά στο τέλος της ημέρας όλα επαφίονται στον πατριωτισμό του εργοδοτών και των εργαζομένων.

Μας το επιβεβαίωσε και η υπεύθυνη νομοθεσίας και τεχνικών θεμάτων της ΕΛΙΝΥΑΕ κα Αφροδίτη Δαϊκού, η οποία μας είπε: «Βάσει του νόμου την ευθύνη της ασφαλείας των εργαζομένων και των τρίτων προσώπων που μπαίνουν στο χώρο των συνεργείων είναι οι εργοδότες. Όμως, για τον έλεγχο υπάρχουν διαφορετικές αρχές που τον πραγματοποιούν, η Επιθεώρηση Εργασίας για τους εργαζομένους, το Υπουργείο Περιβάλλοντος για το περιβάλλον και πάει λέγοντας. Γίνεται, όμως, μία προσπάθεια να πραγματοποιούν τους ελέγχους μεικτά συνεργεία».

Η πρόταση του ΠΑ.Κ.Ο.Ε

Το ΠΑ.Κ.Ο.Ε δεν αρκείται μόνο σε συμπεράσματα, αλλά προτείνει και λύσεις σε όλα τα θέματα με τα οποία καταπιάνεται. Η πρόταση του είναι η δημιουργία ενός φορέα, κατά προτίμηση ανεξάρτητου, που θα τα βάλει όλα κάτω από τη δική του σκέπη και τα θέματα αδειοδότησης των συνεργείων και τα θέματα εκπαίδευσης και αξιολόγησης του προσωπικού και τα θέματα προστασίας του καταναλωτή - πελάτη, αλλά και τα θέματα ασφαλείας προσωπικού και προστασίας του περιβάλλοντος. Όλα σε ένα νοικοκυρεμένα.

Καυτά ερωτήματα για το Fast Pass Οροπος

ΜΕ ΠΟΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΔΙΝΟΝΤΑΙΑ Ο ΚΑΡΤΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΕΑ ΟΔΟ Α.Ε.

Το ΠΑ.Κ.Ο.Ε πιστό στους εδώ και 44 χρόνια αγώνες του για τον καταναλωτή ασχολήθηκε με το θέμα του Fast Pass Οροπος. Κάτοικοι του Ωρωπού, που επιτελούν κοινωνικό έργο, καθημερινά κινούνται προς την Αθήνα και επιστρέφουν. Και ενώ υπάρχει ένα πρόγραμμα μειωμένης τιμής, εντούτοις δεν μπορούν να ενταχθούν, γιατί όπως απαντούν από την εταιρία, οι δικαιούχοι έχουν συμπληρωθεί. **Η απάντηση της Νέας Οδός είναι η εξής:**

«Σας ευχαριστούμε πολύ για το χρόνο που διαθέσατε να μας εκφράσετε εγγράφως το θέμα σας. Αναφορικά με αυτό, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε για τα εξής:

Το πρόγραμμα Fast Pass Οροπος δημιουργήθηκε το 2014 και προσέφερε σε μόνιμους κατοίκους του Δήμου Ωρωπού κατόχους οχήματος κατηγορίας 2 και μόνο, διέλευση στη σταθερή τιμή των 2,10€ από τον μετωπικό σταθμό διοδίων Αφιδνών, σύμφωνα με τους όρους του προγράμματος με χρήση πομποδέκτη. Η εταιρεία μας αποδέχθηκε αργότερα, αίτημα του Υπουργείου Υποδομών για την εφαρμογή αναστολής πληρωμής τέλους διοδίων μόνο από τον Σταθμό Διοδίων Αφιδνών, για τους ήδη δικαιούχους συνδρομητές του προγράμματος ηλεκτρονικής πληρωμής διοδίων τελών Fast Pass Οροπος, αλλά και για την ένταξη νέων δικαιούχων στο εν λόγω εκπρωτικό πρόγραμμα, μέχρι το ανώτα-

το όριο των 5.000 οχημάτων συνολικά.

Βάσει των συμφωνηθεισών δεσμεύσεων της εταιρίας μας, δεν δυνάμεθα να προχωρήσουμε σε νέες εγγραφές, καθώς έχει ήδη υπερκαλυφθεί το ανώτατο όριο ένταξης συνδρομητών (5.000 οχήματα / συνδρομητές).

Σύμφωνα με τα ανωτέρω και με δεδομένο πως δεν υπάρχει ατέλεια αλλά μόνο το πρόγραμμα Fast Pass Οροπος, λυπούμεθα αλλά δεν δυνάμεθα να ικανοποιήσουμε το αίτημά σας.

Τέλος, θα θέλαμε να γνωρίζετε ότι η μόνη αρμόδια υπηρεσία για την επικοινωνία με τους χρήστες των αυτοκινητοδρόμων που λειτουργούμε και συντηρούμε είναι η Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση πελατών, η οποία είναι στην διάθεσή σας στα τηλέφωνα 2295026900 και 2641306306, (Ωράριο Λειτουργίας: Δευτέρα έως Σάββατο 08:00 - 20:00, Κυριακή 10:00 - 18:00), προκειμένου να υποβάλλετε οιοδήποτε επιπλέον σχόλιο / παρατήρηση επιθυμείτε.

Σας ευχαριστούμε για την συνε-

ργασία και είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση ή πληροφόρηση χρειασθείτε.

Με εκτίμηση,
 Τμήμα Εξυπηρέτησης Πελατών
 Νέα Οδός Α.Ε.»

Τα ερωτήματα

Κατόπιν τούτων το ΠΑ.Κ.Ο.Ε καλεί δημόσια της Νέα Οδό να απαντήσει:

1. Ποια είναι τα κριτήρια με τα οποία έχουν επιλεγεί οι δικαιούχοι;
2. Είναι κοινωνικά, για εύλωτες κοινωνικές ομάδες;
3. Είναι οικονομικά με βάση την φορολογική δήλωση;
4. Δόθηκαν λίστες με δημότες από τον Δήμο Ωρωπού;
5. Έγινε κλήρωση;

Οι απαντήσεις είναι καίριας σημασίας αφενός για την προστασία των καταναλωτών, αφού υπάρχει αθέμιτος ανταγωνισμός, ενώ πολλά ακούγονται στην περιοχή του Ωρωπού ότι οι εν λόγω κάρτες αποτελούν μέρος ενός πολιτικού, κομματικού νταλαβερίου.

Προεκλογικό παραμύθι για τα αυθαίρετα

Αποδείχτηκε προεκλογικό παραμύθι η εξαγγελία που είναι κάνει το Υπουργείο Ενέργειας για μία νομοθετική πρωτοβουλία για την Εκτός Σχεδίου Δόμηση. Στις 21 Νοεμβρίου ο ΥΠΕΝ είχε ανακοινώσει τα εξής:

«Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ανακοινώνει, ότι πρόκειται να κατατεθεί σύντομα στη Βουλή για ψήφιση διάταξη, με την οποία θα επιλυθούν προβλήματα τα οποία έχουν δημιουργηθεί σε όλη τη χώρα και στους παραγωγικούς και κοινωνικούς φορείς, σχετικά με τις αλλαγές που έχει ήδη νομοθετήσει για την κατάργηση των παρεκκλίσεων στην εκτός σχεδίου δόμηση.

Η Κυβέρνηση υλοποιεί ήδη τη δέσμευσή της για προώθηση του ολο-

κληρωμένου χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού στη χώρα, την προστασία του περιβάλλοντος και την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής ανάπτυξης μέσα και από τις πολιτικές για τη δόμηση, τον σχεδιασμό και την προστασία της φύσης, με βάση τις συνταγματικές πρόνοιες. Παράλληλα επενδύει στην ψηφιοποίηση των διαδικασιών για την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη, με παράλληλη ενίσχυση του επιτελικού ρόλου του κράτους και των ελεγκτικών μηχανισμών της δόμησης.

Με την προς ψήφιση διάταξη **δεν μεταβάλλεται η ημερομηνία ορόσημο της 9ης Δεκεμβρίου 2022 για τις παρεκκλίσεις δόμησης στις εκτός σχεδίου περιοχές**, καθώς η Κυβέρνηση παραμένει αταλάντευτη στην επιλο-

γή της κατάργησης των παρεκκλίσεων δόμησης μετά την ανωτέρω ημερομηνία. Η επιλογή αυτή αποτελεί συμμόρφωση με τη νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων, ενώ παράλληλα εισάγει μια μεταρρύθμιση που άργησε πολύ και την οποία έχει ανάγκη η Ελλάδα, προς αποφυγή δραματικών αλλαγών στον χαρακτήρα του συνόλου του εξωαστικού χώρου και περαιτέρω δυσμενών επιπτώσεων στο φυσικό, οικιστικό και ανθρωπογενές περιβάλλον.

Ωστόσο, αναγνωρίζοντας, ότι έχουν δημιουργηθεί πρακτικά προβλήματα από την εφαρμογή της, **προωθούνται ρυθμίσεις που διευκολύνουν τους πολίτες, τους μηχανικούς και τη διοίκηση να ολοκληρώσουν το έργο τους και τους σχεδιασμούς τους.**

Ειδικότερα:

Σύμφωνα με την ισχύουσα διάταξη για να διατηρήσουν την οικοδομοπισιμότητά τους, γήπεδα κατά παρέκκλιση άρθρα θα έπρεπε μέχρι και την 9.12.2022 να έχει εκδοθεί προέγκριση οικοδομικής άδειας.

Η Κυβέρνηση λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις μεταβολές που έχουν επέλθει στην διαδικασία έκδοσης οικοδομικών αδειών, οι οποίες θεσμοθετήθηκαν μεταγενέστερα της ανωτέρω πρόβλεψης, όπως επί παραδείγματι της προαιρετικότητας της προέγκρισης οικοδομικών αδειών, όσο και του ιδιαίτερα αυξημένου φόρτου εργασιών που έχει επέλθει στις Υπηρεσίες Δόμησης της χώρας λόγω της σημαντικής αύξησης υποβολών προεγκρίσεων οικοδομικών αδειών, αναμένεται να προωθήσει προς θεσμοθέτηση ρύθμιση προς διασφάλιση των ιδιοκτητών.

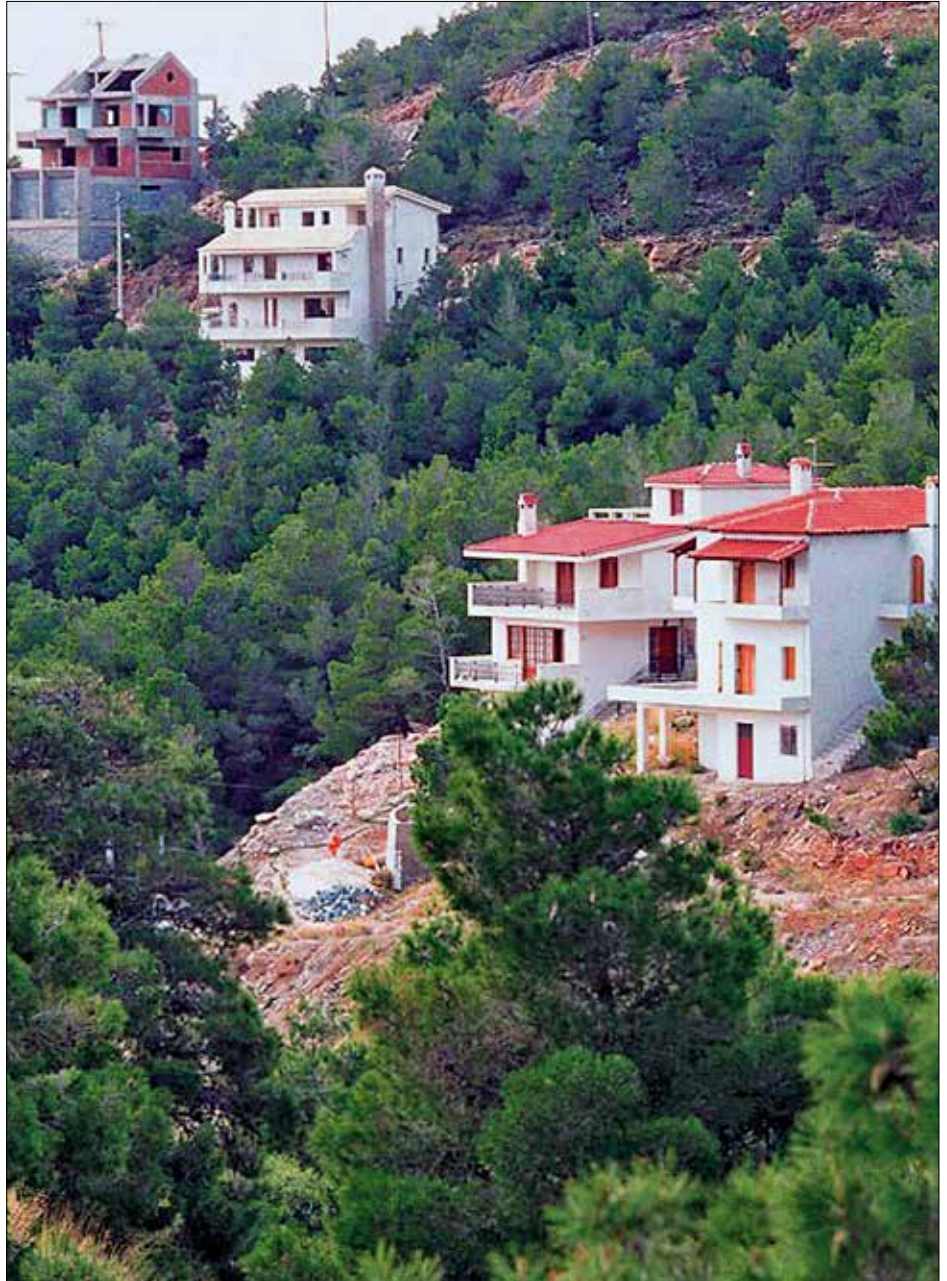
Η προς θεσμοθέτηση νομοθετική ρύθμιση θα παρέχει τη δυνατότητα για τις περιπτώσεις γηπέδων κατά παρέκκλιση άρθρων στις εκτός σχεδίου περιοχές για τις οποίες έως και την 9η.12.2022 δεν έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια, να δύνανται να οικοδομηθούν, εάν οι πολίτες μέσω των μηχανικών τους έως και την 9η.12.2022:

Είτε υποβάλουν αίτηση για έκδοση προέγκρισης οικοδομικής άδειας, εφόσον βεβαίως αυτή έχει πληρότητα ως προς τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και μελέτες, ως αυτά εκ του νόμου καθορίζονται. Διευκρινίζεται ότι για την διάρκεια ισχύος της εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις ως ισχύουν.

Είτε υποβάλουν αίτηση για έκδοση βεβαίωσης όρων δόμησης συνοδευόμενο από τα αναγκαία δικαιολογητικά. Η εναλλακτική αυτή δυνατότητα προβλέφθηκε δεδομένου, ότι πλέον η προέγκριση οικοδομικής άδειας έχει καταστεί προαιρετική.

Ωστόσο για αυτές τις περιπτώσεις χρήση της βεβαίωσης όρων δόμησης που θα εκδοθεί, θα μπορεί να γίνει μόνο μέχρι και την 30.9.2023, καθώς έως και την ημερομηνία αυτή είτε θα πρέπει να υποβληθεί αίτημα για έκδοση οικοδομικής άδειας είτε προέγκρισης.

Με βάση τα ανωτέρω, επισημαίνεται ότι δεν απαιτείται κατά το στάδιο της προέγκρισης η υποβολή καμιάς έγκρισης φορέα, υπηρεσίας ή συλλογικού οργάνου, λόγω της θέσης του έργου, της φύσης του, της χρήσης του ή των τυχόν ειδικών χαρακτηριστικών του. Ομοίως, δεν απαιτείται η υποβολή εγκρίσεων φορέων, υπηρεσιών ή συλλογικών οργάνων για τη λήψη της βεβαίωσης όρων δόμησης. Το σύνολο των απαιτούμενων εγκρίσεων υποβάλλεται στο πληροφοριακό σύστημα αδειών κατά το στάδιο

της έκδοσης της οικοδομικής άδειας.

Τονίζεται ότι σε κάθε περίπτωση συνεχίζουν να ισχύουν οι διατάξεις για τον χρόνο ισχύος των οικοδομικών αδειών και των προεγκρίσεων οικοδομικών αδειών του ν. 4495/2017, όπως ισχύει. **Επίσης σημειώνεται ότι οι όλες οι διαδικασίες για την έκδοση των ως άνω πράξεων εκτελούνται, διεκπεραιώνονται και ελέγχονται ηλεκτρονικά μέσα από το σύστημα e-adeies.**

Τονίζεται ότι η κατάργηση της έννοιας της εκτός σχεδίου δόμησης αποτελεί στρατηγική επιλογή της κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη που υλοποιείται ήδη, μέσω:

- Της κατάργησης των παρεκκλίσεων δόμησης στις εκτός σχεδίου περιοχές με τις προβλέψεις του νόμου 4759/2020, με ημερομηνία ορόσημο την 9^η Δεκεμβρίου 2022

- Της εφαρμογής για πρώτη φορά σε όλη σχεδόν τη χώρα ενός τεράστιου προγράμματος πολεοδομικού σχεδιασμού, του προγράμματος εκπόνησης Τοπικών και Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων «Κωνσταντίνος Δοξιάδης», με την ολοκλήρωση του οποίου το 70% σχεδόν της χώρας θα αποκτήσει σχεδιασμό πρώτου επιπέδου με χρήσεις γης, καταργώντας πρακτικά την έννοια της εκτός σχεδίου περιοχής.

Η Βουλή έκλεισε

Όμως, στις 22 του μήνα η Βουλή έκλεισε και η πρωτοβουλία αυτή δεν ήρθε ποτέ; Τι ήταν; Ουσιαστικά ένα προεκλογικό παραμύθι και λέμε προεκλογικό γιατί επί της ουσίας ο προεκλογικός αγώνας έχει ξεκινήσει εδώ και μήνες, από το 2022. Ο κόσμος πίστεψε ότι κάτι καινούργιο θα συμβεί για το αυθαίρετο του.

SOS: Η Ένωση Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδας προειδοποιεί για τους πλειστηριασμούς

Όλα όσα πρέπει να γνωρίζουν οι οφειλέτες

Μία πολύ σημαντική ανακοίνωση εξέδωσε η Ένωση Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδας για τους πλειστηριασμούς, στην οποία αναφέρονται όλα όσα πρέπει να γνωρίζουν οι οφειλέτες. Συγκεκριμένα:

«Οι καταναλωτές, μετά την πανδημία του Covid-19, βρίσκονται αντιμέτωποι με την πανδημία των πλειστηριασμών, οι οποίοι προσδιορίζονται σωρηδόν, με ταχύτατες διαδικασίες κυρίως από την πλευρά των Τραπεζών και των Εταιρειών Διαχείρισης Απαιτήσεων. Πολλές φορές ο οφειλέτης δεν αντιλαμβάνεται τη σοβαρότητα των εγγράφων που του κοινοποιούνται, με αποτέλεσμα να φτάνει ένα βήμα πριν από τον πλειστηριασμό του ακινήτου του (ακόμα και της μοναδικής κατοικίας του) το οποίο, τελικά, αλλάζει χέρια σε λίγες

Ποια είναι η διαδικασία που προηγείται, μέχρι να συμβεί ο πλειστηριασμός του ακινήτου, όταν αυτός επισπεύδεται από ιδιώτη (π.χ. Τράπεζα ή Fund;) Σχηματικά, είναι η εξής:

1° Βήμα: Για να ξεκινήσει η διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, θα πρέπει ο δανειστής να έχει αποκτήσει και κοινοποιήσει στον οφειλέτη τον λεγόμενο εκτελεστό τίτλο, ο οποίος μπορεί να είναι τελεσίδικη ή προσωρινά εκτελεστή δικαστική απόφαση, διαταγή πληρωμής κλπ. Η επίδοση αυτή (δια δικαστικού επιμελητή) αντιγράφου του απογράφου του εκτελεστού τίτλου μαζί με επιταγή προς εκτέλεση/πληρωμή, αποτελεί την εναρκτήρια πράξη της αναγκαστικής εκτέλεσης.

2° Βήμα: Μετά από 3 εργάσιμες ημέρες από την επομένη της επίδοσης, ο δανειστής μπορεί να επιβάλει κατάσχεση σε περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη, κινητά ή ακίνητα. Με την κατάσχεση οδηγούμαστε στην υλική και νομική δέσμευση του πράγματος, χάνουμε δε την εξουσία διάθεσής του έκτοτε (δηλ. δεν μπορούμε να το μεταβιβάσουμε πλέον). Επίσης, αν το ακίνητο νοικιαστεί από τον οφειλέτη μετά την κατάσχεση, αυτός που το αποκτά μετά τον πλειστηριασμό μπορεί να καταγγείλει τη μίσθωση μέσα σε δύο μήνες από την

απόκτησή του.

3° Βήμα: Για την κατάσχεση, συντάσσεται η κατασχετήρια έκθεση από το δικαστικό επιμελητή, η οποία πρέπει να περιέχει, μεταξύ άλλων, ακριβή περιγραφή του κατασχεμένου πράγματος, αναφορά της εκτίμησης του κατασχεμένου, τιμή πρώτης προσφοράς, αναφορά του εκτελεστού τίτλου, της ημέρας, του τόπου του πλειστηριασμού και το όνομα του υπαλλήλου αυτού (συμβολαιογράφου). Η κατασχετήρια έκθεση επιδίδεται στον οφειλέτη είτε την ίδια στιγμή είτε το αργότερο εντός οκτώ (8) ημερών.

4° Βήμα: Μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την κατάσχεση, πρέπει να επιδοθεί αντίγραφο της έκθεσης στον υποθηκοφύλακα (κτηματολόγιο) της περιφέρειας που βρίσκεται το ακίνητο.

Σημειώς: Επιτρέπονται περισσότερες της μίας κατασχεσεις του ίδιου ακινήτου, η κάθε διαδικασία δε, κινείται παράλληλα και ξεχωριστά

5° Βήμα: Η ημερομηνία του πλειστηριασμού ορίζεται υποχρεωτικά στην κατασχετήρια έκθεση μέσα σε επτά (7) μήνες και πάντως όχι μετά από οκτώ (8) μήνες από την ημέρα περάτωσης της κατάσχεσης. Αν η ημερομηνία αυτή πέσει τον Αύγουστο, τότε μεταφέρεται για τον επόμενο μήνα.

6° Βήμα: Το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την κατάσχεση,

πρέπει να δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) απόσπασμα της κατασχετήριας έκθεσης που περιέχει, μεταξύ άλλων, συνοπτική περιγραφή του ακινήτου, μνεία των υποθηκών που υπάρχουν σε αυτό, την τιμή πρώτης προσφοράς κλπ.

7° Βήμα: Δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό ο οφειλέτης μπορεί να ασκήσει ανακοπή κατά της κατασχετήριας έκθεσης ζητώντας τη διόρθωσή της ως προς την περιγραφή του ακινήτου, την εκτίμηση και την τιμή πρώτης προσφοράς.

8° Βήμα: Με αίτηση του οφειλέτη, που ασκείται τουλάχιστον δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό στο αρμόδιο δικαστήριο, μπορεί να ανασταλεί η διενέργεια του πλειστηριασμού έως έξι (6) μήνες από την αρχική ημερομηνία του, εφόσον προσδοκάται ότι ο οφειλέτης θα ικανοποιήσει σε αυτό το διάστημα τον δανειστή ή ότι τότε θα επιτευχθεί μεγαλύτερο πλειστηρίασμα.

Καλούνται οι καταναλωτές που αντιμετωπίζουν οποιοδήποτε πρόβλημα στη ρύθμιση των οφειλών τους, να επικοινωνούν με την Ένωση Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδας (λεπτομέρειες στο <https://eeke.gr/>)»

ΜΕΡΑ25: Παράδοση της έκτασης ου στρατοπέδου «Καλογερογιάννη» σε επιχειρηματικά συμφέροντα

Το ΜΕΡΑ25 κατήγγειλε ότι υπάρχει μεθόδευση παράδοσης του στρατοπέδου «Καλογερογιάννη» σε επιχειρηματικά συμφέροντα και γι' αυτό έγινε σχετική ερώτηση στη Βουλή

Προς τους κ.κ. Υπουργούς Εθνικής Άμυνας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων & Οικονομικών, Εσωτερικών. Η ερώτηση είναι η εξής: «Κύριοι Υπουργοί, Τη στιγμή που όλο και περισσότεροι χώροι αφαιρούνται από τη δημόσια χρήση με αποτέλεσμα οι κάτοικοι των πόλεων να στερούνται χώρους πρασίνου και αναψυχής, περιοριζόμενοι μέσα στα τσιμέντα των πόλεων και των διαμερισμάτων τους, ακόμα ένα έγκλημα συντελείται με τις ελάχιστες εναπομείνουσες δημόσιες εκτάσεις που θα μπορούσαν να μετατραπούν σε χώρους αναψυχής και πρασίνου προς τέρψη των πολιτών. Συγκεκριμένα το τέως στρατόπεδο "Καλογερογιάννη" στη Κόρινθο μετατρέπεται σε ένα μίνι "Ελληνικό" με τον χώρο να παραχωρείται για οικοδόμηση με τα μόνα που λείπουν για να χαρακτηριστούν οι περιπτώσεις ταυτόσημες να είναι η δημοσιότητα και το καζίνο.

Ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Κορινθίας (ΣΑΚ) κατέθεσε στον χώρο του Εμπορικού Επιμελητηρίου Κορινθίας ολοκληρωμένο σχέδιο αξιοποίησης

του χώρου προς όφελος των πολιτών με την αξιοποίηση των υπάρχουσων κτηριακών υποδομών όπου μπορεί να λύσει και το πρόβλημα των διάσπαρτων υπηρεσιών (Δημοτικών, Περιφερειακών, Πανεπιστημίου) και να προσφέρει στην αποσυμφόρηση του κέντρου της πόλης, προσφέροντας παράλληλα και έναν απαραίτητο χώρο πρασίνου, πολιτισμού και αναψυχής των κατοίκων της περιοχής που στερείται σε μεγάλο βαθμό αντιστοιχούς χώρους. Παρά την ύπαρξη ολοκληρωμένου σχεδίου που αξιοποιεί τον

χώρο προς όφελος των πολιτών, η δημοτική αρχή, σε πλήρη σύμπνοια με το ΤΕΘΑ, προκρίνει την τσιμεντοποίηση του με τη δημιουργία συγκροτήματος κατοικιών (δηλαδή μια μικρή πόλη ελίτ) στο μεγαλύτερο μέρος του στρατοπέδου, καταστρέφοντας μάλιστα χώρους όπως το γήπεδο, την μοναδική αρχιτεκτο-

νικής εκκλησία και των περισσότερων κτηριακών υποδομών που υπάρχουν.

Ο αγώνας που κάνει ο ΣΑΚ, ανέδειξε επιπλέον στοιχεία, που προέκυψαν ως απόρροια της προσφυγής που έκανε ο Σύλλογος στο ΣτΕ, και μπορούν να χαρακτηριστούν πολύ σημαντικά και ανατρεπτικά. Σύμφωνα με αυτά το Ταμείο Εθνικής Άμυνας (ΤΕΘΑ) το οποίο είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου και δεν νοείται ευρύτερα ως Δημόσιο) δεν έχει την ιδιοκτησία, η οποία ανήκει στο Δημόσιο (π.χ. υπουργείο Εθνικής Άμυνας), αλλά την χρήση του στρατοπέδου. Μάλιστα το ΤΕΘΑ δεν έχει καταθέσει κάποιο τίτλο ιδιοκτησίας του ακινήτου, αλλά χρησιμοποιεί ως τέτοιο την Πράξη Σύστασης του στρατοπέδου! Από αυτό προκύπτει, κατά την πλευρά του ΣΑΚ, ότι δεν μπορεί να συνομιλεί με τον Δήμο περί ανταλλαγμάτων, αφού το στρατόπεδο δεν του ανήκει.

Ένα επιπλέον στοιχείο αφορά τις σημειακές τροποποιήσεις (ΣΤ) με τις οποίες ο δήμος έκανε προσπάθεια να ξεπεράσει τον σκόπελο των χρήσεων γης που επέβαλλαν για το στρατόπεδο τα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια. Όπως είναι γνωστό τόσο το ΓΠΣ του 2013, όσο και η επανέγκριση του 2021, είχαν πρόβλεψη για συγκεκριμένες χρήσεις γης στο στρατόπεδο: αθλητισμός, πράσινο, πολιτισμός, εκπαίδευση. Αυτά και τίποτα

άλλο. Οι ΣΤ που έγιναν πάνω στο τελευταίο ΓΠΣ (2021) έδωσαν την δυνατότητα στο δημοτικό συμβούλιο να αλλάξει αυτές τις χρήσεις γης, για να μπορέσει να γίνει η οικιστική ανάπτυξη στο τμήμα που θα περιερχόταν προς αξιοποίηση στο ΤΕΘΑ.

Ωστόσο, οι ΣΤ αποτελούν ένα εργαλείο για μικρές παρεμβάσεις σε συγκεκριμένα σημεία που αφορούν πολύ μικρές εκτάσεις και έχουν συγκεκριμένους λόγους, αλλά δεν μπορεί να γίνονται πάνω σε μία έκταση 300 στρεμμάτων. Επίσης αλλαγή χρήσεων γης και μάλιστα τόσο εκτεταμένη δεν μπορεί να γίνει με απλή απόφαση δημοτικού συμβουλίου, αλλά χρειάζεται Προεδρικό Διάταγμα.

Προς επίρρωση αυτής της άποψης ο ΣΑΚ υποστήριξε ότι ο ίδιος ο μελετητής που ανέλαβε την χάραξη της πολεοδομίας για λογαριασμό του δήμου παραδέχτηκε ότι για την αλλαγή χρήσεων γης και τις ΣΠ στο στρατόπεδο στην Ποσειδωνία των 10 στρεμμάτων απαιτήθηκε Προεδρικό Διάταγμα, ενώ στο 6ο ΣΠ έγινε απλώς με απόφαση του Δ.Σ.

Με αυτά δεδομένα ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Για ποιο λόγο προκρίνεται η τσιμεντοποίηση του πρώην στρατοπέδου με την ανέγερση κατοικιών σε αντίθεση με την απαραίτητη δημιουργία ελεύθερων και προσβάσιμων από όλους χώρων πρασίνου και πολιτισμού;

2. Ποιος θα επωφεληθεί από την κατασκευή κατοικιών και πού θα διατεθούν αυτές;

3. Προτίθεστε να ασκήσετε οποιαδήποτε επιρροή ώστε ο χώρος να διατεθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις της πλειοψηφίας της τοπικής κοινωνίας, χωρίς κανένα να αποκλείεται από την πρόσβασή του σε αυτόν;

4. Έχει ή όχι την ιδιοκτησία του στρατοπέδου το ΤΕΘΑ και αν όχι με ποια ιδιότητα εμπλέκεται;

5. Ενήργησε παρατύπως ή όχι ο Δήμος λαμβάνοντας απόφαση για αλλαγή χρήσεων γης που μόνο με ΠΔ μπορούν να ληφθούν;

Οι ερωτώντες/ούσες Βουλευτές/τριες Γιάννης Βαρουφάκης, Μαρία Απατζίδη, Κρίτων Αρσένης, Κλέων Γρηγοριάδης, Γιώργος Λογιάδης, Σοφία Σακοράφα.

Μία εικόνα, χίλιες λέξεις για την ντροπή του Ωρωπού

Ήταν Τρίτη 28 Φεβρουαρίου το μεσημέρι όταν οι νοσηλευτές του Δημοτικού Ασθενοφόρου του Δήμου Ωρωπού, έπειτα από κλήση ενός άνδρα, μετέβηκαν στην οικία μιας ηλικιωμένης, η οποία δεν μπορούσε να εξυπηρετηθεί μόνη της και χρειαζόταν να μεταφερθεί στο νοσοκομείο.

Οι άνδρες του ασθενοφόρου έπρεπε να καθαρίσουν την γυναίκα που για μέρες βρισκόταν αβοήθητη και για να το κάνουν επέλεξαν το τοιμέντο της πολυκατοικίας της για να την καθαρίσουν, ενώ ήταν γυμνή, με ένα λάστιχο αυλής. Εικόνα ντροπιαστική, εικόνα τριτοκοσμική και πιο κάτω. Κάποιος είδε το περιστατικό, έβγαλε τη φωτογραφία, τη δημοσίευσε στα social media και μετά από πέντε μέρες έχει χαμός σε όλη την Ελλάδα.

Εκατοντάδες πολίτες δήλωσαν την αγανάκτηση και τον αποτροπιασμό τους για ένα γεγονός που δεν τους τιμά κανέναν, που δεν εκφράζει και δεν αντανακλά την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, την φιλοξενία και την ενσυναίσθηση του προβλήματος Σύσσωμος ο πολιτικός κόσμος απαίτησε από τον Δήμαρχο Ωρωπού να ξηλώσει την εταιρεία και να διερευνηθεί η υπόθεση.

Καυτά ερωτήματα

Όμως, υπάρχουν μερικά καυτά ερωτήματα:

1) Το περιστατικό έλαβε χώρα ημέρα Τρίτη και έγινε γνωστό την Κυριακή. Τόσες ημέρες η Δημοτική αρχή τι έκανε. Το ήξερε και προσπάθησε να το κουκουλώσει; Δεν το ήξερε; Αλλά αν δεν το ήξερε πως είναι δυνατόν να ο Δήμαρχος να διεκδικεί επανεκλογή όταν δεν παίρνει χαμπάρι, αυτός και οι υπηρεσίες του, τέτοια θλιβερά γεγονότα;

2). Σύμφωνα με τη δικηγόρο των νοσηλευτών η ηλικιωμένη αβοήθητη για τέσσερις ημέρες είχε υποστεί συψαιμικό επεισόδιο! Πως είναι δυνατόν για τέσσερις ημέρες οι υπηρεσίες του Δήμου να μην το ξέρουν το γεγονός και να άφησαν τη δύσμοιρη γυναίκα να φτάσει σε αυτή την κατάσταση όταν γνώριζαν τα πάντα από τις 9 Σεπτεμβρίου του 2022! Αυτό αποδεικνύεται από το έγγραφο της Διεύθυνσης Υγειονομικού Έλεγχου της Περιφέρειας Απικής που είχε σταλεί στον Δήμο Ωρωπού!

Οι γείτονε είπα: «είχαμε ειδοποιήσει τις αρμόδιες Αρχές για την κατάσταση της ηλικιωμένης και τις ανθυγιεινές συνθή-

κες μέσα στις οποίες ζούσε, χωρίς ωστόσο να λαμβάνεται μέριμνα. Εδώ και χρόνια επικρατεί με την κυρία αυτή η κατάσταση. Πήγαμε στην αστυνομία. Ήρθε το Υγειονομικό στις 919122, έκανε τη δουλειά του, έγραψε τι γίνεται μέσα και από εκεί και πέρα δεν ενδιαφέρθηκε κανείς. Τίποτα ούτε η Αστυνομία, ούτε ο Δήμος».

ΕΔΕ

Ελπίζουμε η ΕΔΕ που διέταξε ο δήμαρχος Ωρωπού, Γιώργος Γιασημάκης να δώσει απαντήσεις και να μην είναι απλά μία πράξη που θα κουκουλώσει την υπόθεση, όπως επίσης να δώσει εξηγήσεις γιατί όπως ο ίδιος είπε «το όχημα, το ασθενοφόρο ανήκει στον δήμο και τη διαχείριση έχει ιδιωτική εταιρεία»

Σύμφωνα με το δήμαρχος Ωρωπού «οι διασώστες έπεισαν τη γυναίκα ότι πρέπει να τη μεταφέρουν σε νοσοκομείο. Όπως είπαν οι ίδιοι, η γυναίκα ήταν πεσμένη στο πάτωμα μέρες πριν και έκανε εκεί τις σωματικές της ανάγκες. Οι διασώστες μας είπαν, επίσης, ότι έπρεπε να την πλύνουν και δεν υπήρχε πρόσβαση στο μπάνιο και κατά δήλωσή τους ήταν η γυναίκα που τους ζήτησε να την πλύνουν. Στη σύμβαση προβλέπεται ρητά οι υπάλληλοι να είναι πτυχιούχοι και να έχουν εργασιακή εμπειρία. Είναι απαράδεκτο αυτό που έκαναν, μας πάει αιώνες πίσω»

Για άθλιο περιστατικό έκανε λόγο ο υπουργός Υγείας, Θάνος Πλεύρης, ο οποίος έθεσε σε αργία τον έναν υπάλληλο του ασθενοφόρου του Δήμου Ωρωπού, ο οποίος παράλληλα εργαζόταν και στο ΕΣΥ.

Όπως λοιπόν προέκυψε, ο ένας από τους δυο υπαλλήλους που υπέβαλαν σε

εξευτελισμό την ανήμπορη γυναίκα δούλευε και σε νοσοκομείο, χωρίς να έχει γίνει γνωστό το νοσοκομείο αλλά και η ιδιότητά του.

Συγκεκριμένα, όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση του υπουργείου Υγείας, «το συγκεκριμένο πλήρωμα αφορά σε ιδιωτικό ασθενοφόρο που δεν σχετίζεται με το ΕΚΑΒ και το υπουργείο Υγείας» ωστόσο, «ένας από τους δύο ιδιωτικά εργαζόμενους προκύπτει ότι παράλληλα είναι και υπάλληλος σε νοσοκομείο με δυνατότητα άσκησης ιδιωτικού έργου».

«Ως εκ τούτου, παρόλο που η πράξη του έχει γίνει στο πλαίσιο του ιδιωτικού έργου άσχετα από τα υπαλληλικά του καθήκοντα, λόγω της απαξίας της πράξης του τίθεται με εντολή του Υπουργού Υγείας Θάνου Πλεύρη άμεσα σε αργία και κινείται η διαδικασία απόλυσης του» καταλήγει η ανακοίνωση.

Ολόκληρη η ανακοίνωση του υπουργείου Υγείας

Αναφορικός με το άθλιο περιστατικό απάνθρωπης συμπεριφοράς στον Ωρωπό το συγκεκριμένο πλήρωμα αφορά σε ιδιωτικό ασθενοφόρο που δεν σχετίζεται με το ΕΚΑΒ και το υπουργείο Υγείας. Οστόσο ο ένας από τους δύο ιδιωτικά εργαζόμενους προκύπτει ότι παράλληλα είναι και υπάλληλος σε νοσοκομείο με δυνατότητα άσκησης ιδιωτικού έργου.

Ως εκ τούτου, παρόλο που η πράξη του έχει γίνει στο πλαίσιο του ιδιωτικού έργου άσχετα από τα υπαλληλικά του καθήκοντα, λόγω της απαξίας της πράξης του τίθεται με εντολή του Υπουργού Υγείας Θάνου Πλεύρη άμεσα σε αργία και κινείται η διαδικασία απόλυσης του».

ΠΑ.Κ.Ο.Ε

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ
ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ

ΕΝΑ ΕΝΤΥΠΟ 32 ΣΕΛΙΔΩΝ

ΘΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕΙ ΣΕ ΛΙΓΟ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑ.Κ.Ο.Ε.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ • ΧΡΗΣΕΙΣ • ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ • ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

ΜΗΝ ΤΟ ΧΑΣΕΤΕ!

Θα διατίθεται δωρεάν από τα σημεία διανομής
του περιοδικού μας, σε δήμους, ΚΕΠ και σχολεία.

Το Ecocity στο ERGO.TEC FORUM: «Πράσινα Κατασκευαστικά Υλικά & Νέα Πρότυπα για Κλιματικά Ουδέτερες Πόλεις»

Στις 22 Απριλίου, στο εκθεσιακό κέντρο ΜΕC Παιανίας, το Ecocity διοργάνωσε άλλη μια επίκαιρη ενημερωτική εκδήλωση, με τίτλο “Πράσινα Κατασκευαστικά Υλικά & Νέα Πρότυπα για Κλιματικά Ουδέτερες Πόλεις”. Με την συνδιοργάνωση του ΕΛΟΤ, εξειδικευμένοι ομιλητές ανέφεραν όλες τις πληροφορίες για θέματα αιχμής που απασχολούν τον κατασκευαστικό κλάδο αλλά και αρκετούς άλλους κλάδους της οικονομίας.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ Κ.Α.Λ.Ο.

Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», ΕΣΠΑ 2014-2020, εκπονήθηκε επικαιροποιημένο Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Οικονομία με ενσωμάτωση δράσεων Κοινωνικής Καινοτομίας και ευθυγράμμιση της Εθνικής Στρατηγικής με το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Οικονομία. Για την καλύτερη ενημέρωση των φορέων Κ.Α.Λ.Ο. σχετικά με το Σχέδιο Δράσης και την Εθνική Στρατηγική για την Κ.Α.Λ.Ο. και προκειμένου οι φορείς να έχουν τη δυνατότητα να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις και τις προτάσεις τους, πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 25 Απριλίου 2023 και ώρα 11.00 π.μ. διαδικτυακή συνάντηση ενημέρωσης.

2ο Συνέδριο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας από το InfinityGreece

Το InfinityGreece, μία κοινωνική επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.) με έδρα την Θεσσαλονίκη και αντικείμενο ενασχόλησης τα digital media, διοργάνωσε το 2ο Συνέδριο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας στο Πολιτιστικό Κέντρο Αμπελοκήπων “Καραπάντσειο” το Σάββατο 8 Απριλίου 2023. Ήταν μία συνδιοργάνωση με τον Δήμο Αμπελοκήπων με βασικό σκοπό αποτελεί την ανάδειξη της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας.

Συναντήσεις στο Σύνταγμα

Το Syntagma Watch, σε συνεργασία με το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου - Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, παρουσιάζουν ένα νέο podcast, με τίτλο “Συναντήσεις στο Σύνταγμα” (hosted by pod.gr).

Στο πρώτο επεισόδιο, με τίτλο “Σύνταγμα για όλους” και με αφορμή την πρώτη ηλεκτρονική έκδοση της κατ’ άρθρο ερμηνείας του Συντάγματος, που κυκλοφόρησε με ελεύθερη πρόσβαση για κάθε ενδιαφερόμενο στο syntagmawatch.

gr, ο Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου & Πρόεδρος του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου, Ξενοφών Κοντιάδης και ο Καθηγητής Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ, Σπύρος Βλαχόπουλος, συζητούν για τη συνταγματική επικαιρότητα.

Η σημασία του Κοινωνικού Αντίκτυπου

Το HIGGS, ο πρώτος και μεγαλύτερος κόμβος ενδυνάμωσης των οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών, διοργανώνει το συνέδριο Φιλανθρωπία 2.0 με θέμα «Η σημασία του κοινωνικού αντίκτυπου». Το συνέδριο θα πραγματοποιηθεί 10 και 11 Μαΐου 2023, στο Σεράφειο του Δήμου Αθηναίων.

13ο Capital Link Sustainability Forum

Η Capital Link με ιδιαίτερη χαρά ανακοινώνει τη διεξαγωγή του “13th Annual Capital Link Sustainability Forum” με τίτλο «Χρηματοδότηση, Επενδύσεις & Βιώσιμη Ανάπτυξη Financing & Investments Spearheading Sustainable Growth», το οποίο θα πραγματοποιηθεί την Πέμπτη 8 Ιουνίου 2023, υπό την Αιγίδα της Περιφέρειας Αττικής, με φυσική παρουσία στο Divani Caravel Athens Hotel.

Νέα ημερομηνία διεξαγωγής για το 5G Conference SE Europe 2023

Η νέα ημερομηνία διεξαγωγής του φετινού 5G Conference SouthEastern Europe είναι η 26η Σεπτεμβρίου 2023 στο Ζάππειο Μέγαρο. Στο πλαίσιο της εκδήλωσης θα υπάρξουν παρουσιάσεις από κορυφαία στελέχη της αγοράς από την Ελλάδα και το εξωτερικό, ενώ, ο γενικότερος στόχος, είναι να υπάρξει μία αμφίδρομη συζήτηση με τους συμμετέχοντες στην εκδήλωση. Το 5G Conference Southeastern Europe είναι μία συνεδριακή εκδήλωση με κορυφαίο περιεχόμενο και μία καινοτόμα προσέγγιση των παρουσιάσεων, αλλά και μία έκθεση, όπου οι χορηγοί θα έχουν τη δυνατότητα να παρουσιάσουν τις προτάσεις τους για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων των δικτύων 5G.

Bravo Sustainability Dialogue & Awards

Το Bravo Sustainability Dialogue & Awards Αναπτύσσει έναν ετήσιο Εθνικό διάλογο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη & Αναδεικνύει τις πρωτοβουλίες που υποστηρίζουν ένα βιώσιμο μέλλον! Αναπτύσσεται με βάση τις πρωτοβουλίες που υλοποιούνται στη χώρα μας από ΦΟΡΕΙΣ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ, οι οποίες προωθούν ένα βιώσιμο μέλλον, την περιβαλλοντική υπευθυνότητα, την κοινωνική συνοχή υποστηρίζοντας τη Δημιουργία της Ελλάδας του Αύριο. Συμμετοχή μέχρι τις 10 Μαΐου.

Ανάκληση βιολογικής σοκολάτας δύο ειδών από τον Ε.Φ.Ε.Τ.

Στην ανάκληση γνωστής βιολογικής σοκολάτας, προχώρησε ο Ε.Φ.Ε.Τ., εξαιτίας ύλης που χρησιμοποιήθηκε στην παρασκευή τους, και υπερβαίνει τα ανώτατα επιτρεπόμενα όρια. Στην ανακοίνωση του Ε.Φ.Ε.Τ. αναφέρονται τα εξής:

«Ο Ε.Φ.Ε.Τ. ενημερώθηκε μέσω του Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης για τα Τρόφιμα και τις Ζωοτροφές (RASFF), για τη διακίνηση από τη βέλγικη εταιρεία «Kim’s Chocolates NV» στην ελληνική αγορά βιολογικών σοκολατών για την παρασκευή των οποίων χρησιμοποιήθηκε α’ ύλη (αμύγδαλα) στην οποία ανιχνεύτηκε αφλατοξίνη Β1 και άθροισμα αφλατοξινών σε συγκεντρώσεις που υπερβαίνουν τα ανώτατα νομοθετικά όρια.

Συγκεκριμένα πρόκειται για τα κάτωθι προϊόντα:

Α) «ΣΟΚΟΛΑΤΑ ΜΑΥΡΗ ΑΜΥΓΔΑΛΟ 72% ΚΑΚΑΟ» με εμπορική ονομασία «**CACHET**» σε συσκευασία των 100g, με αριθμό παρτίδας 22343 και ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας 09/03/2024 με ενδεικτική φωτογραφία:

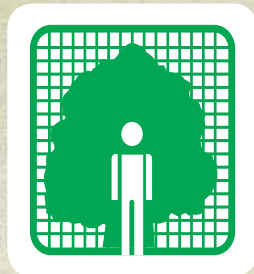
Β) «ΣΟΚΟΛΑΤΑ ΜΑΥΡΗ ΚΕΡΑΣΙ ΑΜΥΓΔΑΛΟ 57% ΚΑΚΑΟ» με εμπορική ονομασία «**CACHET**» σε συσκευασία των 100g, με αριθμό παρτίδας 22302 και ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας 29/01/2024 με ενδεικτική φωτογραφία:

Ο Ε.Φ.Ε.Τ. ζήτησε την ανάκληση/απόσυρση των συγκεκριμένων παρτίδων των ανωτέρω προϊόντων και βρίσκονται σε εξέλιξη οι σχετικοί έλεγχοι.

Καλούνται οι καταναλωτές, οι οποίοι έχουν προμηθευτεί τα ανωτέρω προϊόντα, να μην τα καταναλώσουν.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ Σ' ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΒΛΕΠΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΠΑ.Κ.Ο.Ε.)
ΚΕΚ ΠΑΚΟΕ
ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΛΑΣ, ΟΙΚΟΕΝ, ΟΙΚΟ-ΓΗ

ΟΤΑΝ ΟΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝ ΚΑΡΚΙΝΟ
ΟΤΑΝ ΤΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΕΦΙΑΛΤΗΣ
ΟΤΑΝ ΤΑ ΝΕΡΑ ΥΠΟΒΑΘΜΙΖΟΝΤΑΙ
ΚΑΙ Η ΧΡΗΣΗ ΤΟΥΣ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ
ΟΤΑΝ ΟΙ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΕΣ ΒΟΜΒΑΡΔΙΖΟΥΝ
ΑΝΕΞΕΛΕΓΚΤΑ ΤΟΥΣ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥΣ ΜΑΣ
ΟΤΑΝ Ο ΘΟΡΥΒΟΣ ΜΑΣ ΚΟΥΦΑΙΝΕΙ

- ✚ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΑΔΙΑΦΟΡΕΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΑ
- ✚ Η ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΣΟΥ ΑΣΠΙΔΑ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΑΚΟΕ.
- ✚ ΔΩΣΤΟΥ ΤΗ ΔΥΝΑΜΗ ΝΑ ΣΤΑΘΕΙ ΔΙΠΛΑ ΣΟΥ,
- ✚ ΔΙΕΚΔΙΚΟΝΤΑΣ ΜΑΖΙ ΣΟΥ ΤΟ ΑΥΤΟΝΟΗΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΟΧΙ ΓΙΑ ΑΠΛΗ ΕΠΙΒΙΩΣΗ ΑΛΛΑ ΓΙΑ ΖΩΗ.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕ ΤΟ ΚΟΥΠΟΝΙ ΚΑΙ ΣΤΕΙΛΕ ΜΑΣ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙΣ
ΣΙΓΟΥΡΑ ΘΑ ΠΙΑΣΕΙ ΤΟΠΟ!!!

Στη διεύθυνση: Νικολάου Φλώρου 8, 115 24 Αθήνα ή με Fax στο 210 810 1609

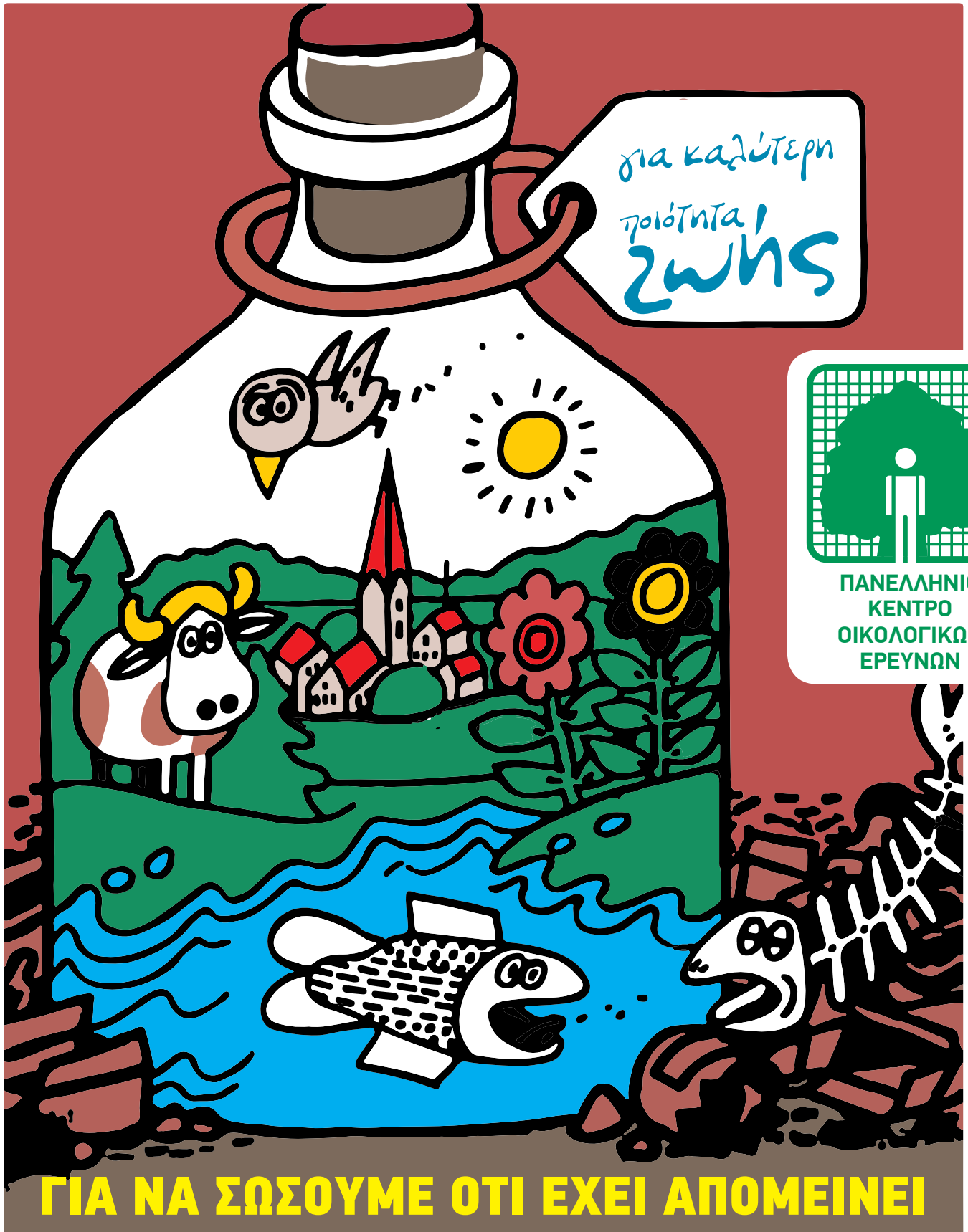
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: .....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: .....

ΤΗΛΕΦΩΝΟ - E-MAIL: .....

ΣΥΝΔΡΟΜΗ: 10€ 20€ 30€ 50€

44 ΧΡΟΝΙΑ ΑΓΩΝΕΣ ΜΕ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΠΛΕΚΟΜΕΝΟΥΣ

Νικολάου Φλώρου 8, 115 24 Αθήνα - Τηλ: 210 810 0804-805